

1. Anaokulu: Eylül ayı sonu itibarıyla 36-68 aylık çocukların eğitimi amacıyla açılan okulu,
- **Anasınıfı:** Eylül ayı sonu itibarıyla 57-68 aylık çocukların eğitimi amacıyla örgün eğitim ve hayat boyu öğrenme kurumları bünyesinde açılan sınıfı,
 - **Uygulama sınıfı:** Mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarında çocuk gelişimi ve eğitimi alanında eylül ayı sonu itibarıyla 36-68 aylık çocukların eğitiminin yapıldığı uygulama birimini ifade etmektedir.

Cevap: A

2. Anaokulu, anasınıfı ve uygulama sınıflarına, kayıtların yapıldığı yılın eylül ayı sonu itibarı ile 57-68 aylık çocukların kaydı yapılır.

İlkokula kaydı bir yıl ertelenen ve bir önceki yıl okul öncesi eğitim almamış olan 69-71 aylık çocuklara, okul öncesi eğitim kurumlarına kayıta öncelik tanınır. İlkokulların birinci sınıfına, kayıtların yapıldığı yılın eylül ayı sonu itibarıyla 69 ayını dolduran çocukların kaydı yapılır. Ayrıca 66, 67 ve 68 aylık çocuklardan velisinin yazılı isteği bulunanlar da ilkokul birinci sınıfa kaydedilir.

Okul müdürlükleri, yaşça kayıt hakkını elde eden çocuklardan 69, 70 ve 71 aylık olanları velisinin yazılı talebi bulunması halinde okul öncesi eğitime yönlendirir veya kayıtlarını bir yıl erteler.

Tüm öncüller doğrudur.

Cevap: E

3. Okul öncesi eğitimin amaç ve görevleri 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununda ifade edilen genel amaçlara ve temel ilkelere uygun olarak; 1- Çocukları beden, zihin ve duygu gelişmesini ve iyi alışkanlıklar kazanmasını sağlamak, 2- Onları ilk öğretime hazırlamak, 3- Şartları elverişsiz çevrelerden ve ailelerden gelen çocuklar için ortak bir yetiştirme ortamı yaratmak, 4- Çocukların Türkçeyi doğru ve güzel konuşmalarını sağlamak, 5- Toplumsal hayata uyum sağlamlarını desteklemek. Olmak üzere toplamda 5 tane genel amacı bulunmaktadır. İlgili soru kapsamında verilen bütün öncüller doğrudur.

Cevap: E

4. Platon'a göre eğitim insanın doğasına yapılan bir müdahale olup insanın doğuştan getirdiği bazı özelliklerinin değiştirilmesidir. Bu nedenle istenilen kalıba girebilmesi için çocuğun eğitimine erkenden başlanmalıdır. (Altuner ve Özkan, 2016)

Cevap: A

5. Okul öncesi eğitim kurumlarında bulunması önerilen öğrenme merkezleri; blok merkezi, kitap merkezi, erken okuryazarlık merkezi, müzik merkezi, sanat merkezi, fen merkezi, matematik merkezi, dramatik oyun merkezi ve açık hava oyun merkezidir. Öğretmen gerektiğinde çocukların ilgileri, programda yer verilen etkinlikler, projeler, anlık öğrenme fırsatları vb. doğrultusunda kısa süreli amaçlar için geçici öğrenme merkezleri oluşturabilir. Verilen bilgiler doğrultusunda ilgili sorumuzun doğru yanıtı "B şıkkı Okuma ve Dinleme Merkezi" olmalıdır. Okuma ve dinleme merkezi MEB 2024 Okul Öncesi Eğitim Programında bulunması önerilen öğrenme merkezlerinden biridir.

Cevap: B

6. Pestalozzi'nin deneyimleyerek öğrenme felsefesinden etkilenen, anaokullarının babası olarak adlandırılan alman eğitimci Froebel küçük çocukların eğitiminde bir araç olarak blokların kullanılması üzerine vurgu yapan ilk kişidir. Froebel'i Maria Montessori, Patty Smith Hill ve Caroline Pratt izlemiştir. Froebel blokları ahşaptır. Çocuğun eğlenirken, düşünmesini ve yaratıcılığını destekler (Hewitt 2001; Yalçınkaya, 1997).

Cevap: A

7. Caroline Pratt (1867–1954) Patty Smith Hill ile çalışmış ve ondan ilham almıştır. Her ne kadar Patty Smith Hill tarafından tasarlanan yöntemler ve bloklar ilgisini çekse de Pratt, Hill'in önerdiği serbest oyundan daha sistemli bir yaklaşımla öğrenmeye sahip bir blok sistemine ihtiyaç olduğunu görmüştür. Bu öngörüsü birim blok sistemini geliştirmesine neden olmuştur. Bu sistemdeki ahşap bloklar Hill tarafından tasarlanandan daha küçüktür ve bu nedenle kullanımı kolaydır.

Cevap: C

8. Bloklarla oyun oynarken gelişim aşamaları: **Blok Gelişim Aşamaları Özet Tablosu (Wellhousen, & Kieff, 2001).**

Aşamalar Özellikleri Yapı Örneği

1. **Aşama - Taşıma:** Blokları taşıyarak, duyuyla keşfeder, blokları birbirine veya diğer nesnelere çarpar. Herhangi bir yapı mevcut değildir
2. **Aşama - İstifleme:** Blokları dikey (kule) veya yatay olarak (sıralar) istifler.
3. **Aşama - Köprü kurma:** İki dik blok arasındaki boşluğu üçüncü blok ile doldurur.
4. **Aşama - Barınak yapma:** Bir alanı çevrelemek için bilerek blokları yerleştirir.
5. **Aşama - Desen ve simetri Denge:** Simetri ve dekoratif unsurlarla yapı oluşturur.
6. **Aşama - Erken temsil:** 1-5 arasındaki aşamalarda yapımlarını birleştirir. İnşaat sırasında veya sonrasında yapıyı adlandırmaya başlar.
7. **Aşama - Geç temsil:** Bina başlamadan önce yapının adını duyurur, aşına ortamlar oluşturur, dramatik oyun için yapı ve ilgili aksesuarları kullanır. (Blok Gelişim Aşamaları Özet Tablosu (Wellhousen & Kieff, 2001).)

Cevap: C

9. Çocuklarda basılı ve görsel materyallerle deneyimde bulunmayı; kitaplara ve okumaya karşı olumlu bir tutum geliştirerek erken okuryazarlık, dil ve iletişim becerilerini desteklemeyi amaçlayan öğrenme merkezidir. Bu merkeze konulan materyallerin ön yüzünün görülecek şekilde raflara yerleştirilmesine dikkat edilmelidir. Kitap merkezinde çocuklar için hazırlanmış farklı boyutta çok sayıda çeşitli kitaplar bulundurulmalı ve bunlar zamanla değiştirilmelidir. Kitap Merkezinin çocukların ilgisini çekebilecek rahat, aydınlık ve sessiz bir mekânda, blok ve müzik merkezinden uzakta olmasına özen gösterilmelidir. Çocuklar bu merkezde çeşitli görsel ve yazılı materyalleri incelerken oturma ihtiyacı hissedebilir ve uzanarak incelemek isteyebilir. Bu açıdan merkeze sandalye, koltuk, masa, masa lambası ve küçük minderler konulabilir. İlgili soru kapsamında verilen "D seçeneği" kitap merkezine ilişkin yanlış bilgiler içermektedir. Kitap merkezinde bulunan kitaplar çocukların alfabe bilgisine katkı sunacak nitelikte değil "Erken okuryazarlık becerilerine" katkı sunacak nitelikte kitaplar olmasına özen gösterilmelidir.

Cevap: D

10. "Açık Hava Oyun Merkezi"; kurulmasındaki öncelikli amacı çocuğun hareket özgürlüğünü ve açık havadan faydalanmasını sağlamak, günlük güneş ışığı alım imkânı sağlayarak daha sağlıklı olmasına destek olmaktır. Buna ek olarak öğrenme yaşantılarına destek olmak ve çocukların eğitim yaşantılarını sınıf içinden gerçek yaşama taşıma noktasında önemli katkılar sunmaktadır. Açık hava öğrenme merkezleri ile sınıf içinde yapılması önerilen öğrenme merkezlerinin okul dışı ortama taşınması hedeflenmektedir. Söz konusu merkez sadece bir alana yönelik oluşturulmamalıdır. Merkez, eğitimi sınıf duvarlarından dışarı çıkararak çocuklara becerilerin kazandırılmasında hem çocuğa hem de öğretmene kolaylık sağlayacaktır. Ayrıca açık havada gelişecek planlanmamış olaylar fırsat eğitimi destekleyeceği gibi akran eğitimi için de önemli imkânlar oluşturabilir. İlgili sorumuzun doğru cevabı "B şıkkı" olmalıdır.

Cevap: B

11. Öğrenme merkezlerinin oluşturulmasında dikkat edilmesi gereken hususlar:
- Sessiz ortam gerektiren ve gürültülü öğrenme merkezleri birbirlerinden uzak yerlerde konumlandırılmalıdır.
 - Raflar, çocuk boyunu geçmeyen dolaplar, ayırıcılar kullanarak hareket alanı için sınırlar belirlenmelidir.
 - Çocuklar kuralların belirlenmesine dahil edilmelidir.
 - Malzemelerin uygun kullanımı ve bakımı çocuklara öğretilmelidir.
 - Dayanıklı malzemelerle başlangıç yapılmalıdır.
 - Merkezi bir kerede kullanacak çocuk sayısı belirlenip çocuklara bildirilmelidir.
 - Malzemelere zarar gelmemesine özen gösterilmelidir.

Tüm öncüller doğrudur.

Cevap: E

12. Okul öncesi eğitim kurumunun yerini belirlerken ihtiyaç durumuna, çocukların gelişimine uygunluğuna ve öğrenmeye olan etkisi gibi özellikler göz önünde bulundurulmalıdır. Öncelikle bölgenin nasıl bir eğitim kurumuna ihtiyacı olduğunu görmek, bölgedeki okul öncesi eğitime ihtiyacı olan çocuk sayısını belirlemek gereklidir. Daha sonra mekân olarak belirlenen arazinin ailelere uzaklığı, ana cadde veya anayollara yakın olmaması, çevresinde zehirli atık üreten bir tesisin olmaması, gürültüden uzak olması, karakol, hastane, mezarlık, alışveriş merkezi gibi dikkati azaltacak, sağlıklarını, psikososyal gelişimi olumsuz etkileyecek ve öğrenme motivasyonunu düşürecek ortamlardan uzak olmasına dikkat edilmelidir (Moore, 1997; MEB, 2012a).

Cevap: A

13. Oyun alanı, geleneksel, modern ve macera oyun alanları şeklinde gruplanabilmektedir. Geleneksel oyun alanı beton veya asfalt zemin üzerine yerleştirilmiş metal oyun araçlarını içerir. Çağdaş oyun alanları, geleneksel oyun alanlarının geliştirilmiş şekli olup, daha güvenli alanlardır. Metal oyun araçları yerine daha çok plastik, pvc kaplama araçlar ve doğal yapıya benzeyen zemin kaplaması bulunur. Bu alanlarda sallanma araçları, taşıt sürme, kum oyunları köprüler, piknik donanımları, tırmanma düzenekleri yer alırken çocukların sosyalleşmesine fırsat verecek düzenlemeler bulunmaktadır.

Cevap: A

14. Kapalı ve kalabalık ortamlarda uzun süre kalındığında ortamdaki oksijen miktarı azalmakta, bu durum çocukların sağlıklarını doğrudan, öğrenme performanslarını da dolaylı olarak etkileyebilmektedir. Gün içerisinde pencere ile çocukların doğal havadan yararlanmaları sağlanmalıdır (Bakö-Birö vd. 2007; Daisey, Angell ve Apte, 2003). Doğal havalandırma için kullanılan pencere, kasanın en üst kısmında olmalı ve pencerenin sık kullanılan kanadı çok yönlü açılıp kapatılabilir. Bu tür pencerelerle çocukların aşağıya sarkmaları engellenmiş olur. Doğal havalandırmanın sağlanamadığı durumlarda mekanik havalandırma tercih edilebilir. Mekanik havalandırma sistemi sağlık açısından hijyenik ve güvenli olmalı, her mevsimde etkili rahatlamayı sağlayabilmelidir.

Cevap: C

15. Türkiye'de okulöncesi eğitim;
- 0-72 aylık çocuklara yönelik, gelişim düzeyine uygun, bireysel özellikleri dikkate alan,
 - zengin uyarıcı çevre olanakları sunan,
 - gelişimin tüm alanlarını destekleyen,
 - toplumun kültürel değerleri ile tutarlı,
 - çocukları ilköğretime hazırlayan,
 - temel eğitim bütünlüğü içinde yer alan, bir eğitim süreci olduğu kolayca görülmektedir.

Okul öncesi eğitimde çocukların bireysel özellikleri dikkate alınır ama bireysel eğitim yapılmaz.

Cevap: C

1. Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okul öncesi kurum temelli modeller:
- Özel bağımsız anaokulları
 - Resmi bağımsız anaokulları
 - Özel anasınıfları
 - Resmi anasınıfları
 - Uygulama anaokulları veya anasınıfları
 - Kamu kurumları bünyesinde hizmet veren kreşler
- Özel kreşler Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'na bağlıdır.

Cevap: E

2. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına bağlı kurum temelli modeller:
- Özel kreş ve gündüz bakımevleri
 - Çocuk yuvaları

Cevap: B

3. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'na bağlı kurum temelli modeller:
- Özel kreş ve gündüz bakımevleri
 - Çocuk yuvaları

Cevap: E

4. "Fen Merkezi"; çocukların bilimi anlamaya çalışırken ondan zevk almasını sağlayacak öğrenme yaşantıları oluşturmak ve fene yönelik alan becerilerini kazandırmak amaçlanmaktadır. Bu beceriler okul öncesi düzeyinde çocuğun bilimsel gözlem yapma ile başlayıp bilimsel sorgulama yapmasına kadar devam eden bir süreçtir. Fen öğrenme merkezi gözlem, sınıflama, veri toplama, basit düzeyde deneyler yapma, veriye dayalı tahmin ve çıkarım yapmaya imkân verecek şekilde düzenlenmelidir. Fen öğrenme merkezinde bulunan büyüteç, mikroskop ve dürbün gibi malzemeler çocuğun kendi çevresinde ve doğada gözlem yapmasına imkân sağlamanın yanında veri elde etmesi ve veriye dayalı tahminlerde bulunmasına da yardımcı olmaktadır.

Cevap: C

5. Öğrenme merkezleri düzenlenirken çocuk sayısı, sınıfın ve merkezin özelliği göz önünde bulundurulmalıdır. Ayrıca merkezlerde bulunan materyaller çocuğun rahatça kullanabileceği şekilde boyuna uygun açık raflı dolaplarda sunulmalıdır. Bu unsurlar dikkate alınarak yapılan düzenlemeler öğretmenin sınıf düzenini sağlamasına katkıda bulunacaktır. Örneğin hareketli oyunların oynandığı müzik merkezi ve blok merkezinin fen ve kitap merkezinden daha uzak bir yerde olması gerekir. Dramatik oyun ve müzik merkezinin birbirine yakın olması çocuklar arası etkileşime fırsat sağlar. Sınıf alanının küçük olduğu durumlarda fen merkezi ile matematik merkezi birleştirilebilir. Verilen bu bilgiler doğrultusunda sorumluzun doğru cevabı "D şıkkı" olmalıdır.

Cevap: D

6. Ulusal Küçük Çocukların Eğitim Derneği (NAEYC/ Amerika), çocuklara bilimin temel içeriğini ve ilkelerini öğrenmesi için çeşitli imkânlar ve materyaller sunulması gerektiğini savunmaktadır. Fen merkezi, sınıfta çocukların merak, keşfetme ve problem çözme teşvik eden çeşitli aktivitelere katılabileceği bir alandır. Bu merkez özellikle matematik ve fen kavramlarının geliştirilmesi için çok uygundur (Brenneman, 2011; Pattillo & Vaughan, 1992).

Cevap: C

7. Platon'a göre eğitim, insanın doğasına yapılan bir müdahale olup insanın doğuştan getirdiği bazı özelliklerinin değiştirilmesidir. Bu nedenle istenilen kalıba girebilmesi için çocuğun eğitimine erkenden başlanmalıdır. Platon'un amacı değişmeyecek bir devlet inşa etmek olduğundan iktidar ve otorite merkezli bir eğitim anlayışı benimsenmesi gereklidir. Eğitim dinamik değil statik bir mahiyettedir. Eğitim her iki cinsiyete de verilmelidir. Zorlamayla öğrenme olmayacağını eğitimin oyunlarla yapılması gerektiğini vurgulamıştır. Bu şekilde çocukların doğuştan getirdiği eğilimlerini ortaya çıkarılabileceğini savunmuştur. Bedenden önce ruhun masallarla doyurulması gerektiğini söyler. Anneler ve bakıcılar tarafından kötü masalların çocuklara aktarılması için yasaklar getirilmesi gerektiğini vurgular. Aynı zamanda çocukların oyun kurallarına uymamalarının ileride kanunlara uymama durumuna neden olacağından oyunun denetlenmesi gerektiğinden bahseder. Platon bireyin yanlış öğrenmesini ve öğrenme esnasında zaman kaybetmesini onaylamamaktadır. Öğrenme durumlarının deneme yanılma üzerine kurgulanmasına karşı çıkar. Öğretimde Sokrat tarzı olarak belirtilen sözlü anlatım, ders anlatma, tartışma ve açıklama yapmanın kullanılması gerektiği vurgusu yer almaktadır. (Altuner ve Özkan, 2016)

Cevap: A

8. Aristoteles çocukların eğitiminin aileden ziyade devletin sorumluluğunda olması gerektiğini ileri sürmüştür. Belirli bir sistem dahilinde verilecek olan eğitimin belli yaş aralıklarını kapsayacağını, beş yaşa kadar biçimsel öğretimden uzak durulmasını, çocukların özellikle oyun yoluyla bedenlerinin çalıştırılması gerektiğini belirtmiştir. Erken dönemlerde yapılan etkinlikler bir sonraki dönem için bir hazırlıktır. Eğitimin 4 temel amacı vardır. Bunlar; okuma ve yazma, fiziksel eğitim, müzik ve çizimdir (Turan, 2011; Yılmaz, 2004).

Cevap: A

9. Soruda verilen düşünürlerin erken çocukluk eğitimine katkılarının tarihsel olarak sıralaması:
- Comenius
 - Locke
 - Pestalozzi
 - Froebel
 - Montessori

Cevap: A

10. Locke'a göre çocuk hiçbir düşünceye sahip olmadan dünyaya gelmekte ve yaşam boyu elde ettiği deneyimlerle düşünce ve bilgiye sahip olmaktadır. Locke, çocukların zihinlerini boş bir levha olarak görmekte ve istenilen şekilde yönlendirilebileceğini savunmaktadır. Bunu yaparken fiziksel gelişimine öncelik verilmesi gerektiğini belirtmiştir. Eğitim programında bedensel sağlığı geliştirmeye öncelik vermiştir. Locke, bazı eğitlimler ile dünyaya gelen çocukların iyi yönünü ortaya çıkarıp kötü eğilimlerini yok edecek olan şeyin eğitim olduğunu ileri sürmüştür (Coşkun Özüaydın, 2016).

Cevap: B

11. Rousseau'ya göre birey doğuştan iyidir. Kalbinde ahlaki kötülük yoktur. Öz saygı iyiliğe neden olur. Rousseau Emile'de ölçülülüğü iki başlıkta inceler; birincisi öğretimde ölçülülük, öğretirken denge sağlanması durumudur. Çocuk ne fazla ısrarcı ne de tamamen başıboş bırakılmalıdır. Özgür hissettiği bir ortam yaratılarak uzaktan izlenmelidir. İkincisi ise bireyin davranışlarının yaşı ile uyumlu olması durumudur. Birey kendinden yaşça büyüklerine saygı göstermeli; ağırbaşlı, nazik, alçakgönüllü olmalı ve gerçekleri söylemelidir. Rousseau'ya göre ahlaki derslerin deneyimleyerek öğrenilmesi uygun değildir. Bunun yerine tarih ve hikâyelere başvurulmalıdır.

Cevap: E

12. John Dewey'in erken çocukluk eğitimi ile ilgili görüşleri:
- Eğitim, yaşam boyu süren bir eylemdir.
 - Öğrenciler deneyimleyerek öğrenmelidir.
 - Eğitimde çocuğun doğal yapısı, bireysel farklılıkları dikkate alınmalıdır.
 - Eğitimin merkezi çocuk olmalıdır.
 - İçerik çocukların ilgi ve yeteneklerine göre düzenlenmelidir.
 - Bilgiler hazır sunulmamalı, ezberletilmemelidir.
 - Çocukların keşfetmesine ve düşünmesine olanak tanınmalıdır.
 - Elle deneyimlemeyi sağlayan fiziksel etkinlikler yanında zihinsel becerileri harekete geçirecek etkinlikler yapılmalıdır. (Kuşçu Sarıca, 2016)

Cevap: B

13. Gerçek yaşamda öğretmen ve öğrencisi konumunda olan bu iki düşünürün eğitim görüşleri bazı ortak özellikler taşımakla birlikte, birbirlerinden belirli noktalarda farklılıkları da içermektedir. Platon, eğitimin olabildiğince erken, evin dışında ve devlet okullarında, öncelikle devletin çıkarlarını gözetecek insanlar yetiştirecek şekilde verilmesini önerirken; öğrencisi Aristo, çocukların 5-7 yaşına kadar anneleri ile birlikte kalmaları ve bireysel özellikleri de dikkate alınarak eğitilmelerini ister.

Cevap: B

14. 17. yüzyılın en önemli düşünürlerinde biri olan Comenius'a göre "insan, kendi içinde tanrısal özellikler taşır ve iyi olarak dünyaya gelir. Eğitimin görevi insandaki bu tanrısal iyi özellikleri geliştirmektir. Eğitim; özgürlük, neşe ve zevk içeren, pozitif öğrenme tecrübelerinden oluşmaktadır" (Oktay, 2004, s: 46). Altı yaşından küçük çocukların evde anneleri ile bulunmalarının ve ailenin çocuk eğitimindeki rolünün önemi üzerinde duran Comenius, çocuğa erken yaşlarda somut bir şekilde ve nesnel gösterilerek öğretim yapılmasını önermektedir. Tabii Metot kavramı ile insanın tabiatına dayalı bir eğitim metodu kavramı geliştiren Comenius, ancak bu metot yoluyla, öğrencilere verilecek bilgilerin açık seçik olmasının sağlanabileceği görüşündedir.

Cevap: E

15. Froebel, çocuklara ve öğrenmelerine dair düşünceleri Pestalozzi'nin düşünceleriyle paralellik göstermektedir. Öğretmen ya da ebeveyn olsun bir eğitimcinin görevi, çocuğun doğal gelişimini gözlemlemek ve çocuk neyi ne zaman öğrenmeye hazırsa o zaman ve o doğrultuda uygulamalar sunmaktır. Öğretmenin görevi çocuğun öğrenmesini sağlayan doğuştan getirdiği nitelikleri geliştirmesine yardımcı olmaktır. Diğer bir deyişle Froebel'e göre öğretmenler çocukların ihtiyaç duydukları faaliyet ve deneyimleri tasarlayan kişilerdir.

Froebel, Pestalozzi'nin oğlu Jean-Jacques ile olan deneyimlerinden de yola çıkarak yapılandırılmamış oyunun potansiyel bir tehlike arz ettiğini düşünmüş ve çocuğun kendi kendine sürdürdüğü oyundan çok fazla bir şey öğrenemeyeceğinin de farkında olmuştur. Rehberlik, yönlendirme ve oyun için hazırlanmış bir ortam olmaksızın çocukların öğrenmesinin istenilen seviyeye ulaşamayacağını veya öğrenmenin doğru şekilde gerçekleşmeyeceğini düşünmüştür.

I ve III. öncüller doğrudur.

Cevap: D

1. Pestalozzi'nin düşüncelerinde etkisi olan bir diğer kişi ise annesidir. Babasını 5 yaşındayken kaybetmiş olması nedeniyle çocukluk yıllarından itibaren gösterdiği her türlü başarı ve kazanımda annesinin rolü büyüktür. John Amos Comenius'tan (1592-1670) sonra eğitimde ailenin ve özellikle annenin rolünü ve çocuklarının eğitim hayatındaki başarılarında annelerin katkısını vurgulayan ikinci kişi olmuş, yüzyıldan daha fazla bir zaman sonra bu fikirleri Maria Montessori tarafından da yeniden şekillendirilmiştir. Pestalozzi çocuklar için en iyi öğretmen anneleri olabileceğini söylemiş ve Gertrude Çocuklarına Nasıl Öğretiyor ve Anneler için Kitap adında iki kitap yazmıştır.

Cevap: E

2. Okulun kayıt alanında ikamet eden ve bir sonraki eğitim ve öğretim yılında ilkokula başlayacak çocukların kaydı yapıldıktan sonra fiziki imkânları yeterli olan anaokulu ve uygulama sınıflarına 36-56 aylık, ana-sınıflarına ise 45-56 aylık çocuklar da kaydedilebilir. Bir grup oluşturabilecek kadar çocuk bulunmayan okullarda 36-68 aylık çocuklar aynı anasının kaydedilebilir.

Cevap: B

3. Okul öncesi eğitimin amaç ve görevleri, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanununda ifade edilen genel amaçlara ve temel ilkelere uygun olarak; Çocukların beden, zihin ve duygu gelişmesini ve iyi alışkanlıklar kazanmasını sağlamak, Şartları elverişsiz çevrelerden ve ailelerden gelen çocuklar için ortak bir yetişme ortamı yaratmak Çocukların Türkçeyi doğru ve güzel konuşmalarını sağlamak, onları ilk öğretime hazırlamak ve Toplumsal hayata uyum sağlamalarını desteklemektir. Bu maddeler arasında "Türkçeyi doğru ve güzel konuşmalarını sağlamak" Hem genel amaçlar arasında hem temel ilkeler arasında yer alan bir maddedir.

Cevap: C

4. Sihirli yıllar (0-3 yaş) adlı kitabın yazarı olan John Bruer'e göre insan beyninde doğumdan üç yaşına kadar sinaptik yoğunluk zirve yapmaktadır. Bu sürede ortadan kalkan sinapslardan çok daha fazlası oluşmaktadır. Erken çocukluk döneminde sinaptik yoğunluk, yetişkinlerinkini aşacak derecede artar. Ergenlikle birlikte bu sayı normal yetişkin seviyesine iner. Sihirli yıllar kavramı; yüksek sinaptik yoğunluğun yaşandığı bu dönemde çocukların kolay ve etkili bir şekilde öğrendiğini, deneyimlerin büyük ölçüde geri dönüşü olmayan sinirsel değişikliklere yol açtığını diğer bir anlatımla beyin gelişimi için kritik bir dönem olduğunu vurgulamak için kullanılmıştır. Buna göre vurgulanan erken çocukluk eğitiminin katkısı bireysel gelişimdir.

Cevap: C

5. Doğumdan sekiz yaşına kadar geçen dönem olarak tanımlanan erken çocukluk, beyin gelişiminin hızlı olduğu bir dönemdir. Bu dönemde, çocuklar etrafını saran çevre ve insanlardan etkilenmektedir. Beyni şekillendiren deneyimlerdir. Erken dönemde verilen eğitim ile çocuğun beyin gelişimini destekleyecek deneyimler ve uyarıcılar sunulmaktadır. Özellikle deneyimlerdeki çeşitlilik fırsatı beyin gelişiminde fark oluşturmaktadır (Bekman ve Gürlesel, 2005; Oral, Yaşar ve Tüzün, 2016; UNESCO, nd). Erken çocukluk döneminde verilen bakım ve eğitimin, çocuğun bilişsel gelişimi yanında diğer gelişim alanlarına da olumlu katkısı olduğu yapılan literatür taramalarında ortaya çıkmıştır. Buna göre vurgulanan erken çocukluk eğitiminin katkısı bireysel gelişimdir.

Cevap: C

6. Okul öncesi eğitimin uzun vadeli toplumsal katkıları:

- Özel eğitim ve sınıf tekrarı ile ilgili maliyetleri düşürür,
- Çocukların okulu terk etme oranlarını azaltır ve daha çok beceri kazandırır,
- Geleceğin iş gücü ihtiyacını karşılar ve aynı zamanda gelir düzeyi daha yüksek bireylerin yetişmesine katkı sağlar,
- Ülke bazında üretimi artırır,
- Vergi ödemeleri yüksek ve düzenli olur,
- Suç ve cezai yaptırımlar azalacağı için cezaevi maliyetleri azalır,
- Sosyal yardım ödemeleri azalır (Anasız, Ekinci ve Anasız, 2018; Calman ve Tarr-Whelan, 2005)

Tüm öncüller doğrudur.

Cevap: E

7. Erken çocukluk programlarının niteliği yapısal ve süreç kalitesi olmak üzere iki temel bileşenle ilgilidir.

Yapısal kalite,

- Sınıf büyüklüğü,
- Öğretmen başına düşen öğrenci oranı,
- Öğretmenlerin çalışma saatleri,
- Öğretmen maaşları,
- Öğretmen nitelikleri gibi ortamın yapısına yönelik özellikleri içerir. Süreç kalitesi ise çocukların çevresiyle yaşadığı etkileşimleri ifade etmektedir.
- Çocukların öğretmenlerle pedagojik etkileşimi,
- Diğer çocuklarla etkileşimi,
- Öğrenme alanı ve materyallerle etkileşimini kapsar

Cevap: B

8. Kaliteli bir okul öncesi eğitim ve sağlıklı bir aile ortamı yoluyla çocuklara bu fırsatlar sağlanabilir. Uzmanlara göre (Çakmak ve Koç, 2015; MEB, 2013) çocukların sağlıklı şekilde büyümesi, gelişmesi, öğrenmesi ve öğrenmeye olan isteğinin artırılması için gerekli olan eğitsel çevre aşağıdaki özelliklere sahip olmalıdır:

- Bilişsel uyarıcılarla dolu olmalı,
- Zengin dil etkileşimi fırsatları sağlamalı,
- Sosyal ve duygusal deneyime zemin hazırlamalı,
- Bağımsızlığı desteklemelidir.

Ayrıca eğitsel çevre çocuğun özerkliğini desteklediğinden, öğretmen desteği en az olacak şekilde tasarlanmalıdır.

Cevap: B

9. Demokratik eğitim anlayışı, çocuğu bir birey olarak görme ve ona saygı duyma, aynı zamanda çocuğa eğitim sürecinde seçim şansı tanıyarak aktif katılımını sağlamayı içerir.

Buna göre demokratik eğitim anlayışına sahip bir okul öncesi öğretmenin oluşturacağı eğitim ortamının özellikleri;

- Mekân ve ortamların kolay erişilebilir olması,
- Çocukların kendi ilgi ve gereksinimleri doğrultusunda seçim yapabilme fırsatını sağlaması,
- Kendi seçimi sonucu oynadığı öğrenme merkezinden çıkıp diğer öğrenme merkezlerindeki oyunlara dahil olup yeniden kendi merkezine dönmeyi sağlayan bütüncül oyun olanağına sahip olması,
- Sınıf içinde ve dışında çocukların etkinliklerinin sergilenmesi,
- Çocuklara belirlenmiş etkinlikler arasından seçim yapma fırsatları sağlayan günlük rutinlerin varlığı,
- Çok boyutlu öğrenmeye neden olması,
- Toplumsal katılımı teşvik etmesi (hayvan barınaklarına, yaşlılar evine ziyaret gibi),
- Sürdürülebilirlik ile ilgili etkinliklerin planlanması ve uygulanmasıdır (geri dönüşüm, doğayı koruma eğitimi, doğal materyalleri koruma gibi)

Cevap: E

10. Bütünsel gelişim açısından okul öncesi dönemdeki çocukların eğitiminin önemli noktaları:

- Deneyime dayalı öğrenme,
- Toplum içinde ve toplum için öğrenme,
- Öğrencileri yeni bilgi ve yetkinlik kazanmaları için motive etme,
- Geleneksel öğretim uygulamalarından sapma,
- Yaratıcılık ve yenilik için yer açma,
- Okullar ile diğer kamu ve özel kurumlar arasında entegrasyon,
- Başarıların informal/gözlem, görüşme gibi teknikler yoluyla değerlendirmesini teşvik etme,

- Öğrenme ortamlarının dikkatli bir şekilde planlanması ve değerlendirilmesidir. (Arat, 2008; Avşıç & Rifel, 2016; Düşek, 2008; Yaşar Ekici, 2015; Wall, Litjens, & Taguma, 2015).

Formal değerlendirme, çocuğun bilişsel ağırlıklı değerlendirilmesini içerdiğinden, bütüncül değerlendirmede informal değerlendirmenin ön planda olması gereklidir.

Cevap: E

11. Öz bakım becerileri, çocuğun temel gereksinimlerini yetişkin desteği olmadan bağımsız bir şekilde gerçekleştirebilmesidir. Çocuklar öz bakım becerilerini üç yaştan sonra kendi kendilerine gerçekleştirebilmektedir (Konya, 2007). İlgili çalışmalar incelendiğinde öz bakım becerilerinin;

- Tuvalet eğitimi,
- Bağımsız giyinip soyunma,
- Bağımsız yemek yeme,
- Beden temizliğini (el-yüz yıkama, diş fırçalama, tırnak kesme, saç tarama, banyo yapma) kapsadığı görülmektedir (Bayer, 2015).

Cevap: E

12. Montessori, İtalya'daki ilk kadın doktordur. Cinsiyeti nedeniyle ilaç uygulaması yasaklanmıştır. Tıp alanında başkaları ile ilgilenemediği için ilgisi, fakir ve engelli çocukları eğitmeye yönelmiştir. Çocuklarla çalışarak ve onları gözleyerek oluşturduğu metodu bilimsel olarak kabul edilmiştir. Rousseau, Locke gibi teorisyenlerden etkilenmiştir. Vygotsky gibi öğretmenlerin çocuğun ne bildiği ile neler başarabildiği arasındaki boşluğu doldurması gerektiğine inanmıştır.

Montessori, yoksul ailelerden gelen çocuklara kaliteli bakım sağlamak için Casa dei Bambini (Çocuklar Evi) adını verdiği ilk okulunu 1907'de kurmuştur. Montessori metodu ortaokulda ve lisede de uygulanmasına rağmen çoğunlukla okul öncesinde kullanılmaktadır.

Cevap: D

13. Yaşarken değeri pek bilinmeyen ve daha sonraki zamanlarda önemi anlaşılacak modern eğitimin babası olarak kabul gören Jan Amos Comenius için ünlü eğitim kuramcılarında Jean Piaget "Eğitimin Galileo'su" demektir (Piaget, 1993: 99).

Cevap: C

1. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Programına göre Okul Öncesi eğitimin amaç ve görevleri, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanununda ifade edilen genel amaçlara ve temel ilkelerine uygun olarak **5** adet genel amaç içermektedir; 1- Çocukların beden, zihin ve duygu gelişmesini ve iyi alışkanlıklar kazanmasını sağlamak; 2- Onları ilk öğretime hazırlamak; 3- Şartları elverişsiz çevrelerden ve ailelerden gelen çocuklar için ortak bir yetişme ortamı yaratmak; 4- Çocukların Türkçeyi doğru ve güzel konuşmalarını sağlamak; 5- Toplumsal hayata uyum sağlamalarını desteklemektir. Bu bağlamda ilgili sorunun doğru cevabı **E şıkkı olmalıdır.**

Cevap: E

2. Dönemin Millî Eğitim Bakanlığı okul öncesi eğitimde fırsat eşitliğini ve okul öncesi eğitimin yaygınlaştırmasını öncelikli hedefleri arasında alarak bu doğrultuda yaptıkları düzenlemeyle, köy ve benzeri yerleşim yerlerindeki öğrencilerin okul öncesi eğitime erişimini kolaylaştırarak şartları elverişsiz çevrelerden ve ailelerden gelen çocuklar için ortak bir yetiştirme ortamı yaratma hedefindeydi. Bu çalışma ise günümüz programı Maarif Modelin “**Şartları elverişsiz çevrelerden ve ailelerden gelen çocuklar için ortak bir yetiştirme ortamı yaratmak**” amacıyla doğrudan ilişkilidir. İlgili sorumuzun doğru cevabı **C şıkkı** olmalıdır.

Cevap: C

3. İlgili soru kapsamında Fırat Öğretmenin yapmış olduğu çalışmalar A şıkkındaki “Türkçeyi doğru ve güzel konuşmalarına gereken önem verilmelidir” ilkesiyle doğrudan ilişkililikten, Yılmaz Öğretmenin uygulamış olduğu çalışmalar ise programın sarmal yapısını yani B şıkkını doğrudan ilgilendirmektedir. Şenay Öğretmenin sınıf dışı etkinlikler ve öğrenmeler için çocuklarını mümkün olduğunca okul bahçesine çıkarması ise “Sınıf içi ve sınıf dışı öğrenme ortamları çocukların beceri edinimini destekleyecek şekilde düzenlenmelidir.” ilkesiyle doğrudan ilişkilidir. Aybüke Öğretmenin, planlamalar yaparken içerisinde bulunduğu köyü analiz edip planlamalar yapması ise D şıkkındaki “Etkinlikler planlanırken çocukların ilgi ve gereksinimlerinin yanı sıra çevrenin ve okulun olanakları da göz önünde bulundurulmalıdır.” ilkesiyle doğrudan ilişkilidir. İlgili sorumuzun doğru cevabı **E şıkkıdır.**

Cevap: E

4. İlgili soru kapsamında **I. Öncülde** özellikleri verilen merkez **Erken Okuryazarlık Merkezidir.** Bu merkez; çocukların dil becerileri, yazı farkındalığı, sözcük farkındalığı, harf farkındalığı ve ses bilgisel farkındalık becerileri gibi erken okuryazarlık becerilerini desteklemektir. İyi tasarlanmış bir erken okuryazarlık merkezi çocuklara basılı görselleri inceleme, yazı dili ile ilgili deneyimler sağlama, kitap tutma becerilerini geliştirme, resimlerdeki ayrıntıları fark etme, çeşitli yazılı materyallerle karşılaşma, yazı yazma deneyimleri sunma vb. deneyimler sağlar. **II. Öncülde** özellikleri verilen merkez, **Açık Hava Öğrenme Merkezidir.** Bu merkez; çocuğun hareket özgürlüğünü ve açık havadan faydalanmasını sağlamak, günlük güneş ışığı alım imkânı sağlayarak daha sağlıklı olmasına destek olmaktadır. Buna ek olarak öğrenme yaşantılarına destek olmak ve çocukların eğitim yaşantılarını sınıf içinden gerçek yaşama taşıma noktasında önemli katkılar sunmaktadır. **III. Öncülde** özellikleri verilen merkez **Kitap Merkezidir.** Bu merkez; kitaplara ve okumaya karşı olumlu bir tutum geliştirerek erken okuryazarlık, dil ve iletişim becerilerini desteklemeyi amaçlayan öğrenme merkezidir. Bu merkeze konulan materyallerin ön yüzünün görülecek şekilde raflara yerleştirilmesine dikkat edilmelidir. Kitap merkezinde çocuklar için hazırlanmış farklı boyutta çok sayıda çeşitli kitaplar bulundurulmalı ve bunlar zamanla değiştirilmelidir. Sorumuzun doğru cevabı “**B şıkkıdır.**”

Cevap: B

5. İlgili soru kapsamında sorumuzun doğru yanıtı “**A seçeneği**” olmalıdır. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Okul Öncesi Eğitim Programı önceki gelişim temelli programların aksine (2013&2024 MEB Okul Öncesi Eğitim Programı) “**Beceri temelli**” bir programdır. Bu nedenle bu program çocukların beceri ediniminin ilk basamağını oluşturmaktadır. Programda beceriler çocukların gelişim düzeyleri ve özellikleri doğrultusunda ele alınmıştır. Beceri temelli bu programda farklı becerilerin edinimi esastır. Amaç sadece alana özgü becerilerin kazanımı değildir. Aynı zamanda toplumun millî ve manevî değerleri, sosyal-kültürel yapısı, çağın gerektirdiği okuryazarlık becerileri ve bu becerilerin kullanılması için gerekli eğilimlerin kazandırılması gerekmektedir.

Cevap: A

6. İlgili soru kapsamında sorumuzun doğru yanıtı "D" şıkkı olmalıdır. Maarif Modeli Okul Öncesi Eğitim Programı Aylık Plan formatı içerisinde yer alanlar şunlardır; Alan becerileri ve öğrenme çıktıları, kavramlar, kavramsal beceriler, Eğilimler, Programlar arası bileşenler, Sosyal duygusal öğrenme becerileri, değerler, Okuryazarlık becerileri, Öğrenme yaşantıları, öğrenme kanıtları, Farklılaştırma, belirli gün ve haftalar, Aile/Toplum katılımı yer almaktadır.

Cevap: D

7. Maarif Model Okul Öncesi Eğitim Programında toplamda 7 adet alan becerileri bulunmaktadır. Bunlar sırasıyla; Türkçe, matematik, fen, sosyal, hareket ve sağlık, sanat ve müzik alan becerileridir. İlgili soruda görseli ve bilgileri verilen alan becerisi ise "**Türkçe Alanı**" olmalıdır. Türkçe alan becerileri, bireylerin günlük yaşamlarında en çok ihtiyaç duyduğu becerilerdir. Okul öncesi dönemde Türkçe alan becerileri çocukların dil gelişimini destekler ve temel iletişim yeteneklerini oluşturur. Bu dönemde kazanılan bu beceriler çocukların öğrenmeye olan ilgilerini artırarak merak duygularını destekler ve öğrenme sürecini keyifli hâle getirir. Ayrıca çocukların öğrenmeye karşı olumlu bir tutum geliştirmelerini de sağlar. Bu becerilerin desteklenmesi çocukların akademik başarılarına katkıda bulunur. Bu programdaki Türkçe alan becerileri çocukların dört temel dil becerisinin edinimine odaklanmaktadır. Bunlar görselde de verildiği üzere; Dinleme/izleme, konuşma, erken okuryazarlık, okuma bileşenleridir. Sorumuzun doğru yanıtı "**C şıkkıdır.**"

Cevap: D

8. Şeyda Hanım sınıfında uyguladığı etkinliğin üzerinden belirli bir süre geçtikten sonra bu etkinliği farklı yöntem ve tekniklerle yeniden uygulaması bizleri "**E şıkkındaki**" "Programda kazandırılacak becerilerin sarmal bir şekilde bağlantılı olmasına özen gösterilmelidir." Anlayışına götürmelidir. Program kapsamında çocuğa kazandırılmak istenilen beceriler doğrudan öğretilebilecek bir yapıda değildir. Öğretmenlerin becerileri zaman içerisinde tekrar etmeleri önem arz etmektedir. Bu sayede herhangi bir beceri çocuğun yaşamında yer edene kadar öğrenme yaşantıları içerisinde tekrar ele alınmış olur.

Cevap: E

9. İlgili soru kapsamında verilen şıklar içerisinde doğru seçeneğimiz "B şıkkı" olmalıdır. Kitap Merkezi, Erken Okuryazarlık Merkezi, Sanat Merkezi, Fen Merkezi gibi merkezler Maarif Model Okul Öncesi Eğitim Programına göre görece sessiz merkezler arasındadır. Müzik ve Blok Merkezi gibi merkezler ise sesli merkezler olup sınıf içerisindeki düzende görece sessiz merkezlere uzak konumlandırılması gerekmektedir.

Cevap: B

10. Okul içi öğrenme ortamları-öğrenme merkezlerine ilişkin verilen bilgiler doğrultusunda sorumuzun doğru yanıtı "D şıkkı" olmalıdır. Öğretmenler çocukların hangi merkezde oynayacağına doğrudan müdahale etmemesi gerekir. Bunun yerine merkezlerde yer alan materyallerin güncellenmesi ve çeşitliliğinin artmasını sağlayarak çocukların ilgilerini canlı tutmaları ve süreçte daha aktif olmalarını sağlamalıdır.

Cevap: D

11. İlgili soru kapsamında verilen öğrenme çıktıları "E şıkkı Sosyal Alan Becerileri" kapsamında ele alınmaktadır. Sosyal Alan Becerileri: Toplumsal ilişkiler ve insanın doğayla olan etkileşimlerini inceleyen sosyal alan becerileri, çocukların yaşadığı topluma etkin bir şekilde uyum sağlamasına ve katılım göstermesine destek olan becerilerdir. Okul öncesi dönemde çocuklara kazandırılacak sosyal alan becerileriyle çocuğun yaşadığı yakın çevreye yönelik sorular sorması; kendini, ailesini, yakın çevresini tanıması; yaşadığı toplumun doğal, tarihî ve kültürel zenginliklerini fark etmesi; yakın çevresindeki problemlere duyarlı olması ve bu problemlere yönelik çözüm yolları üretmesi, demokratik bir ortamda etkin bir vatandaş olarak hak ve sorumluluklarının farkına varması; kendisi, ailesi ve yakın çevresinin geçmişi ile bugün arasında bağlantılar kurması, yaşadığı topluma karşı olumlu benlik algısı/saygısı oluşturan bireyler olması amaçlanmaktadır.

Cevap: E

12. İlgili soru kapsamında verilen şıklar arasından doğru yanıtımız "D şıkkı" olmalıdır. Okullarda ailelere yönelik yapılan çalışmalar, genel olarak aile katılım çalışmaları olarak adlandırılmaktadır. Aile katılımı, ebeveynlerin ve diğer aile üyelerinin okulda uygulanan eğitim programına katkıda bulunup yönetim ve karar verme süreçlerine katılarak aktif rol ve sorumluluklar üstlendiği çalışmalardır.

Aile Katılımının Amaçları

- Ev ve okul arasındaki iş birliğini artırmak
- Çocuğun eğitiminde tutarlılık sağlamak
- Ebeveynlerin çocuklarının farklı yönlerini tanımalarına katkı sağlamak
- Ebeveynlere doğru ana-baba tutumlarını kazandırmak
- Aileyi çocuğun gelişimi konusunda bilgilendirmek
- Çocuğun eğitimine destek olmak
- Çocuklar arasında fırsat eşiliğini sağlamak
- Çocuğun evdeki öğrenme ortamının niteliğini artırmak ve zenginleştirmek

Görselde de verildiği üzere Okul Öncesi Eğitim Programımıza göre aile katılımının amaçları bu şekildedir. Öğretmenin aile içerisindeki problemlere çözüm bulmak gibi bir sorumluluğu ve amacı bulunmamaktadır.

Cevap: D

www.dizegitim.com

13. Ailelerin sınıf içi veya sınıf dışı eğitim etkinliklerine katılımında bazı aşamalar bulunmaktadır. Bu aşamalar sırayla şu şekildedir; 1- Gözlemci olarak bulunma, 2- Materyallerin hazırlanmasında ve onarımında görev alma, 3- Sosyal etkinlik ve organizasyonlarda, alan gezileri açık hava etkinliklerinde öğretmene yardımcı olma, 4- Sınıfta yeteneğine uygun bir etkinlikte öğretmenle birlikte görev alma, 5- Hikâye anlatma, geleneksel oyun oynama, bir eğitim materyali hazırlama gibi etkinlikleri çocuklarla gerçekleştirme, 6- Sınıfta öğretmen tarafından planlanan bir etkinlikte görev alma, 7- Sınıfta yapılan etkinliğe katılma. Bu bilgiler doğrultusunda ilgili sorumuzun doğru cevabı "B şıkkı" olmalıdır.

Cevap: B

14. İlgili soru kapsamında verilen bilgiler doğrultusunda sorumuzun doğru yanıtı "E şıkkı" olmalıdır. Ev ziyaretleri dönemde değil "yilda" en az bir defa yapılması önerilmektedir. Öğretmen bu ziyaret yoluyla; aile üyelerini, evin fiziksel şartlarını, evde uygulanan kuralları, çocuğun evdeki sorumluluklarını, ana-baba tutumlarını, ailenin kültürünü, aile üyelerinin birbirleriyle olan ilişkilerini doğrudan gözlemlene fırsatı bulmaktadır.

Cevap: E

15. Verilen öncüller doğrultusunda öğretmen rolleri sırasıyla; Metehan Öğretmen "İlgi ve Merakı Teşvik" rolündedir. Bu role sahip öğretmenler, çocukların ilgi alanlarına ve meraklarına odaklanır; onları keşfetmeye ve öğrenmeye teşvik eder. Mustafa Öğretmen "Üst Bilişsel Düşünmeyi Teşvik" rolündedir. Bu role sahip öğretmenler, Çocuklara deneyimlerinden ne öğrendiklerini düşünme ve ifade etme fırsatları sunar. Meryem Öğretmen "Bağlam/Köprü Kurma" rolündedir. Bu role sahip öğretmenler ise, çocuklara öğrenme deneyimlerini sınıf içinde öğrendikleri bilgilerle bağdaştırmaları konusunda rehberlik ederek, dış mekân öğrenme deneyimlerini programla ilişkilendirmek için fırsatlar yaratır. İlgili sorumuzun doğru cevabı **A seçeneği** olmalıdır.

Cevap: A

1. Gebelikte anemi; demir,folik asit ve B12 vitamini eksikliği sonucu ortaya çıkar.Düşük,erken ve ölü doğum riskini artırırır.

Cevap: B

2. **ÇOCUKLUK DÖNEMİNDE SIK GÖRÜLEN DÖKÜNTÜLÜ HASTALIKLAR:**

- KIZAMIK
- KIZAMIKÇIK
- BEŞİNCİ HASTALIK
- ALTINCI HASTALIK
- SUÇİÇEĞİ
- KIZIL

Cevap: A

3. Neonatal (Yenidoğan) Ölüm Hızı: (0-28 gün)

- Bir toplumda 1 yıl içerisinde canlı doğan ve ilk 28 gün içinde ölen bebek sayısının aynı toplumdaki aynı sürede meydana gelen canlı doğum sayısına bölümünün 1000 ile çarpılmasıdır.
- Yaşamın ilk 28 günlük dönemine yenidoğan dönemi denir.
- Yenidoğan ölüm hızları toplumdaki doğum öncesi ve doğum sonrası bakımın, anne-çocuk sağlığı düzeyinin durumunu gösteren önemli ölçütlerdendir.

Cevap: C

4. **Ülkemizde Sağlık Bakanlığı Programları**

Ülkemizde Sağlık Bakanlığı anne çocuk sağlığı düzeyinin yükseltilmesi, ölüm hızlarının azalması, hayat kalitesini olumsuz etkileyen bu sorunların çözümüne yönelik toplumu eğitime ve bilinçlendirme amaçlı çeşitli çalışmalar yürütmektedir. Bu kapsamda anne-çocuk sağlığı hizmetleri, sağlık evleri, hastaneler, toplum sağlığı merkezleri, aile sağlığı merkezleri ve aile hekimleri tarafından verilen Sağlık Bakanlığı programları şunlardır:

- Anne Sütünün Teşviki ve Bebek Dostu Hastaneler Programı
- Neonatal Resüsitasyon Programı
- Akut Solunum Yolu Enfeksiyonlarının Kontrolü Programı
- İshalli Hastalıkların Kontrolü Programı
- Büyümenin İzlemesi Programı
- Demir Gibi Türkiye Kampanyası
- İyot Yetersizliği Hastalıkları ve Tuzun İyotlanması Programı
- Fenilketonüri ve Hipotiroidi Tarama Programı
- Hemoglobinopati Kontrol Programı

Cevap: E

5. Kolostrum sütü(ağız sütü), doğumdan sonraki ilk 4-5 gün anne tarafından bebeğe verilen koyu kıvamlı ilk süttür. Bileşimi normalden farklıdır ve sarımsı renkte hafif tuzlu ve tatlıdır. Bileşiminde yüksek oranda protein ve bağışıklık kazandıran immünoglobulin içerir. Laktoz ve süt yağı normal süte göre daha düşüktür. Yüksek oranda serum proteini içerdiklerinden ve yüksek pH derecesinden dolayı kaynatıldıklarında pıhtılaşma göstermektedirler. Hamileliğin sekizinci ayında oluşumunu tamamlar.

Antikor ve immünoglobulin bakımından zengindir. Kolostrum içeriğinde, bebekte henüz yapılmayan maddeler bulundurduğu için; bebeğin ilk besininin kolostrum olması bebeğin ilerde birçok sindirim sistemi hastalığından korunmasını sağlar.

Cevap: D

6. Antibiyotik tedavisi bakteriyel hastalıklara uygulanır. Seçenekleri incelersek;

- A) Kabakulak – Viral hastalık
- B) Kızamıkçık – Viral hastalık
- C) Kızıl – Bakteriyel hastalık
- D) Su çiçeği – Viral hastalık
- E) Soğuk algınlığı – Viral hastalık

Cevap: C

7. Bebek Ölüm Hızı (0-1 yaş):

- Genel tabirle bir yaşından küçük bebeklerin ölüm düzeyini gösteren bir ölçüttür.
- Bebek ölüm hızı bir toplumda 1 yıl içinde içinde meydana gelen 0-1 yaş grubundaki ölüm sayısının aynı toplumda aynı zaman dilimindeki canlı doğum sayısına bölümünün 1000 ile çarpılması sonucu bulunan bir ölçüttür.
- Bir toplumdaki genel sağlığı düzeyini ,çocuk sağlığı düzeyini ölçmek ve sağlık hizmetlerinin etkinliğini değerlendirmek için kullanılan en önemli ölçüttür.
- Ülkelerin sağlık bakım düzeylerinin birbirleriyle karşılaştırılmasında sıklıkla kullanılan güvenilir bir göstergedir.

Cevap: A

8. Epiglottit: (Gırtlak kapağı İltihabı)
- Gırtlak ve soluk borusunu koruyan gırtlak kapağının şişerek akciğerlere hava girişinin engellendiği yaşam tehlikesi taşıyan bir hastalıktır.
 - Acil tıbbi müdahale gerektirir.
 - Bakteriyel bir hastalıktır.
 - Belirtileri; ateş, salya akması, şiddetli boğaz ağrısıdır.
 - Hava yolu açık tutularak,antibiyotik tedavisi uygulanır.
 - En sık 2-7 yaş arası çocuklarda görülür.

Cevap: B

9. Rotavirüs aşısı, Sağlık Bakanlığı takviminde bulunmayıp, ishale sebep olan virüslere karşı geliştirilen aşıdır. (Ağız yoluyla uygulanır.)

Cevap: C

10. Krup (Yalancı Difteri)
- Nezle ve gribe takiben gırtlak ve ses tellerinde iltihaplanmadır.
 - En sık 1-5 yaş arası çocuklarda görülür.
 - Belirtileri; Karakteristik sert, havlama gibi öksürük ve ses kısıklığı ortaya çıkar.
 - Viral bir hastalıktır.
 - Viral hastalık olduğu için antibiyotikle tedavi edilmez.

Cevap: E

11. Hepatit B aşısı:
- Karaciğer iltihabına yol açan kan ve cinsel yolla bulaşabilen Hepatit B virüsünden korunmak için uygulanır.
 - Doğumdan hemen sonra uygulanan tek aşıdır.
 - 3 doz uygulanır. (Doğumdan hemen sonra, 1. ay sonu, 6. ay sonu)

Cevap: C

12. Daha önce hiç tetanoz aşısı yaptırmamış olan anne adaylarının, hamilelik dönemi içerisinde tetanoz aşısı yaptırmaları gerekir. Hamilelik döneminin ikinci ve üçüncü üç ayında tetanoz aşısı yapılır. Bir ay ara ile yapılan bu tetanoz aşılardan 2. yapıldıktan 6 ay sonra 3. doz tetanos aşısı yapılır.

Gebelikte, kabakulak, suçiçeği, kızamıkçık, BCG gibi canlı aşılardan kaçınılmalıdır. Bu aşılardan kaçınılması gebelikten önce yapılması gereklidir.

Cevap: A

13. Gebelikte bazı bölgelerde lekelenme sonucu koyulaşma ortaya çıkar. (Östrojen etkisi ile)

Annenin artan enerji gereksinimi sebebiyle yağ depoları artar. (Kilo alımı)

Progesteron hormonu etkisiyle sindirim sistemi hareketliliğinde azalma görülür. (Örneğin; kabızlık)

Gebelikte tiroit ve paratiroid hormonları artar ve bez büyür.

Artan kan gereksinimini karşılamak için annede, kırmızı kan hücresi (alyuvar) kütlesi artar. (Bu durum demir gereksiniminin de artmasını sağlar.)

Cevap: D

14. Beşinci Hastalık: (Eritema İnfeksiyozum)

- Viral döküntülü hastalıktır.
- Damlacık yolu veya direk temasla virüs solunum yoluna girer.
- 1-2 hafta gün kuluçka evresi vardır.
- Daha sık 5-15 yaş arası çocuklarda görülür.
- İlk etapta her iki yanakta da hafif kızarıklıkların olduğu(tokat vurulmuş gibi) daha sonra döküntülerin vücuda yayıldığı hafif döküntülü hastalıktır. (Kızamıkçıkla karıştırılır.)
- Avuç içi ve ayak tabanlarında döküntü görülmez.
- Döküntüler genelde kısa zaman içinde kendiliğinden iyileşir. (Tedaviye gerek yoktur.)
- Aşısı yoktur.
- Sıcak banyo, güneş, stres döküntüleri artırır.

Cevap: C

15. Boğaza kaçan yabancı cisimlerin çıkarılmasında bilin-ci yerinde olan yetişkin ve çocuklarda boğaza kaçan yabancı cismin çıkarılması için "HEİMLİCH MANEV-RASI" uygulanır.

Heimlich Manevrasının uygulama adımları: (Çocuk ve Yetişkinlerde)

- Hasta ayakta durur veya oturur.
- Hastaya arkadan sarılınır ve gövdesi turulur.
- Yumruk yapılarak o elin baş parmağının midenin üst kısmına gelmesi sağlanır.
- Diğer elle yumruk yapılan el tutulur.
- Kuvvetli bir şekilde bastırılır.
- Bu şekilde 5 kez yabancı cisim çıkıncaya kadar tekrarlanır.

Cevap: D

16. **Şok Durumunda İlk Yardım:**

- Olay yeri güvenliği sağlanır.
- Hasta/yaralı sırt üstü yatırılır.
- Hasta/yaralının ABC'sine bakılır.
- Varsa sıkı giysiler gevşetilir.
- Hasta sırtüstü yatırılır. Ayakları kalp seviyesi üstü-ne kaldırılır (30 cm). Üzeri battaniye vs ile örtülür. (Şok pozisyonu)
- Hastanın başı yana çevirilir. (Kusma vs. sonucu boğulmayı önlemek için)
- Hareket ettirmeden kişinin yaşam bulguları değerlendirilmelidir.
- Hızlı bir şekilde 112 aranır.
- Tıbbi yardım gelene kadar yaşam bulgularına bakılır ve değerlendirilir.
- Bu esnada hasta/yaralıya yiyecek, içecek verilmemelidir.

Cevap: C

17. Kırık tespiti sırasında, kırık şüphesi olan bölgenin ani ve hızlı hareketlerden kaçınılarak alt ve üst eklemleri içine alacak şekilde tespit edilir. Tespit malzemeleri (atel) sopa, tahta, karton gibi sert malzemelerden yapılmış olmalı ve kırık kemiğin alt ve üst eklemlerini içine alacak uzunlukta olmalıdır.

Tespit edilen bölge kalp seviyesinin üzerinde tutulur.

Cevap: C

18. **KOMA POZİSYONU(Yan yatış)**

Cevap: A

19. Burkulan vücut bölgesi PRICE uygulamasıyla tedavi edilir.

- PROTECT (KORUMAK)
- REST (DİNLENME)
- ICE (BUZ)
- COMPRESS (BASKI)
- ELEVATE (YÜKSELTME)

Cevap: E

20. **Solunumun Değerlendirilmesi (B)**

- Hava yolu açıldıktan sonra solunum olup olmadığı ise BAK-DİNLE-HİSSET yöntemiyle kontrol edilir.
- **BAK:** İlk yardımcı hasta/yaralının göğüs kafesinde solunum hareketlerine bakar. (Göğüs kafesinin inip kalkma hareketi)
- **DİNLE:** İlk yardımcı kulağını hasta/yaralının yüzüne doğru eğerek solunum sesini dinlemeye çalışır.
- **HİSSET:** İlk yardımcı hasta/yaralının solunum sıcaklığını hissetmeye çalışılır.

Cevap: C

21. Annenin doğum sonrası emzirme dönemine "laktasyon" denir.

Laktasyon dönemi; üç aşamadan oluşur.

- 1) Mamogenez: Artan hormon salgılarıyla memenin süt yapımına hazırlanması, gelişmesi
- 2) Laktogenez: Süt yapımının başlaması
- 3) Galaktopoez: Emzirme ve süt üretiminin devam etmesi

Cevap: B

1. İshal (diyare, sürgün): İshalli çocuklar dışkı yoluyla su ve elektrolit kaybederler. Kaybedilen miktar ağız yoluyla yerine konamazsa vücut suyu azalır. Bu duruma dehidratasyon denir.

Cevap: A

2. Boğmaca: Çocukluk ve daha çok bebeklik döneminde görülen çok bulaşıcı olan ağır seyirli bakteriyel bir hastalıktır. Damlacık enfeksiyonu ile solunum yoluna çok kolay bulaşabilen bir hastalıktır. 1-2 hafta kuluçka süresi vardır. Özellikle geceleri artan öksürük nöbetleri, kanamalar ve boğulmalar oluşur. Öksürük nöbetlerinde kusmalar görülebilir. Öksürük esnasında boğmacaya özgü ıslık sesi duyulur. Korunmak için aşı, ülkemizde karma aşılarla uygulanmaktadır.

Cevap: B

3. Çocuklarda sık görülen solunum yolu enfeksiyonları:

- SOĞUK ALGINLIĞI (Nezle)
- PNÖMONİ (Zatürre)
- KRUP (Yalancı Difteri)
- BRONŞİYOLİT
- ORTA KULAK İLTİHABI
- GRİP
- EPİGLOTTİT (Gırtlak Kapağı İltihabı)
- STREPTOKOKSİK BOĞAZ ENFEKSİYONU'dur Gastroenterit ise;Kusma ve ishale sebep olan bebeklerde ve çocuklarda görülen bağırsak enfeksiyonlarıdır.

Cevap: B

4. **Epiglottit** (Gırtlak kapağı İltihabı): Gırtlak ve soluk borusunu koruyan gırtlak kapağının şişerek akciğerlere hava girişinin engellendiği yaşam tehlikesi taşıyan solunum yolu hastalığıdır.

Cevap: E

5. Erken doğum riskini arttıran durumlar;

- Çoğul gebelik (ikiz, dördüz...)
- Rahimdeki yapısal bozukluklar
- Uyuşturucu, sigara
- Enfeksiyonlar
- Gebelikte az kilo alımı
- Gebelik öncesi az kiloya sahip olmak
- Gebelikte ilk haftalarda yaşanan anemi
- Amniyon sıvısının normalden fazla olması

Cevap: A

6. Anne kan grubunun Rh(-), babanın ise Rh(+) olması halinde Rh uygunsuzluğu(kan uyuşmazlığı) vardır. Bu durumda bebek Rh(+) veya Rh(-) olabilir. Bebek Rh(-) ise bir sorun olmaz; ancak bebeğin kan grubu Rh(+) ise;anne ve bebeğin kanı etkileşime girerek,annenin savunma sistemi bebeğin kan hücrelerini parçalar. Genellikle ilk gebeliklerde sorun yaşanmazken sonraki gebeliklerde önlem alınmazsa bebeği tehlikeye atar.

Cevap: A

7. Bebeğin veya anne adayının sağlığının doğum anında tehlikeye girmesi durumunda müdahale gerekebilir. Bu tür doğumlara "Müdahaleli Doğum" denir. Müdahaleli doğum denilince Forseps,vakum, epidural anestezi uygulamalarıyla doğum müdahaleleri yapılabilir.

- Forseps; bebeğin bir an önce doğması için kullanılan kaşık şeklinde aletlerdir.
- Vakum; bebeğin kafasına yerleştirilen bir çan ve buna bağlı bir vakum cihazı ile bebek çekilir. Forseps göre uygulanması daha kolay olup hem anne hem de bebek açısından daha az zararlıdır.
- Rahim kasılmalarının yani doğum sancılarının dışarıdan bir etki ile başlatılmasına "doğum indüksiyonu" denir.
- Epidural anestezi vücudun belirli bir bölgesindeki ağrıyı durduran bölgeye lanestezi çeşididir.
- Vajinal doğumun sakıncalı olduğu durumlarda sezeryan doğum yapılır. Karın bölgesinden, karın duvarı, rahim duvarı kesilir ve bebek, daha sonra da plasenta çıkarılır.

Cevap: A

8. Dünya'da yenidoğan(0-28 gün) ölüm nedenleri;

- Prematüre doğum(Erken doğum)
- Doğum travması
- Doğum asfiksisi (Doğum sırasında solunum başlamaması)
- Enfeksiyonlar
- Konjenita(doğumsal) anomalilerdir.

Cevap: E

9. 3-12 aylık arası çocuğun olması gerek ağırlık formülü: Yaş(ay)+9 / 2
1-6 yaş arası çocuğun olması gereken ağırlık formülü: Yaş(yıl) x 2 + 8
6-12 yaş arası çocuğun olması gereken ağırlık formülü: Yaş(yıl) x 7 / 2
11 aylık bebek için ortalama vücut tartısı bağıntıya göre;
(11+9)/2=10 kg. olmalıdır.

Cevap: E

10. **Kabakulak** (Mumps): Viral bir hastalıktır. Hastalık direk temas veya damlacık yoluyla bulaşır. Tükrük bezlerinin özellikle kulak altındaki tükrük bezlerinin şişmesiyle oluşan bulaşıcılığı yüksek bir hastalıktır. Ağız açıldığı an ağrı yapar. Daha çok 15 yaş altı çocuklar geçirir. Erkeklerde yetişkinlikte geçirilen kabakulak özellikle ergenlerde testislerde kısırlığa yol açabilen iltihaplanma oluşturabilir. (Orşit: Testis iltihabı) Kuluçka süresi 16-21 gündür.

Cevap: A

11. İlk yardımın ABC si;
A. Hava yolunun açılması (AIRWAY)
B. Solunumun değerlendirilmesi (BREATHING)
C. Dolaşımın sağlanması (CIRCULATION)

Hava yolunun açılması (A)

Havanın akciğerlere gidebilmesi için hava yolunun açık olması gerekir. Bilincin kapalı olduğu durumlarda dilin geri kaçması, solunum yoluna yabancı cisim kaçması sonucu solunum yolu tıkanabilir.

Solunumun Değerlendirilmesi (B)

Hava yolu açıldıktan sonra solunum olup olmadığı ise BAK-DİNLE-HİSSET yöntemiyle kontrol edilir.

Dolaşımın Sağlanması (C)

Kalp masajı yapılarak dolaşım ve kalbin çalışması sağlanarak, dolaşım değerlendirilmesi yapılır.

Cevap: A

12. Solunumun Değerlendirilmesi

Hava yolu açıldıktan sonra solunum olup olmadığı ise BAK-DİNLE-HİSSET yöntemiyle kontrol edilir.

- BAK: İlk yardımcı hasta/yaralının göğüs kafesinde solunum hareketlerine bakar.(Göğüs kafesinin inip kalkma hareketi)
- DİNLE: İlk yardımcı kulağını hasta/yaralının yüzüne doğru eğerek solunum sesini dinlemeye çalışır.
- HİSSET: İlk yardımcı hasta/yaralının solunum sıcaklığını hissetmeye çalışılır.

Cevap: C

13. Çocuklarda (1-8 yaş) Temel Yaşam Desteği:

- Olay yeri güvenliği sağlanır.
- Çocuk sert bir zemine yatırılır.
- Bilinç kontrolü yapılır. (Omzuna hafifçe vurarak "İyi misin" sorusu sorulur.)
- Bilinç kapalı ise çevredekilere 112 aratılır.
- Ağız içi kontrol yapılarak yabancı cisim varsa parmakla çıkarılır.
- Baş-çene pozisyonu verilerek hava yolu açıklığı sağlanır.
- Solunum yolu açıldıktan sonra Bak-Dinle-Hisset yöntemiyle solunum değerlendirilir.
- Solunum varsa koma pozisyonuna getirilir.
- Solunum yoksa suni (yapay) solunum yapılmaya başlanır.
- 2 kurtarıcı suni solunum ile başlanır.
- Göğüs kemiğinin ortasına tek elle 30 kez kalp masajı uygulanır ve 2 suni solunum yapılır.
- Çocuklarda dakikada 100 bası uygulanır.
- Tıbbi yardım gelene kadar veya solunum dolaşım sağlanıncaya kadar 30 masaj-2 solunum döngüsü devam eder.(30/2)
- Hasta bu sürede soluk alıp vermeye başlarsa KOMA POZİSYONUNA(Yan yatış) getirilir.

Cevap: B

14. Çocuklarda temel yaşam desteğine 2 kurtarıcı suni solunum ile başlanır.

Göğüs kemiğinin ortasına tek elle 30 kez kalp masajı uygulanır ve 2 suni solunum yapılır.

Çocuklarda dakikada 100 bası uygulanır.

Tıbbi yardım gelene kadar veya solunum dolaşım sağlanıncaya kadar 30 masaj-2 solunum döngüsü devam eder.(30/2)

Cevap: C

15. Dış Kanamalarda ilk yardım

- Yaralının ABC'sine bakılarak kanama durumu değerlendirilir.
- Gerekliyse 112 aranır.(Tıbbi yardım)
- Kanama durdurma yöntemleri uygulanır.

Bu yöntemler; Bölgeye direk basınç uygulama, kanayan bölgeyi kalp seviyesinden yukarı kaldırma, kanayan yere en yakın bası bölgesine basınç uygulama,-turnike uygulamadır.

- Yaşam bulgu durumları takip edilir.
- Bazı gereken durumlarda (kanama şiddetliyse yaralıya şok pozisyonu (Sırt üstü yatırılıp, ayakları 30 cm. yükseltilir.) verilerek kanayan yer kapanmayacak şekilde vücut ısısının korunması için yaralının üstü örtülür.

Cevap: C

16. Burun Kanamalarında ilk yardım:

- Yaralı öne doğru eğilir.
- Burun delikleri 5-10 dakika kadar sıkıştırılır.
- Burun çevresine buz uygulaması yapılır.
- Kanama durmazsa mutlaka 112'nin aranması gerekir.
- Buruna peçete,pamuk vb. cisimlerle tampon uygulaması yapılmamalıdır!

Cevap: E

17. Şok Durumunda ilk yardım:

- Olay yeri güvenliği sağlanır.
- Hasta/yaralı sırt üstü yatırılır.
- Hasta/yaralının ABC'sine bakılır.
- Varsa sıkı giysiler gevşetilir.
- Hasta sırtüstü yatırılır. Ayakları kalp seviyesi üstüne kaldırılır (30 cm). Üzeri battaniye vs ile örtülür. (Şok pozisyonu)
- Hastanın başı yana çevirilir. (Kusma vs. sonuca boğulmayı önlemek için)
- Hareket ettirmeden kişinin yaşam bulguları değerlendirilmelidir.
- Hızlı bir şekilde 112 aranır.
- Tıbbi yardım gelene kadar yaşam bulgularına bakılır ve değerlendirilir.
- Bu esnada hasta/yaralıya yiyecek, içecek verilmemelidir.

Cevap: D

18. 1. DERECE YANIK:

- Derinin dış kısmı etkilenmiştir.
 - Deride kızarıklık ve ağrı vardır.
 - Yanan bölge soğuk suya tutulur ve sarılır.
 - Ağrı geçirmek için doktor önerisiyle ilaç alınabilir.
- Yanan bölgede içi su dolu kabarcıklar 2. Derece yanıklarda görülür.

Cevap: E

19. Vücuda sindirim (ağız), solunum ve deri (cilt) yoluyla giren katı, sıvı ya da gaz haldeki zehirli (toksik) maddeler vücutta geçici veya kalıcı sorunlar oluşturur. Zehirlenme vakalarında 114 numaralı telefon UZEM (Ulusal Zehir Danışma Merkezi) aranıp gerekli bilgiler alınabilir.

Cevap: B

20. Sindirim (ağız) yolu zehirlenmelerinde ilk yardım:

- Kişinin bilinci kontrol edilir.
- Ağız zehirli maddeyle temas etmiş ise su ile çalkalanır.
- Zehirli madde el ile temas etmişse, el sabunlu su ile yıkanır.
- Hasta ya da yaralının yaşam bulguları değerlendirilir (ABC), solunum veya kalp durmuşsa - Temel Yaşam Desteğine başlanır.
- Kusma, bulantı, ishal gibi belirtiler değerlendirilir.
- Yakıcı maddelerin alındığı (asit, benzin vs.) ve hasta/yaralının ne yiyip içtiğinin bilinmediği durumlarda hasta kusturulmamalıdır.
- Bilinç kaybı varsa hasta ya da yaralıya koma pozisyonu verilmelidir.
- Hasta ya da yaralının üzeri örtülür.
- Olayla ilgili bilgiler toplanarak kaydedilir. (Zehirli maddenin cinsi, uyuşturucu veya ilaç alma durumu, hastanın hangi saatte bulunduğu, evdeki ilaçlar ve kutuları vb.)
- Tıbbi yardım istenir (112).

Cevap: E

1. Çocuklarda gelişimin değerlendirilmesinde kullanılan ölçütler;

- Dişlerin çıkma ve gelişme yaşı,
- Kemiklerin olgunlaşma derecesi,
- Nöromotor gelişme derecesi,
- Zeka ölçümleri,
- Cinsel gelişme durumları dikkate alınır.

Vücut ölçümlerinin birbirine oranı ise çocuğun büyüme derecesi ile ilgilidir.

Cevap: D**2. Sağlıklı ve başarılı bir toplum oluşturmak için çocukların sağlıklı olması ön koşuldur. Çocuğun sağlığını koruması için de önce anne ve babanın daha sonra da öğretmenlerin sağlıklı yaşam koşullarını çocuklara kazandırılması gerekir. Sağlıklı yaşam alışkanlığı edinmiş anne, baba ve öğretmenler çocuklar için iyi bir rol model olacaktır.****Cevap: A****3. Egzama döküntülü deri hastalığıdır. Fakat solunum yoluyla bulaşmadığı gibi hatta bulaşıcı da **değildir**. Suçiçeği, kızamıkçık, kızamık ve 5. hastalık öksürük ve hapşırma yoluyla çocuklara bulaşır.****Cevap: C****4. Aile planlaması, sağlıklı bireylerin oluşturduğu sağlıklı toplumlara amaçlamaktadır. Aile planlaması, aile bireylerinin istediği zaman ve sayıda çocuk sahibi olabilmeleri olarak tanımlanır. İstenmeyen gebeliklerin olmaması hakkında bilinçlendirme yapar. Fakat gebeliğin sonlandırılması aile planlamasının tanımında yoktur. Aile bireylerinin çocuk sahibi olmasının önlenmesi, aile planlaması tarafından yürütülen bir durum **değildir**. Ailenin aile planlaması hakkında bu gibi yanlış düşüncelere sahip olması bilinçsiz toplumların oluşmasına ve devamlılığına sebebiyet vermektedir.****Cevap: D****5. Sağlıklı toplumlar ruhsal, sosyal ve bedensel iyilik halini ifade eder. Eğitim ve yaşam imkanları sağlıklı bir toplum oluşturmak için yüksek düzeyde olmalıdır. Kırsal kesimlerde, hem sağlık kuruluşlarının yetersizliği hem de bu kesimi oluşturan bireylerin eğitim kuruluşlarına ulaşması konusundaki yetersizlikler anne ve bebeğin ölmesine sebep olabilmektedir. Annenin okuryazarlığı her yönüyle toplum için, annenin kendisi ve bebeği için oldukça önemlidir. Belli sağlık kurallarını takip edebilmesi ve kendini ifade edebilmekte yazıyı kullanabilmesi hayati öneme sahip olabilir. Sosyo-ekonomik düzeyin yüksek olması sağlık ve eğitim kuruluşlarına ulaşımı daha rahat hale getirmektedir. Problemlere getirilebilecek çeşitli çözümlere sahip olunabilmektedir.****Cevap: E****6. İnsan bedensel gelişimi doğum öncesi ve doğum sonrası olarak ikiye ayrılır.****Doğum öncesi dönemler;**

- Germinal dönem,
- Embryonel dönem,
- Fetal dönem olarak 3'e ayrılır.

Doğum sonrası dönemler;

- Yenidoğan dönemi,
- Süt çocukluğu dönemi,
- Oyun çocukluğu dönemi,
- Okul öncesi dönemi,
- Okul çocukluğu dönemi,
- Ruberte(ergenlik) dönemi olarak 6'ya ayrılır.

Cevap: D**7. Çocuğun büyüme ölçümlerinin belirli aralıklarla ölçülüp standart büyüme eğrilerine işlenmesi, büyümenin izlenmesi olarak tanımlanır. Bu izlem, Dünya Sağlık Örgütü'ne göre 5 yaş altı çocukların tümüne yapılmaktadır.****Cevap: C****8. Postneonatal dönem yenidoğan döneminden sonraki 1 yılı (365 günü) tamamlayan süredir. Yenidoğan dönem ise doğumdan sonraki 29 günlük süreci ifade eder.**

Postneonatal ölümlerin önüne geçmek için I, II ve IV. öncüllerde yer alan çalışmalar başarı sağlamıştır.

Doğumların sağlık kuruluşlarında yapılması ise anne ölümlerinin azaltılmasını amaçlar.

Cevap: D**9. Türkiye'de anne ölüm hızının yüksek oluşunun önde gelen nedenleri;**

- Annenin doğumdan önce yeterli bakım
- hizmeti alamaması,
- Enfeksiyon, kanama ve toksemi gibi
- hastalıkların erken tanısının zamanında
- konulamaması,
- Uygun tedavinin alınmaması,
- Doğumun sağlık kuruluşlarının dışında bir yerde yapılması şeklinde sınıflandırılabilir.

Cevap: E

10. Sigaranın bırakılması, hijyen ve sağlıklı beslenme hamilelikten önce alışılması gereken davranışların başında gelir, gebelik sürecinde de devamlılık göstermesi gerekir. Hamilelikte özellikle ilk aylarda röntgen çektirmek embryonel dönemde mutasyonlara sebep olacağından risklidir. Hatta radyasyon salınımı yüksek cihazlardan da uzak durulması gerekir. Amniyosentez uygulaması, bebeğin bulunduğu keseden amniyon sıvısı alınmasını gerektiren bir uygulamadır. Bu sebeple şırınganın amniyon zarını delmesi söz konusudur. Amniyon zarı şırınganın girdiği delikten yırtılabilir ve düşük gerçekleşebilir. Ayakta spor aktivitesi yapılması hatta ayakta durulmaması gerekir.

Cevap: B

11.

Kriterler	0 Puan	1 Puan	2 Puan
Kas tonusu K	Gevşek	Bacaklar ve kollar öne doğru bükülü	Aktif hareketli
Refleks R	Yok	Buruna kateter sokunca yüz buruşturma	Buruna kateter sokunca, öksürme, ağlama
Kalp Hızı K	Yok	Dakikada 100 atımın altında	Dakikada 100 atımın üstünde
Cilt Rengi R	Soluk, mor	Vücut pembe, kol ve bacak mor	Tüm vücut pembe
Solunum S	Yok	Yavaş ve düzensiz, solunum cılız, sesli ağlama	Düzenli soluk alıp verme, kuvvetli ağlama
7-10 arası	Bebek sağlıklı		
4-6 arası	Sorun tespit edilir ve müdahale ile bebek sağlığına kavuşturulur.		
0-3 arası	Acil müdahale ve canlandırma tekniklerine başvurulur		

Cevap: D

12. Ayak tabanına sivri bir cisimle çizgi çeker gibi temas edildiğinde parmakların yelpaze gibi açılması, yenidoğanlarda görülen babinski refleksidir. İlk dışkı bağırsaklarda bulunan mekonyumdur. Koyu renge ve kıvama sahip mekonyum ilk dışkılamada vücuttan atılır. Göbek kordonu 5 - 15 gün içinde düşer. Bu süreçte temiz tutulmalıdır, kırmızı ve kokulu olması enfeksiyonu işaret eder.

Cevap: D

13. İshal, çocuklarda genellikle virüs kaynaklıdır. Virüsler bozulmuş, kirlenmiş besin veya su aracılığıyla sindirim kanalına ulaşabilir.

İshal belirtileri;

- Gevşek ve sulu dışkı,
- Karın ağrısı,
- Yüksek ateş,
- Dışkıda kan ve mukus,
- Karında şişkinlik,
- Mide bulantısı şeklindedir.

İshal dehidrasyona yani susuzluğa sebep olur. Bebeklerde susuzluk belirtileri 3 saatte, çocuklarda 24 saatte gözlenmeye başlar. Bebeklerin vücutlarında yüksek oranda su bulunduğu için su kaybı belirtileri çok hızlı görülür. Gözyaşı akmadan ağlama, ağız ve dil kuruluğu, uyuşukluk gibi belirtiler acilen doktora başvurulması anlamına gelir.

Cevap: B

14. **Vazektomi**, erkeklerde uygulanan geri dönüşsüz bir yöntemdir. Basit bir operasyon ile sperm kanalları kapatılır.

Diyafram ve spermisitler, kadınlar tarafından birlitlik öncesi kullanılan geri dönüşlü bir yöntemdir.

Haplar, kadın tarafından kullanılan ve hormon içeren tabletlerdir. Hapların kullanımı bırakıldığında hamile kalınabilen geri dönüşlü bir yöntemdir.

Spiral, kadınlara doktor tarafından uygulanabilen ve yine doktor tarafından çıkarılabilen rahim içi bir araçtır. Çıkarıldığında hamile kalınabilen geri dönüşlü bir yöntemdir.

Cevap: D

15. 1. trimester, hamileliğin ilk üç ayını ifade eder. Bu aylarda annenin kilo almaması normal olabilir fakat gerek duyulan miktar ve çeşitte beslenmemek ve kilo azalışı, bebeğin genetik temellerinin atıldığı bu zaman için sorun oluşturabilir hatta düşük riskini de beraberinde getirir.

Diğer durumlara ek olarak annede pityalizm, pigmentleşme, sindirim sorunları, bacak kramplarının görülmesi hamileliğin normal seyrinde görülebilir gebelik yakınmalarıdır.

Cevap: E

1. T.C. Sağlık Bakanlığı ve Aile Planlaması Genel Müdürlüğü ilk 6 ay anne sütünü destekleme kapsamında "Anne Sütünün Teşviki ve Bebek Dostu Sağlık Kuruluşları Programı" uygulamaktadır. İlk 6 ay bebeğe anne sütünden başka ek gıda takviyesi yapılmaz. 6. aya doğru ek gıdalara besinler tattırılarak geçilir. 6 aydan sonra ek gıdalara geçilir ve anne sütüne de 2 yaşına kadar devam edilir.

Cevap: D

2. Gebelik arası en az 2 yıl olması annenin vücudunu yeni bir bebek için hazırlamasına ancak yetecek bir süredir.

Folik asit, çocuk sahibi olmaya karar veren kadınların hamilelikten en az 2 ay öncesinde başlaması gereken bir vitamindir. Eksikliğin bebek gelişiminde nöral tüp defektine sebebiyet verebileceğinden hamileliğin ilk 3 ayı da kullanıma devam edilir.

Kadınlarda herhangi bir sorunun olmaması halinde en fazla 35 yaşına kadar rahat bir gebelik elde edilebilir. 38 yaşındaki kadınlar için risk faktörleri artar.

Çocuk sahibi olmaya karar veren kadınların sigara kullanımını hamilelikle birlikte değil öncesinde bırakması gerekir.

Cevap: A

3. Yenidoğanın kafatasında kemikleri henüz birleşmediğinden 6 tane bingıldak (fontanel) sayılır. Doğumda bebeğin başının çıkmasına yardımcı olan bu açıklıkların çoğu erken dönemde kapanır, alından arkaya doğru olan ön fontanel ise 12-18 aylıkken kapanır.

- Yenidoğanın ilk kilosu 2800 - 3500 gram civarındadır. 2000 gram düşük doğum kilosu olarak ifade edilir.
- Yenidoğanın baş çevresi 35 cm civarındadır. 35 cm'den küçük olması mikrosefali olarak adlandırılır.
- Yenidoğanın 3000 gram ağırlıkta olması normal iken boyunun 48-52 cm'den kısa olması problemidir.
- Yenidoğanın ten rengi pembedir, mor renk ise solunum sorunlarının olduğuna işaret eder.

Cevap: C

4. **Krup;** 6 ay ile 3 yaş arası çocuklarda sık görülen, enfeksiyon kaynaklı üst solunum yolu tıkanıklığıdır. Çocuk gece köpek çavkamasına benzer bir sesle öksürüp, nefes darlığı çekiyorsa genellikle belirtiler krup hastalığını işaret eder.

İmpetigo; bakteri kaynaklı olan, yüzde, burun ve ağız çevresinde kırmızı yaralar oluşturan bir cilt hastalığıdır.

Menenjit; beyin omurilik sıvısının virüs veya bakteri kaynaklı iltihaplanmasıdır. Ölümcül bir hastalık olduğundan ciddiye alınmalıdır.

Suçiçeği; varisella olarak da bilinen viral bir hastalıktır. İçi su dolu deri döküntüleri görülür. Ateş ve yorgun-

luk ile kendini gösteren bulaşıcı bir hastalıktır.

Bademcik iltihabı; viral ve bakteriyel kaynaklı olabilir. Boğaz ağrısı ve boğazda kuruluk hissedilen bir hastalıktır.

Cevap: A

5. Hamilelikte sindirim sistemi yavaşlar fakat mastodiniye bu durum sebep olmaz. **Mastodini** özellikle prolaktin hormonunun etkisiyle büyüyen süt bezlerinin meme hassasiyetini arttırmasıdır.

Pika sendromu çinko, potasyum, demir gibi minerallerin eksikliğinde, besin dışı maddelerle beslenme davranışıdır. Ailenin sosyoekonomik düzeyinin düşük olması hamilenin bu davranışı göstermesine sebep olabilir.

Hamilelikte metabolizma artacağından **tiroksin** hormonu da artar.

Pityalizm hamilelikte sindirim sistemindeki değişiklikler sonucunda fazla miktarda tükürük üretilesidir ve bu durum bulantıya sebep olur.

Cevap: D

6. **Lohusalık** doğumdan sonraki 6 haftalık süreci kapsar. Kadının gebelikte metabolizma ve üreme sisteminde oluşan değişimlerin geriye döndüğü süreçtir.

Pos portum psikozu, doğum sonrası annenin aşırı korku ve endişeye kapılıp ruhsal dengesinin bozulmasıdır.

Laktasyon, üç aşamalı bir süreçtir.

- Mammogenezis, meme bezlerinin gelişimi,
- Laktogenezis, meme bezlerinin süt
- üretme potansiyeline erişmesi,
- Galaktogenezis, laktasyonun devamlılığıdır.

Verniks kaseoza, yenidoğanın cildini kaplayan yağlı ve beyaz, krem kıvamındaki koruyucu maddedir.

Lohusalık humması, halk arasında **albastı** olarak da bilinen doğumla birlikte üreme sisteminin mikrop kapması sonucunda yüksek ateş, aşırı terleme, yüksek nabız ile seyreden enfeksiyon durumudur.

Cevap: C

7. **Tüp ligasyonu,** kadının fallopi tüplerinin operasyonla doktor tarafından bağlanması yöntemidir. Kadın bu yöntemi kendi kendine uygulayamaz.

Mini hap, progesteron içeren ve her gün düzenli olarak oral yolla alınması gereken basit bir uygulamadır.

Spermisitler, sperm öldürücü, jel veya fitil gibi köpüren tabletlerdir. Cinsel birliktelik öncesi uygulanır, birliktelikten sonraki 6 saatten önce temizliği yapılmaz.

Diyafram, cinsel birliktelik öncesinde rahim içine yerleştirilen bir araçtır. Cinsel birliktelikten 6 saat sonra çıkarılır, doğru şekilde hijyeni sağlanırsa 2 yıl boyunca kullanılabilir.

Kadın kondomu, cinsel birliktelikten önce kullanılır, spermisitler ile kullanıldığında daha etkilidir.

Cevap: B

8. Otitis media orta kulak iltihabıdır. Boğaz ile orta kulağı birbirine bağlayan östaki borusu, bademcik veya boğazdaki iltihabın sebebi olan bakterilerin orta kulağa ulaşmasına imkan tanır. İleri seviye orta kulak iltihabı kulak zarının zarar görmesine neden olabildiği gibi iç kulağı etkileyerek beyni saran zara da iltihabın ulaşmasına ve menenjitte neden olabilir.

Otitis media kas ağrısına sebebiyet vermez. Bu sebepten yatak istirahatine ihtiyaç yoktur. Fakat otitis media hastalığında kulak ağrısı çok olduğundan çocuğun neşesi hiç yoktur ve sürekli ağlayacaktır. Tedavi olunması şarttır.

Cevap: B

9. Bingıldaklar kafatası kemiklerinin arasındaki bağ dokudan oluşan yumuşak eklem bölgeleridir. Saç, deri ile ilgili olup bingıldak bölgesindeki kafa derisinde de diğer bölgeler kadar saç bulunabilir.

Kafatası kemikleri doğumdan sonra 12-18 aylara kadar kapanmaması beyin gelişimini desteklerken daha önce kapanmış olması beyin gelişimini engelleyebilir.

Cevap: C

10. AST veya ORS olarak da adlandırılan ağızdan sıvı tedavisi özellikle su ve mineral kaybı çok olduğu zamanlarda uygulanır. İshal durumunda hayat kurtarıcı olabilir.

Cevap: E

11. Yenidoğanlarda yukarıdaki reflekslerin hepsi bulunur. Sorunun istediği babinski refleksidir. 2 yaşına kadar görülebilir.

Moro refleksi, ani bir ses duyulduğunda bebeğin kollarını iki yana açmasını şeklinde görülür. 3-4. ayda kaybolur.

Arama refleksi, beslenmesi için gerekli olan memeyi bulması için oldukça önemli bir reflekstir. Bebeğin ağız çevresine dokunulduğunda memeyi arar bir şekilde kafasını sağa sola oynatır. 9-12. aylar arasında kaybolur.

Yakalama refleksi, bebeğin avuç içine bir nesne konulduğunda bu nesneyi kavrayacaktır. Hem ellerde hem de ayaklarda görülen kalıtsal bir reflekstir. Ellerde 3-4. ayda, ayaklarda 10. ayda kaybolur.

Tonik boyun refleksi, bebeğin başı bir yöne döndürüldüğünde zıt yöndeki kolunu göğsüne getirip aynı yöndeki kolunu açması refleksidir.

20. aylarda kaybolur

Cevap: B

12. Verniks kazeoza yeni doğan bebeğin cildini saran beyaz renkli, krem kıvamında bir maddedir. Görevi bebeği dış dünyanın mikroplarından korumaktır.

Cevap: B

13. Anne ve babanın birbirinden ayrı evlerde yaşamaması çocukta ruhsal durumların bozulmasına sebebiyet verebilir. Tepki olarak dışkılamama davranışı gösterebilir ve bu da kabızlığa sebebiyet verebilir fakat bu durum fonksiyonel değil ruhsal bir durumdur.

Cevap: A

14. Pamukçuk ağızda süt kaldığı zaman oluşan bir çeşit mantardan kaynaklı bir hastalıktır. Bebek her beslendiğinde bir miktar su verilerek ağızdaki sütün giderilmesi sağlanmalıdır. Annenin kullandığı emzik, biberon gibi araçların temizliğine dikkat edilmelidir. Annenin kendi meme temizliğine de dikkat etmesi ve emzirmeden önce krem sürmemesi gerekir.

Cevap: A

15. Emme esnasında doğru şekilde tutulmayan bebek hava yutabilir. Midede yer kaplayan hava sütün kusu-larak dışarıya çıkarılmasına sebebiyet verebilir.

Cevap: B

1. Tonik boyun refleksi, bebek sırtüstü yatırılıp başı bir tarafa doğru çevrildiğinde çevrilen taraftaki kol ve bacakların ileriye doğru uzanıp, diğer taraftaki kol ve bacağın vücuda doğru çekilmesidir. Ortalama üç ve dördüncü aylarda kaybolur.

Cevap: C

2. Zararlı olmayan farklı kokuların (meyve/sebze kokusu gibi) bebeğe koklatılması koku gelişimi, ek besinlere geçiş yapılırken tatların karıştırılmadan her defasında tek bir besin maddesi olarak bebeğe sunulması tat duyusunun gelişimi için önemlidir. Bebeklerin en zayıf duyusu görme duyusudur. Yeni doğan döneminde görme duyusunun desteklenmesi için yetiştirilen, bebeği kendine yakın tutmalı, ona parlak, canlı renkte nesnelere göstermelidir (Bee ve Boyd, 2009; Berk, 2013; Cömert-Özata, 2015; Uyanık-Balat vd., 2000).

Cevap: B

3. Davranışçı kuram, kuramın savunucusu Skinner, dilin deneyimler sonucu öğrenildiğini ileri sürer. Skinner'e göre bebekler sesleri tekrar ederken gündelik dildeki kelimelere benzer sesler çıkardıklarında ebeveynleri tarafından o sesler pekiştirilir. Böylece bebekler pekiştirilen sesleri daha sık kullanmaya başlarlar. Pekiştirilmeyen seslerin ise kullanım sıklığı giderek azalır ve böylece dil biçimlenir. Bu kuramda en önemli unsur ödül ve cezadır. Çocuk belli bir amaç gütmeyen çeşitli sesler çıkardığında bu davranışı çevresi tarafından ödüllendirilirse davranış süreklilik kazanır ve çocuğun zihnine yerleşir (Miller, 2010).

III. öncül Psikolinguistik kuramın savunduğu görüşlerdendir.

Cevap: D

4. Toplumsal cinsiyet sürekliliği insanların yaşam boyunca aynı cinsiyette kaldığı anlayışıdır. Ekrem'in "Erkek olduğum için büyüyünce baba olacağım." ifadesi toplumsal cinsiyet sürekliliğiyle açıklanır.

Cevap: C

5. Ego savunma Mekanizmalar bireyde psikanaliz ahlak gelişimine paralel olarak ön plana çıkmaya çabalar. Dolayısıyla bireyde speregonun gelişimiyle beraber kullanılmaya başlanır. Özellikle sperego gelişimi 6 yaşında tamamlandığı için 6 yaşından sonra kullanılmaya başlayan ego savunma mekanizmaları Latent-Gizil (6 – 12 yaş) döneminde bireyler tarafından kullanılmaya başlanır.

Cevap: D

6. Kohlberg'in Ahlak Gelişimi Kuramına göre yaş, her zaman gelişim göstergesi değildir. Bazı gençler yetiştirildiklerinden daha yüksek evrelere ulaşabilmektedirler.

Cevap: D

7. Okul çağına gelen çocuklar hemen hemen tüm toplumlarda sistematik bir eğitim almaya başlarlar. Teknoloji geliştikçe ve uzmanlık alanları çeşitlendikçe sosyal gerçeklik daha karmaşık hale gelmekte, okulda öğretilen bilgi ve beceriler çoğalmakta ve günümüzde eğitimde anne baba dışında pek çok başka kültürel araç etkili olmaktadır (1968). Okula başlamayla birlikte çocuk daha geniş bir sosyal dünya içinde yer alır. Okul ve toplum, çocuğu teknolojiye, hayata ve çağımızda bilgi toplumuna hazırlar. Bu nedenle, çocukta öğrenme isteğinin oluşturulması ve öğrenme hevesinin canlı tutulması önemlidir. Çocuk eğitim sürecinde bir öğrenci olarak değerini, sadece öğrenmeye olan isteğinin değil, anne babasının, geldiği çevrenin ve giysilerinin de belirlediğini anlamaya başlar. Eğer bu anlayış, kendini değersiz hissetme biçiminde ortaya çıkarsa, tüm yaşam boyunca karakter gelişimini etkiler (Erikson 1963). Kimlik kazanma evresi başarılı atlatıldığında yeterli duygusunun ortaya çıkması beklenir.

Cevap: D

8. Erikson'a göre girişimcilik ve suçluluk evresinde girişimcilik duygusu hem harekete geçmek hem de yeni şeyler öğrenmek için esastır. Lokomotor hareketliliğin başat olduğu bu dönemde, çocuğun pregenital ilgisini ve oyuna düşkünlüğü nedeniyle 'becerme' temel sosyal davranış olur. 'Becerme' sözcüğü yarışmadan hoşlanmayı, hedef için ısrarcı olmayı ve zaferin verdiği keyfi birlikte içerir. Erkek için fiziksel ataklar, kız çocuk için ise 'yakalama, kapma' niteliğindeki davranışlar öne çıkmaktadır.

I ve III. öncüller doğrudur

Cevap: C

9. İtaat-ceza eğilimi:

Gelenek öncesi dönem, cezadan kaçmak için güçlü ve etkili kişilere genellikle anne babaya karşı saygılı ve ince olma davranışını içermektedir. Bir eylemin ahlaklı olup olmaması eylemin fiziksel sonuçları bağlamında tanımlanır.

Araçsal ilişkiler eğilimi:

Çocuk, kurallara ödül kazanmak için uyar. Karşılıklık ve paylaşma davranışlarının belirtileri varsa da bu davranışlar, gerçek bir adalet duygusuna, cömertliğe, duygudaşığa bağlı olmaktan çok; belli bir amaca, çocuğun kendi çıkarlarını gözetmesine dayalı bir karşılıklılık taşırlar.

I ve II. öncüller doğrudur.

Cevap: C

10. Uyumsama, çocukların kavrayışlarını değiştiren yeni bir bilgiyi alabilmek için kendi düşünce yapılarını ona uygun hale getirmeleri sürecidir. Piaget çocukların birbirini takip eden iki yolla uyum sağladıklarını söylemiştir. Bunlar özümleme ve uyumsamadır.

Cevap: C

11. Piaget'nin Bilişsel Gelişim Kuramı'na göre somut işlemler dönemi temel görevleri:

- Uzay, ağırlık, hacim, sayı ve zaman gibi kavramlarla akıl yürütmeye başlama
- Ağırlık, miktar, hacimle ilgili değişmezlik ilkesinin yerleşmesi
- Çıkarsamalar yapabilme
- Sayılar aracılığıyla niceliksel akıl yürütmenin gelişmesi
- Simgesel düşünmenin gelişmesi

Cevap: C

12. Piaget'ye göre benmerkezcilik, çocuk düşüncesini sınırlayan bir süreçtir. Özellikle 3 yaş civarında, kendisini başkasının yerine koyarak olayları değerlendiremediği için sahip olduğu bilgileri, herkesin bildiğini düşünür. Benmerkezcilik olduğu için, oyun oynarken arkadaşlarıyla birlikte oynamak yerine (Eyol, 2007: 33), bir arada fakat kendi istediği gibi oynamayı tercih eder.

Cevap: A

13. Piaget, çocukların cansız varlıklara yaşam ve bilinç verme, cisimleri canlı ve amaçsal düşünme eğilimlerini de incelemiştir. Çocuklarda animizmi tespit etmenin bilimsel güçlüğü karşısında Piaget, çocuklarla yaptığı görüşmeler yanında, bireylerin çocukluk anılarını da değerlendirmiştir. (Piaget, 1928; Piaget, 2010: 150)

Cevap: C

14. Animizm araştırmaları sırasında Piaget, çocukların nesnelerin kökeni hakkında ne düşündüklerini de araştırmıştır. Ayın, güneşin, bulutların, şimşeklerin, rüzgarların, yıldızların ve diğer gök cisimlerinin nereden geldiğini sorgulayarak, çocuk düşüncesinde yapaycılığı incelemiş ve çok belirgin üç düzey saptamıştır. (Piaget, 1928, 1929, 2010: 221). Birinci düzeyde çocuk, yıldızların kökeninin insan üretimi olduğunu düşünmekte, ikinci düzeyde yıldızların yarı doğal yarı yapay bir kökeninin olduğu düşünülmektedir., Üçüncü düzeyde ise çocuk, yıldızların kökeninin, insanın sanayisiyle ilgili olmadığı düşüncesine ulaşmaktadır. III. öncül animizm kavramına örnektir.

Cevap: C

15. Ergenliğin ilk evresi olan erinlikte, iç salgı bezlerinin (endokrin) salgıladığı hormonların etkisiyle büyüme atağı ve cinsel olgunlaşma gerçekleşir. Ergenlik döneminin ilk işareti, çocukluğun sonlandığının göstergesi olarak kabul edilen büyüme atağı kızlarda 10-15, erkeklerde ise 11-17 yaşlarına denk düşmektedir. Ancak erinliğin başlaması ve devamı konusunda bireysel farklılıklar olduğu dikkate alınmalıdır. Aynı kronolojik yaşta erenlerden biri erinliğe yeni girerken diğeri tamamlama sürecinde olabilir. Büyüme atağında gözlenen en belirgin değişimler hızlı boy uzaması ve kilo artışıdır. Ergenlikte fiziksel değişimleri başlatan hormonlar, kızlarda yaklaşık 10, erkeklerde ise 12 yaşlarında salgılanmaktadır. Bu nedenle kızların büyüme atağı erkeklerden yaklaşık iki yıl önce meydana gelir ve ortaokul yıllarına denk gelen bu dönemde kızlar yaşıtı erenlere göre daha uzun, daha ağır ve daha güçlüdür (Gander ve Gardiner, 2004; Papalia ve Olds, 1995; Parlaz vd., 2012; Tanner, 1971). Tüm öncüller doğrudur

Cevap: E

1. Dil; yazılı ve sözlü sembollerden oluşan,iletişimi sağlayan bir sistemdir. Olgunlaşma ve öğrenme etkileşimiyle gerçekleşen dil gelişimi bilişsel gelişimle paralellik gösterir. Kuramcılara göre dilin gelişim seyri farklılıklar gösterir. Piaget,dil gelişiminde benmerkez-cilikten sosyalliğe doğru bir geçişin olduğunu ve dil gelişiminin bilişsel gelişim ile paralellik gösterdiğini ifade eder. Vygotsky'e göre ise dilin gelişiminde sosyo kültürel çevre önemlidir ve benmerkezci konuşma ilerleyen süreçte yerini içsel konuşmaya bırakır. Vygotsky'e göre dil gelişiminde çocuğun kendisine rehberlik ettiği,kendisini yönlendirdiği konuşma "özel konuşma"dır ve özel konuşma gözlemlenir.

Çocuğun rastgele çıkarttığı seslerin pekiştirilip tekrar edip kullanmasını savunan kuram davranışçı kuramdır. Dili taklit ve gözleme dayandıran ,çocuğun ebeveyninin çıkarttığı sesleri,kelimeleri terih ettiğini savunan kuram Sosyal kuramdır.Psikolinguistik kurama göre dili olgunlaşma seyrine bağlayıp uygun çevre şartları sağlandığında yürümenin öğrenilebildiği gibi konuşmada öğrenilir.Bu sebeple yanlış ifade D seçeneğinde verilmiştir. Çünkü dilin öğrenilmesi donanımla gerçekleşir.

Cevap: D

2. Dilin farklı ortam ve kişilere göre kullanılma becerisi ve hitap kullanma şekli pragmatik olarak değerlendirilir. Soruda da "Ezhel "in gerçek ismin, telaffuz etmek de bilip yeri geldiğinde kullanmamız pragmatik kavramı dahilindedir.

Cevap: C

3. Dil gelişim sürecinde çocukların kullandıkları basit, anlaşılmaz cümleleri ebeveynlerin daha anlaşılır ,gramer yapısına daha uygun hale getirip ifade etmeleri yeniden biçimlendirme olarak ifade edilir. Çocuğun kuralsız fakat anlamlı kelime grubunu kullanması ise telgrafik konuşma olarak ifade edilir. Soruda da İnci'nin "Anne mama" ifadesi telgrafik konuşma olup,Feride Hanım'ın da bunu uygun,anlaşılır yapıya dönüştürmesi ise' yeniden biçimlendirme ' olarak ifade edilir.

Cevap: B

4. Chomsky'nin Psikolinguistik dil gelişim kuramına göre;

- Dilin kazanılması olgunlaşma seyriyle gerçekleşir.
- Beynimizde dil için özelleşmiş yapılar bulunmaktadır.
- Doğuştan dili öğrenebilecek kapasiteye saibiz.
- Birey dili öğrenirken önce isimleri, sonra fiilleri ardından sıfatları öğrenir.
- Gerekli koşullar sağlandığında yürümenin öğrenilebildiği gibi konuşma da öğrenilebilir.

Bu bilgiler kapsamında I, II ve IV Chomsky'nin dil gelişim düşüncelerini yansıtır.

Cevap: E

5. Alıcı dil; dili öğrenme istekliliği olarak ifade edilir. Dili anlamaya yöneliktir. Bu sebeple çocuklar etrafında ki nesnelere sürekli isimlerini sorup, nedenlerini merak ederler. İfade edici dil ise duruma en uygun cevabı verme olarak nitelendirilir. Gramer yapıya yönelik bir hazırlık olduğundan kaynaklı dilde üretmeye yöneliktir.

Cevap: C

6. Vygotsky'nin dil gelişim sürecinde Piaget' den farklı olarak çocuğun benmerkezçilikten sosyalliğe doğru değil sosyallikten benmerkezçiliğe doğru ilerlediğini söyler. Fakat benmerkezci konuşma evrelerinin sonu değildir. Çocuğun benmerkezci konuşması ilerleyen yaşlarla birlikte yerini içsel konuşma ve düşünmeye bırakır. Vygotsky'de konuşma "özel konuşma" ve "içsel konuşma" olarak iki kısımda değerlendirilir. Özel konuşma; çocuğun kendi düşüncesine rehberlik etmesidir. Çocuk bir sorunla karşılaştığında özel konuşma sayesinde kendisine rehberlik eder. Soruda Can'ın resim çizerken konuşma durumu Vygotsky'e göre özel konuşma olarak ele alınır.

Cevap: B

7. Her sözcüğün farklı bir anlamı olduğu varsayımı zıtlık ilkesi ile açıklanır. Buna göre yeni bir sözcük kullanılırsa, bu sözcük farklı bir nesneye ya da bir nesnenin farklı yönüne yani zıt özelliğine gönderme yapar. Soruda da Gökçe öğretmende çocuklarla bildikleri kavramdan yola çıkarak bilmedikleri kavramı, rengi öğretmesi zıtlık ilkesinden faydalandığını gösterir.

Cevap: D

8. **Broca Alanı;** Beynin sol yarım küresinde iç kısımlarında alın hizasında bulunan kısmın adı Broca alanıdır. Ön Konuşma Korteksi adıyla da anılır. Bu alana adını veren ve Fransız bir Cerrah olan Paul Broca 1860larda bir hastasında ilginç bir durumla karşılaşmıştı. Bu hasta sadece "tan" seslerini çıkarabiliyordu, bundan dolayı da hastasına bu adı vermişti. Tan'ın ölümünden sonra beynini incelemiş ve sol ön kısımda lezyona rastlamıştır. Daha sonra karşılaştığı diğer hastalarında da aynı bölgede lezyonlara şahit olunca yazdığı raporlarında bu bölümü zarar görmüş olan hastaların büyük bir konuşma gücünü yitirdiğini yazmıştır. Buna karşılık beyinin sağ yarım küresindeki aynı bölümünde böyle bir etkinin olmadığı da raporlarında belirtmiştir. Bu çalışmalar, dilsel yeteneklerin beyin sol yarım küreye bağlı olduğunu destekleyen ilk kanıtlardan biri olmuştur. Kısacası sol yarım küredeki Broca bölümü konuşmayı üretir.

Wernicke Alanı; Beynin iç, arka kısımlarında bulunur. Arka Konuşma Korteksi olarak da adlandırılır. Bu alana adını veren Carl Wernicke Alman bir doktordur. Bu bölüm Broca alanından sonra 1870'lerde tanımlanmıştır. Wernicke, konuşmayı anlamada sorunları olan bazı

hastalarının beyinlerinin sol alt kısmında lezyonlar tespit etmiştir. Bu bölümü zarar görmüş hastalarında konuşmayı anlamada ve konuşmayı anlamlandırma da sorunlar yaşadıklarını raporlarında belirtmiştir. Bu gözlem ve çalışmalarıyla dilin beyin sol yarım küresiyle ilişkili olduğu desteklenmiştir. Buna ek olarak konuşmayı üretme değil ama dilin anlam işlevinin de yerini tespit edip tanımlamıştır. Bu açıklamalar dahilinde Broca alanı anlamlandırmadan değil konuşmadan sorumludur.

Cevap: E

9. Dili etkilyen faktörler arasında kalımsal ve çevresel etmenler mevcuttur. Çevresel etmenler; sosyo ekonomik düzey, aile ilişkileri, akranları kardeşler arasındaki iletişim, medya, cinsiyet gibi faktörler olarak ele alınır. Ancak beslenme dil gelişiminden ziyade öncelikle fiziksel gelişim sürecini etkiler.

Cevap: D

10. Dilin gelişim evreleri konuşma öncesi ve konuşma öncesi olmak üzere ikiye ayrılır. Konuşma öncesi dönem;

Yeni doğan dönemi (ağlama)

- Gıgıldama dönemi (2-3 ay)
- Mırıldanma dönemi (3-6 ay)
- Mırıldanmanın tekrarı dönemi (6-9 ay)

Konuşma dönemi ise;

- Ses, sözcük dönemi (9-12 ay)
- Tek sözcük dönemi (12-18 ay)
- İki sözcüklü ifadeler dönemi (18-24 ay)
- Üç ve daha fazla sözcüklü ifadeler dönemi (2-3 yaş)
- Gramer kurallarına uygun konuşma dönemi (3-6 yaş)

Bebek dördüncü aydan itibaren seslerle deneme yapmaya başlar, ses mekanizması üzerinde kontrol kazanmaya başlar ve kontrol gittikçe artar. Bebek bu evrede "da-da", "ba-, da-, ma-" gibi ünlü ve ünsüz sesleri birlikte çıkarmaya başlar ve bu seslerin bebeğin ilk kelimelerini oluşturduktan sonra da devam ettiği görüldüğü kabul edilir. Bu dönemde bebeğin çıkardığı seslerin evrensel özellikler taşıdığı ve ana dilden bağımsız olduğu anlaşılmıştır.

Cevap: A

11. Piaget'in bilişsel gelişim kuramına göre çocuğun olay ve durumları kendisine göre algılaması ve değerlendirmesi benmerkezcilik olarak değerlendirilir. Soruda da Kaan'ın resim çizdikten sonra babasının farklı resim olarak algıladığı için sinirlenmesi kendi düşüncesine ters olduğu için benmerkezciliktir.

Cevap: C

12. Döngüsel Tepkiler (Devresel Tepkiler): Belli davranışların sürekli tekrarlanmasıdır. Bir bakıma özümleme çabasıdır. 3 türlü döngüsellik bulunmaktadır.

Birinci Döngüsel Tepkiler (1 - 4 Ay): Tamamen bedene dönük tekrar hareketleri vardır. Ses bulaşması, sürekli parmağını emmesi, bulduğu bir şeyi ağzına götürmesi vb.

İkinci Döngüsel Tepkiler (4- 8 Ay): Dışa dönük tekrarlar mevcuttur. Elindeki kaşığı devamlı masaya vurma, çıkan sestten hoşlanıp davranışını tekrar etme vb.

Üçüncü Döngüsel Tepkiler (12 - 18 Ay): Hoşuna giden bir lafı ya da bir şarkıyı sürekli tekrar etmesi gibi döngüsel tepkilerden oluşur.

Soruda da Berk'in dönenceye vurması ikincil döngüsel tepkiler kapsamındadır.

Cevap: B

13. Piaget'e göre bebek duyu motor dönemde duyarak, yaparak ve hissederek dünyayı algılamaya çalışır. Bu dönemin en önemli kazanımlarından biri duyu organlarının (5 duyu) bilincine kavuşmak ve bedeninin farkına varıp onu istediği gibi kullanmayı öğrenmektir. Piaget'e göre zihnin temelleri bu dönemde atılır. Keşif aşamasında temel araçlar; duyu organları ve motor becerileridir. Bu dönemde zekanın göstergesi hareketlerdir. Reflekslerden amaca yönelik davranışlar görülür. Sembolik düşünmenin kazanıldığı evre işlem öncesi dönem olarak nitelendirilir.

Cevap: D

EVRE	
Refleksler Aşaması	(0 - 1 ay)
İlk alışkanlıklar ve Birinci döngüsel Tepki aşaması	(1 - 4 ay)
İkinci Döngüsel Tepki Aşaması	(4 - 8 ay)
İkinci Şemaların Koordinasyonu ve Amaca Yönelik Davranma	(8 - 12 ay)
Üçüncü Döngüsel Tepkiler	(12 - 18 ay)
Sembolik Problem Çözme Aşaması	(18 - 24 ay)

Cevap: D

15. Bireyin nesne, durum ve olayları kendi şemalarına göre değerlendirmesi Piaget'e göre özümleme olarak nitelendirilir. Birey özümleme yaparken denge halindedir. Mevcut şemaların yetersizliğinde, yeni öğrenmeler sonucu ise dengesizlik ortaya çıkar. Ardından bireyin mevcut şemaların kapsam ve niteliğini değiştirerek yeni şemalar oluşturması uyumsama (düzenleme) olarak ele alınır. Soruda da Nil'in bardağı emmeye başlaması özümleme, üstüne döküp ağlamaya başlaması dengesizlik, ardından bardağı dik katli tutup içmeye çalışması ise uyumsamaya örnektir.

Cevap: C

1. Piaget'nin bilişsel gelişim kuramına göre çocuğun bir durumu sahip olduğu özelliğe göre bir gruba, bir bütüne dahil etme çabası sınıflama olarak ele alınır. Erdi'nin salatalığı sebze grubuna alamaması onun işlem öncesi dönemde olduğunu ve sınıflama yeteneğinin tam olarak gelişmediğini gösterir.

Cevap: E

2. Birden fazla veriyi kullanıp sonuca ulaşmak kombinasyonel düşünme olarak ele alınır. Soruda da Ferdi'nin Mesut'a neden kaza yaptığı ile ilgili yaptığı açıklamada birden fazla çözüm yolunu göz önüne getirmesi ve bunları birleştirme çabası kombinasyonel düşünme kapsamındadır.

Cevap: B

3. **Döngüsel Tepkiler (Devresel Tepkiler):** Belli davranışların sürekli tekrarlanmasıdır. Bir bakıma özümleme çabasıdır. 3 türlü döngüsellik bulunmaktadır.

Birinci Döngüsel Tepkiler (1 - 4 Ay): Tamamen bedene dönük tekrar hareketleri vardır. Ses bulaşması, sürekli parmağını emmesi, bulduğu bir şeyi ağzına götürmesi vb.

İkinci Döngüsel Tepkiler (4- 8 Ay): Dışa dönük tekrarlar mevcuttur. Elindeki kaşığı devamlı masaya vurma, çıkan sestten hoşlanıp davranışını tekrar etme vb.

Üçüncü Döngüsel Tepkiler (12 - 18 Ay): Hoşuna giden bir lafı ya da bir şarkıyı sürekli tekrar etmesi gibi döngüsel tepkilerden oluşur.

Soruda da bebeğin elinin çingırağa geçtiğinde çıkan sesin hoşuna gidip tekrar vurmaya çalışması bedenine bir nesneyi kattığını gösterir.

Cevap: C

4. Bireyin nesne, durum ve olayları kendi şemalarına göre değerlendirmesi Piaget'e göre özümleme olarak nitelendirilir. Birey özümleme yaparken denge halindedir. Mevcut şemaların yetersizliğinde, yeni öğrenmeler sonucu ise dengesizlik ortaya çıkar. Ardından bireyin mevcut şemaların kapsam ve niteliğini değiştirerek yeni şemalar oluşturması uyumsama (düzenleme) olarak ele alınır. Soruda bahsedilen durumda ise İbrahim'in defans oyuncunun teknik olmadığını düşünüp gördüğü topçunun teknik olması ile beraber mevcut şemasını değiştirmesi uyumsama olarak ele alınır.

Cevap: A

5. Bireyin bir olayın sadece görünen kısmını değil de görünmeyen kısmını da algılaması dolaylı gerçeği kavrama olarak ele alınır. Soruda da Engin'in alacağı arabanın dış görünüşünde herhangi bir sorun görünmemesine karşın okuduğu bilgilere göre sorunlu olduğunu öğrenip almaması Piaget'e göre dolaylı gerçeği kavrama kavramı ile açıklanır.

Cevap: D

6. Bireyin nesne, durum ve olayları kendi şemalarına göre değerlendirmesi Piaget'e göre özümleme olarak nitelendirilir. Birey özümleme yaparken denge halindedir. Mevcut şemaların yetersizliğinde, yeni öğrenmeler sonucu ise dengesizlik ortaya çıkar. Ardından bireyin mevcut şemaların kapsam ve niteliğini değiştirerek yeni şemalar oluşturması uyumsama (düzenleme) olarak ele alınır. Uyumsama dengesizlik sonrası ortaya çıkar ve uyumsama bir nevi ayırt etme olarak ele alınır. A seçeneği dengesizlik

B seçeneği özümleme

C seçeneği özümleme

E seçeneği dengesizlik kavramlarıyla açıklanır. D seçeneğinde ise İdris Bey yaşadığı olay sonrasında fark etmesi, ayırt etmesi onun uyumsama yaptığını gösterir.

Cevap: D

7. Freud'un psikoanalitik kişilik gelişim kuramına göre bilinç sınıflaması üç kısımda değerlendirilir. Bilinç dışı, bilinç öncesi ve bilinç olmak üzere. Bireyin bilincinde olmayan ancak belli ipucu kullanıldığında, zihin zorlandığında ortaya çıkarılan yaşantılar bilinç öncesi olarak ele alınır. Sercan'ın arkadaşına futbolcunun ismini hatırlamasını sağlayan süreç bilinç öncesi olarak ele alınır.

Cevap: B

8. Burak'ın arkadaşının ona çok özeniyor ifadesi Burak'ın Freud'un psikoseksüel kişilik gelişim kuramına göre tuvalet kontrolünün de gerçekleştiği anal dönemde saplantı olduğunu, sorunlu atlattığını gösterir.

Cevap: C

9. Freud'un yapısal kişilik kuramı id, ego ve süpereo olmak üzere üçe ayrılır. İd doğuştan getirilir ve haz ilkesine göre çalışır. Kişiliğin en ilkel halidir. Ego ise 6-24. Ayda ortaya çıkar ve temel işlevi uyumdur. Karar verme, planlama, erteleme, kontrol etme gibi ikinci süreçleri kapsar. İd ile süpereo arasında denge mekanizmasıdır. Kişiliğin mantık kısmı olup savunma mekanizmaları ego dahilinde gerçekleşir. Süpereo ise 6 lı yaşlarda belirgin olur. Vicdan kısmı da bu süreçte gelişir. Kişiliğin 'kontrol mekanizması'dır. Bu bilgiler kapsamında

Cevap: D

10. Freud'un psikoseksüel kişilik gelişim kuramı; oral, anal, fallik, latent (gizil) ve genital olmak üzere 5 kısmı değerlendirilir. Oral dönemde haz bölgesi ağızdır ve birey dış dünyayı tanımak için ağızını kullanır. Bu dönemdeki davranış biçimi emme ve içine almaktır. Bu dönemi sorunlu atlatan bireylerde ilerleyen süreçte alkol bağımlılığı, sigara, küfür, obezite, dedikodu, gevezelik gibi durumlar görülebilir. Soruda da Serap Hanım'ın güven problemleri yaşaması ve alkol bağımlılığı onun oral dönemi sorunlu atlattığının bir göstergesidir.

Cevap: B

11. Bireyin yapmış olduğu kabul edilmeyecek bir davranışı çeşitli nedenler bularak kendisinin haklı gösterme çabası savunma mekanizmalarından bahane bulma ile açıklanır. Soruda da Erman'ın üniversiteyi uzatmasındaki nedeni müziğe yönelmesine ve müziği önemseyişine bağlaması bu savunma mekanizmasını kullandığını gösterir.

Cevap: B

12. Biyolojik Düzenleme	0	Temel biyolojik işlevleri düzenleme
Yüz Yüze değişimler	2	Karşılıklı dikkati düzenleme
Konu Paylaşımı	5	Nesneleri sosyal etkileşimlere katma
İki Taraflılık	8	Diğerlerine yönelik bilinçli hareketler
Sembolik Temsil	18	Diğerleriyle ilişkilerde sözel veya diğer sembolik anlamlar geliştirme

Cevap: C

13. Prososyal davranışlar, olumlu sosyal davranışlar ya da başkalarına yarar sağlama niyeti; yardım etmek, paylaşmak, bağış yapmak, işbirliği yapmak ve gönüllülük gibi, diğer insanlara ya da bir bütün olarak topluma fayda sağlayan sosyal davranışlar bütünüdür. Bunlara ek olarak kurallara uymak ya da sosyal olarak kabul edilen davranışlarla (dur işaretinde durmak veya markette satın alınan ürünler için ödeme yapmak gibi) uyum içinde olmak da prososyal davranışlar arasında sayılmaktadır.

Cevap: E

14. Bireysel faktörler; çocuğun doğuştan getirdiği mizaç özellikleri ve bilişsel yetenekleri sonraki davranışları için risk faktörü oluşturabilir. Merkezi sinir sistemi bozuklukları, düşük tolerans gücü, saldırgan davranışlara yatkınlık, yabancılaşma bireysel risk faktörlerindedir.

- Ailesel ve toplumsal faktörler; ailenin düşük geliri nedeniyle beslenme yetersizlikleri, baskı, çocukla aile arasında zayıf bağlanma durumu, çocuğun toplumla zayıf bağlanma durumu gösterilebilir.
- Okulla ilişkili faktörler; öğretmenle bağlanma sorunları, cezalandırma, üst üste akademik başarısızlık okula zayıf uyumun nedenleri olabilir.

Saldırgan davranışlara yatkınlık bireysel risk faktörleri arasında yer alır.

Cevap: B

15. Sosyal beceri; bireyin kendini ifade etme, toplumsal sorumluluklarını yerine getirme ve içinde bulunduğu gruba uyum sağlama amacıyla sergilemesi gereken davranışların tümünü ifade eder. Sosyal beceri topluma uyumu da kolaylaştırır. Sosyal olan birey sosyal beceriye de sahiptir ancak sosyal olmak sosyal beceriyi ortaya çıkarmaya yeterli değildir.

Cevap: D

1. DİKEY İLİŞKİ - Sosyal rol, statü ve yaş olarak çocuktan üstün kişilerle etkileşimdir. Yetişkinlerle kurulan ilişkidir. Okul öncesi çocukların yetişkinlerin davranışlarının gözleyerek onları model alma eğilimidir. Aşırı davranışlar sergileme ya da baskıcı davranışlar çocuğun etkileşim modelinde dengesizlik oluşturur.

YATAY İLİŞKİ-Akranlarla etkileşimi ifade eder. Akranlar eşit statüdedir. (Yaş, sınıf, gelişim) Akran grubuna nasıl girileceğinin öğrenilmesi, kabul edilme ve popülerlik kazanma okul öncesinde keşfedilen becerilerdir. Eşitliğe dayanan bu ilişkilerde çocukların sosyal rollerine, konumuna, cinsel kimliklerine uygun davranışlar belirlenir.

Cevap: C

2. **1 Yaşta Sosyal Gelişim** – Çocuğun doğum sonrası kendi bedenini tanıdıktan sonra ilk sosyal ilişkisi anesi ile kurduğu bağlanmadır. Annenin çocuğun temel güven duygusunu kazandırırken göstermesi gerekenler sosyal gelişimin temelini oluşturur.

2. aydan sonra insan yüzüne güler.

4-5 aylıkken başka çocuklara doğru atılır.

6.- 7. Aylarda tanıdık ve tanımadıklarını ayırt eder.

9. ayda duyduğu sesleri taklit eder.

10. ayda 'hayır'ı anlamaya başlar.

2 Yaşta Sosyal Gelişim – Bu yaş çocuğu benmerkezci olduğundan paylaşmak istemez. Oyunlarda bütünlük yoktur. Özerklik arayışı mevcuttur. Yeni durumların öğretilmesinde ebeveynin çocuğa aktardığı iki mesaj vardır;

İlki –çocuğun hareketlerini yer yer kısıtlayan 'yapma,-dokunma'

İkincisi- teşvik eden 'konuş , tuvaleti kullan'

3 Yaşta Sosyal Gelişim - Önceki döneme göre azalsa da üç yaş çocuğu doğası gereği benmerkezçiliği sürdürür. Ancak daha dengeli ve olumludur. Aile içi kuralları, paylaşmayı öğrenir.

4 Yaşta Sosyal Gelişim – Merak ve keşfetme ön plandadır. Empati duygusu net bir şekilde görülür.İşbirlikçi oyunlar artar.

5 Yaşta Sosyal Gelişim – daha azinatçılık görülür. Duygu ifadelerini kullanır. Sorumluluk almaktan hoşlanır. Etraftan bağımsız işler yapmaya çalışır.

Cevap: D

3. **SOSYAL BECERİ EKSİKLİĞİ**

Kazanım Bozuklukları; Davranışın beceriye dönüşmesini engelleyen kusurların neden olduğu öğrencilerin sosyal beceriyi sergileme performansı göstere-meme

Problemlili Davranışların Ön Plana Çıktığı Kazanım Bozuklukları; Çocuk sosyal becerileri öğrenme konusunda kendini duygusal olarak engellenmiş hissettiğinde ortaya çıkar. Hiperaktif, kaygılı çocuklar

Performans Bozuklukları; Uygun becerinin öğrenildiği fakat davranışa dökmeyi sevmediği durumlarda ortaya çıkar.

Davranışların Engellediği Performans Bozuklukları; Becerinin öğrenildiği ancak problem davranışların o becerinin uygulanmasını engellediği durumlarda ortaya çıkar.

Cevap: A

4. Güvenli-bağlanmış çocuk: Çocuk, anne yanında iken oynar, araştırır. Anne gidince protesto eder ve geldiğinde güler.

Güvensiz-kaçınan çocuk (gamsız): Anne ile iletişim azdır. Anne uzaklaşınca pek tepki vermez. İletişime geçilmek istenince çocuk kendinin geri çeker.

Güvensiz-dirençli çocuk (kararsız-kuşuklu-çelişkili): Çocuk anneye yapışır. Anneye geri geldiğinde sakinleşmez.

Güvensiz-dağınık çocuk: Şaşkın ve korkuludur.

Cevap: C

5. Bağlanma ile ilgili çeşitli yaklaşımlar ;

Psikoanalitik Teori; Freud'a göre bağlılığın oluşmasında özellikle ilk bir yılda anne ile kurulan bağ önemlidir. Beslenme ve annenin diğer ihtiyaçları karşılama önemli.

Öğrenme Teorisi; Bu görüşte beslenme önemlidir. Beslenme anne ile sağlanır.

Harry Hawlow'un Teorisi; Öğrenme teorisine karşıdır. Bağlılık beslenme dışında şefkat, yumuşaklık, görüntü gibi etmenlere bağlıdır.

Etholojik Teori; Bowlby, bağlılığın gelişmesinde güçlü biyolojik temellerin olduğunu ve bağlanmanın yavaş yavaş geliştiğini savunur. Beslenmenin etkisini en aza indirmiştir.

Bilişsel Teoriye Göre Bağlılık; Bağlılığın gelişmesinde iki beceri önemlidir. Bu beceriler insanları ayırt edebilme becerisi ve nesne devamlılığı kavramının kazanılmasıdır. Bu teoriye göre bebek insanları ayırt etmeye başladığında bağlılık gelişir. Kagan'a göre çocuk tanıdığı kişilere karşı şema oluşturur. Bilmediği şeyler korku, kaygı yaratır. Yabancı kaygısı vardır. Çocuk büyüdükçe yabancılara karşı şema geliştirir ve kaygısı azalır. 7-9. Aylarda yabancı kaygısı en üst düzeydedir. Soruda belirtilen bağlanma biçimi Harry Hawlow'un teorisine uygun bir yaklaşımdır.

Cevap: C

6. ZEMAN'IN DUYGUSAL GELİŞİM DÖNEMLERİ

0-6 AYLAR - İlk duygusal tepkilerin başında gülme ve kahkaha gelir. İlk haftalarda gülme refleks halindedir. 6-10 hafta arasında sosyal gülme görülür. Sosyal gülme; yetişkinlerin gülümsemesi ve bebekle etkileşim sonucunda olur. Bebek farklı değişkenlere teki vermek için gülümser.

Kahkaha; 2 veya 3. Aylarda başlar. Bunun için belli bir bilişsel gelişim düzeyi gereklidir.

7-12 AYLAR - Bebek korku, tiksinti ve kızgınlıkları ifade etmeye başlar. Kızgınlık ağlamayla ifade edilir. Bu duygu memnuniyetsizliği bildirir. Bilinmeyen bir nesne veya durum bebeğin sıklıkla korku tepki vermesine neden olur.

1-2 YAŞ - İkinci yıl boyunca bebekler utanma ve gurur duygularını ifade ederler. Yetişkinler bu duyguları şekillendirmede katkıda bulunurlar. Kültürel değerlere göre utanma ve gurur değerleri değişir. Duygusal denetim bu dönemde görülür. Duyguları fark etme, etiketleme, kültürel beklentiler vb...

Bebeklerin duygusal denetimleri 0-1 yaş arası yetişkin yardımı ile gerçekleşirken 1-2 yaşlarında dili kullanma ve ifade biçimiyle duygu denetim becerileri gelişir. Empati 2 yaş civarı görülür.

OKUL ÖNCESİ DÖNEM (3-6 YAŞ) - Ebeveynler çocuklara olumsuz duygusal durumlarla başa çıkma becerilerini kazandırmak için destek olurlar.

4. yaşların başında çocuk duygusal ifadelerini kültürel değerlerin gerektirdiği sosyal göstergelere göre değiştirme becerisini kazanır. Yan çocuk duruma göre gerçek duygularını saklayıp sosyal kuralların talep ettiği duyguları kullanır.

4-5 yaşlarında başkalarının karmaşık duygularını daha iyi anlamaya başlarlar. Çocuk arkadaşına yapılan bir haksızlıkta arkadaşı gibi duygusal tepki gösterir.

Bu bilgiler dâhilinde ilk sosyal gülme 6-10. haftada başlar.

Cevap: B

7. Çocuğun yüzeysel bir takım değişiklikler olsa dahi cinsiyetin aynı kaldığını bilmesi cinsiyet konumunu kazandığını gösterir. Sorudaki Batı'nın durumu da bu kavram dahilindedir.

Cevap: A**8. Erken Çocuklukta Cinsel Eğitim**

Cinsel eğitim; bireyin fiziksel, duygusal, cinsel gelişimini anlaması, olumlu kişilik kavramı geliştirmesi, insanın cinselliğine, başkalarının haklarına, görüş ve davranışlarına saygılı bir bakış açısı edinmesi ve olumlu davranış biçimi, değer yargıları geliştirmesi eğitimidir. Anne-babanın sunduğu eğitim ile okul arasında uyum önemlidir.

Eğitim sırasında ortam rahat ve sakin olmalı, ses tonu, konuşma hızı, yüz ifadesi, genel beden dili normal olmalı. Göz kontağı kurulmalı

"Bende senin gibi iken bu durumu merak etmişim"

"Bunu ben de bilmiyorum, araştırıp konuşalım"

"Herkesin bedeni kendisine aittir ve özeldir."

Bu bilgiler dahilinde D seçeneği çocuğa cinsel eğitim sırasında verilecek uygun tavsiyeler arasında yer almaz. Aksine çocuğun daha fazla kuşku ile yaklaşmasına ve suçluluk duygusu duymasına vesile olabilir.

Cevap: D

9. İkel nitelikte sayılan isteklerin, enerji birikimlerin, başkalarının ya da toplumun onaylayabileceği etkinliklere çevrilme durumu yüceltme mekanizması ile açıklanır. Soruda da yıkıcı eğilimleri olan Koray'ın yapıcı resimler çizmesi bu duruma örnek olarak gösterilir.

Cevap: A

10. - Annesine bağlı olup evlenmeyen Latife Hanım'ın durumu SAPLANMA
- Sınav sürecinde aşırı stres yapan Bedirhan'ın vücudunda döküntülerin ortaya çıkması ORGANLAŞTIRMA
- Okul müdüründen haz etmeyen Ferhat'ın müdürüne yapıcı davranması KARŞIT TEPKİ GELİŞTİRME
- Mağlubiyetin nedenini oyuncusuna bağlayan teknik direktörün durumu YANSITMA olarak ele alınır.

Yukarıdaki örneklerde bahane bulma mekanizmasına yer verilmemiştir.

Cevap: C

11. Bireyin kendisinden kaynaklı olumsuzluğun nedenini başkasına yüklemesi yani bir nevi iftira durumu yansıtma olarak ele alınır. Serdar da geç kalıp arkadaşını bekletince tepki ile karşılaşınca bu durumun arkadaşına yüklemesi yansıtma mekanizmasını kullandığını gösterir.

Cevap: E

12. Freud'un yapısal kişilik kuramı id, ego ve süpereo olmak üzere üçe ayrılır. İd doğuştan getirilir ve haz ilkesine göre çalışır. Kişiliğin en ilkel halidir. Ego ise 6-24. Ayda ortaya çıkar ve temel işlevi uyumdur. Karar verme, planlama, erteleme, kontrol etme gibi ikincil süreçleri kapsar. İd ile süpereo arasında denge mekanizmasıdır. Kişiliğin mantık kısmı olup savunma mekanizmaları ego dahilinde gerçekleşir. Süpereo ise 6 lı yaşlarda belirgin olur. Vicdan kısmı da bu süreçte gelişir. Kişiliğin 'kontrol mekanizması'dır. Verilen örneklerde E seçeneğindeki Salih'in durumu di in etkiyle davrandığını gösterir.

Cevap: E

13. Bireyin kaygı yaratan bir durumla karşılaştığında kullandığı mekanizmalar savunma mekanizmaları olarak ele alınır. Savunma mekanizmaları 'Ego' dahilinde gerçekleşir ve farkında olmadan kullanılır. Soruda bireyin kaygı durumunda göstermesi beklenen davranışın tam tersini gösterdiği karşıt tepki geliştirme savunma mekanizması olmayanı soruyor. A seçeneğindeki Gizem Hanım'ın kayınvalidesine karşı davranışı, B seçeneğindeki futbolcunun kulüp başkanına övgüsü, C seçeneğindeki cimriliğinin tam tersi şekilde davranan Adil Bey'in davranışı, E seçeneğindeki cinsellik dürtüsü yüksek birinin muhafazakar davranışı karşıt tepki mekanizması ile açıklanır. D seçeneğinde verilen durum 'Yüceltme' mekanizması ile açıklanır.

Cevap: D

14. Freud'un yapısal kişilik kuramı id, ego ve süpereo olmak üzere üçe ayrılır. İd doğuştan getirilir ve haz ilkesine göre çalışır. Kişiliğin en ilkel halidir. Ego ise 6-24. Ayda ortaya çıkar ve temel işlevi uyumdur. Karar verme, planlama, erteleme, kontrol etme gibi ikincil süreçleri kapsar. İd ile süpereo arasında denge mekanizmasıdır. Kişiliğin mantık kısmı olup savunma mekanizmaları ego dahilinde gerçekleşir. Süpereo ise 6 lı yaşlarda belirgin olur. Vicdan kısmı da bu süreçte gelişir. Kişiliğin 'kontrol mekanizması' dır. Soruda Sercenk'in hem arkadaşlarını kırmayıp hem başına gelebilecek aşırı yorgunluktan kurtulması durumu hem id'i hem süperegonun arasında dengeyi kurarak egosu baskın davranmıştır.

Cevap: B

15. Engellenmenin 5 farklı durumu görülebilir. Psikolojik, Fiziksel, Nesnel, Toplumsal, Gecikme Engellemesi
Toplumsal Engel; Bireyin davranışı yapıp güdüye ulaşmasını toplumun engellemesidir. Toplum baskısı, süperegonun baskın gelmesi vb.
A seçeneğindeki bireyin uçağın rötör yapması NESNEL ENGEL
B seçeneğindeki Ömer'in mülakatlarının geç açıklanması GECİKME ENGELLEMESİ
C seçeneğindeki Tayfun'un bacağı olmadığından kaynaklı koşamaması FİZYOLOJİK ENGEL
E seçeneğindeki klostrofobi olan Ece'nin durumu PSİKOLOJİK ENGEL

Cevap: D

1. Piaget'nin ahlak gelişim kuramına göre 6 yaşın altındaki çocukların kuralları yoktur. Çocuklarda kural kavramı olmadığından 0-6 yaş arası çocuklarda ahlak söz konusu değildir. 2 yaş civarı çocuklar kural olmaksızın sadece oynarlar. 2-6 yaş arası çocukları ise kuralların farkındadır ancak kuralların ne amaçla konulduğu veya onlara neden uyulması gerektiğini anlayamazlar. 5-10 yaş arasındaki çocuklar kuralları izlemede tutarsız olsalar da kuralları kabul ederler. Oyun kurallarının grubun kurallarına göre değiştirilebileceğini anlayamazlar. 10-12 yaşlarında artık çocuklar oyunu aynı kuralla oynayabilir, gerekirse kuralları değiştirebilir. Bu bilgiler kapsamında I ve III Piaget'nin ahlak gelişim kuramı kapsamındadır. II numaralı maddede ki düşünce Gilligan'ın ahlak gelişim kuramı kapsamındadır.

Cevap: D

2. Saf çıkarıcı eğilimde bireyin kendi ihtiyaç ve istekleri önemlidir. İhtiyaçlarını karşılıyorsa veya ödül getiriyorsa kurallara uyar. Çıkarıcılık egemendir. Ne kadar alırsa o kadar verir. Karşılıklı ilişkilerde sürekli kendisini düşünür. Soruda da Yılmaz'ın arkadaşı Sinan'a gömleğini verip kendisinin kullandığı söylendiğinde kendi çıkarıcı için gömleği verdiğini düşünmesi Kohlberg'in saf çıkarıcı eğiliminde olduğunu gösterir.

Cevap: B

3. Çocukların otorite varken kurallara göre davranıp otorite yokken kurallara uymaması İtaat ceza eğiliminde olduğunu göstermektedir.

Cevap: A

4. Dil gelişimi biyolojik temellere dayanır. Beyinde dil ile ilgili özel bölüm vardır.

- Birey doğuştan bütün dilleri öğrenebilecek donanıma sahiptir.
- Birey dili öğrenirken önce isimleri, sonra fiilleri en son sıfatları öğrenir.
- İlerleyen süreçte çevre dil gelişimini etkiler.

Bu bilgiler dahilinde 2. Madde davranışçı kuramın, 3. Madde ise sosyal öğrenme kuramının mantığına uygundur.

Cevap: E

5. Bireyin engelleme ve çatışma yaşadığı zaman, meydana gelen kaygı halinden kurtulmak ve kendini korumak için bir takım yollara yani savunma mekanizmalarına başvurduğu görülür. Savunma mekanizmaları 'ego' dahilinde kullanılır. Herhangi bir dışsal ödül beklemeden, bazen kişisel bir bedel ödeyerek başkalarının çıkarını ve iyiliğini düşünme eğilimi 'Özgeçlilik' mekanizması ile açıklanır. Soruda da yarışmacının rakip yarışmacının bakması gereken kardeşi için kendi haklarından vazgeçmesi özgeçlilik mekanizmasına örnek olarak verilir.

Cevap: B

6. Çocuğun nesnelere örgütlenme, iki nesneden herbirinin üçüncü bir nesne ile arasındaki ilişkiden yola çıkarak, bu iki nesne arasındaki ilişkiyi anlama yetisi geçişliliktedir. Melike'nin Sefa, Ahmet, Engin arasında geçişi sağlayıp sıralama yapması da geçişlilik kapsamındadır.

Cevap: C

7. Piaget'nin bilişsel gelişim kuramına göre çocuğun modelin davranışını modele karşı uygulaması taklit, model ortamda olmayıp yapması ertelenmiş taklit olarak nitelendirilir. Kavramların ilk oluştuğu yer ertelenmiş taklittir. Elif'in annesi odada yokken halıyı süpürmeye çalışması da ertelenmiş taklit kapsamındadır. Bu durum belleğini kullandığını gösterir.

Cevap: C

8. Çocuğun nesne, durum ve olayların tek bir özelliğine dikkat etme durumu odaklanma olarak ele alınırken, değişen fiziksel özelliğin etkisi altında kalıp nesne, durum ve olayların değiştiğini düşünmesi korunum gösterememe olarak değerlendirilir. Oya'nın farklı bardaklardaki sıvılarda uzun, ince bardaktaki sıvıyı seçmesi korunum kazanmadığını gösterir. Ancak soruda temel nedeni nedir diye sorulduğundan kaynaklı cevap odaklanma olarak ele alınır.

Cevap: D

9. Saf çıkarıcı eğilimde bireyin kendi ihtiyaç ve istekleri önemlidir. İhtiyaçlarını karşılıyorsa veya ödül getiriyorsa kurallara uyar. Çıkarıcılık egemendir. Ne kadar alırsa o kadar verir. Karşılıklı ilişkilerde sürekli kendisini düşünür. Soruda Erhan'ın rakip futbolcu sakatlandığında topu taca atması iyi çocuk eğilimi kapsamında görülüyor ancak arkadaşı ona centilmence dediğinde aynıysa bize olursa onlarda yapsın diye yatım açıklaması kendi çıkarılarını düşündüğü için saf çıkarıcı olarak değerlendirilir.

Cevap: C

10. Piaget dil gelişim sürecini 4 evrede değerlendirir.

- 1) AGULAMA EVRESİ
 - Ağlama (0–2 ay) / Babiladama (2–6 ay) / Çağıldama (6–12 ay)
- 2) TEK SÖZCÜK(MORGEM) EVRESİ (12-18 AY)
 - Birden fazla durumu tek kelime ile ifade çabasıdır. Dil gelişimi açısından kritik evredir.
- 3) TELGRAFİK KONUŞMA (İKİ KELİME) EVRESİ (18-24 AY)
 - Kuralsız fakat anlamlı kelime bütünüdür.
- 4) İLK GRAMER EVRESİ(24-60 AY)
 - Kurallı uygun cümleler kullanabilmesidir.

Cevap: C

11. Çocukların canlı cansız ayırımı yapamazlar. Bazen canlı nesnelere cansızmış gibi bazen de cansız nesnelere canlıymış gibi davranırlar. Soruda da bulutların ağlaması, güneşin el sallaması, taşların hareket etmesine inanması kişileştirme yaptığını gösterir.

Cevap: E

12. Çocuğun göz önünde olmayan nesne, durum e olayları temsili sembollerle ifadesi sembolik düşünme/oyun kapsamındadır. A seçeneğindeki Buket'in tavrı mandalı silahmış gibi kullanana Adnan-Sembolik Oyun

B seçeneğindeki kardeşine de keki yedirmeye çalışan Buket- Benmerkezcilik

C seçeneğindeki Ay'ın fener yakılarak aydınlatıldığını düşünmesi – Yapaycılık

D seçeneğindeki canını yakan sehpaye tekme atan Can – Animizm

E seçeneğindeki Gargamel karakterine inanan Ömer-Magic düşünme

Cevap: A

13. • Öğrenme içsel motivasyonla daha kalıcı olur.
• Bruner'e göre bilişsel gelişim yaşam boyu devam eder.
• Dil ve sosyal çevre önemlidir.
• Bilişse gelişim bireyin kapasitesinin farkında olmasıdır.
• Dil çocuğun dünyayı algılamasında en etkili anahattır.
• Bilgi işlenir, depolanır ve kodlanır. Bilişsel gelişim eylemsel, imgesel ve sembolik olmak üzere 3 aşamada değerlendirilir.

Soruda verilen D seçeneğindeki bilgi Vygotsky'nin bilişsel gelişimini yansıtır.

Cevap: D

14. Erken çocukluk gelişimi olgunlaşma seyri ile gerçekleşir ve farklı alanlarda farklı hızlarda olur. Hem çevreden hem biyolojik faktörlerden etkilenir. Gelişim hızı farklı alanlarda değişkenlik gösterir. Çevresel faktörlerden etkilenir. Bu bilgiler dâhilinde yanlış olan seçenek A seçeneğidir.

Cevap: A

15. Parçadan bütüne, özelden genele doğru geçiş tümevarım olarak değerlendirilir. Tümevarım birleştirme, sentez işlemleri olarak ele alınır. Soruda Adem'in birden fazla bölümü birleştirip fen edebiyat fakültesinden mezun olup öğretmen olmanın zor olduğu genellemesine varması tümevarım olarak ele alınır.

Cevap: D

1. Lokomotor hareketler, yürüme, koşma gibi yer değiştirmeyi içeren hareketlerdir. Lokomotor olmayan hareketler, yer değiştirmeden yapılan dönme yada eğilme gibi hareketlerdir. Denge ise bir yerde belirli bir hareketi sürdürme pozisyonudur.

Cevap: A

2. Küçük kas motor gelişim manipülatif beceri olarak adlandırılan eli ve ayağı kullanma becerileri ile nesne kontrol becerilerini kapsamaktadır. Tutma, uzanma, yakalama, yırtma, yapıştırma, kesme, çizme gibi beceriler manipülatif becerilerdir. Topu zıplatma, topu ayakta tutma, topa tekme atma gibi beceriler ise nesne kontrol becerileridir (Santrock, 2016; Yılmaz-Bolat, 2013).

Cevap: C

3. Tutma, uzanma, yakalama, yırtma, yapıştırma, kesme, çizme gibi beceriler manipülatif becerilerdir. Topu zıplatma, topu ayakta tutma, topa tekme atma gibi beceriler ise nesne kontrol becerileridir (Santrock, 2016; Yılmaz-Bolat, 2013).

Cevap: B

4. Doğum öncesi dönemden bir yaşına kadar gözlenebilen ve nörolojik gelişim tamamlandıkça kaybolan refleks hareketler; ilkel refleksler ve duruşa ilişkin refleksler olmak üzere ikiye ayrılır. Emme, arama, yakalama, kavrama, babinski, moro, tonik boyun refleksleri ilkel refleks hareketlerdir. Bu reflekslerin beslenme ve korunma amaçlı işlevleri vardır ve bebeğin yaşamını sürdürebilmesi için gereklidir. Adımlama, emekleme, çekme, yüzme refleksleri ise duruşa ilişkin reflekslerdir, daha sonraki istemli davranışlara benzese de tümüyle istem dışı davranışlardır (Ataman, 2004; Davis, 2004; Gallahue vd., 2014; Magill, 2004; Ulrich, 2000).

Cevap: D

5. Doğum öncesi dönemden bir yaşına kadar gözlenebilen ve nörolojik gelişim tamamlandıkça kaybolan refleks hareketler; ilkel refleksler ve duruşa ilişkin refleksler olmak üzere ikiye ayrılır. Emme, arama, yakalama, kavrama, babinski, moro, tonik boyun refleksleri ilkel refleks hareketlerdir. Bu reflekslerin beslenme ve korunma amaçlı işlevleri vardır ve bebeğin yaşamını sürdürebilmesi için gereklidir. Adımlama, emekleme, çekme, yüzme refleksleri ise duruşa ilişkin reflekslerdir, daha sonraki istemli davranışlara benzese de tümüyle istem dışı davranışlardır (Ataman, 2004; Davis, 2004; Gallahue vd., 2014; Magill, 2004; Ulrich, 2000).

Cevap: A

6. • Moro refleksi doğumdan sonra giderek azalır ve üçüncü ve dördüncü aylarda kaybolur.
• Emme refleksi ortalama dört ve yedinci aylarda kaybolur.
• Tonik boyun refleksi ortalama üç ve dördüncü aylarda kaybolur.
• Babinski refleksi ortalama sekiz ve on ikinci aya kadar devam eder.
• Arama refleksi iki ve üçüncü aylarda kaybolur.

Cevap: D

7. Yapısalcılık ekolüne göre insan davranışlarının temelinde bilinç ve irade vardır. Bilinç ve iradeyi analiz ederek ortaya çıkarmak amacıyla içe bakış yöntemini kullanmıştır. İçe bakış yöntemiyle objektif verilere ulaşılamadığından eleştirilmiştir.

Cevap: D

8. Gestaltçiler, Wundt'un, yapısalcılığın ve davranışçılığın zihni atomlara (parçalara) ayırarak inceleme anlayışına karşı çıkmışlardır. Onlara göre yaşantı öğelerine bölünemez; yaşantıyı incelerken öğelerin ilişkileri ve etkileşimleri dikkate alınmalıdır. Yaşantılarımız örüntüler veya örgütlenmiş yapılar oluşturmaktadır, alanın bir kısmındaki olaylar diğer kısmındaki olaylardan etkilenir.

Cevap: C

9. Ölçülen değişkenler arasındaki ilişkinin türünü ortaya koyan çalışmalar ilişkisel (korelasyon) araştırma adını alır. Bu tür araştırmalar sadece iki veya daha fazla değişken arasında bir ilişki olup olmadığını ortaya koyar. Akademik başarı ile benlik saygısı arasındaki ilişkinin araştırılmasında korelasyonel yöntem kullanılmıştır.

Cevap: C

10. Bebeklerin tat alma duyusu doğduğunda iyi gelişmiştir. Bir-iki günlük bebekler bile değişik tatları ayırt edebilirler. Başlarda tatlı besinleri ekşi, tuzlu ve acı besinlere tercih ederler. Acı, tuzlu, ekşi gibi tatlar onlara çok yoğun gelir ama sonra yavaş yavaş bu tatları da öğrenirler ve alışır.

Cevap: D

11. Agulama döneminde bebekler daha az ağlamakla birlikte agulama denilen sesleri çıkarırlar. Bu seslerin ortaya çıkma nedeni bebeğin ses mekanizmasında meydana gelen değişikliklerdir. Agulama döneminde bebeklerin çıkardıkları sesler bilinçli çıkarılan sesler değildir. Bebeklerin ilk çıkardığı sesler a, o, u gibi ünlü seslerdir. Çok sık olmamakla birlikte bebekler k, g gibi ünsüz sesleri de çıkarabilirler. Agulama sesleri evrenselidir. Bebekler bu sesleri genellikle kendisine bakım veren kişi ile iletişim halindeyken çıkarırlar. Ayrıca bu dönemde bebekler insan sesine duyarlı oldukları için başkalarının konuşmalarını dinler ve konuşmadaki sesleri kaydederler (Deniz ve Aral, 2003; Robinson, 2008; Kürkçüoğlu, 2014).

Cevap: B

12. İkinci dil öğrenen bireyler o dili ana dili olarak konuşan bireylerin düzeyinde sesletim açısından aynı beceriyi gösterememektedirler. Sözdizim açısından ise elde edilen veriler dokuz yaşından itibaren bireyin beyin sisteminin ikinci dilin sözdizimine uyabilme yetkinliğinin gitgide azaldığını göstermektedir.

Cevap: E

13. Duyu motor döneminde görülen davranışlardan biri de taklit ve ertelenmiş taklittir. Çocuk bir davranışı gözlemler dikkatini verir ve zihnine yazar sonra hatırlar ve uygular. Bu durum belleğin aktif olarak kullanıldığının göstergesidir. Merve de daha önce gördüğü bir davranışı oyun oynarken sergilemiş ve ertelenmiş taklit yapmıştır.

Cevap: B

14. Toplumsal cinsiyet kimliği, bir çocuğun kendi cinsiyetini doğru etiketleme ve diğer insanları erkek veya kız olarak tanımlama yeteneğidir. Cemre'nin "Benim bir erkek kardeşim oldu. Ben kızım o erkek." Tepkisi toplumsal cinsiyet kimliğine örnektir.

Cevap: A

15. Kohlberg'in bilişsel gelişim kuramı, çocukların cinsiyet anlayışının aşamalar halinde geliştiğini öne sürer. Bu aşamaları toplumsal cinsiyet kimliği, toplumsal cinsiyet sürekliliği ve cinsiyet değişmezliği kavramları ile açıklamaktadır.

Cevap: A

1. Çocuğun engellenen duygularını modern kuramlardan psikanalitik kuramın özellikleri arasındadır. Ayrıca varolan problem durumlarına geçmişte yaşadığı sıkıntılara oyun ile çözüm bulabilir. Saldırgan davranışları da oyun yoluyla tedavi edilebilir.

Cevap: C

2. Vygotsky'e göre oyunun temel özellikleri;

- Hayali durumların bulunması
- Kurallara boyun eğme
- Rollerin tanımlanması
- Durumun ve ortamın getirdiği sınırlılıklardan bağımsız ve hür olmak,

Cevap: A

3. Kavram kazanılması zihinsel, kasların kontrol altına alınması psikomotor ve arkadaşlık ilişkileri kurup yardımlaşma ise sosyal alanla ilgilidir.

Cevap: C

4. Psikanalitik kuramın savunucuları Erikson ve Freud'dur.

Cevap: C

5. • Eğitimin amacı mutluluğun gerçekleşmesidir.
• Sağlıklı zihin, sağlıklı bedende bulunur.
• Beden sağlığında oyun önemlidir.
• Eğitimde başarı sağlamak için çocuğun içgüdülerinden yararlanmak gerekir düşünceleri John Locke'e aittir.

Cevap: D

6. Ebeveynlere kolaylık sağlaması oyunun eğitimde kullanılması nedenleri arasında bulunmaz.

Cevap: E

7. Oyun ile ilişkili kavramlar; keşif, taklit, gelişim, devinim, öğrenme, yaratıcılık ve manipülasyondur. Denge bu kavramlar arasında bulunmaz.

Cevap: A

8. Stanley Hall tarafından ortaya atılan ve tekrarlama olarak da bilinen bu teori, bireyin içinde doğup büyüdüğü toplumun geleneksel kalıplarına uygun davranışları oyun içinde sürekli olarak taklit ettiğini belirtir. Bu teoriye Rekapitülasyon kuramı denir.

Cevap: D

9. Rekreasyon kuramı çocuğun günlük yaşam içerisindeki harcamış olduğu enerjinin onları yorduşunu ve çocukların oyun yolu ile dinlenme imkânı bulduklarını öne sürmektedir.

Cevap: C

10. "Çocuk oyun yoluyla yetişkinlikte kendisinden beklenenlerin egzersizini ve provasını yapar." cümlesi Hazırlık ve ön egzersiz kuramına aittir. Aslan yavruları birbirleriyle oyunlar oynayarak boşuşarak avlanmayı öğrenirler. Bu kuramın mantığını da bu şekilde anlayabiliriz.

Cevap: D

11. Yukarıda verilen açıklamalar oyunun sosyal gelişime etkileri ile ilişkilidir.

Cevap: D

12. Nitelikli oyunun ön koşulları içerisinde ;
Bir oyun arkadaşının bulunması, Uygun oyun malzemelerinin sağlanması, Oyun için yeterli zaman sağlanması, Güvenli oyun ortamlarının sağlanması ve yakınlarda bir yetişkinin bulunması gereklidir.

Cevap: E

13. Krasnor ve Pepler'in belirlediği oyunu etkileyen faktörler:

- Oyuna katılan çocuk sayısı
- Oyun arkadaşının cinsiyeti
- Oyunda yetişkin kontrolü
- Oyunda kullanılan malzemedir.

Cevap: D

14. Çocukların gelişim düzeyleri farklı olabilir veya grupta özel gereksinimli çocuklar olabilir. Bu yüzden çocukları eşit seviyede görmek doğru **değildir**.

Cevap: C

15. Yapılan arkeolojik çalışmalar sonucunda ilk oyuncakların Mısırlılara ait olduğuna dair bulgular elde edilmiştir.

Cevap: C

1. Oyun, çocuğun uzmanlık alanıdır. Oyun problem çözmek için fırsattır. Oyun bir çocukluk ve insanlık hakkıdır.

Oyun sağlıklıdır; bedeni, zihni ve ruhu besler. Oyun özgürlüklerin yaşandığı barış ortamıdır. Oyun evrensel, bireysel ve bağlamsal bir süreçtir.

Oyun çocukların birbirinden, çevrelerinden yararlanma şansıdır.

Oyun çocuğun kendini keşfetme ve geliştirme süreci ve eylemidir.

Oyun yaratıcılığın kaynağı ve çocuğun seçimlerinin ve kararlarının somut ifadesidir. Oyun gelişimin kendisi aynı zamanda da gelişimin destekleyicisidir. Sarmal bir güçtür.

Oyun; yaşamı güvenli, anlamlı ve keyifli kılmak için doğal ve yapılandırılmış ortamlarda ortaya çıkan ciddi bir iş ve eylemdir. (Tuğrul, 2014)

Oyunda mantıklı bir amaç olduğu gibi sadece oynayanın ifade edebildiği bir durum da olabilir.

Oyun sonuçtan çok sürece odaklanan faaliyetlerden oluşur.

Cevap: C

2. Çocuk oyunda hayattaki çeşitli rolleri deneyimleyerek gerçek hayata hazırlanması günlük hayatta gördüklerini oyunda denemesi var olan durumu taklit etmesidir. Saç fırçasını mikrofona kullanarak ilerde müzisyen olacaksa bunun ilk adımını oyunda atarak deneyimlemesi, belli bir örneğe benzemeye veya benzetmeye çalışma, öykünme anlamlarına gelen taklide bir örnektir.

Cevap: C

3. Moritz Lazarus (1824 - 1903) tarafından ortaya atılan ve rekreasyon kuramı olarak da bilinen rahatlama kuramına göre çalışma sırasında kullanılan ve azalan enerjiyi tekrar toplamak için oyundan yararlanır. Bu kuram, insan bedeninin yorgunluğunun yalnızca uyuma ve dinlenme ile giderilemeyeceğini bununla beraber oyun ile meşgul olunarak gerçek anlamda rahatlamanın sağlanabileceğini savunur.

Cevap: B

4. **Fazla enerji kuramı:** H. Spencer (1820 - 1903) tarafından ortaya atılan bu kuramın görüşleri Aristo'nun arınma felsefesine dayanmaktadır. Ona göre yetişkinler enerjilerini günlük hayattaki işlerinde atarlar. Çocukların ise bu enerjiyi harcamaları için oyuna ihtiyacı vardır. Çocuklar oyunu, keyifli vakit geçirip aynı zamanda çeşitli öğrenmeler gerçekleştirerek fazla enerjisini boşaltmada kullanır. Başka bir ifadeyle çocuk oyun yoluyla hem fazla enerjisini boşaltır hem de zevkli öğrenmeler gerçekleştirir.

Cevap: E

5. **Haz teorisi:** Bühler'e göre oyun sırasındaki deneyimler kişiye haz ve mutluluk verir. Bu kurama göre oyunun temelinde eğlenme ve eğlence vardır. Oyun esnasında yapılan büyük kas ve küçük kas becerileri bireye mutluluk verir. Oyunla ilgili görüşlerini ortaya koyan birçok bilim insanı da bu kuramı desteklemiştir. Sadece Vygotsky oyunun zaman zaman acı verebileceğini de vurgulamıştır.

Cevap: C

6. **Rekapitülasyon kuramı:** Bu kurama göre çocuk, ırkına ait özellikleri oyun içinde göstererek tekrarlamaktadır. Bu kuram yeniliğe ve yaratıcılığa yer vermez. Hall kuramı açıklamak için evrim teorisini kullanmıştır.

Cevap: E

7. Karl Gross (1861-1946) tarafından ortaya atılan bu kuram, oyunu; çocuğun yetişkinliğe uyum sağlama aracı olarak görür. Çocuk oyun yoluyla yetişkinlikte kendisinden beklenenlerin egzersizini ve bir nevi provasını yapar. Bu kurama göre oyun, çocukların yeterliklerini geliştirerek hayata hazırlama ve yaşam becerilerini kazandırma aracıdır.

Cevap: A

8. Piaget'e göre Oyun etkinlikleri araştırma, keşif ve deneyimleme içerir. Çocuk oyunda şemalar oluşturabilir, şemalarını geliştirebilir. Oyun, çocuğun çevresine uyum sağlamasına yardımcı olan önemli faaliyettir. Oyun bilişsel anlamda olumlu katkı sağlayarak yaratıcı becerilerini geliştirir. Piaget oyunu; Alıştırma oyunu, sembolik oyun ve kurallı oyun olmak üzere üç aşamada inceler.

Cevap: E

9. Smilansky'e göre çocuk işlevsel oyun evresinde nesnelere işlevine uygun kullanır. Çocuğun oyuna kattığı nesnenin gerçek yaşamdaki kullanım amacı ne ise oyunda da benzer şekilde kullanılır. Tarak ile saç tarama. Makasla kesim yapılır. Çatalla yemek yenir.

Cevap: A

10. Çocukların eş zamanlı olarak birlikte oynadığı, iletişim kurduğu fakat ortak amaç doğrultusunda hareket etmediği oyun türü Parten'a göre birlikte oyundur.

Cevap: D

11. Çocuk oyun içinde özgür bırakılmalı ve keşfederek öğrenmesine ortam ve imkan sağlanmalıdır.

Cevap: D

12. Çocuğun oyun oynarken özgür olması son derece önemlidir. Oyun oynarken özgür olan çocuk, oyuna ne zaman başlayacağını, ne zaman bitireceğini ve oyunda neler yapacağına dair kurallara kendisi karar verir.

Cevap: B

13. Oyunun kurallarına çocuğun karar vermesi son derece önemlidir. Çocuk özgür olmalıdır. Oyuncak alırken ebeveynler veya öğretmenler yalnız olmamalı çocukla beraber almalıdır. Çocuğa öncelikli güvenli ortam sağlanmalıdır. Her gün düzenli olarak çocukla 15-20 dk oyun oynanmalıdır. Oyuncaklar açık raflarda muhafaza edilmelidir.

Cevap: C

14. Rekapitülasyon kuramına göre birey için oyun yeni bir şey değildir ve oyun sayesinde birey atalarının yapmış olduğu davranışları tekrar eder. Aşamalar halinde gerçekleşen oyunda çocuklar aynı zamanda oyun faaliyetlerinde insanın evrimindeki kültürel aşamalara uygun bir gelişme gösterirler. Oyun bir nevi kalıtsal özellikler taşır.

Cevap: D

15. Hutt oyun ile ilgili görüşlerinde Piaget ve diğer bazı kuramcılarının çalışmalarından etkilenmiş; çocukların, nesne ve olguların özelliklerine keşfetmek istediği görüşü üzerinde durmuştur. Keşfettikten sonra ise onları neler yapabileceklerini oynayarak bulmaya çalışırlar. Hutt, bu bağlamda oyunu üç aşamada ele almıştır.

- **Epistemik Oyun;** Yaşamın ilk iki yılında çocuk bilgiye ulaşmak için bütün duyu organlarını kullanır. Ulaşmak istediği bilgi ise merak ettiği bilgidir.
- **Oyuncu Oyun;** Bu oyun türü; çocukların imgesel, fantastik ve sembolik oyunlarına atıf yapmaktadır. Çocuğun dil dağarcığının gelişmesi ve somuttan soyuta ilerleyen düşünce sistemi sayesinde gelecekte olabilecekleri “-miş gibi yaparak” oynamasıdır. Çocuklar bu oyunla rolleri, olayları, olguları ve olabirlikleri deneyimler ve prova ederler.
- **Kurallı Oyun;** Çocukların anlaşmalı kurallara çerçevesinde planladıkları kendi basit oyunlarıdır.

Cevap: C

1. Oyun türleri aşağıda ifade edilmiştir.
- Taklit oyunlarında, çocuk çevresindeki yetişkinleri gözlemleyerek, farklı meslek sahiplerini, anne ve babasını taklit ederek yetişkin dünyasını ve meslekler dünyasını tanımaya başlar.
 - Yaratıcı oyunlarda; çocuk kil, kum, hamur, çamur gibi malzemeleri kullanırken, inşa oyunları oynarken, hayâl gücünü geliştirir, yaratıcılık gücünü harekete geçirir. Madde- ye şekil vermeyi, farklı modeller yapmayı öğrenir.
 - Macera oyunları ile çocuk, bedensel gücü- nü kullanarak bazı engelleri aşmayı öğrenir. Atlama, zıplama, tırmanma, saklanma gibi etkinlikler ile kendi için yeni olan her şeyi dener, kendi fizik gücünü de geliştirir.
 - **Açık hava oyunları:** çocuğun bedensel gelişimini sağlayan etkinlikler arasında yer alır. Çocuk kazma – kürek gibi araçlarla, kum, çamur ve toprakla oynayarak doğayı tanımayı öğrenir.
 - **Yıkıcı – yapıcı oyunlar:** Bunlar yaratıcı oyunlardan farklı olarak, çocuğun merakını gidermeye yönelik oyunlardır. Çocuk, elindeki bütünü parçalarına ayırarak merakını gidermeye çalışır. Bütün-parça ilişkilerini öğrenirken, analiz-sentez becerilerini kazanır.
 - **Hayâli oyunlar:** Çocuk, bu tür oyunlarda kendini bir başkasının yerine koyarak, gizli duygu ve düşüncelerini açığa vurur. Çocuk, gerçek hayatta yapamadığını, oyun sırasında da gerçekleştirerek üzüntü, kırıklık, aşağılık duygusu gibi olumsuz duygulardan kurtulmayı öğrenir.

Cevap: E

2. Paralel oyun; Bebekler büyüdükçe 15-24 ay yaş aralığına geldiğinde aynı ortamda, aynı oyuncakları kullanarak oynadıkları bir dönem başlar. Bu oyun türüne paralel oyun adı verilmektedir. Birlikte oynamazlar ve birbirlerinden bağımsız oyunlarını sürdürürler, bir araya getirildiklerinde birlikte oynamakla fazla ilgilenmemektedirler. Birlikte oyunda ise çocuklar bir arada bulunur, etkileşime girerler ama aynı oyunu oynamazlar.

Cevap: C

3. C seçeneğinde ifade edilen Ön egzersiz kuramına göre birey hayata hazırlık için oyunu kullanır ve oyun bireyin hayata hazırlanmasını sağlayan önemli bir mekanizmadır. Birey hazırlık sürecini oyun ile geçirir.

Cevap: C

4. Fonksiyonel oyun olarak da ifade edilen işlevsel oyun türünde devinim ön plandadır. Çocuk özellikle kas hareketleri vb yaparak süreci geliştirir. Özellikle denemeler, eylemler ve taklit becerileri oldukça fazladır.

Cevap: A

5. Parten oyunu Piaget'in yaptığı gibi bilişsel gelişim açısından değil sosyal etkileşim açısından incelemiştir. Parten'in sosyal oyun sınıflandırmasına göre oyun, ilkel sosyal davranışlardan işbirlikçi sosyal davranışlara doğru bir gelişim göstermektedir. Bu dönemde çocuk diğer çocuklarla herhangi bir ilişki kurmaksızın, sadece onların oyunlarını izler veya oyuna katılmadan onların davranışları hakkında sorular sorabilir

Cevap: A

6. Psikanalitik kuramcılardan olan Erikson; oyunu 3 evrede ele almıştır.

1. Kişisel evrensel oyun
2. Mikro oyun
3. Makro oyun

Cevap: E

7. Oyunun çocuğa etkilerini incelemekten çok çocuğun oyun arkadaşlarını, oyun arkadaşlarının cinsiyetini, kullanılan materyali, oynanan oyun alanlarını merkeze alan kuram ekolojik kuramdır.

Cevap: B

8. Helenko oyun oynamayı kişi ile çevresi arasında ilişki olarak ele alır. Helenko'ya göre kişi sistemin bir kutbunu çevre ise nesnel kutbunu oluşturur ve nesnel kutup (arkadaş vs.) çocuk tarafından serbestçe seçilmelidir. Bu sistemde çocuk kendi kendine bir oyun ortamından diğer bir oyun ortamına geçebilir, böylece olumsuz etkenleri de ortadan kaldıracaktır.

Cevap: C

9. Çocuğun doğal olarak yaptığı devinimlere ve oyunlara fonksiyon oyunları denir. Örneğin, çocuk sevindiği ya da heyecanlandığı zaman birtakım sesler çıkarır, ellerini, kollarını, bacaklarını sürekli sallar, duygularını bu tür devinimlerle yansıtır. Büyüklerin çocuğu güldürmek için yaptığı devinimlere tepki olarak güler; eline ses çıkaran bir nesne verildiğinde, onu sallayarak ses çıkarır; büyüklere öykünerek elini kendi başına vurarak "baş baş" yapar. Bu çağ çocukları için saldırganlığı dışa atmaya yarayacak gürültü çıkaran oyuncaqlarla oynamak; kirletme güdüsünü karşılamak için su, çamur ve kille oynamak gibi oyunlar bu dönemin fonksiyon oyunlarına örnek sayılabilir.

Cevap: D

10. Fazla enerji kuramı anlayışında oyun içeriğinde herhangi bir amaç barındırmayan ve etkinlik içermeyen bir yapıdır. Her birey yaşamını sür- dürmek için enerji üretir ve ama bu enerji ortadan kaybolmaz ve çocuklar bu enerjii oyun kanalıyla atmaya çalışır.

Cevap: B

11. Piaget insan zekâsının gelişiminde önemli mekanizmaların özümleme ve uyumsama olduğunu düşünmektedir. Aynı zamanda oyun ve taklit çocuğun zekâsının gelişmesinde oldukça önemlidir. Piaget'e göre oyun özümleme ve uyumsama dengesiyle kurulur ve bu sayede çocukta mantık kullanma gelişir. A, B, C, D şıkları sembolik oyuna E şıkkı ise kurallı oyuna örnektir.

Cevap: E

12. Derin oyun Hughes tarafından ortaya atılan ve tehlikeli oyunlara yönelik ilgisini ifade eden oyun türüdür. Seçeneklere bakıldığında D seçeneğinde ifade edilen durum derin oyun kapsamında ifade edilir.

Cevap: D

13. Kurallı oyun çocukta zihinsel gelişimin tamamlanması sonucu ilerleyen yaşlarda ve daha çok soyut zihinsel becerilerin kazanılması ile ortaya çıkar.

Cevap: B

14. Çocukların bir arada ve grup halinde bulunduğu birlikte oyunda birbirlerinin fikirlerinden yararlanma ve materyal paylaşımı da söz konusudur. Her çocuk birlikte oyun sürecinde kendi oyununu oynar ancak birbirleri ile aynı oyunu oynamazlar ve ortak amaçları söz konusu değildir.

Cevap: D

15. Araçsız oyunlar; herhangi bir aracı gerektirmeden oynanan oyunlara denir. Her çeşit öykünme oyunu, şarkılı oyunlar araçsız yapılan kolay be- den devinimleri ve halka oyunları bu küme kapsamı içinde düşünülür. Körebe, Seke Seke Yürüme, Hacıyatmaz, Ayak Ayak Yürüme, Çapraz Sıçrama, Aç Kapıyı Bezirgân Baş, Kim Güçlü, İmdat Yarışı, Çürük Yumurta, Gölgame Basma gibi oyunlar araçsız oynanan oyunlar kapsamında yer alır.

Cevap: A

1. Çocuklar için yazılmış kitaplardaki resimler oval, kare ya da dikdörtgen şeklinde olabilir. Çocuk kitaplarında öyküleme, betimleme gibi farklı anlatım biçimleri kullanılabilir. Çocuk kitaplarındaki cümleler az sayıda kelimedenden oluşmalıdır. Çocuk kitaplarında olağanüstü kişilere ve olaylara yer verilebilir. Çocuk kitaplarındaki anlatımlarda geri dönüşlere yer verilmez. Çünkü çocuk kitaplarında anlatımın çocukların kafası karıştıracak ve onların okumasını zorlaştıracak şekilde olması gerekir. Anlatımda geri dönüşlere yer verilmesi çocuğun kitabı anlayamamasına yol açar ve çocuğu kitaptan soğutur.

Cevap: E

2. Çocuk kitaplarındaki punto büyüklükleri, cümlelerdeki kelime sayısı, resimlerin gerçeğe yakınlığı, resim-metin oranı çocukların yaş grubuna göre değişiklik gösterir. Fakat yaş grubu ne olursa olsun çocuk kitaplarında anlatılan konular çocuğu iyiye, doğruya ve güzele yöneltmelidir.

Cevap: C

3. A, B, C ve E seçeneğinde verilen bilgiler doğrudur. D seçeneğindeki bilgi ise yanlıştır. Çünkü çocuk öykü ve romanlarında kullanılan resimler konunun daha açık hale getirilmesine yardımcı olur.

Cevap: D

4. Okul öncesi dönemdeki çocuklar için hazırlanan kitapların neredeyse tamamının resimlerden oluşmasının sebebi bu yaştaki çocukların okuma yazma bilmesidir. Çocukların yaşı ilerledikçe resimlerin oranı azalırken metinlerin oranı artmaya başlar.

Cevap: E

5. A, C, D ve E seçeneğindeki bilgiler doğrudur. Yetişkinler okul öncesi dönemdeki çocukların okuma alışkanlığı kazanması için onlara yardımcı olmalı ve örnek olmalıdır. Fakat çocuğun tek başına kitapla iletişim kurabilmesi için de çalışmalı ve çocuğu istediği zaman kitapla buluşturmalıdır.

Cevap: B

6. 2-7 yaş arası dönem masal çağı olarak da adlandırılır. Bu dönemde çocuklar bol resimli; kahramanları bitkiler, hayvanlar, devler ve periler olan masallardan hoşlanırlar. Romanlar 4. sınıftan itibaren, biyografiler 7 ve 8. sınıfta, duygusal kitaplar ve sanat değeri olan kitapların yine ilerleyen yaşlarda kullanılması söz konusudur.

Cevap: D

7. Küçük Paşa, Ebubekir Hazım Tepeyan tarafından yazılan ve kahramanı çocuk olan ilk romandır. Nuhbetü'l Etfal, Kayserili Doktor Rüştü tarafından yazılan ilk Türkçe alfabe kitabı ve fabl çevirisidir. Mümeyyiz, Sıtkı Efendi tarafından çıkarılan ilk renkli çocuk dergisidir. Kirpi Masalı, Can Göknil tarafından yazılan ve 4-6 yaş çocuklarına hitap eden ilk resimli çocuk dergisidir. Atlıhan ise Abdullah Ziya Kozanoğlu tarafından yazılmıştır ve ilk olma özelliği yoktur.

Cevap: A

8. A, C, D ve E seçeneğindeki bilgiler doğru olmakla birlikte çocuk kitaplarının dış yapısıyla ilgilidir. B seçeneğindeki bilgi ise çocuk kitaplarının iç yapı özellikleriyle ilgilidir.

Cevap: B

9. Parçada özellikleri verilen dönem 3-6 yaş arasındadır. Ayrıca bu yaştaki çocuk, tekerlemeleri, kafiyeli deyişleri çok sever. Ancak dikkati çabuk dağılır. Öyküler kısa ve hareketli olmalı, kısa zaman dilimi içinde geçmelidir. Bu dönem çocuğun fiziksel olarak hızla büyüdüğü ve faal olduğu bir dönemdir. Sizi dinlerken hep kıpır kıpırdır. Bu nedenle de öyküler kısa tutulmalıdır.

Cevap: D

10. Parçada verilen özellikler bilmeceye aittir. Bilmeceler bir kısmı soru, bir kısmı da cevap olmak üzere iki kısımdan oluşur. Bilmecelerde anlamlı kelimelerin yanı sıra herhangi bir anlamı olmayan "doldurma" kelimeler de yer alabilir. Bilmeceler çocukların anlama kavrama yeteneğini geliştirerek zihin sporu yapmasını sağlar.

Cevap: C

Test - 1

11. Konular çocukların ilgilerine, kavrayış güçlerine, deneyimlerine uygun olarak seçilmelidir. Boşanma, aile içi şiddet, hastalıklar, engelli insanlar gibi konular da hayatın bir parçası olduğu için gerektiği şekliyle romanlarda yer almalıdır.

- İdeal insan yerine hayatta her an karşılaşabileceğimiz insanlara yer verilmelidir.
- Romanlarda seçilecek kahramanların çocukların kişiliğinde etkili olacağı unutulmamalıdır.
- Romanların belli bir tezi olmalıdır.
- Olaylar mantıklı bir sıra izlemelidir.
- Olaylar çok karmaşık olmamalı, çocukta edebi zevki geliştirecek ifadeler yer verilmelidir.
- Betimlemeler nitelikli olmalı, konuşmalara betimlemelerden daha fazla yer verilmeli, ruhsal çözümlenmelerde ayrıntıya çok fazla yer verilmemelidir.
- Hırsızlık, yalan söyleme, başkalarına zarar verme gibi davranışlar verilirken çocuğun buradan çıkaracağı sonuçta dikkat edilmelidir.
- Din, dil, ırk ayrımına gidilmemelidir.
- Çocukların ilgisini canlı tutabilmesi için olayların sürükleyiciliğine dikkat edilmelidir.
- Çocuğun ruhsal dengesini bozacak olaylara, kişilere yer verilmemelidir.
- Paragraflar, cümleler kısa olmalı, dili sade ve anlaşılır olmalıdır.
- Kahramanı çocuk olan romanların çocukların ilgisini daha fazla çekeceği unutulmamalıdır.

Cevap: B

www.dizejktip.com

12. İnsan dışındaki bitki, hayvan gibi canlı varlıklara ve eşya gibi cansız varlıklara insan kişiliği vererek ve onları konuşturarak insanlara ders vermek için yazılan kısa yazılar fabl, yaşamda görülen ya da görülebilecek olayların belli bir plan çerçevesinde sahnede canlandırılması tiyatro, yaşanan olayların aradan belli bir zaman geçtikten sonra yazıya geçirilmesiyle oluşan tür anı, milletlerin başından geçen deprem, savaş, göç, sel felaketi vb olayları anlatan tür ise destandır. İnsanoğlunun doğa ile mücadelesi sonucu ortaya çıkan ve merkezinde insan olan kurgu metinler efsanelerdir.

Cevap: C

13. Okul öncesi dönemdeki çocuklara seslenen şiirlerin özellikleri şunlardır:

- Şiirlerde ele alınan, işlenen konular çocukların sevgi gereksinmesine yanıt vermeli; onların yüreklerinde ve belleklerinde yaşama, insana, doğaya ve hayvanlara karşı bir duyarlık oluşturmalıdır.
- Şiir konuları, çocukların yakın çevresinden alınmalıdır
- Dizelerdeki hece sayıları 1. 2. ve 3. sınıflarda 7-8 heceyi geçmemelidir.

- Duraklar belli olmalı, kolayca ezberlenmelidir.
- Uyaklar birbirlerine yakın dizelerde bulunmalı, birbirinden kopuk olamamalıdır.
- Şiir ölçüsüz ve uyaksız da olabilir ancak kolay söylenişlilik, kulağa hoş gelme ve kolay ezberlenebilme gibi nitelikler göz önüne alınmalıdır.
- Dizeler doğal cümle düzeyine uygun olmalı, cümlenin belirttiği yargı bir ya da iki dizede verilmeli, çok yayılmamalıdır.
- Duygu çözümlenmesinden çok olaylara yer verilmelidir. Ancak ilköğretimin 7.-8. sınıflarına doğru duyguların biraz daha yoğun olarak işlendiği şiirlere yer verilebilir.
- İşlenen düşsel duygular ve betimlemeler çocuğun düzeyini aşmamalı, çocuğun dünyasıyla uyum içinde olmalıdır.
- Anlam açık olmalı ya da kapalı anlamları olan sözcük, deyim ve takımlardan kaçınılmalıdır.
- Ses uyumları varsa belirgin olarak verilmelidir.
- Düşünceler açıkça verilmeli mümkünse anlam bir dürtükte sağlanmalıdır.
- Tasvirler süsten uzak ve net olmalıdır.
- Sanat aşırısına kaçmadan verilmelidir.
- Şiirin tamamında ahenk olmalıdır.
- Ana dilin belli başlı özellikleriyle yoğrulmuş olmasıdır.
- Çocukların yaş, ilgi ve ihtiyaçların uygun özellikler taşımalıdır.
- Bütün bunların yanında, çocuklara sunulacak şiirlerin estetik bir güzellik içinde sunulması gerektiği de unutulmamalıdır.

Cevap: C

14. Çocuk kitaplarındaki resimlerin eğlendirici olması, çocukların düşüncelerini harekete geçirmesi, konuya uygun olması ve estetik değerinin olması beklenir. Fakat kitaplardaki resimlerin gerçek olması çocuğun hayal dünyasının gelişmesine engel olur.

Cevap: A

15. Bilmece Amca, Turan Yüksel; Köy Çocuklarından Anılar, Feyzullah Ertuğrul; Sabahı Boyayan Çocuk, Aytül Akal; Tuna'dan Uçan Kuş, Gülten Dayıoğlu'na aittir. Yukarıda Ayşe Kilimci'nin eserleri yoktur. Dikenci Karga, Olimpos'ta Bir Kuş Var, Ayşe Kilimci'nin eserleridir.

Cevap: A

1. Tekerlemeler;
- Çocuğun dil pratiği ,dil çabukluğu kazanmasını sağlar.
 - Çocuğun öz güvenini geliştirmesine katkı sağlar, başarabilme duygusu oluşturur.
 - İş bölümü ile okunan tekerlemeler çocukta iş paylaşımını ve sosyalleşmeyi sağlar.
 - Çocuğun kelime hazinesini zenginleştirir.
 - Ezberleme becerisini kuvvetlendirir.
 - Söylenenleri takip etme ve yorumlama becerisi kazandırır.
 - Beklenmedik şekilde biten tekerlemeler zekanın gelişimine katkı sağlar.
 - Tekerlemeler dinleyicide ön kabul oluşturur,dinleyiciyi ikna eder. Sorgulama yapılmasını engeller.
 - Konuşma becerisini geliştiren araçlardır.
- E seçeneğindeki çocukların muhakeme gücünü geliştirme özelliği ise bilmecelerin bir özelliğidir.

Cevap: E

2. A, B, C ve D seçeneğindeki bilgiler doğrudur. C seçeneğindeki şiddet ve kötü güçlere sıklıkla başvurulur özelliği her ne kadar kafa karıştırırsa da masalların özelliklerinden biridir. Fakat bu tür özellikleri olan masallar çocuklar için çok fazla önerilmez. E seçeneğindeki bilgi yanlıştır. Çünkü masallarda konuşmalarla yeterince yer verilmiş olmalıdır.

Cevap: E

3. Çocuk edebiyatı ürünleri sayesinde çocuk yaşamdaki gerçekleri öğrenir. Çocuk kitapları sayesinde çocuğun, zihinsel, sosyal, dilsel, işitsel, kavramsal gelişimi desteklenir ve çocuğun güven duygusu kazanması sağlanır. Çocuk kitapları sayesinde çocuklar Türkçenin zenginliklerini öğrenmiş olur. Bu nedenler A, B, C ve E seçeneğindeki bilgiler yanlıştırken D seçeneğindeki bilgi doğrudur.

Cevap: D

4. Çocuk kitaplarında merak, rastlantısallık ve ilerleyen dönemlerde de duygusallık gibi öğeler bulunur. Fakat bu öğelerin gereğinden fazla kullanılması çocuk kitaplarının kurgusunun zayıflamasına neden olur.

Cevap: A

5. Çocuk edebiyatındaki bazı eğitim ilkeleri şunlardır:
- Çocuk kitaplarında öğüt veren yaptırımcı anlayış yerine, çocukları eğlendirirken düşündüren, düşündürürken de eğlendirmeyi başaran bir yaklaşım esas alınmalıdır.
 - Anlatımda, mantık yanlışlığına düşülmemelidir. Okul öncesi dönemdeki çocuklarda vicdan gelişimiyle birlikte, ahlakî değerler de biçimlenmeye başlar. Bu nedenle doğruyu yanlış, iyiyi kötü gibi göstermek, çocuğun sağlıklı bir değerler sistemi oluşturmasında sorunlar yaratabilir.
 - Kitaplarda, cinsel roller çağdaş yaşamın gereklerine uygun olarak örneklendirilmeli, kadına ve erkeğe verilen değer ve yüklenen anlam arasında farklılık olmamalıdır. Kitaplar, çocukların kendi cinsiyetleri içinde kişiliklerini bulmalarına ve geliştirmelerine yardımcı olmalıdır. Bunun için de kitaplarda özellikle geleneksel anlayışın oluşturduğu cinsel kimliklere ilişkin (erkekler ağlamaz, kızlar uslu olur vb.) yargılara yer verilmemelidir. Kitaplarda denetimci ve otoriter tavırlar onaylanmamalı, demokratik kültürün birey ve toplum yaşamındaki önemi sezdirilmelidir.
 - Kitaplar, çocuğun iç denetimini geliştirmesine katkı sağlamalıdır.
 - Kitaplarda fiziksel ve onur kırıcı cezalar onaylanmamalı; çocuklar yapılan ya da düşülen yanlışın nedenleri üzerinde düşünmeye yöneltilmelidir.
 - Kitaplarda, bireysel ilişkilerde ortaya çıkan her sorunun, öncelikle konuşularak, iletişim kurularak çözümlenebileceği sezdirilmelidir.
 - Kitaplar, çocukların algısal-kavramsal gelişimini desteklemeli, onlarda benlik kavramının ve güven duygusunun oluşumuna katkı sağlamalıdır.
 - Kitaplar, okul öncesi dönemdeki çocukların bilişsel boyutlu öğrenmelerini desteklemek amacıyla, nesnelere hem sözcüklerle adlandırmak hem de resimleriyle görselleştirmelidir. Çünkü, çocuklar ilk kez adını duyduğu ya da gördüğü bir nesneyi, zihinlerinde o nesnenin görsel imgesi olmadığı için kısa sürede unuturlar. Bilişsel öğrenmelerine alt yapı oluşturmak amacıyla, kitaplarda, çocukların çevrelerinde de gördüğü ve kolayca anlaşılabileceği nesnelere kavramsallaştırılmasına özen gösterilmelidir.
 - Kitaplar her türlü ön yargıdan, siyasî ve dinî telkinlerden bütünüyle arındırılmış olmalıdır. Çocukları boş inançlara ve yazgıcılığa sürüklememelidir.
 - Kitaplar, çocuklarda sorgulama, deneme ve araştırma isteği uyandırmak, onları yaratıcı ve girişimci bir kişilik yapısı edinmeye özendirilmelidir.
 - Kitaplar, çocuklarda görsel ve dilsel duyarlık geliştirme amacına yönelik olarak, çocuğun doğasına ve gelişim evrelerine uygun bir yaklaşımla, yaparak-yaşayarak öğretme ve öğrenme anlayışını yansıtmalıdır.

Cevap: D

6. Okul öncesi çağındaki çocuklara ve ilkokul 1. sınıf öğrencilerine dinleterek şiir ezberletme durumu söz konusudur. Şiir ses değişimlerinde, el, kol ve yüz hareketlerinde abartıya yer verilmeden okunmalıdır. Şiir okuma ve dinleme etkinlikleri çocukların istekle ve seveerek katıldığı etkinliklere dönüştürülmeli; çocuklara şiir dilinin etkisini ve duygulandırma gücünü duyumsatmak, yaşatmak temel amaç olmalıdır. Şiir topluluk karşısında okunmadan önce, öğretmen denetiminde sesli olarak gerektiği ölçüde okunmalı, söyleyiş, vurgulama ve tonlama açısından eksiklikler giderilmelidir. Şiir okuma ve ezberleme çalışmasına geçilmeden önce bir çözümleme çalışması yapılmalı, bilinmeyen sözcük ve deyimler kullanıldığı dizeden yola çıkılarak açıklanmalıdır.

Cevap: C

7. Çocuğun kitapla arkadaşlık kurmasını, kitaba yönelmesini ve kitaba yönelik olumlu duygular kazanmasını sağlayan çocuk kitaplarındaki dış yapı ögesi kapaktır. Kapak, çocuğu kitaba çeken vitrindir.

Cevap: D

8. A, C, D ve E seçeneğindeki bilgiler doğrudur. B seçeneğindeki bilgi yanlıştır. Çünkü resimlerde olaya uygun bir biçimde mizahın kullanılması çocukların hoşuna gitmektedir ancak buradaki mizahın karikatür niteliğindeki bir çizgi stili ile verilmemesi gerekir. Çünkü bu tür bir çizimdeki saklı olan espriyi henüz okul öncesi çocuğu anlayamaz. Onun için bu tür bir çizim tarzı pek bir şey ifade etmez. Bu nedenle olaydaki mizah unsuru resimlerde açık bir şekilde verilmiş olmalıdır.

Cevap: B

9. Rudyard Kipling-Orman Çocuğu, Elenor H. Porter-Polyanna, Johanna Spyri-Heidi, Lewis Carol-Alice Harikalar Diyarında, Carlo Collodi-Pinokyo, Stevenson-Define Adası.

Cevap: E

10. Refik Durbaş-Yedi İklim Dört Bucak, Rüştü Efe-Can'ın Bir Köy Gezisi, Huriye Öviz-Köprü Altı Çocukları, Gülten Dayıoğlu-Tuna'dan Uçan Kuş, Abdullah Ziya Kozanoğlu-Atlı Han. Türk İkiizleri ise Cahit Uçuk'un eseridir.

Cevap: C

11. Grimm Kardeşler, derlemelerini yeni bir üslupla Çocuk ve Ev Masalları adıyla yayımlamışlardır. Pamuk Prenses ve Yedi Cüceler, Ormandaki Ev, Rapunzel, Hanselle Gratel, Bremen Mızıkacıları, Parmak Çocuk, Su Perileri, Fareli Köyün Kavalcısı, Kurbağa Prens, Köylü ile Şeytan eserlerinden bazılarıdır. "Çizmeli Kedî" ise Charles Perrault' a ait bir eserdir.

Cevap: A

12. A, B, C ve D seçeneğinde verilen sanatçı-eser-tür eşleştirmeleri doğrudur. E seçeneğinde verilen ve biyografî türünde bir eser olan Mustafa Kemal'in Romanı ise Rakım Çalapala'ya aittir.

Cevap: E

13. Çocuk edebiyatı öğretiminde öğretmen kitapları kilittli dolaplarda değil raflarda tutmalıdır. Çocukların sevebileceği, onların düzeyine uygun kitaplar seçmelidir. Öğrencilerin istediklerinde kitapları evlerine götürmelerine izin vermelidir. Öğrencilerin merakını tetiklemeli ve giderebilmelidir. Öğrencileri kuramsal bilgiyle değil seçkin eserlerle ve uygulamalarla karşılaştırmalıdır.

Cevap: D

14. Parmak Oyunlarının Yararları

- Küçük kas gelişimi, dil gelişimi, sosyal-duygusal gelişim, kavram gelişimi ve bellek becerilerinin gelişimine büyük katkı sağlar.
- Çocuklar bazı kavramları ve tanımları göreberek öğrenmenin yanında doğrudan uygulayarak daha kolay öğrenirler.
- Dinleme alışkanlığı kazandırır.
- Parmak oyunları sayesinde çocukların el ve göz koordinasyonu gelişir.
- Çocuğun konuşma becerilerini ve taklit yeteneğini geliştirir, yeni kelimeler öğrenmesine imkan verir.
- Çocuğu dramatizasyon ve pandomim gibi dramatik etkinliklere hazırlar.
- Çocuk bazı kavramları eğlenerek öğrenir.

B seçeneğindeki bilgi çizgi romanların özelliklerinden değildir.

Cevap: B

15. Konu, tema, kahramanlar, plan, ileti, temel kavram ve değerler ve üslup kitabın iç yapısıyla ilgilidir. Kitabın boyutu, kâğıt özelliği, kapak ve ciltleme, Kitabın ağırlığı, sayfa düzeni, resimler ve harfler ise dış yapı özellikleriyle ilgilidir.

Cevap: D

1. Çocuk Kitaplarında İç Yapıyla İlgili Bulunması Gereken Nitelikler

- Ana düşünce hiçbir tartışmaya yer bırakmayacak biçimde net ve anlaşılır olmalıdır.
- Çocuklar için yazılan kitaplarda ülke, millet, aile, doğa, hayat sevgisi, fedâkârlık ve dayanışmanın önemi; hoşgörü, dürüstlük, çalışkanlık, Atatürk ilke ve inkılaplarına bağlı yaşamak, evrensel değerlere saygı duymak gibi temalar işlenerek onlarda iyi bir vatandaş olma bilinci uyandırılmalıdır.
- Kitaptaki planın giriş, gelişme, sonuç bölümlerine dikkat edilerek yapılması gerekir.
- Kitap çeviri ise söylenişi zor kişi, yer adları, çeşitli başka kelimeler yer almamalıdır.
- Kitap yazılırken çocukların dünyasıyla uyumlu sıfatlar, imgeler seçilmelidir.
- Çocuk kitapları, MEB'in Türkçe Öğretim Programına uygun olarak çocuklarda Türkçeyi etkili ve güzel kullanma, eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme, iletişim, problem çözme, araştırma, karar verme, girişimcilik, kişisel ve sosyal değerlere önem verme gibi nitelikler oluşturma amacına uygun olmalıdır.
- Kitap, çocuğun seviyesine uygun olmalı, anlamayacağı bir dil ve kavramlar kullanılmamalıdır.
- Kitapta verilen konular çocukları güldürürken düşündürmeli hem eğlendirici hem de öğretici olmalıdır.
- Düşünen ve sorgulayan insan yetiştirme amacına göre kitap yazılmalıdır.
- Kitap, çocuğun kendini tanımasında ve geliştirmesinde yol gösterici olmalıdır.
- Kitapta çocuklarla insanların her zaman iyi ya da her zaman kötü olmayacağı anlatılmalıdır.
- Kitapta işlenen konular din, dil, ırk ayrımcılığına mahal vermemeli, ön yargıdan uzak bir şekilde aklın ve bilimin üstünlüğünü ortaya çıkarmalıdır.
- Kullanılan karakter ulusal ve evrensel değerlere saygılı, iyilik ve doğruluktan yana, barışçıl, çevreyi koruyan, adil, zeki, çalışkan, yardımsever olmalıdır.
- Anlatımda günlük konuşma dili kullanılmalıdır.
- İşlenen konuya uygun bir üslup benimsenmelidir.
- Çocukların kafasında kavramları bulunan kelimeler seçilmelidir.
- Yazılacak masal, hikâye konularını seçerken çocukların psikolojik yapılarını göz önünde bulundurulmalıdır.
- Fiillerin canlı olmasına dikkat edilmelidir.
- Çocuklar için gerçek anlamlarına ses imajları bakımından daha yakın olan sıfatlar, isimler seçilmelidir.

E seçeneğindeki bilgi ise yanlıştır çünkü kitapta çocuklarla insanların her zaman iyi ya da her zaman kötü olmayacağı anlatılmalıdır.

Cevap: E

2. Çocuk Kitaplarında Dış Yapıyla İlgili Bulunması Gereken Nitelikler

- Hangi yaş için olursa olsun, kitapların dış kapakları (ön ve arka yüz) çocuğun ilgisini çekecek şekilde olmalıdır. Çocuğun yazıdan çok resme ilgi duyduğu unutulmamalıdır.
- Çocuk kitaplarına resim eklenirken bu resimler çocukların yaş düzeyi dikkate alınarak kitaba yerleştirilmelidir.
- Resimler konuya uygun açık ve anlaşılır olmalıdır.
- Kullanılacak resimler hedef kitlenin yaşına, gelişim ilkelerine uygun bir biçimde tasarlanmalıdır.
- Görseller çocuğun duygu ve düşüncelerini, hayal gücünü harekete geçirebilmelidir.
- Kitapta kullanılan kâğıdın çok parlak olmaması ve kalın olması gerekir. Kağıt birinci kalite olmalıdır.
- Kullanılacak mürekkepler de kaliteli olmalıdır. Solma yapmamalı, ele bulaşmamalıdır.
- Kitaplarda karton kapak kullanılmalıdır.
- Kitaplar farklı boy ve ebatlarda tasarlanmalı, tek düzelik olmamalıdır.
- Talim ve Terbiye Kurulunun ders kitapları için belirlediği ölçüye göre okul öncesi dönem ve ilkököl 1.sınıfta harfler 20-24 puntodan, 2. ve 3. Sınıflarda ise 18-20 puntodan daha küçük olmamalıdır. 4., 5. Sınıflarda 12 punto olmalı, sonraki sınıflarda ise 10 puntodan az olmamalıdır.
- Kitapların dağılmayacak nitelikte yapılmasına özen gösterilmelidir.
- Hitap edilen çocuğun yaşına göre kitabın boyutu ayarlanmalıdır.
- Kitabın hitap edeceği çocuk yaşı küçüldükçe cümlelerin sözcük sayısı da azalmalıdır. Okul öncesi ve ilkökulda kelime sayısı en çok altı, ortaokulda en çok on olmalıdır.
- Kitabı okuyacak çocuk yaşı küçüldükçe cümlelerin basit ve düz olmasına dikkat edilmelidir.
- Sayfaların kenar boşlukları en az 2 cm olmalıdır. Satır aralığı en az 1.25 satır olarak ayarlanmalıdır.

C seçeneğinde verilen bilgi yanlıştır. Çünkü kullanılan kâğıdın renkli olmaması gerekir ki resimlemede kullanılan renkler daha güzel görünebilsin.

Cevap: C

3. B, C, D ve E seçeneğindeki bilgiler doğrudur. A seçeneğindeki bilgi ise **yanlıştır**. Çünkü kitaplar çocuğu gerçek hayata hazırlar. Çocuk kitaplarındaki konular çocukları güldürürken düşündürmeli, eğlendirici ve öğretici olmalıdır. Fakat eserlerin tamamı öğreticilik üzerine kurulamaz, çoğu eserde olduğu gibi hayal unsurlarına da yer verilir.

Cevap: A

4. A, C, D ve E seçeneğinde verilen bilgiler doğrudur. B seçeneğindeki bilgi ise "Kitaplarda, gerek olayların akışında, gerekse kahramanların özelliklerinin tanıtılmasında mümkün olduğunca somut anlamlı sözcükler kullanılmalıdır." şeklinde düzeltilmelidir.

Cevap: B

5. A, C, D ve E seçeneğinde verilen çocuk kitaplarındaki resimlerle ilgili bilgiler doğrudur. B seçeneğindeki bilgi ise yanlıştır. Çünkü Can Göknil'e göre kitaplardaki resimler fotoğrafik bir yaklaşımla değil, çocukların bakış açısıyla yapılmalıdır.

Cevap: B

6. Çocuk kitapları, çocuğu yazgıcıya ve uyduruculuğa sürüklememelidir. Çocuğun eleştiriyi yeteneğini geliştirmeli, onun tepkilerini düzenleyici bir rol oynamalıdır. Çocuğa, toplumun bir bireyi olduğu ve ondan soyutlanmayacağı bilincini vermelidir. Çocuğa, içinde yaşadığı çevreyi, ülkeyi, dünyayı gerçekçi açıdan tanıtmalıdır. Çocuk kitaplarında çocuğa kavratılmak istenen ana düşünceyi bir ibret biçiminde vermeyip bunu sezdirmelidir.

Cevap: C

7. **Sosyal Eğitim:** Bir topluluk veya bir kişi önünde ez Resimlendirme özellikleri: Resimler yuvarlak ve sevilili, konuyu anlatan, güldürücü olmalıdır. Resimlerde hareketlilik özelliğinin bulunması resim metin ilişkisini anlamlı kılar. Resim, fotoğraf gibi verilmemelidir. Mizahlar karikatür şeklinde verilmemelidir. Çünkü çocuk saklı olan gerçeği algılayamaz. Resimler bir olayı anlatacak tarzda olup canlı renkler tercih edilmelidir. Resimler estetik değer taşımalı, çocukta resim yapma isteği uyandırmalıdır. Konuya uygun ve konuyu açıklayıcı nitelikte olmalıdır. Canlı olmalıdır.

Cevap: C

8. Çocuk kitaplarında kahramanlar çocuğun gelişimsel boyutu düşünülerek onlara duyuşsal ve bilişsel yönden katkı sağlamalıdır. Çocuk kitaplarında insanlar idealize edilmemeli, olumlu ve olumsuz yanlarıyla anlatılmalıdır. Çocuk, kahramanla kendini özdeşleştireceği için kahramanı çocuk olan eserler çocukların ilgisini daha çok çeker. Kapalı karakter, özellikleri yüzeysel olarak tanıtılan, okurun iyi tanımadığı karakterdir. Açık karakter, birçok özelliği ile okura tanıtılan, inandırıcı nitelikleriyle öne çıkan, okurun iyi bildiği karakterdir. Devingen (dinamik) karakter, öykü boyunca değişim gösteren geliştirilmiş karakterdir. Durağan (statik) karakter, inandırıcı olmasına karşın değişmeyen karakterdir.

Cevap: C

9. Özel nitelikli kitaplar, dört yaşına kadar olan çocuklar için geliştirilen etkinlik kitaplarıdır. Çocuğun bütün duyu organlarını kullanabilmesine yönelik, bazen kabartma resimlerle yapılmış veya üç boyutlu tasarımlar olarak hazırlanmış kitaplardır. Bu kitaplarla çocuğa sorular sorulmakta, çocuk da o sorunun karşılığını kitabın sayfalarını karıştırarak bulmaktadır.

Cevap: C

10. Tanıma ve algılama kitapları yani diğer adıyla bebeğin ilk kitabı, bebekler için dinlemek ve resimlere bakmak amacıyla hazırlanmıştır. Bu kitaplar vasıtasıyla çocuğun kelime bilgisinin erken yaşlarda geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

Cevap: B

11. Orijinal adı Visible World in Pictures olan Resimlerde Görünen Dünya, Çek bilim adamı, eğitimci ve yazar olan Johann Amos Comenius tarafından yayımlanmıştır.

Cevap: C

12. I numaralı özellik 0-3 yaş grubu çocuklara hitap eden kitapların özelliğidir. II ve III numaralı özellik ise 3-5 yaş grubu çocuklara hitap eden kitapların özelliğidir.

Cevap: A

13. Yazarın eserinde veya yazısında sürekli olarak belirtmeye çalıştığı temel düşünce ve görüşlere gösterdiği ana yönelimlere "tema" (izlek) denir. Tema, kitapta işlenen konunun çocuğun duygu ve düşünce dünyasında uyandıracığı etkidir. Çocuk edebiyatının asıl işlevi eğitici olmasıdır. Çocuk kitapları oluşturulurken yazar aktarmak istediği temayı ve çocuklarda geliştirmek istediği davranışları anlaşılır bir biçimde ifade etmelidir. Evrensel, ahlaki doğruları çocuğa kazandıracak, çocuğun kişiliğini geliştirecek, toplum içinde saygınlığını artıracak nitelikte temalar seçilmelidir. Okul öncesi çocuklar için hazırlanan kitaplarda yaşama sevgisi, insan sevgisi, doğa ve hayvan sevgisi gibi temalar ön planda olmalı ve çalışkanlık, doğruluk, yardımseverlik gibi evrensel değerler emredici olmayan ifadelerle verilmelidir.

Cevap: B

14. Tanzimat Dönemi çocuk dergilerinden en uzun ömürlüsü ilk çocuk dergisi unvanına da sahip olan Mümeyyiz dergisidir. 1869 yılında Sıtkı Efendi adlı yayıncının, aynı adlı günlük gazetesinin çocuklar için haftada bir neşrettiği Mümeyyiz'in her sayısı ayrı bir renkte çıkarılmıştır. Çocuk eğitimi üzerinde yoğunlaşan, eğitim ve öğretim yazılarını içeren ve sekiz sayfa olarak basılan bu özel sayı (Mümeyyiz), 49 sayı yayımlanarak Türk basın tarihinde ilk çocuk ve eğitim dergisi olarak değerlendirilebilir. İkinci çocuk dergisi, üzerinde basım yılı bulunmayan, ancak yayınladığı ilânlardan, dolaylı olarak yapılan çıkarımlarla, muhtemelen 1873 veya 1874 yılında yayınlanan diğer bir çocuk dergisi Hazine-i Etfal adlı dergidir. 1875 yılında Mehmet Efendi adlı yayıncının çıkardığı Sadakat adlı günlük gazetesinin, aynı adla haftalık eki olarak yayınladığı dergi Sadakat, Tanzimat döneminin diğer bir çocuk dergisidir. İlk altı sayısı büyük bir ilgi gören Sadakat yedinci sayısından itibaren Etfal adıyla devam etmiştir. Hem kadınlara hem de çocuklara hitap eden Ayine Tanzimat Dönemi dergilerindedir. Derginin ilk sayısı 14 Kasım 1875'te yayınlanır. Selanik'te 41 sayı yayınlanan dergi İstanbul dışında yayınlanan ilk çocuk dergisidir. XIX. yüzyılın önde gelen çocuk edebiyatçılarından, Mehmet Şemseddin tarafından yayınlanan Arkadaş (1876) dergisi, Tanzimat döneminin son çocuk dergilerindedir. 13 sayı yayınlanabilen Arkadaş, batılı tarz çocuk dergilerinin başında gelir.

Cevap: C

15. Çocuk Edebiyatının Temel İlkeleri

1. Aşırı ve didaktik anlatımdan uzak olma. Anlatılanlar aşırı öznel ve öğretici olmamalı.
2. Çocuk gerçekliği. Aynı kavram veya olgular yetişkinlere sevimli gelirken çocuklara korkutucu gelebilir.
3. Otoriter anlatımı esas almama. Kitaplar okuru tek bir doğruya inandırmamalı. Okurun sorgulama yeteneğini geliştirmeli.
4. Çocuğa görelik. Çocuğun ilgi, ihtiyaç ve yaşına uygun olmalı.

Cevap: E

1. İlk çocuk tiyatrosu Muhsin Ertuğrul önderliğinde 1935'te İstanbul Şehir Tiyatrosunda oynanan, Çocuklara ilk Tiyatro Dersi adlı oyundur. Altın Bilezik Devlet Tiyatrolarında sahnelenen ilk çocuk oyunudur. Şair Evlenmesi ise edebiyatımızın ilk tiyatro eseridir.

Cevap: B

2. Çocukların ilgileri ve dikkat süreleri göz önünde bulundurulmalı, yaş ve gelişim düzeyleri dikkate alınmalıdır. Cümleler kısa, anlam açık olmalıdır. Çocuk oyunlarında sahneye koyma ve oynama kolaylığıyla ilgili ilkeler de göz önünde bulundurulmalıdır. Çocuk oyunlarında anlatım yalın, dil oynamaya ve sahneye konulmaya uygun olmalıdır. C seçeneği yanlıştır çünkü çocuk oyunlarında konuşmalar kısa tutulmalıdır ve daha çok eylemler üzerinde yoğunlaşılmalıdır.

Cevap: C

3. I ve III numaralı cümlelerde verilen bilgiler doğru olup II ve IV numaralı cümlelerde verilen bilgiler yanlıştır. Çünkü piyeslerde rol verilirken sadece çalışkan öğrenciler seçilmemeli bütün öğrencilere roller verilmelidir. Sadece çekingen öğrencilere daha kısa roller verilebilir. Ayrıca Temsiller Yönetmeliğine göre kızlara erkek, erkekler de kız rolü verilmemelidir.

Cevap: C

4. Kapalı karakter: Özellikleri yüzeysel olarak tanıtılan, okurun iyi tanımadığı karakterdir. Açık karakter: Birçok özelliği ile okura tanıtılan, inandırıcı nitelikleriyle öne çıkan, okurun iyi bildiği karakterdir. Devingen (dinamik) karakter: Öykü boyunca değişim gösteren geliştirilmiş karakterdir. Durağan (statik) karakter: İnandırıcı olmasına karşın değişmeyen karakterdir. Sadece III numaralı cümlede verilen bilgi doğrudur.

Cevap: D

5. Çocuk masallarında;
- Olağanüstü olaylar ve kahramanlar vardır.
 - Kahramanlar tek yönlüdür. İyiler hep iyi kötüler hep kötüdür ve masalın sonunda iyiler mükâfatalandırılırken kötüler cezalandırılır.
 - Yer ve zaman kavramı belli değildir.
 - Tekerlemeyle başlar aynı zamanda bu tekerlemeler gelişme ve sonuç bölümlerinde de bulunabilir.
 - Geçmiş zaman ekleri kullanılarak anlatılır.
 - Dini ve milli motiflere rastlanmaz.
 - İçerisinde formellere (üçler, beşler, yediler, kırklar) sıklıkla başvurulur.
 - Asıl masallar, hayvan masalları, zincirlemeli masallar, güldürmeli masallar gibi türlere ayrılır.

Cevap: E

6. Keloğlan Masalları, İstanbul Masalları, Köroğlu Masalları gibi birçok masalı derleyerek edebiyatımıza kazandıran sanatçı Naki Tezel'dir.

Cevap: E

7. Türk masalları döşeme, gövde ve dua olmak üzere üç bölümden oluşur. Yabancı kaynaklı masalarda ise döşeme ve dua bölümleri bulunmaz.

Cevap: E

8. II. Meşrutiyet Dönemi, hem çocuklara yönelik eserlerin önemine değinen hem de çocuklara yönelik çok sayıda eserin yazıldığı bir dönem olmuştur. Bu dönemde **Şura-yı Ümmet** gazetesinde **Ali Nusret**, 1908'de çocuk edebiyatının önemini vurgulayan bir yazı kaleme almıştır. Yine bu dönemde **Satı Bey**, **Tedrisat-ı İbtidaiyye Mecmuası**'ndaki yazısında müzik ve edebiyat ürünlerinin çocuk eğitimindeki önemine dikkat çekmiştir. Bu dönemde **İbrahim Alaettin Gövsa**'nın Çocuk Şiirleri, **Ali Ulvi Elöve**'nin Çocuklara Neşideler ve Servet-i Fünun Dönemi sanatçılarından **Tevfik Fikret**'in çocuklar için hece ölçüsüyle yazdığı şiirlerinden oluşan Şermin adlı eserleri önemli bir yere sahiptir.

Cevap: E

9. Tema (izlek), konu, temel kavram ve değerler, ileti, kahramanlar ve karakterler, plan ve üslup çocuk kitaplarının iç yapı özellikleridir. Sayfa düzeni, resimler, kapak, harfler, kitabın boyutu, kağıt özellikleri ve kitabın ağırlığı ise dış yapı özellikleridir.

Cevap: B

10. • Çocuklar için hazırlanan edebi eserlerde çocuğun kendini olayın kahramanlarıyla özdeşleştirdiği bilinmektedir. Oluşturulan eserde kahramanlar çocuğun gelişimsel boyutu düşünülerek onlara duyuşsal ve bilişsel yönden katkı sağlamalıdır.
- Eserlerde yer alan kahramanlar hitap ettiği yaş grubuna göre uygun olacak eylemlerde bulunmalıdır.
 - Çocuk kitaplarında insanlar idealize edilmemeli, olumlu ve olumsuz yanlarıyla anlatılmalıdır.
 - Eserlerdeki kahramanlar çocuğa yeni yaşantılar kazandırır. Mükemmelleştirilmiş kahramanlar çocuğa umutsuzluk verirken, sorunlarla başa çıkamayan, sürekli yenilgiye uğrayan kahramanlar da çocuk okuyucuda olumsuz etki yaratır.
 - Çocuk yazınında karakterler açık- kapalı, devingen- durağan olarak sınıflandırılır. (Sever, Sedat;2003) Sever'e göre: "Kapalı karakter: Özellikleri yüzeysel olarak tanıtılan, okurun iyi tanımadığı karakterdir. Açık karakter: Birçok özelliği ile okura tanıtılan, inandırıcı nitelikleriyle öne çıkan, okurun iyi bildiği karakterdir. Devingen (dinamik) karakter: Öykü boyunca değişim gösteren geliştirilmiş karakterdir. Durağan (statik) karakter: İnandırıcı olmasına karşın değişmeyen karakterdir."

Cevap: E

11. Çocuk edebiyatı ürünleri çocuğun dilsel, fiziksel, sosyal, zihinsel, bilişsel ve duygusal vb birçok yönden gelişimine hizmet eder. Çocuk edebiyatı ürünlerinin çocuğun sınıflandırma ve karşılaştırma yapmasına olanak sağlaması bilişsel gelişimle ilgili kazandırdığı temel işlevdir.

Cevap: A

12. Çocuk kitaplarında;

- Sayfa kenarlarındaki boşluklar, resim ve metin bir bütünlük içinde verilmelidir.
- Okul öncesi dönemdeki çocuklar için hazırlanan kitaplarda puntolar 20-24 arasında olmalıdır.
- Kitaplar hacim ve ağırlık yönünden çocukların taşıyabileceği nitelikte olmalıdır.
- Kitaplarda Türkçenin yazım ve noktalama kuralları doğru olarak uygulanmış olmalıdır.
- Karmaşık bir söyleyiş özelliği olan kitapların çocuklar tarafından algılanması mümkün olmaz. Bu nedenle kitaplardaki söyleyiş çocuğun kolaylıkla anlayabileceği nitelikte olmalıdır.

Cevap: D

13. Okul öncesi dönem çocuklarına şiirler, tekerlemeler, öyküler ve çekici kartlar önerilebilir. Çocuk edebiyatında çizgi romanlar bütün öğretim kademelerinde kullanılırken romanlar 4. sınıftan itibaren kullanılmaya başlanmalıdır. Bu nedenle özveri konusunu işleyen romanlar okul öncesi dönemdeki çocuklar için önerilmez.

Cevap: E

14. Gülten Dayıoğlu; **Uçan Motor, Kırmızı Bisikletin Binicisi, Fadiş, Leylekler Karda Kaldı, Dünya Çocukların Olsa, Kır Gezisi, Neşeli Boyacı, Tuna'dan Uçan Kuş gibi pek eser yazmış son yıllarda ise Mo'nun Gizemi, Alacakaranlık Kuşları, Akıllı Pireler, Işın Çağı Çocukları** gibi bilimkurgu ağırlıklı ürünler vermiştir. "Güllü Padişah" ise İbrahim Zeki Burdurlu'nun eseridir.

Cevap E

15. Ana düşünce hiçbir tartışmaya yer bırakmayacak biçimde net ve anlaşılır olmalıdır.

- Çocuklar için yazılan kitaplarda ülke, millet, aile, doğa, hayat sevgisi, fedakarlık ve dayanışmanın önemi; hoşgörü, dürüstlük, çalışkanlık, Atatürk ilke ve inkılaplarına bağlı yaşamak, evrensel değerlere saygı duymak gibi temalar işlenerek onlarda iyi bir vatandaş olma bilinci uyandırılmalıdır.
- Kitaptaki planın giriş, gelişme, sonuç bölümlerine dikkat edilerek yapılması gerekir.
- Kitap çeviri ise söyleniş zor kişi, yer adları, çeşitli başka kelimeler yer almamalıdır.
- Kitap yazılırken çocukların dünyasıyla uyumlu sıfatlar, imgeler seçilmelidir.
- Çocuk kitapları, MEB'in Türkçe Öğretim Programına uygun olarak çocuklarda Türkçeyi etkili ve güzel kullanma, eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme, iletişim, problem çözme, araştırma, karar verme, girişimcilik, kişisel ve sosyal değerlere önem verme gibi nitelikler oluşturma amacına uygun olmalıdır.
- Kitap, çocuğun seviyesine uygun olmalı, anlamayacağı bir dil ve kavramlar kullanılmamalıdır.
- Kitapta verilen konular çocukları güldürürken düşündürmeli hem eğlendirici hem de öğretici olmalıdır.
- Düşünen ve sorgulayan insan yetiştirme amacına göre kitap yazılmalıdır.
- Kitap, çocuğun kendini tanımasında ve gelişiminde yol gösterici olmalıdır.
- Geliştirmesinde yol gösterici olmalıdır.

Cevap: E

1. Tik bozuklukları genel olarak olumlu gidiş gösteren bozukluklardır. Çocukluk çağıında ortaya çıkan belirtiler geç ergenlik ve erken erişkinlik döneminde büyük ölçüde kaybolur. Konuyla ilgili çalışmalar, 10 yaşından önce tik bozukluğu tanısı alan bireylerin %80'inde ergenlik süresince tiklerinde azalma olduğunu, 18 yaş civarında ise tiklerin işlevsellikte bozulma oluşturmayacak düzeyde bir seyir izlediğini ortaya koymuştur (Cath ve ark., 2011; Leckman, King ve Bloch, 2014). Diğer bozukluklar etkisi azalsa da devam eden bozukluklardır.

Cevap: A

2. Depresyon tanısı alan çocuklarda uyku bozuklukları, huzursuzluk, çevreye ilgisizlik, sosyal içe çekilme, anlamsız ağlamalar, büyüme-gelişme geriliği ve kilo kaybı gibi bulgular görülebilmektedir. Bu nedenle bebeklerdeki depresyonun değerlendirilmesinde ses tonu, yüz ifadesi, konuşma biçimi, huzursuzluk ve yeme reddi gibi bulgular önemli yer tutmaktadır (Tamar ve Özbaran, 2004).

Tüm öncüller doğrudur.

Cevap: E

3. Davranım bozukluğunun temel özelliği başkalarının temel hakları, yaşa uygun toplumsal norm ve kuralların sürekli ve tekrarlayıcı bir biçimde ihlal edilmesi, bunlara karşı saldırgan davranışların sergilenmesidir (APA, 2013). Davranım bozukluğu, çocukluklarda sıklıkla karşılaşılan yaramazlık, aşırı hareketlilik, sinirlilik, söz dinlememe gibi sorunlu davranışlardan oldukça farklı bir durumdur. Sorunlu davranışları olan veya yaramazlık yapan her çocukta davranım bozukluğu olmadığı unutulmamalıdır.

Ege'nin gösterdiği davranışlar davranım bozukluğuna işaret etmektedir.

Cevap: C

4. Akran zorbalığına maruz kalan çocukların anne-baba tutumlarına bakıldığında çocuğun sosyal yetenekler geliştirmesine ve sağlıklı başa çıkma yöntemleri edinmesine engel olacak aşırı koruma-kollama yönünde ebeveynlik stilleri göze çarpmıştır. Bununla birlikte katı disiplin uygulamaları ve otoriter aile tutumlarının ise çocukların zorbalık eğilimlerini arttırdığı görülmüştür (Boel-Studt ve Renner, 2013).

Cevap: B

5. Sosyodrama tekniği uzman birisinin uygulayabileceği bir bireyi tanıma tekniğidir. Okulda ancak okul psikolojik danışmanı tarafından uygulanabilir. Sınıf rehber öğretmenin uygulaması uygun değildir.

Cevap: D

6. Sesletim bozukluğunun temel özelliği, kişinin yaşına ve gelişim dönemine uygun olarak konuşmasında beklenen düzgünlüğün ve ses uyumunun olmamasıdır. Ses birimlerinin atlanması, eklenmesi, değiştirilmesi ve telaffuz sorunları ile konuşmanın anlaşılabilirliğinin bozulması DSM-5'te konuşma sesi bozukluğu olarak adlandırılmıştır; ancak konuşma bozukluğuna neden olacak anatomik, yapısal, fiziksel, işitsel, nörolojik sorun olmaksızın ortaya çıkması gerekmektedir (APA, 2013).

Bu bozuklukta konuşma sesinin üretilmesinde bilinmeyen bir nedenle sorunlar gözlenir. Bu sorunlar aynı zamanda işitme sorunlarından, konuşma düzeneklerinin yapısal anormalliklerinde (dudak-damak yarığı gibi) ve nörolojik durumlardan da (örn.serebralpalsi ya da kafa travması) kaynaklanabilir. Bu gibi durumlar için daha yaygın olarak "artikülasyon bozukluğu" terimleri kullanılır.

Cevap: D

7. **Konuşmada Akıcılık Bozukluğu (Kekemelik):** Bireyin konuşmasının gerek akıcılık gerekse zamanlama yönünden yaşına uygun olmayan biçimde bozulmasıdır. Konuşmanın doğal akışının bir biçimde kesintiye uğramasıdır. Bireyin istemsiz olarak sesleri uzatması, kimi sesleri üretirken zorluk çekmesi, bir sesi, heceyi ya da sözcüğü tekrarlama biçiminde görülebilir. Kekemeliğin sıklığı yaklaşık %3'dür. Erkeklerde kızlara oranla 3-4 kat daha sık görülmektedir. Başlangıç yaşı çoğunlukla 10 yaş öncesindedir. Kekemelik genellikle 5-6 yaş civarı belirginleşir. Korku, stres gibi psikososyal etkenlerle tetiklenebilir (Türkbay, 2016).

Cevap: C

8. Özgül Öğrenme Bozukluğu, uygun müdahalelere rağmen en az altı aydır süren, öğrenme ve okul becerilerini kullanma ile ilgili güçlükleri içeren nörogelişimsel bir bozukluk olarak tanımlanmaktadır (APA, 2013). Çocuk ve ergenin okuma, yazılı anlatım veya matematik alanlarında genel zeka düzeyine oranla daha düşük akademik başarı göstermesiyle karakterizedir. Öğrenme bozukluğu olan çocuklar belirli konularda yaşitlarını yakalamakta zorlanırken diğer alanlarda başarılıdır.

Cevap: A

9. Çocuğun boşanma olayına uyum süreç aşamaları:

- I. Boşanmayı reddetme
- II. Boşanmayı oluşturan nedene kızma
- III. Anne ve babayı bir araya getirmek için çaba harcama
- IV. Depresyon
- V. Boşanmayı kabullenme

Cevap: A

10. Zorba çocukların diğer insanlar üzerinde hâkimiyet kurmaya yönelik güçlü ihtiyaçları vardır. Genellikle akran gruplarında popülerdirler ve liderlik özellikleri gösterirler. Zorba davranışları uygulayan çocuklar, genellikle fiziksel olarak daha güçlüdürler. Zorbalının sorun çözme becerileri kısıtlıdır ve engellenmeye karşı toleransları düşüktür. Otokontrolleri zayıftır, genellikle yıkıcı, öfkeli ve tepkisel davranışları sergilerler. Kurbanlarla empati kurma yetileri yok denilecek kadar düşük düzeydedir ve çoğunlukla kurbanın cezayı hak ettiğine inanırlar. Düşünülenlerin aksine, ortalama düzeyde kaygı yaşarlar ve özsayıgıları ya ortalama ya da ortalamadan yüksektir (Dake, Price ve Telljohann, 2003; Olweus 1993)

Cevap: E

11. Zorba çocukların diğer insanlar üzerinde hâkimiyet kurmaya yönelik güçlü ihtiyaçları vardır. Genellikle akran gruplarında popülerdirler ve liderlik özellikleri gösterirler. Zorba davranışları uygulayan çocuklar, genellikle fiziksel olarak daha güçlüdürler. Zorbalının sorun çözme becerileri kısıtlıdır ve engellenmeye karşı toleransları düşüktür. Otokontrolleri zayıftır, genellikle yıkıcı, öfkeli ve tepkisel davranışları sergilerler. Kurbanlarla empati kurma yetileri yok denilecek kadar düşük düzeydedir ve çoğunlukla kurbanın cezayı hak ettiğine inanırlar. Düşünülenlerin aksine, ortalama düzeyde kaygı yaşarlar ve özsayıgıları ya ortalama ya da ortalamadan yüksektir (Dake, Price ve Telljohann, 2003; Olweus 1993)

Cevap: D

12. Çocuğunuz sizi üzecek bir davranışta bulunduğunda, bu davranışın doğru olmadığını ona kısa ve net ifadelerle açıklayın, küçük düşürmeden ve incitmeden bu davranışı tekrarlamamasını öğütleyin; siz de benzer durumlarla karşılaştığınızda çocuğunuza örneklik oluşturacağınız şekilde davranın. Ancak çocuğunuza sık öğüt vermekten kaçının, çünkü sürekli öğüt ve eleştirir, ebeveyn ve çocuk arasında soğukluk ve kızgınlık oluşturur.

Cevap: D

13. Ebeveynler aile içi kural ve sınırları çocuğa anlatırken,
- A) Kabul edilebilir davranışın ne olduğu ve nelerden oluştuğu,
 - B) Hangi davranışların hiçbir şartta kabul edilemez olduğu,
 - C) Sınır koymadaki amacın keyfi bir engelleme değil, çocuğun kazanmasını istediğimiz bir kural ya da beceriyle ilişkili olduğu,
 - D) Kısa ve açık bir şekilde, kararlı bir ses tonuyla ve çocuğun anlayabileceği bir dil kullanılarak söylenmeye dikkat edilmelidir.

Cevap: E

14. Konuşma akıcılığı bozukluğu, küçük çocuklarda sıklıkla ortaya çıkan konuşmanın akıcılığındaki doğal aksaklıklardan ayırt edilmelidir. Normal sınırlarda akıcı olmayan konuşmayı yeni başlayan kekemelikten ayıran etkenler kesintiye uğrayan konuşma örüntüsünün hem tipi hem de sıklığıyla ilgilidir. Kekeleyen çocuklar çoğunlukla kelimenin tamamı ya da bir parçasını tekrar etme, duyulan ya da duyulmayan ses uzatımları, parçalanmış ve bölünmüş kelimeler gösterirken normal sınırlarda akıcı olmayan konuşması olan çocuklar sıklıkla tam kelime ya da cümlecik tekrarı gösterirler. Karmakarışık hızlı konuşma bozukluğunda ise hızlı konuşma, konuşmanın anlaşılabilirliğinde azalma ve sıklıkla iç içe girmiş kelimelerle konuşma söz konusudur. Sıklıkla belirgin dilbilgisi ve sözdizimsel hataların varlığı ve herhangi bir ses ya da sözcüğü söylemede korku ya da konuşma bozukluğunun bile farkında olunmadığı bir durumdur.

Cevap: E

15. Karmakarışık hızlı konuşma bozukluğunda hızlı konuşma, konuşmanın anlaşılabilirliğinde azalma ve sıklıkla iç içe girmiş kelimelerle konuşma söz konusudur. Sıklıkla belirgin dilbilgisi ve sözdizimsel hataların varlığı ve herhangi bir ses ya da sözcüğü söylemede korku ya da konuşma bozukluğunun bile farkında olunmadığı bir durumdur. Karmakarışık hızlı konuşmayı kekemelikten ayıran özelliklerden bir tanesi bireyin kendini denetlemesi ve genel farkındalıktır. Öğrenme bozuklukları ile de ilişkili olan karmakarışık hızlı konuşma bozukluğu 2-8 yaşlarında başlar ve olguların üçte ikisi ergenlik dönemine kadar düzeldir.

Cevap: C

1. Dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğu, gelişimsel düzeye uygun olmayan, toplum, okul veya işle ilgili etkinlikleri doğrudan olumsuz etkileyen, dikkat eksikliği (veya dikkatsizlik), hiperaktivite (aşırı hareketlilik) ve dürtüsellikle karakterize nörogelişimsel bir bozukluktur. DEHB'de dikkat eksikliği ve hiperaktivite-dürtüsellik olmak üzere iki temel sorun alanı vardır (APA, 2013).

Cevap: A

2. **DSM V tanı kitabı Agorafobi tanı kriterleri:**

Aşağıdaki beş durumdan ikisi (ya da daha çoğu) ile ilgili olarak belirgin korku ya da kaygı duyma.

- Toplu taşıma araçlarını kullanma (örn; otomobiller, otobüsler, trenler, gemiler, uçaklar).
- Açık yerlerde bulunma (örn; otoparklar, alışveriş merkezleri, köprüler).
- Kapalı yerlerde bulunma (örn; mağazalar, tiyatrolar, sinemalar).
- Sırada bekleme ya da kalabalık bir yerde bulunma.
- Tek başına evin dışında olma.

Cevap: C

3. Yaygın kaygı bozukluğunun temel özelliği birçok olay ve duruma karşı hissedilen aşırı kaygı ve endişedir. Endişeler tek bir konu alanıyla sınırlı olmayıp, çocuğun kendisi ya da yakınlarının sağlık durumları, akademik ve sosyal performansı, hatta ülke ya da dünya sorunları gibi geniş bir yelpazede ortaya çıkabilir (Mohapatra, Agarwal ve Sitholey, 2013).

Cevap: A

4. Saldırgan davranışlar iletişim kurduğu kimseyi küçük düşürme, fiziksel veya duygusal zarar verme amaçlıdır. Saldırgan bireyler sadece kendi haklarını koruma peşindedir. Başkalarının haklarını göz ardı ederler.

D seçeneğinde ki davranışa ise atılgan davranışa örnektir.

Cevap: D

5. **Dikkat Eksikliği Hiperaktivite Bozukluğu DSM-5 Tanı Kriterleri:**

Dikkatsizlik ön plandaysa;

- Çoğu kez, ayrıntılara özen göstermez ya da okul çalışmalarında (derslerde), işte ya da etkinlikler sırasında dikkatsizce yanlışlar yapar (örn. ayrıntıları gözden geçirir ya da atlar, yaptığı iş yanlışır).
- Çoğu kez, iş yaparken ya da oyun oynarken dikkatini sürdürmekte güçlük çeker
- Çoğu kez, doğrudan kendisine doğru konuşulurken, dinlemiyor gibi görünür
- Çoğu kez, verilen yönergeleri izlemez ve okulda verilen görevleri, sıradan günlük işleri ya da işyeri sorumluluklarını tamamlayamaz
- I. Öncül doğrudur. Diğer öncüller hiperaktivite/dürtüsellik bileşenlerinin baskın olduğu durumlarda görülür.

Cevap: A

6. Zihinsel yetersizlik (ZY) ve zihinsel gelişim bozukluğu (ZGB) kavramsal, sosyal ve uygulamalı alanlarda hem entelektüel hem de uyumsal işlev eksikliklerini kapsayan, gelişimsel evre sırasında başlayan heterojen bir bozukluk grubudur. (APA, 2013).

Zihinsel yetersizliğin en temel ayırt edici özellikleri; önemli ölçüde düşük ortalama entelektüel işleyiş ve var olan duruma uyum gösterme konusunda eksiklik veya bozukluk olarak tarif edilebilir. İletişim, sosyal-kişilerarası ilişkiler, akademik beceriler, çalışma, sağlık ve güvenlik alanlarından en az herhangi ikisine etki eden işlev bozukluğu olarak tanımlanır (Lee ve Gopalakrishnan, 2005).

Cevap: A

7. **DSM V tanı kitabı Tourette bozukluğu kriterleri:**

- Hastalık sırasında, (eş zamanlı olmaları gerekmede) hem birden fazla motor tik hem de bir ya da daha fazla vokal tik olmuştur.
- Tiklerin sıklığı artıp azalabilir; ancak ilk başladığından beri 1 yıldan daha uzun bir zaman geçmiştir.
- Başlangıcı 18 yaşından öncedir.
- Bu bozukluk bir maddenin ya da başka bir tıbbi durumun fizyolojik etkileri ile açıklanamaz.

I ve II. öncüller doğrudur.

Cevap: D

8. Okul fobisi olan çocuğun okula gitmesine engel olan kaygısını anlamaya ve çözmeye çalışmak gerekir. Okula başlamasını erteleme ya da okula gitmemesini kabul ederek bu durumun geçmesini beklemek sorunun uzamasına ve çözümsüz kalmasına yol açar. Okul reddi acil müdahale gerektiren bir durumdur.

II ve III. öncüller doğrudur.

Cevap: D

9. Obsesif kompulsif bozukluk ya da halk arasında bilinen ismiyle "takıntı hastalığı" obsesyon ve/veya kompulsiyonlardan oluşan psikiyatrik bir bozukluktur. Burada adı geçen obsesyon kavramı, kişinin zihnine zorla ve istemsizce gelen; tekrarlayıcı, rahatsız edici düşünceler ve görüntüler-imajlar olarak tarif edilir. Kişi bu düşünce ya da görüntülerin gerçekle uyuşmadığını ve mantık dışı olduğunu bildiği halde bunları zihninden uzaklaştırmada belirgin bir zorluk yaşar ve bu çabaları sırasında yoğun bir kaygı hisseder. Kompulsiyonlar ise obsesyonların kişide oluşturduğu kaygıyı azaltmak amacıyla ortaya çıkan katı kurallar, tekrarlayıcı davranışlar ya da zihinsel eylemler olarak tanımlanır (Towbin ve Riddle, 2018).

Cevap: C

10. Özgül dil bozukluğu olan çocuklar, yaşları ve gelişim düzeylerinden beklenen beceri düzeyinde kelimeler ve cümleler ile düşüncelerini ifade etmekte güçlük yaşarlar. Bu çocuklar kısıtlı sözcük dağarcığı ile konuşmaya çabalarlar, grameri bozuk ve kısa cümleler kurarlar. Dil becerileri yönünden yaşlarından daha küçük algılanırlar. Beklenen yaşta konuşmanın gelişiminde yetersizlikler gözlenir. Sıklıkla durumlarını anlatmak için yaptıkları konuşmalar bütünlükten yoksun ve karmaşıktır. Bu çocuklar yaşlarıyla kıyaslandığında sözcükleri anlamaları ve sözcük belleklerinin gelişimi gecikmiş olabilir. Başkalarının konuşmalarını anlamaları ise, yaşlarına uygundur.

Cevap: D

11. Enürezis DSM-5 Tanı Kriterleri

- İstemsiz olarak ya da isteyerek, yatağa ya da giysilerine, yineleyen işeme.
- Bu davranış, ya ardışık en az üç boyunca, en az haftada iki kez olduğu için ya da klinik açıdan belirgin bir sıkıntıya ya da toplumsal, okulla (işle) ilgili ya da önemli diğer işlevsellik alanlarında işlevsellikte düşmenin varlığı ile kendini gösterdiği için klinik açıdan önem taşır.
- Kronolojik yaşı en az beşdir (ya da gelişimsel düzeyi buna eşdeğerdir).

Cevap: D

12. Çocuklarda konuşma gecikmesinin nedenleri:

- Zihinsel yetersizlik
- İşitme kaybı
- Özgül dil bozukluğu
- Bilingualizm (çift dilli ortamda büyümüş olmak)
- Psikososyal yoksunluk
- Otizm spektrum bozukluğu
- Seçici konuşmazlık (selektif mutizm)
- Serebral palsi

Tüm öncüller doğrudur.

Cevap: E

13. Nörogelişimsel bozuklukları olan çocukların ebeveynlerinde karşılaşılan en büyük problem çocuklarının bu durumlarını kabullenmeme ve bozuklukla ilgili bilgiler edinmekten kaçınmaktır. Bu nedenle Dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğu tanısı alan çocukların ebeveynlerine yönelik eğitimlerin en önemli amacı da "Çocuklarında görülen davranışların nedenleri konusunda farkındalık kazandırmak" tır.

Cevap: B

14. Sınırsız toplumsal katılım bozukluğunun temel özelliği çocuğun tanımadığı kişilerle olan etkileşimlerinde yabancılaşma ya da yadırgamanın olmamasıdır. Bu çocuklar gelişim düzeylerine uygun olmayacak şekilde yabancı kişilerle olan etkileşimlerinde suskunluk göstermezler, tanımadıkları kişilere karşı temkinli davranmaz ve birlikte ortamı terk etmekten tereddüt etmezler. Yabancı ortamlarda bakım verenlerinden destek almaya ihtiyaç duymazlar. Sınırsız toplumsal katılım bozukluğu tanısı olan çocuklar tanımadıkları kişilerle sosyal ilişkilerinde sözel ve davranışsal olarak kolayca yakınlık gösterir, uygun fiziksel ve sosyal sınırlar koymayı başaramazlar. (APA, 2013)

Cevap: D

15. Okulöncesi dönemde dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğu tanısı alan çocuklar sıklıkla aşırı hareketlilik, dürtüsellik, agresif davranışlar, öfke nöbetleri, inatlaşma davranışları, zayıf akran ilişkileri ya da konuşma bozuklukları gibi sorunlar nedeniyle kliniklere başvurmaktadır (Ghuman ve Ghuman, 2013). Bu çocuklar kreş ve anasınıfı ortamında diğer çocukların oyunlarını bozacak şekilde sürekli hareket halindedirler. Hikaye dinleme gibi grup aktivitelerinde sessizce oturamazlar. Hareketli ve gürültülü oyunlar oynamak isterler Uyku saatinde uyumaya karşı direnç gösterebilir ve uyumsuz davranışlar sergileyebilirler.

Cevap: C

1. Davranış ve uyum problemleri yaşayan çocukların ebeveyn eğitimindeki temel ilkeler çocuğun durumu- nu kabullenme ve olumlu ilişkiler kurabilme, çocuğun olumsuz duygularını yönetebilmek, çocuğa kural-sınır koyabilmek, disiplini sağlamak, çocukla birlikte çözüm üretmek ve sorumluluk bilincini kazandırmaktır.

Cevap: E

2. Eğitim ve öğretim süreci içerisinde bazı çocuklar birtakım sıkıntılar ve zorluklar yaşamakta ve diğer bireyler tarafından yanlış anlaşılmaktadır. Özgül öğrenme bozukluğu olan çocuklar normal gelişen yaşlıtlarına benzer özellikler sergilerken yaşadıkları güçlükler genellikle fark edilmez. Okul çağına geldikten sonra özellikle akademik performans sergilenmesi gereken durumlarda öğrenme güçlüğü belirgin hale gelmeye başlar.

Cevap: D

3. Sesletim bozukluğunun temel özelliği, kişinin yaşına ve gelişim dönemine uygun olarak konuşmasında beklenen düzgünlüğün ve ses uyumunun olmamasıdır. Ses birimlerinin atlanması, eklenmesi, değiştirilmesi ve telaffuz sorunları ile konuşmanın anlaşılabilirliğinin bozulması DSM-5'te konuşma sesi bozukluğu olarak adlandırılmıştır; ancak konuşma bozukluğuna neden olacak anatomik, yapısal, fiziksel, işitsel, nörolojik sorun olmaksızın ortaya çıkması gerekmektedir (APA, 2013).

Cevap: B

4. Enkoprezis DSM-5 Tanı Kriterleri

- İstemsiz olarak ya da isteyerek, uygunsuz yerlere (örn. giysiler, döşeme), yineleyen dışkı kaçırma.
- En az üç ay içinde, her ay en az bir kez, böyle bir olay olur.
- Kronolojik yaşı en az dördütdür (ya da gelişimsel düzeyi buna eşdeğerdir).
- Enüreziste Diürnal ve noktürnal şeklinde bir kategoriye ayırma olabilir.

Cevap: D

5. Otizm Spektrum Bozukluğunun etiolojisini açıklayan unsurlar:

Genetik faktörler: Son yıllarda Otizm Spektrum Bozukluğunun genetik kökenini araştıran artan sayıdaki çalışmalar, Otizm Spektrum Bozukluğunun genetik ve ailesel yatkınlıkla ilişkili olduğunu bildirmiştir. Otizm Spektrum Bozukluk psikiyatrik bozukluklar içerisinde en yüksek genetik geçişe sahip bozukluklardan birisidir. Aile ve ikiz çalışmalarında kalıtsallık oranının %74-93 arasında olduğu bildirilmiştir (Lord ve ark., 2018).

Çevresel faktörler: Otizm Spektrum Bozukluğunun son yıllarda görülme sıklığının artması yaşam koşullarındaki ve çevresel şartlardaki değişimin etkisini ön plana çıkartmaktadır. Konuyla ilgili çalışmalar; sıklıkla ileri anne ve baba yaşı, annenin hamilelikte geçirdiği enfeksiyonlar, civa ve tarım ilaçlarına maruziyet, hava kirliliği, D vitamini eksikliği, yardımcı üreme teknikleri ve aşılarla odaklanmıştır.

Cevap: A

6. Normal gelişim gösteren bir çocuğun 3 yaşında m, n, g, b, p, h, t, k, d'yi; 4 yaşında f, y, ç, ş, z'yi; 5 yaşında, s ve r'yi doğru telaffuz etmesi beklenir. Konuşma sesi bozukluğunda sıklıkla gelişimsel olarak geç kazanılan r, ş, t, ç, j, f, v, s, z fonemleri etkilenir. Bu bozukluk aynı zamanda heceler ve sözcükler içindeki seslerin sıralanma ve seçilme hatalarını da içerebilir. Bu çocuklarda en sık ses atlamaları görülür ve genelde sözcük sonundadır. Yanlış söyleyiş tiplerinden en ciddisinin ses atlamaları, ikinci olarak ses yer değiştirmeleri, en hafifinin ise ses çarpıtmaları olduğu düşünülmektedir (Koyuncu ve Mercan, 2019).

Cevap: C

7. Öğrenme bozukluğu olan çocuklar, öğrenmede çok önemli olan bu becerilerin bir kısmında ya da hepsinde sorun yaşayabilirler. Ortak bir tanıyı almalarına karşın belirtiler kişiye özgüdür. Çok çeşitli sorunları kapsayan Özgül öğrenme bozukluğunda işitsel ve görsel algı becerileri, işleme hızı (bilginin işlenmesinin zaman alması), organizasyon (bilginin doğru yer ve düzen içinde işlenmesi), bellek, ince ve kaba motor beceriler, dikkat, soyutlama sosyal yeterlilik alanlarında güçlükler yaşanmaktadır.

(Karaman, Kara ve Durukan., 2012)

Cevap: D

8. Tikler; sıklık ve yoğunluk açısından artış ve azalmalar gösteren, genellikle ataklar halinde ve aniden ortaya çıkan; hızlı, ritmik olmayan, tekrarlayıcı, düzensiz ve amaçsız motor hareketler ya da sesler olarak tanımlanmaktadır (Cath ve ark., 2011).

Cevap: B

9. Pediatrik bipolar bozuklukta manik epizod belirtilerinden birisi de iritabilitedir. İritabilite negatif duygusal olay veya durumlara karşı öfkelenme eşiğinin düşük olması olarak tanımlanır. Anormal duygusal tepkisellik bağlamında farklı şekillerde ortaya çıkabilir: Öfke eşiğinin düşük olması, öfkenin hızla büyümesi, öfkenin çok uç noktalara varması ve öfkenin çok uzun sürmesi gibi.

Cevap: E

10. DSM-5 tanı kitabına göre Kaygı Bozuklukları:

- Ayrılık Anksiyetesi Bozukluğu (AAB)
- Selektif Mutizm
- Özgül Fobi
- Sosyal Anksiyete Bozukluğu
- Panik Bozukluğu
- Agorafobi
- Yaygın Anksiyete Bozukluğu

Bipolar bozukluk, duygudurum bozukluklarındandır.

Cevap: E

11. Konuşma akıcılığı bozukluğu olan çocuğun bulunduğu sınıf ortamında öğretmenler;

- Aşırı disiplinli, çocuğu boğan tutumlar göstermemelidir.
- Çocuk kekelediği zaman, çocuğu, sözcükleri düzgün söylemesi için zorlamamalıdır.
- Çocuk başka çocuklarla kıyaslanmamalı; "Bak arkadaşın hiç kekeliyor mu?" vb. denmemelidir.
- Çocuk kekelemeye başladığında sakın davranarak söyleyeceklerini bitirinceye kadar dinlemeli, ona güven verilmelidir.
- Kekeme çocukların başarılı oldukları konulara yer verilmeli, çocuğun dikkati ve ilgisi bu konulara yönlendirilmelidir.

Cevap: E

12. DSM-5'e göre, zihinsel yetersizlik tanısı için karşılanması gereken 3 kriter bulunmaktadır (APA, 2013).

1. Düşünme, planlama, problem çözme, soyut düşünme, muhakeme, akademik öğrenme, deneyimlerden öğrenme gibi bilişsel fonksiyonlarda eksiklik olmasının klinik değerlendirmeler ve standart, bireyselleştirilmiş zeka testi ile onaylanması.

2. Yaş, cinsiyet ve sosyokültürel açıdan denk oldukları bireylere göre günlük yaşamda iletişim, sosyal katılım, bağımsız yaşam ve ev, okul, iş, eğlence gibi birçok çevrede bir veya daha fazla faaliyete aktif katılmada sınırlılıklarının olması.

3. Bu durumdan etkilenmenin gelişimsel dönem (çocukluk veya ergenlik) süresince ortaya çıkmış olmasıdır.

Cevap: A

13. Özgül fobi çocuk ve ergenlerde sıklıkla görülen ve anksiyete bozuklukları arasında en erken başlangıç gösteren türdür (Kessler ve ark., 2005). Bu yaş grubunda görülme sıklığının %10 olduğu belirtilmektedir (Beesdo ve ark., 2009). Yaşla birlikte artma eğilimi gösterdiğinden 13-17 yaş aralığında bu oran %16'ya çıkmaktadır (Kessler ve ark., 2005).

Cevap: B

14. Aşırı koruyucu ve kontrol edici ebeveyn davranışları çocuklarda korkulu olayların öngörülemez ve kontrol edilemez olduğuna dair algıların pekişmesine neden olarak kaygı bozukluğu gelişme ihtimalini artırır (Beesdo ve ark., 2009). Bu tarz tutumları olan ebeveynler hem çocuğun korku ile yüzleşmesini engelleyerek hem de kendi kaygılı davranışları ile çocuğa "belirsiz uyarıların tehdit oluşturduğu" mesajını vererek çocuklarda anksiyeteye yatkınlık oluşturabilirler.

Cevap: A

15. Çocuğun yaşadığı evi sabitlenmelidir yani çocuğun anne baba arasında düzensiz bir şekilde gelip gitmesine olanak verilmemelidir. Çünkü çocukta bir mekâna ait olma duygusu bulunmaktadır. Boşanma sonrası, çocuk sahip olduğu mekânı kaybetme korkusu yaşayabilir. Bu nedenle anne ve babalar, çocuğun yerini sık sık değiştirmekten kaçınmalıdırlar.

Cevap: D

1. 6-10 yaş: Bu yaşlar arasındaki çocuklar zamanla ölümün geri dönülmez olduğunu ve tüm hayatı faaliyetlerin durduğunu kavramaya başlamaktadırlar. Örneğin çocukların “ölünce ölünür” ifadesi bunun göstergesidir. 7 yaş civarında ölümün engellenemez ve evrensel bir olgu olduğu artık kavranmaya başlanır. Ancak bu yaşta çocuk kendisinin ölmeyeceği düşüncesine sahiptir. Yine bu dönemde çocukların ölümün nedenlerine ilişkin düşünceleri somut düzeydedir. Ölümün hem kazalar, şiddet gibi dışsal nedenlerden meydana geldiğini hem de hastalık, yaşlılık gibi içsel süreçlerin bir sonucu olduğunu kavrayabilirler. Sihirli öğeler hala düşüncenin bir parçası olmaya devam etmektedir. Çocuk ölümlerin yaşayanları gördüğünü ya da işittiğini düşünür ve bu nedenle öleni memnun etmek için gayret eder.

Cevap: E

2. Anne ve bebek arasında oluşan bu bağlanma çocuğun normal gelişimi için çok önemlidir. 6-30 aylar arasında bebekte bağlanma figüründen ayrılma durumunda kaygı görülmesi normaldir ve güvenli bağlanmanın bir göstergesi olarak kabul edilir. Bu dönemde ayrılma kaygısı çocuğun tehlike karşısında kendisini koruma ihtiyacına yönelik görülür ve normal gelişimin bir parçası olarak kabul edilir.

Cevap: A

3. Mutizm, çocuğun kendini rahat hissettiği ortamlarda konuşabiliyorken konuşmasının beklendiği bir takım ortam ve durumlarda konuşmayı reddetmesidir. Mutizm olan çocuklar kendilerinde kaygı uyandıran ortamlarda bulduklarında “konuşmaz” olmayı seçerler. Bununla birlikte genellikle ev ortamlarında aile bireyleriyle konuşmakta sıkıntı yaşamazlar. Yabancı ortamlarda konuşmayı veya tanımadıkları kişilerin varlığında konuşmayı reddedeler (APA, 2013).

Cevap: D

4. Okuma Bozukluğu (Disleksi): En belirgin özelliği harfler ve kelimelerin karıştırılması ve tersten algılanmasıdır.

Yazma Bozukluğu (Disgrafi): Sınıftaki yaşlılarına göre yazmaları yavaştır. Harf, hece, noktalama, gramer yanlışları yaparlar.

Aritmetik Bozukluğu (Diskalkuli): Diskalkulisi olan çocuklar dört işlemi yapmakta zorlanırlar.

Cevap: A

5. Panik bozukluk yineleyen beklenmedik panik ataklara, başka panik atakların olacağına ilişkin sürekli bir endişe halinin eşlik ettiği ve belirgin davranış değişikliklerinin görüldüğü ruhsal bir bozukluktur. Panik bozukluğun en temel özelliği atakların ne zaman başlayacağını önceden kestirilemiyor oluşudur (APA, 2013). Ataklar fobik bir nesneye, herhangi bir sosyal durum ya da çevreye özgü gelişmemektedir. Kişinin sakin bir dinlenme halinde olduğu anlarda bile ortaya çıkması dikkat çekicidir.

Cevap: D

6. Panik atak içsel korku ve sıkıntıya yanıt olarak aniden gelişen bedensel ve bilişsel belirtilerle karakterize bir durumdur. Atakların çevresel bir tetikleyici olmaksızın kendiliğinden meydana geldiği tekrarlayıcı durumlar ise panik bozukluk olarak tanımlanmaktadır (APA, 2013). Aniden ortaya çıkan en az dört bedensel ve/veya bilişsel semptomun varlığı ile karakterizedir. Atak sırasında aniden ya da dakikalar içinde ortaya çıkan çarpıntı, terleme, titreme, nefes darlığı, göğüs ağrısı, bulantı, baş dönmesi, ölüm korkusu gibi belirtiler görülür. Tipik bir atak ani olarak başlar ve 2-10 dakika içinde en yoğun haline ulaşır (Mohapatra, Agarwal ve Sitholey, 2013).

Serpil'in ortaya koyduğu davranışlar panik atakla açıklanabilir.

Cevap: B

7. Çocuğun uyum sürecinin tamamlanmış olmasına rağmen sınıfta verilen kavramları öğrenmede, öğrendiği bilgiyi sonraki etkinliklerde hatırlamada veya transfer etmede diğer öğrencilere göre belirgin gerilik zihinsel yetersizlik için en belirgin ipucu durumdur. Sınıfın genelini veya tamamının öğrenme sürecinin gerçekleşmesinin sağlandığı kadar tekrar sayısından sonra halen öğrenmenin sağlanmadığı veya kalıcı öğrenme oluşmadığı durumlar riskli olarak değerlendirilebilir.

Cevap: C

8. DSM-5 otizm açılımı kapsamında bozukluk tanısı için aşağıdaki kriterleri belirlemiştir (APA, 2013)
- Olağandışı toplumsal yaklaşım ve karşılıklı konuşamadan, ilgilerini, duygularını ya da duygulanımını paylaşmama
 - Basmakalıp ya da yineleyici devinsel (motor) eylemler, nesne kullanımları ya da konuşma
 - Aynılık konusunda direnme, sıradanlık dışına esneklik göstermeme ya da törenselleşmiş sözel ya da sözel olmayan davranışlar
 - Yoğunluğu ve odağı olağandışı olan, ileri derecede kısıtlı, değişkenlik göstermeyen ilgi alanları

Cevap: B

9. Çocuğun uyum sürecinin tamamlanmış olmasına rağmen çok sınırlı göz teması kurma, dokunmaya karşı aşırı hassasiyet, tekrarlayan ve kolay uzaklaştırılmayan davranışlar, iletişime geçmeye çalışan kişiye "orda değilmiş gibi hissettiren" duygusal yanıt verme hali, ismine dahi tepkisizlik, otizmden şüphelenilen çocukların sınıf içi davranışları hakkında ipucu içermektedir.

Aşırı hareketli olma hiperaktivite bozukluğunun belirtilerindedir.

Cevap: A

10. UNICEF duygusal istismarı çocuğun beceri ve arzularının sürekli olarak aşağılanması, sosyal ilişki ile ilgili kaynaklardan sürekli mahrum bırakılması, sosyal açıdan terk edilme ile tehdit edilmesi, çocuktan gelişim düzeyine uygun olmayan isteklerde bulunulması ve çocuğun toplumsal normlara uygun düşmeyen bakım yöntemleri ile yetiştirilmesi olarak tanımlanmıştır (Çelik ve Hocaoğlu, 2018).

C seçeneği duygusal ihmale örnektir.

Cevap: C

11. Fiziksel ihmal, genel olarak çocuğun fiziksel bakımı ile ilgili gereksinimlerinin karşılanmaması veya gerçekleştirilmemesi olarak tanımlanır. Çocuğun evde uzun süre tek bırakılması veya uzun süre birincil bakım vereni olmayan birinin yanında kalması, evde veya dışarda çocuğun tehlikelere karşı korunmaması ve güvenliğine dikkat edilmemesi, temizlik, beslenme ve giyim gibi genel bakım ihtiyaçlarının karşılanmaması veya eksik karşılanması fiziksel ihmale verilebilecek örnekler arasındadır.

Tüm öncüller doğrudur

Cevap: E

12. Özgül fobi bir nesne ya da duruma karşı aşırı ve sürekli korku ya da kaygı duyma halidir. Tanı da anahtar özellik korku belirtilerinin özgül uyaran varlığında ya da özgül uyaran ile karşılaşacak gibi olduğunda ortaya çıkmasıdır. Bu özgül nesne, olay ya da durumlar olmadığında hastada korku veya kaygı belirtisi yoktur.

Fobiye neden olabilecek durumların örümcek, böcek, köpek gibi hayvanlar; gök gürültüsü, yükseklik gibi doğal çevreler; uçağa binmek, asansöre binmek gibi özgül durumlar; kan, iğne, yaralanma gibi sağlıkla ilgili girişimler, hasta olmak-yüksek sesler gibi diğer olmak üzere DSM-5'te beş alt tipi tanımlanmıştır (APA, 2013).

Efe'nin ortaya koyduğu davranışlar özgül fobiyle açıklanabilir.

Cevap: C

13. Psikopatoloji, temel olarak duygularda, düşüncelerde ve/veya davranışlarda ortaya çıkan bozulmayı, anormal durumu tarif etmek için kullanılır. Bu durumda bir duygunun, düşüncenin ya da davranışın psikopatoloji olarak değerlendirilebilmesi için onun normlar içinde değil normlardan sapmış şekilde değerlendirilmesi gerekliliği vardır. Yine bir duygunun, düşüncenin ya da davranışın norm dışı olup olmadığının değerlendirilmesi kullanılan normların da çeşitleri bulunmaktadır. Bu normlar istatistiksel normlar, kültürel normlar ve gelişimsel normlardır.

Tüm öncüller doğrudur.

Cevap: E

14. Davranışsal bellek ilk 6 ay içerisinde gelişim gösteren, sözel olarak hatırlanamayan, bilinçdışı bellektir. Otobiyografik bellek ise kişinin yaşam olayların hatırlayıp sözel olarak ifade ettiği bellektir. Otobiyografik belleğin gelişimi için öncelikle ifade edici dil gelişiminin başlaması gerekmektedir. Bu nedenle otobiyografik bellek 18 aylıktan gelişmeye başlar.

I. öncül davranışsal bellek , II ve III. öncüller otobiyografik bellekte saklanabilir.

Cevap: E

15. Stereotipik hareketler sıklıkla çocukların sevinç, heyecan gibi yoğun duygulanımlar yaşadığı zamanlarda, ya da sosyal etkileşimden uzak oldukları ve kendi başlarına oldukları zamanlarda görülür. Bu hareketler normal gelişim gösteren çocuklarda da görülebilmekle birlikte normal gelişim gösteren çocuklarda tekrarlayıcı hareketler 3-4 yaş civarında kaybolurken Otizm spektrum bozukluğu olan çocuklarda ilerleyen yaşlarda da devam etme eğilimi gösterir.

Cevap: A

1. İlgili soru kapsamında doğru cevap E şıkkı olacaktır. "Çocukların her iki rolü de yaşamaları sağlanarak oyun sonlandırılır" cümlesi "Rol Değiştirme" tekniği ile açıklanır. Rol değiştirme drama teknikleri ; etkinlikteki kişilerin rollerini aralarında değiştirip tekrar oynamalarıdır. Bu şekilde yapılarak hem etkinlik tekrarlanmış hem oyuna uygun en iyi karakter seçilmiş olur.

Cevap: E

2. İlgili soru kapsamında doğru cevap C şıkkı olacaktır. "Aynaya bakan çocuğun hareketleri yavaş ve sessiz olmalıdır" cümlesi "Pantomim" tekniği ile açıklanır. Öğrenme sürecinde oyun yoluyla jest, mimiklerden anlam çıkarma şeklinde sürdürülen uygulama biçimidir (Erginer, 2008). Sessiz oyun şeklinde sürdürülen ve dikkatle izlemeyi, buna dayalı olarak da düşünmeyi gerekli kılan bir çalışma şeklidir. Öğrenciler beden yoluyla vurgulanan hareketlerden anlamlar çıkarma yoluna giderler."Bu süreçte anlatıcı konumda olan kişi hiç konuşmaz, izleyici konumundaki kişilerde yapılan hareketleri izleyerek çeşitli anlamlar çıkarırlar." (Erginer, 2008).

Cevap: C

3. İlgili soru kapsamında doğru cevap A şıkkı olacaktır. Drama oyunundan hemen sonra yapılması uygun olan, tartışma bölümünün başında çocuklarla oynanan oyunun görsel olarak sembolleştirilmesi anlamına gelen zihinde canlandırma, çocuğun yaratıcı güçlerini uyarmanın da bir aracıdır. Burada çocuklardan istenen, gözlerini kapatarak birkaç dakika önce oynadıkları oyunu gözlerinin önünde canlandırmaya çalışmalarıdır. Bu etkinliğe ayrılan süre en fazla bir-iki dakika olmalıdır.

Cevap: A

4. Etkinliği geliştirme düzeyinde amaç çocukların yaratıcı güçlerini açığa çıkarmaktır. Ayrıca çocuklara, olaylara farklı bakış açıları olabileceği farklı müdahalelerle olayların daha farklı sonuçlanabileceği de gösterilmiş olur.

Cevap: E

5. Bir karakterin aklından geçen ve duyamadığımız, düşünceleri açığa vurulur. Bir kümedeki katılımcılar canlandırmalarını yaparken bir pozisyonda donarlar. Öğret-men/lider o kişilere düşünce ve duygularını yüksek sesle ve birkaç tümcüyle anlatmaları için soru sorar. Bu her bireyin omzuna hafifçe dokunma ya da onların başının üstünde mukavvadan yapılmış bir düşünce balonu tutmayla olur. Seçenek olarak düşünce izleme, sınıfın bir üyesinin sınıf içindeki bir karakterin duygularını ve düşüncelerini yüksek sesle söylemesi biçiminde de olabilir. Düşünce izleme tekniği, kolaylıkla "Donuk İmge" tekniğiyle birleştirilebilir.

Cevap: C

6. Verilen özellikler incelendiğinde;

- I. Tartışmada, çocuklara etkinlik sırasında farklı rollerde ya da durumlarda neler hissettikleri soruları kapsar. (DOĞRU)
- II. Çocuklar duygularının farkına varmayı ve ifade etmeyi öğrendikleri gibi başkalarının da duygularının farkına varırlar.(DOĞRU)
- III. Çocuklara, ilk aşamada oyun sırasında geçen diğer karakterlerin (rol alanların) duyguları sorulur. Daha sonra ise kendi yaşadıkları duygular sorulur.(YANLIŞ)

Not: III. öncülün doğrusu ise; Duygusal düzeyde çocuklara, ilk aşamada oyun sırasında kendi yaşadıkları duygular sorulur (Örneğin, "Güneş ortaya çıktığında da kuş olarak sen ne hissettin? Oyun sırasında annen kediye eve almayınca ne hissettin?" gibi). Daha sonra çocuklara drama oyununda geçen diğer karakterlerin (rol alanların) duyguların da sorulabilir (Örneğin, "Güneş ortaya çıktığında kuşlar ne hissetmiş olabilirler?" gibi).

Cevap: B

7. Rahatlama çalışmaları, drama etkinliğine katılan grubun, fiziksel ve zihinsel gevşemelerini sağlamak için yapılır. Rahatlama çalışmalarında müziğin kullanılması olumlu etki yaratır. Etkinlik liderin direktifleriyle ve gözler kapalı olarak yapılmalıdır. Liderin sesini uygun kullanması, çok önemlidir. Her çalışma sonunda, rahatlama çalışmaları yaptırılmayabilir. Katılımcıların tepkisi ve etkinliğin özelliğine göre lider, çalışma yapmayı yapmayacağına karar verir.

Cevap: E

8. Bireyin hayal gücünü geliştirmeye yönelik sorular olarak açıklanan Yaratıcı sorular dramının aşamaları içerisinde gösterilen değerlendirmeden sonra yapılan tartışmanın "etkinliği geliştirme düzeyi" ile daha fazla ilişkilendirilir.

Cevap: B

9. Sahiplik ilkesi bireyin düşüncelerini açıklaması, fikirlerini ifade etmesidir ve düşünce izleme ile ilişkilendirilir. Bir karakterin aklından geçen ve duyamadığımız, düşünceleri açığa vurulur. Bir kümedeki katılımcılar canlandırmalarını yaparken bir pozisyonda donarlar. Öğretmen/lider o kişilere düşünce ve duygularını yüksek sesle ve birkaç tümeceyle anlatmaları için soru sorar. Bu her bireyin omzuna hafifçe dokunma ya da onların başının üstünde mukavvadan yapılmış bir düşünce balonu tutmayla olur. Seçenek olarak düşünce izleme, sınıfın bir üyesinin sınıf içindeki bir karakterin duygularını ve düşüncelerini yüksek sesle söylemesi biçiminde de olabilir.

Cevap: C

10. "Bu teknik, öğretmenin role girmesi tekniğinden farklı olarak "bir başkasının role girmesi" biçiminde açıklanabilir. Somers, bu tekniğin çok işlevsel olduğunu, çocukların gizemli birisi ile karşılaştırmasının onların merakını artırarak çalışmayı daha etkili hale getirebileceğini belirtmektedir. Özellikle tarihi karakterler üzerine odaklanan çalışmalarda etkili biçimde kullanılacak bir teknik olduğunu açıklamaktadır. Örneğin; Öğretmen İkinci Dünya Savaşını anlattıktan sonra bu konuda bilgi alabilecekleri önemli bir misafirin geleceğini söyler ve savaşta rol almış bir askeri canlandıran kişi kapıdan girer" (Akar & Somers, 2012, s. 46).

Cevap: B

11. "Doğaçlama, kalıpları önceden belirlenmeksizin ve belli düzenleme işlemlerine bağlı kalmaksızın hayal gücüne dayalı bir şekilde özgür yaratma eylemi olarak kendini göstermektedir (Hodgson 1981, Çebi 1983, Adıgüzel, 1993). Doğaçlama, yazarak ya da kaydederek değil, o anda zihinde canlandırma yapılarak oynanır (Uçan, 1998: Akt: Adıgüzel, 1993)" (Akar, 2000, s. 33). Kısacası; monotonluktan, sıradanlıktan ve tek tip olmaktan kurtulup, aniden gelişen olaylar karşısında yaratıcı olmak biçiminde tanımlanabilir. (Akar & Somers, 2016, s. 32).

Cevap: C

12. "Drama çalışmalarında öğrencilerle birlikte öğretmenin de rol alması anlamına gelir. Heathcote, dramaya başlarken öğretmenin role girmesinin (teacher in role) iyi bir teknik olduğunu savunmaktadır. Öğretmenin role girmesi öncelikle rolü tanımlama, çalışmayı düzenleme, amaçlar doğrultusunda yaratılan dramatik durumun, amacın dışına çıkmasını önleme ve grubu elde tutmada geniş çaplı kullanım olanağı sunmaktadır (O'Neill & Lambert 1984. Neelands, 1990)" (Akar, 2000, s. 32).

Öğretmenin Role Girmesinin Öğretmen ve Öğrenci Açısından Yararları (Gillham, 1998),

Öğrenciler için yararları;

- Öğrenciler, sorumluluk alma, karar verme ve liderlik becerilerini sınama fırsatı bulurlar,
- Rolde olmanın verdiği güvenle, tutumlarını ve bakış açılarını rahatça ifade ederler,
- Hem öğretmen hem öğrenci rolde olduğu için, öğrenci güvenle, öğretmene karşı çıkma heyecanını yaşama fırsatı bulabilirler.

Öğretmen için yararları;

- Öğretmen, çocuklarla birlikte drama içinde yer aldığı anda, neler olup bittiğini onlarla beraber görme fırsatı bulur,
- Çalışmanın iç ritmiyle etkileşebildiği için, gerilimi kontrol edebilir.
- Drama içinde çocukların açık iletişime geçmeleri, görüş birliğine varmaları için cesaretlendirici ve destekleyici olarak çocuklara daha fazla yardımcı olabilir.

Cevap: E

1. Verilen öncüller incelendiğinde;
 - I. Değerlendirme aşamasına mutlaka yer verilmezdir. (D)
 - II. Çocuklar dramada başarısızlık duygusu yaşamalıdır. (Y)
 - III. Drama çalışmalarında kazanan ya da kaybeden olmamalıdır. (D)

Cevap: C

2. Eğitimde dramayı içeren kapsamlı bir programı ilk hazırlayan Cambringe'in okul müdürü Henry Caldwell Cook olmuştur. Caldwell Cook, oyunu, "yapmaya değer tek iş" ve insan doğasında var olan bir etkinlik olarak görmüştür. Caldwell Cook, okullarda drama'nın yapıldığı özel mekanların olmasını istemiş ve bu mekânları "Mummery" (maskeli eğlence, soytarıllık yapılan yer) olarak isimlendirmiştir.

Cevap: A

3. İlgili soru kapsamında doğru cevap C şıkkı olacaktır. Dramatizasyon, yazılı bir metnin hiçbir şekilde değiştirilmeden canlandırılmasıdır.

Cevap: C

4. Eğitimde dramayı içeren kapsamlı bir programı ilk hazırlayan Cambringe'in okul müdürü Henry Caldwell Cook olmuştur. Caldwell Cook, oyunu, "yapmaya değer tek iş" ve insan doğasında var olan bir etkinlik olarak görmüştür. Caldwell Cook, okullarda drama'nın yapıldığı özel mekanların olmasını istemiş ve bu mekânları "Mummery" (maskeli eğlence, soytarıllık yapılan yer) olarak isimlendirmiştir. Caldwell Cook'un 1917'de Oyun Yolu (The Play Way) isimli kitabını yayımlanmıştır. Caldwell Cook'un ideal okulu, geleceğin "Oyun Okulu", şehir hayatının zararlı etkilerinden uzakta kırsal kesimde Olmalıdır. Şarkı söyleme, resim çizme, oynama ve şiir yazma baskın Olmak üzere, ders planında marangozluk, dokumacılık, basım, kitap ciltleme ve bahçivanlık gibi el işi derslerine de yer verilmelidir. Disiplin, karşılıklı güven ve anlayışa bağlı olmalıdır.

Cevap: A

5. Peter Slade'in öğrencisi Brian Way, İkinci Dünya Savaşı sırasında çeşitli güçlükler yaşayan çocuklara drama yolu ile yardımcı olmaya çalışmıştır. Brian Way, "Drama Yoluyla Gelişim" (1976) adlı kitabında, çocuklara, kendine güven duygusunun nasıl kazandırılacağı ve çocukların kendi kaynaklarını keşfetme ve kullanmalarına nasıl yardım edilebileceği konusunda örnekler vermiştir. Brian Way'e göre, dünyada dramaya katılmayacak çocuk yoktur. Drama, kaybolan bazı içgüdülerin ortaya çıkmasını sağlar. Bedensel, zihinsel yapısı göz önüne alınmak koşulu ile her çocuk için, zihinsel ve bedensel engelli çocuklar da dahil olmak üzere, drama etkinliği düzenlenebilir. Drama çocukta kişiliğin gelişmesini sağlamakta, kişilik de yaparak yaşayarak oluşmaktadır. Way, tiyatro ile dramayı birbirinden ayırır. Way'a göre en önemli fark şudur: Tiyatro bir seyirci kitlesine yöneliktir. Seyirciler için oynanır. Dramada ise katılanların kendi yaşantıları önemlidir. Drama seyirciler için oynanmaz. Drama çocuğu geliştirmek için oynanır.

Cevap: E

6. Yapılandırılmamış / Doğal mekan yapısı daha fazla Waldorf yaklaşımı ile ilişkilendirilir.

Cevap: A

7. Verilen öncüller incelendiğinde;
 - I. Gerekli güvenlik önlemleri alınmalıdır. (D)
 - II. Sahne, dekor, kostüm vb yer alır. (Y)
 - III. Gözlem yapılabilir yapıda olmalıdır. (D)

Cevap: C

8. Drama çalışmalarının uygulama aşamaları sırasıyla şu şekildedir:
 - I. Isınma
 - II. Canlandırma
 - III. Değerlendirme

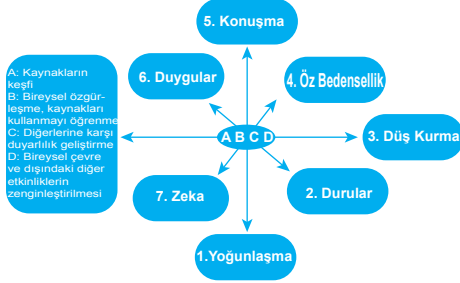
Cevap: B

9. Söz veya oyun yazarlığı sanatı Dramaturgi olarak açıklanır. Yazan kişiye ise Dramaturg denir.

Cevap: D

Test - 2

10. Brian Way'ın drama anlayışı Kişiliğin Yedi Boyutu olarak adlandırılan çembersel gelişim modelinden yola çıkar. Bu çember üzerindeki yedi noktanın aşamalı ve uzun süreli yaratıcı drama uygulamalarıyla geliştirilmesi temeline dayanır. Böylece "tümel insan"a ulaşılabilir. Drama dersinin ana amacını çocukların iç bireyselliğinin gelişimine katkıda bulunmak olarak tanımlar. Kişiliğin Yedi Boyutu Çemberi şu şekilde gösterilebilir:

Cevap: E

11. Öğretmenin role girmesi eğitimi kolaylaştırmak adına drama tekniklerinden yararlanan bir öğretim tekniğidir. Teknik, eleştirel düşünmeyi, ahlaki ve duyuşsal düşünceye dönüştürmeye çalışan, gerçeklere dayanan bilgileri ve öğrenim deneyimlerini daha görünür biçimde; her türlü yaşam durumlarına aktarmaya çalışan bir tekniktir ve Dorothy Heatcote tarafından geliştirilmiştir.

Cevap: C

12. "Öğretmenin Role Girmesi" "teknikinde" öğretmenin role girme amaçları:

- Geribildirim vermek ve düşünceleri temizlemek amacıyla, genel görüşün tamamen karşısında biri olan kişi.
- Bir grup üyesi olarak düşünceleri destekleyen biri olan kişi.
- Tartışmalarda arabulucu biri olan kişi
- Olayları gösteren ve duygu durumunu ayarlayan bir anlatıcı kişi.
- "Bırakalım yapsınlar" diyen pozitif uzlaşıcı kişi.
- Açık bir biçimde anlamayan ve her şeyin ayrıntısıyla anlatılması gereken bir kişi.
- Çocukların ifadelerini değerlendiren yansıtıcı bir kişi.

Cevap: E

13. Katılımcılara bireysel ya da küçük gruplar halinde bir konu verilir. O konuyu sözsüz ve hareketsiz olarak bedenleriyle canlandırmaları istenir. Bir anlamda vücutlarını heykel gibi kullanırlar ve konuyla ilgili duygularını ve düşüncelerini bedenleriyle ifade ederler. Her bir donuk imge diğer katılımcılar tarafından yorumlanır. Bazen de bir canlandırmaya başlamadan önce ya da sonunda kullanılmaktadır. Hem izleyiciyi ve canlandırmayı yapan grubu canlandırmaya hazırlar, hem de canlandırmanın sona erdiğini izleyiciye hissettirir.

Cevap: A

14. Bir karakterin yaşamındaki bir ikilem olduğunda ya da bir seçim yapması gerektiğinde kullanılabilen bir tekniktir. Önce öğrenciler, birer duvar gibi karşılıklı dizilerek bir koridor oluştururlar. Karakter öğrencilerin oluşturduğu koridorda yavaş yavaş ilerlerken, öğrencilerin her biri farklı düşünce ve duyguları yansıtan birer cümle söyleyerek karakterin vicdanının sesi olurlar. Burada, her öğrencinin farklı öneriler sunma olasılığı vardır. Karakter koridorda ilerlerken, seslerin şiddeti artar hatta giderek yükselir. Bu süreçte, koridor boyunca önerilen düşünceler ve duygusal uyarımlar karakterin bir karara varmasına yardımcı olmaktadır (O' Neill, 1984. Neelands, 1990)

Cevap: D

15. Sürecin karakteri hakkında abartılı bilgi aktarımını içerir. Katılımcılar bir halka biçiminde ya da karışık yürüyerek birbirleriyle fısıltılı olacak biçimde konunun kahramanı ile ilgili dedikodu yaparlar. Karakter bu esnada halkanın ortasında durur. Bir kişi yapılan tüm dedikoduları diğer karakterlere aktarır. Genellikle gerilimi arttırmak için kullanılır.

Cevap: E

1. Bir karakterin yaşamındaki bir ikilem olduğunda ya da bir seçim yapması gerektiğinde kullanılabilen bir tekniktir. Önce öğrenciler, birer duvar gibi karşılıklı dizilerek bir koridor oluştururlar. Karakter öğrencilerin oluşturduğu koridorda yavaş yavaş ilerlerken, öğrencilerin her biri farklı düşünce ve duyguları yansıtan birer cümle söyleyerek karakterin vicdanının sesi olurlar. Burada, her öğrencinin farklı öneriler sunma olasılığı vardır. Karakter koridorda ilerlerken, seslerin şiddeti artar hatta giderek yükselir. Bu süreçte, koridor boyunca önerilen düşünceler ve duygusal uyarımlar karakterin bir karara varmasına yardımcı olmaktadır (O' Neill, 1984, Neelands, 1990)

Cevap: A

2. İlgili soru kapsamında doğru cevap D şıkkı olacaktır. Verilen öncüller incelendiğinde II. ve III. öncüller doğru iken I. öncül yanlıştır ve drama da çocukların rolleri kendilerinin seçmelerine imkan sağlanmalıdır.

Cevap: D

3. Bir karakter diğer katılımcılara yüzü dönük olacak biçimde sandalyeye oturur. Diğer katılımcılar drama süreciyle ilgili olarak bu karaktere sorular sorarlar. Diğer katılımcılara da roller verilebilir. Katılımcıların işlenen konunun ya da karakterin başka yönlerini bulmalarında etkili bir tekniktir.

Cevap: C

4. Oluşturulan dramada şimdiki ve geçmiş arasındaki ilişki, "geriye dönüş" sahneleri gösterilerek pekiştirilir veya karakter geçmişin can alıcı görüntüleriyle karşılaştırılır (O' Neill ve Lambert, 1984, Neelands, 1990) Şimdiki zaman pasif geçmiş zaman aktif olarak yer alır.

Cevap: D

5. Drama sırasında önemli bir etkinlik gerçekleştirilirken, öğrencilerin/katılımcıların donuk bir fotoğraf oluşturmasıdır. Öğretmen liderliğinde gerçekleştirilen bu fotoğraflar, fotoğraf dışında kalan diğer öğrenciler/katılımcılar tarafından anlaşılabilir (O' Neill ve Lambert, 1984, Neelands, 1990)

Cevap: E

6. Çocukların/katılımcıların, ele alınan içerik doğrultusunda ve canlandırılan roldeki kişinin ağzından rapor, mektup, kartpostal, çağrı yazısı, mahkeme karar yazısı, toplantı duyurusu vb. yazmalarıdır. Sürmekte olan etkinliğe yön vermek, gerilimi arttırmak ya da yeni bir düşünceyi devreye sokmak üzere öğretmen tarafından gönderilir. Bunu ayrı ayrı yapabilecekleri gibi, ikili, üçlü kümeler hâlinde ortaklaşa da yapabilmektedirler. Çocukların okuma-yazma becerilerini geliştirmelerine elverişli, etkili ve yaygın bir tekniktir.

Cevap: E

7. Bir karakter bir öyküyü anlatırken diğerleri onu canlandırabilir ya da sahneler birbirine bağlı olarak anlatılır, üzerine yorumlamalar ve çözümlemeler yapılır. Anlatı tekniği, dil gelişimini, estetik eğitimi ve sosyal davranışları geliştirmek için olanaklar sunar.

Cevap: A

8. Verilen seçenekler incelendiğinde, A, B, C ve E seçenekleri doğru iken, D seçeneğindeki ifade yanlıştır. Çünkü dramada süreç önemliken tiyatrodaki sonuç önemlidir.

Cevap: D

9. Drama içinde kimi olayları kontrol etmek ya da yönlendirmek için kullanılan etkin bir tekniktir. Grup çalışmalarında yeni bir odak yaratmak amacıyla da kullanılır. Katılımcıların, konuşma becerilerinin de açığa çıkması ve gelişmesi için olanak yaratır. (O' Neill ve Lambert, 1984, Neelands, 1990).

Cevap: E

10. Bu kartlar oynanacak olan karakter ve kullanılacak içerik hakkında ayrıntılı bilgi verir. Bu teknik, öğretmenin bir dizi rolü, sınırlı bir zaman dilimi kullanarak vermek istediğinde yararlı olabilir. Ayrıca öğretmen bireylerden, kendi rolleri dışındaki ayrıntıları bilmelerini istemediği zaman da kullanılabilir. Rol kartları çok işlevsel olmaları nedeniyle de ülkemizde yapılan drama çalışmalarında kullanılan en yaygın tekniklerden biridir (Somers, 1998). Rol kartları hazırlanırken dikkat edilecek noktalardan biri, katılımcıların/öğrencilerin, birbirlerinin kartlarına bakmalarına gerek kalmayacak biçimde, ortaya tüm bilgilerin her iki kartta da bulunmasıdır. Öğretmenin/liderin göz önünde bulundurması gereken bir diğer nokta da, hazırlanan kartların, kullanılacağı ana kadar katılımcılar tarafından görülmemelerine dikkat edilmelidir. Ayrıca, öğrencilerin sıkılmamaları ve çalışmanın amacından uzaklaşmaması için her kartın aynı çalışma grubunda ancak bir kez kullanılması gerektiği söylenebilir.

Cevap: E

11. Psikodrama Jakob Levy Monero'nun ilk kez Viyana'da anneleri ya da bakıcılarıyla parklara gelen çocukları izlerken onların bu alanda bir öğretmene ihtiyaç duyduğunu belirlemesi ve çevresine toplanan çocuklara şaşırtıcı ve düş gücünü yakalayan masallar anlatmasıyla kavram olarak ortaya çıkmıştır. Monero çocukların birbirlerine olan düşmanca kıskançça duygularından bu öyküler ve hayallerini doğal olarak oynayarak kurtulduklarını görür ve dramının bir terapi olduğuna karar vererek (Teather Of Spentanity) 'Doğallığın Tiyatrosu' adını verdiği tiyatrosunu kurar ve bu tiyatro Psikodrama Tiyatrosuna öncülük eder. Psikodrama kişilik, kişiler arası ilişki, çatışma ve duygu sorunlarının özel dramatik yöntemlerle keşfedildiği bir grup yöntemidir. İnsanların çoğu yaşamları boyunca bir şey söylüyor, başka bir şey düşünüyor, üçüncü bir şeyi hissediyor ve sonuçta bu üçüyle de ilişkisi olmayan bir şey yapıyor. Bunun sonucu insan ruhu hırpalanıyor, stres ve parçalanmaya geliyor. Psikodramanın amacı insanların söz düşünce ve davranışlarında tutarlı olmalarına yardımcı olmaktır. Bir başka amacı da kendimize ve başkalarına karşı açık ve tutarlı olmayı kolaylaştırmaktır. Psikodramanın en önemli amaçlarından biri de bireylerde katarsis elde etme ve içgörü kazanmaları yoluyla psikolojik gelişimlerinin sağlanması ve böylece tedavi edilmeleridir. Psikodramanın, bir terapi tekniği olarak uzman kişilerce, özellikle bu konuda eğitim almış psikologlar tarafından uygulanması gerekir.

Cevap: E

www.dizgijitap.com

12. İlk drama derslerini 20. yüzyılın başında sınıfta uygulayan köy öğretmeni olan Harriet Finley Jhonson, okuldaki dramayı okul tiyatrosundan farklı uygulayan ilk kişidir. Finley Jhonson'ın dramatik yöntem üzerine yazdığı kitap, bir öğretmenin dramatik eğitim programı üzerine geniş kapsamlı bilgi verdiği ilk örneklerdendir. Kitapta öğretilecek her konu (tarih, coğrafya, din bilgisi, doğa çalışmaları, şiir, matematik ve Sheakspeare) dramatik harekete uyarlanmıştır. Kitap, teorik olmaksızın çok bir öğretim deneyiminin tanımı niteliğindedir. Bu yapılan ilk uygulamalar "–miş gibi yapmak" biçiminde yapılmıştır.

Cevap: A

13. Oluşturulan dramada şimdiki ve geçmiş arasındaki ilişki, "geriye dönüş" sahneleri gösterilerek pekiştirilir veya karakter geçmişin can alıcı görüntüleriyle karşılaştırılır (O' Neill ve Lambert, 1984. Neelands. 1990) Şimdiki zaman pasif geçmiş zaman aktif olarak yer alır.

Cevap: B

14. Pantomim, çocuklara, bir taraftan bedenlerini tanıma ve beden dilini etkili biçimde kullanma fırsatı verirken diğer taraftan belli bir etkinliğe odaklanarak iyi birer gözlemci olmalarına yardımcı olmaktadır. Pantomim, duygu ve düşüncelerin, sözcükler olmadan ifade edilmesidir. Dramayı çocuklara tanıtmada en etkili yol olan Pantomimden, çocuklar çok hoşlanırlar. Gelişimin ilk yıllarında Pantomim, mimikler, hareketler kullanılarak ve bazen de seslerle ifade edilerek, sözcükler kullanmadan basit bir şekilde ele alınır (Ömeroğlu, 1990).

Cevap: A

15. Rol değiştirme; çocukların bir etkinlikte oynadıkları rolleri değiştirerek tekrar oynamalarıdır. Böylece etkinlik bir kez daha tekrarlanmış olur.

Cevap: D

1. Proje Tabanlı Öğrenme Modeli: Planlama ve başlama, alan çalışması ve sonuçlandırma olmak üzere üç aşamadan oluşurken; tartışma, alan çalışması, ifade etme, inceleme/araştırma ve sunum/sergileme olmak üzere beş işlem aşından oluşur.

Cevap: A

2. Alan çalışmalarında birey aile ve öğretmen desteğiyle birlikte problem durumu ile ilgili birçok etkinlik (röportajlar, fotoğraf çekileri, malzeme toplama) yapar.

Cevap: C

3. Weikart tarafından geliştirilen "Anthroposofi" felsefesi, "İnsan doğasının bilgeliği" olarak açıklanır.

Cevap: A

4. 1965 yılında ABD de yoksulluk ile mücadele yasası kapsamında kabul edilen yaklaşımın temelinde "eğitimde fırsat eşitliği" ve "hiçbir çocuk geride kalmaması" yer alır.

Cevap: C

5. Piaget(1896-1980); "Zihinsel Gelişim Teorisi"nde çocuğun çevreyle olan etkileşimini ele alır. Yetişkinlerin çocuklar için hazırladığı fiziksel ortam, hem zihinsel hem de sosyal gelişimini etkiler. Piaget teorisine uygun bir eğitim programı; keşfetmeye dayalı öğrenmeyi, çocukların öğrenmeye hazır oluşlarına duyarlılığı ve bireysel farklılıkların kabulünü öngörür (Unutkan,1988). High/Scope Programı Piaget'nin teorisini okul öncesi eğitime uyarlaması ile oluşmuştur (Günay Bilaloğlu, 2008)

Cevap: E

6. İlk Yıllar Programı = 3-12 yaş arasındaki çocuklar için anlamlı, ilgi çekici ve onların zorluklarla baş etmelerine olanak sağlayan uluslararası eğitim programıdır. Yaklaşımının amacı uluslararası bilince sahip, yaşam boyu öğrenmeyi kendine ilke edinmiş bireyler yetiştirmektir. Bu amaçlara ulaşmak için belirlenen öğrenci profili özellikleri; araştıran-sorgulayan, bilgili, düşünen, iletişim kuran, ilkel, açık görüşlü, duyarlı, risk alan, dengeli ve dönüşümlü düşünebilen olarak sıralanabilir.

Cevap: E

7. Montessori yaklaşımının ilkeleri:

- Hareket ve Bilgi
- İlgili ve Saygı
- Kritik Dönemler
- Seçim
- Akran Öğrenmesi
- Anlamlı Öğrenme
- Emici Zihin
- Düzenlenmiş Çevre
- Öğretmen – Öğrenci ilişkileri

Cevap: B

8. Almanya Stuttgart'ta bulunan Waldorf-Astoria sigara fabrikasının yönetici olan Emil Molt, Rudolf Steiner'in eğitim fikirlerinden oldukça etkilenmiş ve çalışanlarına çocuklarının eğitimiyle ilgili bir seminer vermesini talep etmiştir. Ardından, Molt, Steiner'in bakış açısına o kadar hayran kalmıştır ki çalışanlarının çocukları için bir okul kurmasını talep etmiştir. Steiner, bu teklifi kabul etmiş ve 1919 yılında ilk Bağımsız Waldorf Okulu kapılarını açmıştır. Bu tarihten itibaren Waldorf hareketi de başlamıştır (Morrison, 2007). Tam zamanlı bir ilköğretim ve ortaöğretim okulu olarak başlayan Waldorf okulunda, başta fabrika işçilerinin çocukları olmak üzere 256 çocuk eğitim görmeye başlamıştır. Bu sayede ilk kez farklı cinsiyetlerden, farklı sosyal statü, etnik köken, dini anlayış ve becerilere sahip çocuklar aynı sınıfta eğitim görme imkanı bulmuşlardır (Nicol ve Taplin, 2012).

Cevap: A

Test - 1

9. Edelman tarafında ABD de geliştirilen Head Start yaklaşımı "Eğitimde fırsat eşitliğini sağlamak "amacıyla geliştirmek amacıyla ortaya çıkmıştır. Bu doğrultuda "Şartları elverişsiz çevrelerden ve ailelerden gelen çocuklar için ortak bir yetiştirme ortamı yaratmak "amacı Head Start yaklaşımı içerisinde yer alır.

Cevap: C

10. High Scope programı ilk defa Perry okul öncesi çalışması kapsamında 1962 yılında 123 düşük sosyo-ekonomik düzeydeki Afrikan-Amerikan çocuklarda uygulanmıştır. Bu nedenle, Perry anaokulu programı olarak da bilinir.

Cevap: C

11. Montessori sınıflarındaki materyaller daha çok doğal ve ahşap materyallerden oluşmaktadır. Her materyal-den sınıf içerisinde bir tane bulunur. Materyaller hata denetimi olan, öğrencinin hata yaptığında fark etmesine ve düzeltmesine olanak tanıyan tasarıma sahiptir.

Cevap: D

12. Montessori yaklaşımı "Duyuşsal Bilişselcilik "olarak da ifade edilir. Maria Montessori, Montessori meto-duna özel temelde duyu bütünlemeye dayanan materyaller geliştirmiştir. Pembe kule, kahverengi mer-diven, renkli silindireler, kırmızı çubuklar, ses ve koku tüpleri, geometrik kalıplar gibi temel duyu materyalleri her sınıfta bulunmaktadır.

Cevap: D

13. Steiner'in hareket sanatı olarak adlandırılan öritmi, konuşma ve müziği hareketler ve jestler yoluyla gör-nür hale getirir. Müzik veya konuşma bedensel hare-ketlerle ifade edilir. Bunun sonucunda da dansa ben-zer bir sanat ortaya çıkar. Öritmi, çocukların uyum ve denge geliştirmelerine yardımcı olur. Örneğin, çocuk-lar okuma yazmayı öğrenirken fiziksel jestler yoluyla harflere dönüşürler. Steiner'a göre her ses (konuşma veya müzik sesi olabilir), jestlerle ve beden hareket-leriyle yorumlanabilir. Bu nedenle, "o" sesini öğrenen çocuklar, bir taraftan "o" sesini çıkarırken bir taraftan da kollarını birleştirerek "o" harfini yaparlar. Ritim bü-tün etkinliklerin önemli bir bileşenidir. Ritim bütün bir okul gününe ve hatta okul yılına dağılır (Morrison, 2007).

Cevap: D

14. High Scope yaklaşımında günlük rutinler, günlük olay-ları yapılandırmayı sağlar. Yapılandırma, çocuğun alanları nasıl kullanacağını ve akranları ve yetişkinler-le iletişim biçimini açıklar. Günlük rutinler; küçük veya büyük grupta "planla - yap - hatırla" sürecini içerir ve tam gün rutinler şu şekilde sıralanabilir:

- Kahvaltı
- Büyük grup
- Planlama çalışma, temizlenme, hatırlama
- Küçük grup
- Açık hava
- Öğle yemeği
- Kitap okuma ve dinlenme
- Hafif yemek
- Açık hava ve ayrılış

Cevap: B

15. Waldorf sınıflarında en dikkat çekici alanlardan biri de mevsim veya festival masasıdır. Bu masa doğa masa-sı olarak da adlandırılmaktadır. Genelde sınıfın bir kö-şesinde bulunan bu masa çocukların hikaye zaman-larında etrafına oturabilecekleri şekilde düzenlenir ve mevsime göre değiştirilir (Özellikle bu bilgi ortak olarak kullanılan "doğa masasının" Montessori yaklaşımı ile farkını içerir). Sade renkli kumaşlar üzerine yaprak, çiçek, yosun ve ince dal gibi mevsimsel materyaller yerleştirilir. Ayrıca, o mevsime uygun hayvanlar, kuş-lar, böcekler veya onlarla ilgili malzemeler de masada yer bulur. Örneğin baharda kuzu yünleri, yazın ince kumaşlar, sonbaharda ise bacalar masaya getirilebi-lir. Bazı durumlarda ise doğa masası dört elementin sembollerini içerir. Dünya ve toprak için kristaller ve yosunlar, hava için kar taneleri ve kelebekler, ateş için mum veya baca ve son olarak su için bir kase su veya mavi ipek kumaştan yapılan bir göl kullanılabilir (Nicol, 2010; Nicol ve Taplin, 2012).

Cevap: D

1. Montessori yaklaşımında her materyal sadece bir amaca hizmet eder. Dolayısıyla Montessori materyalleri çoğunlukla yapılandırılmış materyal yapısı içerisinde yer alır.

Cevap: A

2. İtalya'da 1968 yılında hükümet, okul öncesi eğitimi destekleme kararı almıştır. 1970 yılında hükümet, belediyelere okul öncesi eğitimi yaygınlaştırma amacı ile kreş ve anaokulu açma ve yürütme talimatı vermiştir. Bu yetkiye dayanarak belediye, çeşitli üniversitelerden bilim adamları ile iş birliği yaparak Reggio Emilia adında bir okul öncesi eğitim projesi başlatmıştır. Reggio Emilia projesi mevcut okul öncesi kurumlarında reform yapmayı ve bu kurumları güncelleştirmeyi, ayrıca yeni anlayışa göre birçok okul öncesi eğitim kurumu açmayı ve bu kurumlarda orijinal eğitim metotları uygulamayı hedeflemiştir. Proje ekibi bir başkan, başkan yardımcıları ve beş asistandan oluşmuştur. Ayrıca birçok üniversiteden fizik, sanat, tarih, psikoloji ve pedagoji gibi alanlardan uzman bilim adamları da danışman olarak görev almıştır. Bir asistan rehberliğinde birden fazla anaokulundan sorumlu ekipler oluşturulmuştur. Ekiplerde asistanla birlikte, özel eğitimci ve doktor da bulunmuştur. Öğretmenlerin hizmet içi eğitimi ve ailelerle işbirliğinin sağlanması da uzman eğitimcinin görevleri arasında yer almıştır (Temel, 2005).

Cevap: B

3. Verilen öncüller incelendiğinde:

- I. Malaguzzi; Piaget, Vygotsky, Bruner ve diğerlerinin sosyal yapılandırmacılığa ilişkin görüşlerinden etkilenmiştir. (Doğru)
- II. Çocukların nasıl öğrendikleri ile ilgilidir. (Doğru)
- III. Dokümantasyon bir iletişim aracıdır. (Doğru)

Cevap: A

4. Verilen şıklar incelendiğinde :

- Çocuk bir lider, işbirlikçi ve iletişimci olarak algılanır (Doğru)
- Çevre üçüncü öğretmendir. (Doğru)
- Öğretmen bir araştırmacı, ortak ve rehberdir (Doğru)
- Bütün sınıflar Atelierista adı verilen ortak bahçeye açılır (Yanlış) doğrusu ise bütün sınıflar "piazza" adı verilen ortak bir bahçeye açılır. Atelierista ise sanat öğretmeni olarak yer alır.
- Dokümantasyon bir iletişim aracıdır (Doğru)

Cevap: D

5. İbrahim'in yaptığı proje çalışmalarının eğitiminin amaçları ve odak noktasının yapısı incelendiğinde "Çocuğun gelişimini engelleyen 'duvar'ları çocuğun kendi kendine aşmasının sağlanması" ve "Çocuğun yüz dili şeklinde kavramsallaştırılan çocuğun sembolik yolla kendini ifade etmesine odaklanılır" ifadeleri L.Malaguzzi tarafından geliştirilen R.Emilia yaklaşımına aittir. Ayrıca "çocuğun yüz dili" ifadesi bireyin kendini birçok yol ile ifade edilmesi olarak açıklanır.

Cevap: A

6. Hatice'nin yaptığı proje çalışmalarının eğitiminin amaçları ve odak noktasının yapısı incelendiğinde "Çocukların neyi nasıl yapacaklarına ilişkin tercih yapma ve karar alma yeteneklerini geliştirmelerine yardımcı olmak "ve "Etkin öğrenme, olumlu yetişkin-çocuk etkileşimleri, çocuklara yönelik hoşgörülü bir öğrenme ortamı, tutarlı bir günlük akış, çocukların günlük değerlendirmelerinin bir ekip tarafından yapılması, aile katılımı' konularına odaklanılmıştır" ifadeleri D. Weikart tarafından geliştirilen High Scope yaklaşımına aittir. Ayrıca High Scope programının dayandığı temel ilke "etkin öğrenme"dir. Diğer dört temel ilke ise; olumlu yetişkin-çocuk etkileşimi, öğrenme çevresi, tutarlı bir günlük program ve değerlendirmedir. High Scope yaklaşımında öğretmenlerin görevi, etkin öğrenmeyi geliştirecek bir ortam sağlamak ve çocuklara eylemleri hakkında düşünmeleri için yardımcı olmaktır. Bir anlamda çocuklar, gelişmişlik düzeyleri elverdiğince bilimsel gözlem ve müdahale yöntemiyle öğrenmektedirler (Aral, Kandır ve Can Yaşar, 2000; Koçak, 1998; Poyraz ve Dere, 2001). Yetişkinler, çocukların etkin öğreniciler olabileceği bir ortam oluşturmak amacıyla, önceden bildirilmeyen hiçbir değişikliğin olmadığı tutarlı bir günlük program oluşturup bu programı sürdürürler. Günlük programın aksamaadan uygulanması, çocuklara zaman denetimi ve bağımsızlığın keyfine varma fırsatı sağlar ki bu da sorumluluk duygusunu geliştirmektedir (Koçak, 1998). High Scope programının günlük düzenini; temizlik, planla-yap-değerlendir sıralaması, küçük ve büyük grup faaliyetleri ve açık hava faaliyetleri oluşturmaktadır.

Cevap: B

7. Rabia'nın yaptığı proje çalışmalarının eğitiminin amaçları ve odak noktasının yapısı incelendiğinde "Sanat yardımıyla çocukta irade, duygu ve düşüncenin geliştirilmesi ve nihayetinde benlik bilincinin geliştirilmesi" ve "Sanat yoluyla çocuğu bütünüyle eğitmek konusuna odaklanılmıştır. Beyin, kalp ve yetenek, bu programın temel felsefesini oluşturmaktadır ifadeleri R.Steiner tarafından geliştirilen Waldorf yaklaşıma aittir. Ayrıca Waldorf eğitiminde öğrencilerin kendi görüşlerini ve dünyadaki yerlerini anlamaya yönelik bir anlayış biçimi geliştirmek temel ilkedir. Waldorf eğitim sisteminde insanlar belli bir milletin üyesi değil öncelikle dünya vatandaşıdır. Bu eğitim sisteminde tüm çocuklar için şu eğitim felsefesi benimsenmektedir: "Kalp, akıl ve yetenek" (Çekiç, 2015) Waldorf okullarının sahip olduğu ilkeler şu şekildedir: (Toran, Steiner Pedagojisi ve Waldorf Okulları, 2014).

- Sosyal sınıf, etnik köken ve inanç bağlamında hiç bir ayrım yapmaksızın tüm çocuklar bu eğitim sisteminden yararlanma hakkına sahiptir.
- Waldorf okulları ekonomik ve politik olarak devletten tamamen bağımsız olmak zorundadır.
- Waldorf okullarında hiyerarşik düzen yoktur. Bu okullar bir yönetici tarafından değil, bizzat uygulamaları gerçekleştiren öğretmenler tarafından yönetilmektedir.
- Waldorf okulları toplumsal yapının bütün öğelerini eğitim programına dahil etmeli ve çocuğun gerçek yaşam ile ilişkisini kuvvetlendirmelidir.
- Waldorf okullarında çocuklar okul öncesi dönemden liseye kadar kesintisiz eğitim almalı. Bu ancak çocuğun kendi kararlarını vereceği yaşta başka bir yeri tercih etmek istemesi ile değişebilmektedir.
- Çocukların bireysel farklılıklarına saygı gösterilmesi en temel ilkeler arasındadır. Bunun yanı sıra her çocuğun potansiyeline ve gereksinimine uygun eğitim ortamı ve programı tasarlanmalıdır.
- Çocuğun gelişimi sürekli olarak ileriye dönük ve aşamalar halinde olmalıdır.
- Waldorf okullarında eğitim her yıl değişmemeli. Çocuk ilköğretim boyunca aynı öğretmenden ders almalıdır (8 yıl boyunca aynı öğretmen anlayışı).
- Waldorf okullarında değerlendirme çocuğun gelişimsel özelliklerinin dikkatlice gözlemlenmesini gerektirir.
- Waldorf okullarında çocuk bütünsel olarak ele alınmalı ve çocuğun tüm gelişim alanları eşit bir şekilde desteklenmelidir.

Cevap: E

8. Merve'nin yaptığı proje çalışmalarının eğitiminin amaçları ve odak noktasının yapısı incelendiğinde "Çocukta bireysel sorumluluk alabilme becerisinin geliştirilmesi" ve "Emici zihin kavramı ile ifade edilen çocuğun doğumdan itibaren güçlü bir şekilde çevresini ve yaşadığı deneyimleri özümsemesine odaklanılmıştır" ifadeleri Montessori yaklaşımının özellikleri içerisinde yer alır. Her çocuk kendinin öğretmenidir anlayışından beslenerek yapılandırılmış materyal anlayışı ile birlikte bireylerin öğrenmelerinin sorumluluğunu alması ile birlikte kalıcı öğretmenler gerçekleşeceğini savunan kuramcı, verilen her türlü bilginin çocuk tarafından alınmasına da "emici zihin" ismini verir. Emici zihin kavramı bilinçli ve bilinçsiz olmak üzere ikiye ayrılır.

Cevap: D

9. Piazzaların bulunduğu alanlara sınıfların açılması, çocukların ve yetişkinlerin sürekli geçiş yapmalarından dolayı, çocuk ve yetişkin arasındaki sosyal alışverişi kolaylaştırmış, çocukların ve öğretmenlerin bir arada bulunmasına olanak sağlamıştır (Temel ve Dere, 1999). Piazzalar çocukların enerjilerini boşaltacak bir yer değil, dramatizasyon yaptıkları, kostümler giyip oyunlar kurdukları keşifler yaptıkları mekanlar olarak tanımlanmıştır (Edward, 2002).

Cevap: A

10. Waldorf okulları doğa ile içiçe olunabilecek ve doğanın sunduğu imkanlardan faydalanabilecek ortamlarda kurulurlar. Sınıf ortamı düzenlenirken estetik düzen ve doğal ortam şeklinde olmasına çok fazla dikkat edilir. Sınıf doğal ortama en yakın şekilde düzenlenerek çocuğun doğasal algısının açılması sağlanır, doğanın döngüsünü, ritmini algılaması ve doğa ile yaşaması için çalışılır (Kotaman, 2009). Waldorf yaklaşımında çocuk doğanın bir varlığı olarak görüldüğünden kişinin bütünlüğünü sağlaması ancak doğa ile bütünleşmesi sayesinde olabileceği düşünülmektedir. Yine doğal döngünün mevsimlerin yaşam ritminin insanın kendi ritmini etkilediği, insanın bu ritim içinde var olduğu düşünülmektedir. Bütün bu nedenlerden dolayı sınıf ortamı doğal varlıklarla doludur. Anaokulunda ve ilkokulda sınıfta doğa masası yer alır. Bu masa sayesinde çocuk doğanın güzelliğinden ve ritminden haberdar edilir. Doğa masasına mevsimsel nesnelere konur. Çocuklar bu masaya katkı yapabilirler. Kültürlerini ve geleneklerini yansıtan sanat eserleri ile sınıfı süsleyebilirler. Kendi geçmişlerinden gelen güzelliği duyumsamaları bu sayede kolaylaştırılır. Bir etkinlikten diğerine geçişte müziğin kullanılması okulunun estetik yanının başka bir örneğidir (Hutchingson, & Hutchingson, 1993; Easton, 1997).

Cevap: E

11. Montessori yaklaşımında çocuk, hiç kimseden yardım almadan kendi başına öğrendiği için ortamın düzeni çok önemlidir. Bu nedenle ortam, çocuğa göre düzenlenir. Materyaller ise ortamın en önemli unsurlarını oluşturur. Çünkü çocuk bilgiyi öğretmenden değil, kendi deneyimleri yoluyla ortamda sunulan materyallerden alır. Bu okullardaki materyaller, doğrudan doğruya ruhun olgunlaşma ihtiyacına karşılık gelir. Bu okullarda çocuk istediği zaman seçtiği materyalle vakit geçirebilir. Materyallerin seçiminde hiçbir öğretmen çocuğa rehberlik edemez. (De Bartolomeis, 1973)

Cevap: D

12. İkinci Dünya Savaşı'nın bitiminden altı gün sonra 1945'te Reggio Emilia'nın 50 kilometre kuzey batısındaki Villa Cella adındaki küçük bir köyde insanların küçük çocuklar için bir okul inşa etmeye başladığı haberleri yayılmaya başlamıştır. Yirmi yaşında genç bir öğretmen olan Loris Malaguzzi (1920-1994) bunu duymuş ve olanlara kendi gözüyle tanık olmak için Villa Cella'ya gitmiştir. Köye gittiğinde savaş sonrası sağlam kalan tuğla parçalarını seçip taşıyan kadınlar görmüş ve ne yaptıklarını sormuştur Kadınlar, "Biz çocuklarımız için okul yapıyoruz." yanıtını vermişlerdir. Köylüler, Almanların geri çekilirken bıraktıkları bir tank ve birkaç kamyonu satın, geceleri ve pazar günleri de çalışarak okulu yapmayı planlamışlardır. Arazi çiftçiler tarafından bağışlanmış, tuğlalar ve kirişler bombalanmış evlerden çıkartılmış, kum ise nehirde getirilmiştir. Kadınlar, "Bizim çocuklarımız da zengin insanların çocukları kadar zekidir" demişlerdir. Malaguzzi'nin öğretmen olduğunu duyunca kendileriyle çalışına ani istemişler, Malaguzzi de, "Benim çok fazla deneyimim yok, fakat elimden gelenin en iyisini yapmak için söz veriyorum. Biz birlikte ilerlerken ben de öğreneceğim ve çocuklarla birlikte çalışırken öğrendiğim her şeyi onlara da öğreteceğim" diye yanıtlamıştır. Aileler, özellikle de kadınlar, canla başla çalışmış ve sekiz ay sonra okulu tamamlamışlardır. Bu sırada Malaguzzi devletin çocukların farklılıklarını yok sayan ve onlara karşı hoşgörü göstermeyen yaklaşımına karşı tepki olarak, yedi yıldır yürüttüğü öğretmenlik görevinden ayrılmaya karar vermiş ve Ulusal Araştırma Merkezi'nde psikoloji eğitimi görmek üzere Roma'ya gitmiştir. Reggio Emilia'ya geri döndüğünde ise okulda problem yaşayan çocuklar için kurulmuş olan belediyeye ait psikolojik danışma merkezinde çalışmaya başlamıştır. Bu dönemde Malaguzzi sabahları bu merkezde çalışmalarını sürdürürken, öğleden sonra ve akşamları da ailelerin kurduğu küçük okullarda çalışmıştır. Malaguzzi bu okullarda çeşitli eğitim kurumlarından yetişmiş, birbirlerinden oldukça farklı ancak olağanüstü yüksek motivasyona sahip, düşünceleri ve enerjileri sınırsız öğretmenlerle birlikte çalışmıştır (Edwards, Gandini ve Forman, 1993). 1963 yılında, Malaguzzi'nin önderliğinde ilk kurulan Scuola Robinson (3-6 yaş) çocuk okulu resmen kabul edilmiştir. 4 yıl boyunca bütünüyle anne- babalar tarafından işletilen bu okullar 1967'de Reggio Emilia Belediyesi tarafından yönetilmeye başlanmıştır (<http://www.etiitim-pedia.com/retipio-emilia-dunvayi-deuistiren-kasaba/02.03.2016>)

Cevap: A

13. Steiner'a göre, insan denen şey beden, tin ve ruhtan oluşur. Bu ayrım, insan vücudundaki belli bölgeleri de işaretlemektedir. Beden, insanın niyetine aldığı eylemleri yapmasına izin veren kol bacak gibi uzuvları kapsamaktadır. Tin, insanın düşüncelerinin ve zihinsel imgelerin üretildiği baş bölgesini ifade etmektedir. Son olarak ruh ise, hislerin fark edilerek duyguların açığa vurduğu göğüs ve kalp bölgesini içermektedir. Bütün insanların esas amacı kendileriyle ve çevreleriyle doğru ilişkiler kurarak, bedenlerinin, ruhlarının ve tinlerinin dünyayla iletişime geçmesidir. Örneğin, fiziksel bedenin sağlıklı organ geliştirmesi ve bağışıklık kazanması gereklidir. Ruhun dünya ile olumlu ve güvene dayalı bir bağlantı kurmasına ihtiyaç vardır. Son olarak, tin, günlük yaşam içinde karşılaşılan zorluklarla mücadele etmeyi öğrenmek ister, böylece kişinin problemleri olumlu bir yaklaşımla karşılamasını sağlar.

Cevap: B

14. "İmkansız 100 işte orada" şiiri Loris Malaguzzi tarafından yazılmış bir eleştiri şiiridir ve yaklaşımı benimseyen bütün okul yapıları içerisinde yer alır. Ayrıca şiiri ezberlememiz gerekmez ama olası bir soru ile karşılaştığımızda rahatlıkla çözebilmemiz için şiirin yapısını bilinmesi gerekebilir.

Cevap: B

15. Oyun materyalleri arasında tahta kalasları, ahşaptan oyun sandıkları, sade kıyafetler, yün halatlar bulmak mümkündür. Hasır sepetler içinde kozalaklar, taşlar, at kestaneleri, kabuklar ve kütük parçaları bulunur. Bu materyaller para veya yiyecek gibi küçük şeylerin yerine kullanılır ve oyunları zenginleştirir. Çok sade ve detaysız şekilde yapılan bebekler, kuklalar ve kostümler hikayeleri ve oyunları canlandırmada kullanılır (Nicol ve Taplin, 2012).

Cevap: D

Test - 3

1. Waldorf yaklaşımında duvarlar genelde soluk pembe gibi yumuşak renklere boyanır (Nicol, 2010), perdeler bitkisel boyalı kumaşlardan yapılır; masa ve sandalyeler ise doğal ahşaptandır (Gordon ve Browne, 2007).

Cevap: D

2. High Scope yaklaşımının ilkeleri:
- Olumlu yetişkin-çocuk etkileşim
 - Öğrenme çevresi ortamı
 - Tutarlı günlük program
 - Etkin öğrenme
 - Değerlendirme

Cevap: E

3. High Scope öğrenme çarkı şu şekilde gösterilebilir:

Cevap: D

4. High Scope yaklaşımının bileşenleri içerisinde yer alan "seçim" ilkesinde ne yapacağına çocuk karar verir. Öğrenme çocuğun kişisel ilgilerini ve amaçlarını izleme girişimleri sonucu ortaya çıktığı için, etkinlik ve materyalleri kullanmada kararların çoğunu çocukların vermesine, çocukların problem çözme çabalarına, öğretmenleri ve arkadaşlarıyla iletişim kurmalarına ve yaratıcı olmalarına izin verilmelidir.

Cevap: A

5. İtalyan eğitim felsefesi uzmanı Maria Montessori 1970 yılında İtalya Ancora da dünyaya gelmiştir. İtalya'nın ilk kadın doktoru olan Montessori, metodunun temellerini zeka engelli çocuklarla yaptığı çalışmalarla oluşturmuştur (Y). Elde ettiği başarılar sonucunda da bu yöntemi normal çocukların eğitiminde kullanmaya karar vermiştir. Bu metot çocukların tutum, ilgi ve davranışları rehberliğinde olgunluğa ulaşmıştır. Yüzyılı aşkın süredir kullanılan Montessori eğitim sistemi Maria Montessori tarafından geliştirilmiştir(D). Montessori metodu daha çok okul öncesi kurumlarında ve lise dahil olmak üzere tüm eğitim seviyelerinde uygulanmaktadır. Alzheimer hastalığı olan yetişkinlerde de kullanılmaya başlanılmıştır(D).

Cevap: A

6. Bu doğrultuda;
- Gezi öncesinde çocuklara nereye gidileceği, nasıl gidileceği ve nelerin gözleneceği hakkında açık ve kısa bilgiler verilir (D)
 - Geziye nasıl gidileceği, taşıt durumları, o anda tespit edilir (Y)
 - Gezisinin asıl amacı, çocuklara konuyu ezberletmektir (Y)
 - Gezisindeki gözlemleri çocuklarla birlikte değerlendirmeye gerek yoktur (Y)
 - Geziye katılım zorunlu değildir (Y)

Cevap: A

7. **Montessori yaklaşımında;** Öğretmen, çocukların önceden hazırlanmış olan çevrede, özgürce hareket edebilmelerini sağlayan, insan gelişimi ve büyümesi hakkında yeterli bilgiye sahip olan, çocukların gelişimsel ihtiyaçlarını materyal ve çeşitli etkinliklerle karşılayabilmek için gözlem yapabilme becerisine sahip olan, ve çocukları öğrenme için motive eden kişidir. Öğretmenin görevi, kendi bilgi ve deneyimlerini empoze etmekten ziyade, çocukların gelişimleri için kendilerinde var olan potansiyeli kullanma fırsatı vermektir.

Cevap: A

8. Öyküde konunun ve başlığın belirlendiği aşama Ayarlama'dır. Ayarlama aşamasında çocuklar ve öğretmen birlikte konuya uygun başlık belirlerken bir işbirliği içindedir.

Cevap: A

9. Orman okulları 1950'lerden günümüze devam eden bir eğitim yaklaşımıdır. Danimarka ve İsveç'te başlayan bu yaklaşım önce İskandinav ülkelerine daha sonra ise Avrupa, Çin, Yeni Zelanda, Amerika ve Kanada'ya doğru yayılmıştır. Doğa anaokulu olarak da bilinir.

Cevap: E

10. Bank Street yaklaşımında planlanmış bir günlük müfredat yoktur ve yaşam boyu öğrenmeyi merkeze alır.

Cevap: C

11. Ev merkezli uygulamalar, ailenin gereksinimlerini kendi ortamında belirlemek, aile ile birlikte planlama yapmak, çocuğun gereksinimlerini kendi ortamında karşılamak ve aileye bilgi ve eğitimi sağlamak için ideal ortamlardır. Bu modelde amaç hem çocuğun gelişimini desteklemek hem de çocuğa bakan kişileri çocuğun eğitimi ve bakımında etkin kılmaktır.

Cevap: B

12. Portage Projesi, ülkemizde 1989 yılında Hacettepe Üniversitesi Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Bölümü tarafından uygulanmıştır.

Cevap: C

13. Montessori (Duyuşsal Bilişselcilik) eğitim ortamı dört temel öğrenme alanına ayrılır: günlük hayat becerilerini kapsayan pratik hayat alanı, bir yada daha fazla duyuya odaklanan duyuşsal alan, dil ve matematik alanlarıdır. Bunlara ek olarak program coğrafya ve bilim, müzik, sanat, drama, hareket etkinliklerini kapsar.

Cevap: D

14. Waldorf felsefesine göre bir oyuncak ne kadar tamamlanmışsa - yapılandırılmışsa - çocukların doğasında bulunan yaratıcılığı, üretkenliği ve hayal gücünü o kadar sınırlandırır. Bu nedenle, çocuklara doğal, açık uçlu ve farklı oyunlara uyarlanabilecek nitelikte materyaller sunulmaktadır (Gordon ve Browne, 2007).

Cevap: D

15. Kitap merkezinde çocukların dil gelişimleri, hayal güçleri, anlatım ve dinleme becerileri desteklenip, kelime hazineleri gelişir. Ayrıca okuma alışkanlığını kazandırılması desteklenir.

Cevap: D

Test - 4

1. Kalp, akıl, yetenek (beden, zihin, ruh) felsefesi R. Steiner tarafından geliştirilen Waldorf yaklaşımı ile ilişkilendirilir.

Cevap: C

2. Orman Okulu yaklaşımı Danimarka'dan sonra İngiltere'de de başarıyla uygulanmıştır. İngiliz eğitim sisteminde önemli bir yeri olan Orman okullarının işleyişi ile ilgili ilkeler altı başlıkta ele alınmaktadır (Cree ve McCree, 2013).

- Orman Okulu, orman veya ağaçlık doğal ortamlarda düzenli ve sık şekilde gerçekleştirilen öğrenme toplantılarından oluşur. Yani, süreç tek seferlik ziyaret olarak değil, düzenli ve sık şekilde yapılan oturumlar olarak planlanmalıdır. Planlama, uyarılama, gözlem yapma ve gözden geçirme orman okullarının temel bileşenleridir.
- Orman okulları mutlaka orman veya ağaçlık bir alanda yer alır. Böylece, öğrenci ve doğal ortam arasındaki ilişkiyi geliştirilmesi hedeflenir
- Orman okulu, sürece katılan herkesin bütüncül olarak ve çok yönlü şekilde gelişmesini hedefler. Öğrencileri, dayanıklı, özgüveni yüksek, bağımsız ve yaratıcı bireyler olmaya teşvik eder.
- Orman Okulu çocukların kendilerine ve ortama uygun risklerle karşılaşmaları için fırsatlar sunar.
- Orman Okulu, eğitimi ve kalifiye Orman Okulu Uygulayıcıları tarafından işletilir. Eğitimsizler, mesleki uygulamalarını sürekli geliştirirler.
- Orman okulu, öğrenci merkezli pek çok uygulamadan yararlanır.

Cevap: E

3. Verilen görseldeki sınıf yapısı incelendiğinde şu sonuçlar ortaya çıkmaktadır:

- Yapılandırılmış sınıf yapısı
- Materyal zenginliği
- Materyal çeşitliliği
- Günlük yaşam materyalleri vb.

Cevap: A

4. Waldorf okulları yapı olarak doğa ile iç içe olunabilecek, doğanın sunduğu imkanlardan faydalanılabilecek yerlerde kurulurlar. Sınıf ortamının düzenlenirken estetik ve doğal bir ortam yaratılmasına çok dikkat edilir. Doğadaki ve sınıftaki güzelliğin çocukta doğa sevgisinin oluşmasını, doğal uyumun algılanmasını sağlayacağı; doğanın bir parçası olduğu için mutluluk yaratacağı düşünülmektedir. Sınıf doğal ortama en yakın şekilde düzenlenerek çocuğun doğanın döngüsünü ve ritmini algılamasına ve yaşamasına da çalışılır. Bu doğrultuda natüralizm ile daha fazla ilişkilendirilen yaklaşım olarak da ifade edilir.

Cevap: E

5. Günlük plan yapısı içerisinde hikaye ve masal okuma/anlatma etkinliklerine en fazla yer veren yaklaşım R. Steiner tarafından geliştirilen Waldorf yaklaşımıdır.

Cevap: C

6. Tahmin (Öngörü) ilkesi: Tüm çocuklar "sonrasında neler olacağını" bilmek isterler. Zaten merak insanın içinde olan ve bilgi toplumunda insanların gerekli özellikleri arasında gösterilen temel bir olgudur. Çocuklar öykünün nasıl devam edeceğini, öykü bitse bile öykünün devamında ne gibi olayların gelişebileceğini merak ederler. Merak eden çocuklar da olayları ihtimaller dâhilinde tahmin etmektedirler. Bu durum ise çocuğun öyküyü daha iyi işlemesini sağlamaktadır. Zaten iyi bir öykü, çocukları içine çekerek neler olacağını tahmin edilmesini ve öyküde gizli öğelerin zevkle sezinlenmesini sağlamaktadır (Coşkun, 2013).

Cevap: C

7. Öğretmenin İpi İlkesi: Öyküleştirme konusunda öğretmen ve çocuk arasındaki ikili ilişkileri ve işbirliğiyle öyküyü oluşturmayı içeren bir ilkedir. Öğretmen, her zaman program hedeflerini içermesi için planlanan gerçek öykü temasını yani ipi tutar. Bu ip ne çok sıkı, ne de çok gevşek olmalıdır. İpin sırrı, esnek olması ve sayısız kıvrımlara, bükülmelere hatta düğümler oluşmasına imkân vermesidir. Tema, ip üzerinde dolaşılabilir bir yoldur ve beklenmedik sapmalara ve dolambaçlara rağmen çocuklar öğretmenin hazırladığı yolu takip ederek öğretmenin planladığı programı öğrenirler. Çocuklar öğretmenin planlamış olduğu programı yaparken, kendilerini kontrol etme becerisini geliştirir (Yiğit, 2008).

Cevap: A

8. Tahmin (Öngörü) ilkesi: Tüm çocuklar "sonrasında neler olacağını" bilmek isterler. Çocuklar öykünün nasıl devam edeceğini, öykü bitse bile öykünün devamında ne gibi olayların gelişebileceğini merak ederler. Merak eden çocuklar da olayları ihtimaller dâhilinde tahmin etmektedirler. Bu durum ise çocuğun öyküyü daha iyi işlemesini sağlamaktadır. Zaten iyi bir öykü, çocukları içine çekerek neler olacağını tahmin edilmesini ve öyküde gizli öğelerin zevkle sezinlenmesini sağlamaktadır (Coşkun, 2013).

Cevap: C

9. **Sahiplik İlkesi:** Çocuklar bağımsız rol aldıkları projelerde ya da grup çalışmalarında kendilerini sorumlu ve istekli hissettikleri için bu; çocukları en fazla motive eden ilkedir. Öyküleştirme yöntemi çocuklara sorduğu anahtar sorularla ("..... nedir?", "Sizcenasıl bir şeydir?" veya "..... hakkında ne düşünüyorsunuz?" gibi), onların fikirlerine saygı duyulduğunu hissettirir. Çocukların fikirleri dikkate alınarak sürece başlanması, onların doldurulmayı bekleyen boş bir levha olarak görülmediği anlamına gelmektedir. Çocukların fikirleri doğrultusunda öykünün yapılandırılarak başlaması ve bunu sınıfta görsel olarak hayata geçirilmesi; tüm öykü temasını sürdürecektir enerjiyi elde etmeye olanak sağlar (Tepetaş, 2011).

Cevap: E

10. **Bağlam İlkesi:** Yeni öğrenmeler önceki öğrenmelerle bağlantılı olmalıdır ki, çocuklar bilinenden bilinmeyene doğru giderek öğrensinler. Bu yüzden konular aşamalı bir şekilde verilmelidir. Kolaydan zora, eski bilgilerden yeni bilgilere doğru bir akış olmalıdır. Öyküleştirme konusu çocuklara gerçek yaşamı yansıttığından, bağlam tanıdık ve çocuklar kendi yaşamlarıyla öykü arasındaki ilişkiyi kurmaktadır (Coşkun, 2013).

Cevap: B

11. **Uygulamadan Önce Yapı İlkesi:** Çocuklardan düşüncelerini ifade etmelerini istemeden önce, onların daha önce kazanmış oldukları bilgileri en üst noktaya kadar getirdiklerinden emin olmalıyız. Böylece kendi sorularını oluşturabilirler ve bunlara yanıt aramaya başlayabilirler. Çocuklar bildikleri konuları dile getirerek neleri bilmediklerini keşfedebilirler. Bunun için öğretmen; ortamın oluşturulmasına, araştırma yapılmasına, sunum yapılmasına veya bir maketin yapılmasına uygun bir yapı sunmalıdır. Örneğin bir duvar panosu oluşturabilir. Bu yapı, gerekenleri tek başına yapmak için gerekli beceriye sahip olmayan çocuklar açısından da eşitlik sağlamaktadır. Bu becerilere sahip olan çocuklar ise kendi başlarına çalışmaya yönelebilirler. Uygulamadan önce belirli bir yapının bulunması ilkesi, gerekli şartlar sunulduğunda, tüm çocukların kendilerinden istenenleri başarıyla yerine getirebileceği inancını desteklemektedir (Yiğit, 2007).

Cevap: E

12. **Sahiplik İlkesi:** Çocuklar bağımsız rol aldıkları projelerde ya da grup çalışmalarında kendilerini sorumlu ve istekli hissettikleri için bu; çocukları en fazla motive eden ilkedir. Çocukların fikirleri dikkate alınarak sürece başlanması, onların doldurulmayı bekleyen boş bir levha olarak görülmediği anlamına gelmektedir. Çocukların fikirleri doğrultusunda öykünün yapılandırılarak başlaması ve bunu sınıfta görsel olarak hayata geçirilmesi; tüm öykü temasını sürdürecektir enerjiyi elde etmeye olanak sağlar (Tepetaş, 2011).

Cevap: D

13. İtalya'nın ilk kadın tıp doktoru olan M. Montessori kendi ismi ile anılan ilk "Çocuk Evi"ni 1907'de Roma'da açmıştır. Roma Üniversitesi Tıp Fakültesi'ni bitiren doktor, daha sonra aynı üniversitenin psikiyatri bölümüne girmiş ve bu dalda uzman olmuştur. Psikiyatri bölümündeki görevi sırasında zihinsel engelli çocuklarla ilgilenmiş ve onların özel bir eğitimden geçirilerek gelişmelerine yardımcı olunabileceği kanısına varmıştır. Bu düşünceden hareketle özel eğitim alanının öncüleri olan Itard ve Seguin'in çalışmalarını incelemiştir. Zihinsel engelli çocuklarla yaptığı çalışmalardan aldığı olumlu sonuçlar üzerine, aynı yöntemlerin normal çocuklar için de kullanılabileceğini düşünerek, çalışmalarını eğitim alanına yöneltmiştir. Bu konudaki bilgisini arttırmak amacı ile Roma Üniversitesi'nde Felsefe, Psikoloji ve Antropoloji öğrenimi görmüştür (Lillard, 1973; Aytaç, 1976).

Cevap: D

14. Loris Malaguzzi tarafından İtalya da ortaya çıkan R. Emilia yaklaşımında Öğrenci; doğumdan itibaren sosyal olan, zeka dolu ve meraklı bir çocuk imgesi çizmektedir. Ayrıca meraklı olan çocuk yapısı araştırma ve keşfetme becerilerini doğurur.

Cevap: A

15. Reggio Emilia Okullarında 'atelierista' olarak adlandırılan, sanat alanında eğitim almış ve diğer öğretmen ve çocuklar ile yakın bir şekilde çalışan bir sanat öğretmeni vardır. Atelierista, öğretmenlerle her gün birkaç kez görüşerek öğretmenlerin belirli şeyleri çocuklara nasıl tanıtacakları ve ne tür materyalleri kullanabilecekleri hakkında bilgi verir ve birbirleriyle fikir alışverişinde bulunurlar. (Vecchi, 1998) Atelierista, "Atelier" adı verilen stüdyo ve laboratuvar karışımı atölyeler bulunur ve projelerle ilgili kil, resim, kolaj, 34 heykel gibi yeni araçları içeren haftalık aktivitelerin planlanmasına yardımcı olur (Bennett, 2001).

Cevap: A

1. İlgili soru kapsamında doğru cevap E şıkkı olacaktır. Şahine göre analogiler dört çeşittir (Şahin 2000).

1. Basit Analogiler: Doğrudan bir şeyin diğer bir şeye benzetilmesidir. Örneğin kalbin pompaya; sinir sisteminin telefon kablolarına, böbreğin fasulye tanesine, beynin cevize benzetilmesi gibidir. Bire bir benzetmeler ya şeklen ya da fonksiyon açısından benzetilebilir. Kalbin pompaya benzetilmesi fonksiyon olarak bir benzetme olurken, beynin cevize, böbreğin fasulyeye benzetilmesi şekil açısından benzetmedir.

2. Resimli Analogiler: Açıklanması gereken olaylar resimlerle ifade edilmektedir. Bu tür analogilerde görsel hafızada işin içine girmektedir.

3. Oyun tarzında Analogiler: Olaylar oyunlaştırılır. Örneğin bitkilerin fotosentez olayı insanların yemek yapma olayına benzetilerek oyunlaştırılır.

4. Hikaye Tarzında Analogiler: Bir olay açıklanırken başka bir olayla ilişki kurularak anlatılmasıdır. Örneğin; vücudumuzun mikroplardan kendini nasıl koruduğu analogi kullanılarak açıklanabilir. Vücudumuz bir kale düşünülebilir. Mikroplar da kaleye girmeye çalışan düşman olarak düşünülebilir. Nasıl ki düşmanlar kalenin açık ve savunmasız yerinden girmeye çalışırsa mikroplarda insana vücuduna ağızdan, gözden, kulaktan ve açık yaralardan girmeye çalışırlar. Ancak kalenin açık olan yerleri demir parmaklıklar gibi, insanların da gözlerinde bulunan kirpikler tıpkı demir parmaklıklar gibi işlev görerek mikropların içeriye girmesini engeller. Tükürük ise kale kapısından dökülen kızgın yağlar gibi birçok mikrobu öldürebilir. İnsan derisinde kale duvarı gibidir ve mikropların içeriye girmesini önler tıpkı zarar gören duvarlarından düşmanların içeriye girmeye çalıştığı gibi, deride çizik, kesik veya yara olduğunda mikropların içeriye girmeye çalıştığı gibi, deride çizik veya açık yara olduğunda mikroplarda buralardan vücuda girmeye çalışırlar. Kaleyi koruyan askerler olduğu gibi, vücudumuzu da koruyan akyuvarlar vardır. Askerler gibi akyuvarlarda mikropları yok etmeye çalışırlar.

Cevap: E

2. İlgili soru kapsamında doğru cevap D şıkkı olacaktır. Hikaye Tarzında Analogiler: Bir olay açıklanırken başka bir olayla ilişki kurularak anlatılmasıdır. Örneğin; vücudumuzun mikroplardan kendini nasıl koruduğu analogi kullanılarak açıklanabilir. Vücudumuz bir kale düşünülebilir. Mikroplar da kaleye girmeye çalışan düşman olarak düşünülebilir. Nasıl ki düşmanlar kalenin açık ve savunmasız yerinden girmeye çalışırsa mikroplarda insana vücuduna ağızdan, gözden, kulaktan ve açık yaralardan girmeye çalışırlar. Ancak kalenin açık olan yerleri demir parmaklıklar gibi, insanların da gözlerinde bulunan kirpikler tıpkı demir parmaklıklar gibi işlev görerek mikropların içeriye girmesini engeller. Tükürük ise kale kapısından dökülen kızgın yağlar gibi birçok mikrobu öldürebilir. İnsan derisinde kale duvarı gibidir ve mikropların içeriye girmesini önler tıpkı zarar gören duvarlarından düşmanların içeriye girmeye çalıştığı gibi, deride çizik, kesik veya yara olduğunda mikropların içeriye girmeye çalıştığı gibi, deride çizik veya açık yara olduğunda mikroplarda buralardan vücuda girmeye çalışırlar. Kaleyi koruyan askerler olduğu gibi, vücudumuzu da koruyan akyuvarlar vardır. Askerler gibi akyuvarlarda mikropları yok etmeye çalışırlar.

Cevap: D

3. İlgili soru kapsamında doğru cevap C şıkkı olacaktır. 1965 yılında ABD de eğitimde fırsat eşitliği anlayışı ile ortaya çıkan ve hiçbir çocuk geride kalmaması felsefesini benimseyen Head Start projesinde çocuklarla birlikte ebeveynlere de eğitim verilmektedir. Ebeveynler okul ortamı içerisinde eğitim görmeyen yanı sıra yardımcı personel olarak da yer alabilmekte ve maddi bir kazanç elde edebilmektedirler.

Cevap: C

4. İlgili soru kapsamında doğru cevap A şıkkı olacaktır. Çocukların yaratıcılığını geliştirmekle birlikte erken okur yazarlığın da gelişimine katkı sağlayan hikaye ve öykü okuma yöntemleri en fazla Waldorf yaklaşımında görülür. Günlük plan yapısı içerisinde birden fazla masal, hikaye ve öykü okuma etkinliği gerçekleştirilir.

Cevap: A

5. İlgili soru kapsamında doğru cevap D şıkkı olacaktır. Verilen ifade incelendiğinde özellikle ilk cümlelerin "Fen merkezi "ile ilişkilendirileceği bilinmelidir. Loris Malaguzzi tarafından İtalya da geliştirilen R. Emilia yaklaşımında bütün sınıfların açıldığı "piazza" adında ortak bir bahçe yapısı yer alır ve bütün sınıfların kapıları bu bahçeye açılır. Ayrıca piazzalar çocukların enerjilerini boşalttıkları yerler değil ; etkinlikler düzenledikleri, dramalar yaptıkları yerlerdir.

Cevap: D

6. İlgili soru kapsamında doğru cevap B şıkkı olacaktır. Dramatik Oyun Merkezi: Oyun çocuğun bütün gelişim alanlarını destekler. Çocuklar dramatik/sembolik oyun sırasında nesnelere ve kişilerle etkileşimde bulunur ve nesnelere düşünce, durum ve diğer nesnelere temsil etmek için kullanırlar. Sembolik düşünmenin gelişimini destekleyen bu öğrenme merkezinde çocuğun farklı roller almasına, yeni keşiflerde bulunmasına, günlük yaşamdan olayları ve kişileri doğaçlama olarak canlandırmasına imkân sağlayan materyaller yer almaktadır. Bu merkez için çocukların serbestçe oyun oynamasını, birbirleriyle etkileşmesini ve farklı oyun senaryoları oluşturmasını destekleyecek genişlikte bir alan düzenlenmeli ve bu alanın sessiz olunması gereken merkezlerden uzak olmasına özen gösterilmelidir.

Cevap: B

7. İlgili soru kapsamında doğru cevap A şıkkı olacaktır. R.Steiner tarafından geliştirilen Waldorf yaklaşımında her çocuğa bir enstrüman çalması için çeşitli eğitimler verilirken bir etkinlikten diğer etkinliğe geçmek amacıyla da şarkı söylenir. Bu çerçevede soruda verilen madde incelendiğinde "Enstrüman çalabilirim" ifadesi daha fazla Waldorf yaklaşımı ilişkilendirilir.

Cevap: A

8. İlgili soru kapsamında doğru cevap E şıkkı olacaktır. "Deneylerde , proje çalışmalarında ve resim etkinliklerinde görev alabilirim" ifadesi L. Mitchell tarafından geliştirilen Bank Street yaklaşımın özelliklerini yansıtır. Özellikle verilen madde analiz edildiğinde "proje çalışması "ifadesinin R.Emilia ve Bank Street yaklaşımları için ortak bir özellik olduğu bilinmelidir. Özellikle resim çalışmaları Bank Street yaklaşımında evrensel bir iletişim aracı olarak görülür ve sarı, siyah, mavi, kırmızı ve beyaz renkler tercih edilir.

Cevap: E

9. İlgili soru kapsamında doğru cevap E şıkkı olacaktır. 2019 ÖABT çıkmış sınav sorusuna benzer bir yapıyla oluşturulan ilgili soruda "sosyal çalışmalar "ifadesi Bank Street yaklaşımında yer alır. Sosyal çalışmalar ise bireyin kendisini ve yaşadığı toplumu/çevreyi tanımak amacıyla yaptığı çalışmalardan oluşur. Bu çalışmaların konu alanları kültürel antropoloji, tarih, coğrafya, siyasal bilimler ve ekonomiyi kapsayan beş anahtar kavramdan oluşur.

Cevap: E

10. İlgili soru kapsamında doğru cevap E şıkkı olacaktır. 2018 ÖABT sınav sorusunun merkeze alınarak oluşturulduğu ilgili soruda cevaplar analiz edildiğinde :

- I. Çocuklar; öğrenme sürecinde sanatsal, dilsel ve fiziksel birçok araçla düşünür ve fikirlerini ifade eder (Doğru)
- II. Çocuklar; zengin bir dünyası olan, saygın, becerikli ve kapasiteli araştırmacılarıdır (Doğru)
- III. Öğretmenler, bilgi aktarıcı değil çocuklarla beraber araştıran öğrencilerdir(Doğru)

Cevap: E

11. İlgili soru kapsamında doğru cevap D şıkkı olacaktır. 2016 ve 2017 ÖABT çıkmış sınav sorusunun merkeze alınarak oluşturulduğu ilgili soruda cevap Reggio Emilia yaklaşımı olacaktır. Reggio Emilia yaklaşımı Malaguzzi tarafından İtalya da geliştirilmiş bir erken çocukluk eğitim programıdır. Bu yaklaşıma göre çocuğun üç adet öğretmeni yer alır. Bunlar :

- 1- Kendisi
- 2- Öğretmen
- 3- Çevre

Cevap: D

12. **Dramatik Oyun Merkezi Materyalleri:** Kukla perdesi, çeşitli kuklalar (el kuklası, ipli kukla, parmak kuklası, çomak kukla vb.), maskeler, kostümler, şapkalar, şallar, atkılar, kurdeleler, tüller, eşarplar, çantalar, aksesuarlar, yapılandırılmış oyuncaklar, minderler, çantalar, peruklar, eldivenler, kemerler, gözlükler, yağmurluklar, oyun evi, bloklar, çadır, sepetler, çeşitli tiyatro oyunlarının afişleri, posterler, maketler, minyatür oyuncaklar, çeşitli meslek gruplarına özgü materyaller, tarak, ayna, bardaklar, oyuncak yemek takımı, vazo ve çiçekler, boş kutular, süpürge, fırça, faras, telefon, cep telefonu ve telefon rehberi, gazete, dergi, magazinler, defterler, kalemler, renkli kâğıtlar, eski daktilo, klavye, önlükler, kablosu kesilmiş eski saç kurutma makinesi vb. bulundurulabilir.

Cevap: E

13. İlgili soru kapsamında doğru cevap E şıkkı olacaktır. Öğrencinin merkeze alındığı, her öğrencinin yeni bilgi ile eski bilgilerinin arasında bağlantılar kurarak mevcut şemasını değiştirip geliştirilmesinin sağlandığı öğrenme-öğretme yaklaşımı yapılandırmacılıktır. Amaç, öğrenmeyi ve düşünmeyi öğretmektir. Bu doğrultuda öğrencilerin de derin bir anlama etkinliği oluşturmak ve bilginin öğrenci tarafından yeniden üretilmesini sağlamak isteyen öğretmenin benimsediği öğretim modeli yapılandırmacılıktır.

Cevap: E

14. İlgili soru kapsamında doğru cevap D şıkkı olacaktır. Verilen öncüller incelendiğinde;

- Sanat merkezli programlar sunar (Doğru)
- R.Steiner tarafından geliştirilmiştir (Doğru)
- Edebiyat, matematik, bilim, fen gibi konular sanat etkinlikleri aracılığıyla öğrenilir (Doğru)
- Rekabet anlayışını merkeze alır (Yanlış)
- Yapılan sanatsal çalışmalar duvarlara asılmaz (Doğru) Waldorf sınıflarının duvarlarına, çocukların sanat çalışmaları asılmaz (Nicol, 2010) çünkü Steiner yaklaşımına göre çocukların çalışmalarının sonuçları önemli değildir. Önemli olan etkinliğin kendisidir. Dolayısıyla çalışmaların sınıfta sergilenmesine de ihtiyaç yoktur.

Cevap: D

15. İlgili soru kapsamında doğru cevap D şıkkı olacaktır. Kitap merkezinde etkinliklerle çocukların dil gelişimleri, hayal güçleri, anlatım ve dinleme becerileri desteklenip, kelime hazineleri gelişir. Ayrıca okuma alışkanlığını kazandırılması desteklenir. Bu köşede olabilecek malzemeler çeşitli kitaplar, resimli kartlar, hikayelerin canlandırılmasında/anlatılmasında kullanılacak kuklalar, semboller olabilir.

Cevap: D

1. İtalyanın ilk kadın doktoru olmasının yanı sıra psikoloji, felsefenin yanı sıra antropoloji profesörü olan ve tüm hayatını çocuklar üzerinde çalışmalar ve gözlemler yapan Montessori dünyanın dört bir yanından oluşturmuş olduğu eğitim yaklaşımıyla tanınmaktadır. Case dei Bambini 1907 yılında Roma da açılmıştır.

Cevap: C

2. İlgili soru kapsamında doğru cevap B şıkkı olacaktır. Maria Montessori yapmış olduğu gözlemler sonucunda çocukların edindikleri bilgiyi dışardan dokunarak elde ettiğini fark etmiştir. Kendi müfredatını oluştururken "Çocuğun eline vermediğiniz bir şeyi aklına koyamazsınız" felsefesini merkeze almıştır.

Cevap: B

3. İlgili soru kapsamında doğru cevap D şıkkı olacaktır. Gezi, gözlem, gösterip yaptırma, drama tekniklerinde görsel öğeler kullanılır ve bütün duyu organlarına hitap edilir ancak görüşmede bütün duyu organları ise koşulmaz. Dolayısıyla verilen teknikler arasında öğrenme kalıcılığına etkisi en az olan teknik görüşmedir.

Cevap: D

4. İlgili soru kapsamında doğru cevap C şıkkı olacaktır. Loris Malaguzzi tarafından İtalya' da geliştirilen Reggio Emilia yaklaşımında programın koordinatörlüğünü yapan pedagogistalar yer alır. Ayrıca "Atelierista" ismiyle sanat öğretmeni yer alır. Pedagogistaların temel görevi, öğretmenlere günlük işlerinde destek sağlamak, onların ailelerle ilişkilerini desteklemek, projelerde etkin rol almaktır (Fraser, Gestwicki, 2002). Her pedagogista belli sayıda okuldan sorumlu olup her hafta bir araya gelerek sistemdeki problemleri tartışır. Pedagogistalar, ayrıca, öğretmenlerin profesyonel gelişimlerinden ve hizmet içi eğitimlerinden de sorumludur (Filippini, 1998)

Cevap: C

5. İlgili soru kapsamında doğru cevap C şıkkı olacaktır. Gardner'a göre zekâ, resim, müzik, doğa, spor vb. birçok alanda performans ortaya koyma yeteneğidir. Dolayısıyla okul içerisinde resim, müzik, uzay, bilgisayar, bilim, spor etkinliklerinin yapılmasına imkân veren etkinlik alanlarının olması çoklu zekâ yaklaşımına ağırlık verildiğini gösterir.

Cevap: C

6. İlgili soru kapsamında doğru cevap D şıkkı olacaktır. Anlama olmadan gözlemlenen bir davranışın taklit yoluyla gerçekleştirilmesi gösterip yaptırma yönteminde söz konusudur. Gösterip yaptırmanın anlam yakalamadan taklit davranışı şeklinde gerçekleşmesi önemli sınırlılıklarından birini ortaya koyar.

Cevap: D

7. İlgili soru kapsamında doğru cevap A şıkkı olacaktır. İki ya da daha fazla kişinin bir konuyu açıklığa kavuşturmak için düşünce, fikir ve görüşlerini karşılıklı olarak sunması yöntemi tartışmadır. Çok yönlü etkileşimi (öğretmen - öğrenci, öğrenci - öğrenci) içeren bu yöntem öğrencilerde analiz, sentez, değerlendirme yapma gücü, anlayışlı hoşgörülü olma, demokratik tutum geliştirme, fikirlerini savunabilme, kendini ifade edebilme özelliklerini geliştirebilir

Cevap: A

8. İlgili soru kapsamında doğru cevap B şıkkı olacaktır. "Bırakınız dışarı çıksınlar" anlayışını merkeze alan Orman Okullarında güvenli ortam içerisinde çocuk risk alır ve yaparak yaşayarak öğrenir. Bu yaklaşıma göre kötü hava koşulu yoktur, yetersiz elbise vardır.

Cevap: B

9. İlgili soru kapsamında doğru cevap B şıkkı olacaktır. Hatırlama zamanı, planla-yap-değerlendir sürecini sona erdirir. Çocuklar çalışma zamanında neler yaptıklarını anlatarak bu süreci gerçekleştirirler. Çocuklar sık sık başlangıçtaki planlarına dayanarak yaptıklarından farklı şeyler tarif ederler. Hatırlama işi, planlama zamanında olduğu gibi, bir takım stratejiler kullanılarak yapılabilir; çocuklar birlikte oynadıkları diğer çocuklardan, oyunda ne olduğundan, karşılaştıkları problemlerden söz edebilirler, yaptıkları şeyin resmini çizebilir veya modelini yapabilirler. Hatırlama zamanı planla-yap-değerlendir sürecini sona erdirse de eğer zaman varsa çocuklar bu çevrimi bir kez daha yaşayabilirler (Hohmann & Weikart, 2000; Koçak, 1998; Poyraz ve Dere, 2001).

Cevap: B

10. İlgili soru kapsamında doğru cevap C şıkkı olacaktır. High/Scope öğretmenleri değerlendirme amacıyla, çocukların gelişimsel ilerlemelerini değerlendirmek için 2,5-6 yaş grubu için High/Scope Çocuk Gözlem Kaydı (The Preschool Child Observation Record-COR) kullanırlar. Öğretmenler gün içerisinde çocukların etkinlikleri boyunca her bir çocuğun önemli gelişimsel davranışları, deneyimleri ve ilgileri üzerine kısa notlar alırlar. Günlük takım planlaması toplantısında öğretmenler bu notları tartışır ve bu gözlemlere dayanarak çocukların büyüme ve gelişmelerini kolaylaştırarak, destekleyecek etkinlikler planlarlar (High/Scope Approach to Preschool Education, 2003; High/Scope Educational Research Foundation, 2003; High/Scope Educational Research Foundation ,2001b). Öğretmenler aynı zamanda bu notları ebeveynlerle yaptıkları toplantılarda, çocuklarının gelişimlerini daha iyi anlamaları ve sınıf içinde gerçekleşen öğrenmeleri evde nasıl sürdürebilecekleri konusunda ebeveynlere yardım etmek için de kullanırlar (High/Scope Educational Research Foundation ,2001b).

Cevap: C

11. İlgili soru kapsamında doğru cevap D şıkkı olacaktır. Pembe kule materyallerinin özellikleri şu şekildedir:
- 10 Adet farklı boyut ve ağırlıktaki küplerden oluşur.
 - El beceriler, öz-bakım ve çevre düzenini öğrenmeyi amaçlar.
 - Taban kartları mevcuttur.
 - Küplerin uzunlukları eşit, derinlik ve yükseklikleri 1 ve 10 cm aritmetik artar.
 - Kahverengi merdivenlerin kısa kenarı ile pembe kule küpleri birbirine eşit tabanlara sahiptir. Bu özelliği sayesinde birlikte pek çok kombinasyon oluşturulabilmektedir.

Cevap: D

12. İlgili soru kapsamında doğru cevap C şıkkı olacaktır. Kırmızı, mavi, yeşil ve sarı silindirden oluşan bu silindir serisinin her biri farklı özelliğe sahiptir. Özellikler şu şekilde sıralanabilir:
- Yeşil silindirin çapı büyürken boyu kısalmır.
 - Mavi silindirin çapı aynı kalırken boyları uzar ve kısalmır.
 - Sarı silindirin hem çapı hem boyu aynı anda uzar ve kısalmır.
 - Kırmızı silindirin boyu aynı kalırken çapı genişler.

Cevap: C

13. İlgili soru kapsamında doğru cevap C şıkkı olacaktır. Montessori materyallerinin özellikleri şu şekildedir:
- Materyaller çocuklara rehber, öğretmen tarafından özel bir şekilde sunulur. Materyali raftan alıp rafa geri kaldırma sürecine kadar gösterir.
 - Rehber, öğretmen materyali sunduktan sonra çocuk bu materyalde uzmanlaşana kadar kendi başına veya kendiliğinden oluşmuş küçük gruplarla beraber çalışabilir. Materyali başarılı şekilde tamamlamış ve uzmanlaşmış çocuk, yeni fikirler üretmek için materyali geliştirebilir.
 - Çocuklar, kendilerine sunulmuş materyaller için istediği materyali seçip çalışma özgürlüğüne sahiptir.
 - Çocuk bir materyalle yeteri kadar çalıştığında ve o çalışmada uzmanlaştığında diğer bir üst seviye materyale geçebilir.
 - Her bir materyal tek bir kavramı öğretir. Zorluğun izolesi sayesinde, çocuklarda anlam karmaşası olmaz ve tek bir kavram üzerine yoğunlaşarak daha iyi öğrenirler.
 - Her bir materyalden sınıfta bir tane bulunur. Her çocuk istediği materyali seçme özgürlüğüne sahipken, bir materyalle çalışmak için de arkadaşının çalışmasını bitirmesini beklemek durumunda değildir.
 - Her materyalin hata kontrolü bulunur. Bu hata kontrolü çocuğa kendi öğrenmesini değerlendirme ve herhangi bir yetişkinin onayına ihtiyaç duymadan bağımsız çalışmasına ve öz denetimine olanak sağlar.

Cevap: C

14. İlgili soru kapsamında doğru cevap A şıkkı olacaktır. Kırmızı-mavi çubukların özellikleri:
- Kırmızı, çubuklar uzunluk kavramını anlamak için tasarlanmıştır. Çocuk, her bir kırmızı çubuğu tek tek bir biri ile karşılaştırarak ölçer ve uzundan kısaya, kısıdan uzuna doğru sıralar.
 - Kırmızı çubuklardaki düzen parçalarla uyumludurlar. Bu uyumu sağlamak matematik öğrenme ve matematik altyapısını geliştirmektir.
 - Mavi çubuklar kırmızı çubuklar ile ahenk içinde tasarlanmıştır. Boyutları aynıdır, tek fark kırmızı çubukların birim birim bölünerek kırmızı ve maviye boyanmış halidir.
 - Çocuk bu araçlar sayesinde uzunluk kavramını öğrenir.
 - Her çubuğun genişliği aynı boyutu 10 cm uzamaktadır.

Cevap: A

15. İlgili soru kapsamında doğru cevap C şıkkı olacaktır. Paragraf incelendiğinde Montessori (Duyuşsal bilişselcilik) yaklaşımının günlük yaşam materyalleriyle ilişkisine ve materyal ile geçirilen sürede dikkat polarizasyonun gelişimine değinilmiştir.

Cevap: C

1. Öğretmenin geri dönüşüm ile ilgi yaptırdığı etkinlikte öğrencilerinin ekip halinde çalışmasını istemesi işbirlikli öğrenmeye bir örnek olurken süreç sonunda atık malzemelerden farklı ürünler üretirmeye çalışması da onların yaratıcı düşünme becerisini geliştirmeye çalıştığını gösterir.

Cevap: D

2. Günlük hayata karşılaşılan ya da karşılaşıma ihtimali olan bir problem durumuna öğrencilerin sınıf içinde tartışma yoluyla çözüm aradığı bu etkinlik örnek olay yöntemine bir örnektir. Örnek olay yönteminde öğrencilere "Siz olsaydınız....?" şeklinde bir soru sorularak tartışma başlatılır. Öğrenciler arkadaşlarının da düşüncelerini dinleyerek kendi düşüncelerine yön verirler.

Cevap: B

3. Soruda oluşturulmak istenen tablo anlam çözümleme tablosudur. Varlık ya da nesnelere ait benzerlik ve farklılıkların iki sütun şeklinde, olan ve olmayan özelliklerin işaretlenmesi yoluyla oluşturulur. Öğretmen tarafından hazırlandığı için tekrar ve pekiştirme imkânı sunar.

Cevap: C

4. Tartışma, karşılıklı fikir alışverişi sayesinde öğrencilerin, empati, sözel iletişim becerileri, yaratıcılık, aktif dinleme, demokratik tutum becerileri vb. bir çok becerilerini geliştirmeyi sağlayan bir yöntemdir. Nurcan Öğretmen'in düzenlediği bu etkinlik öğrencilerinin algıladıklarını hatırlamasını ve çocukların hatırladıklarını değişik durumlarda işe yarar şekilde kullanmalarını sağlayacaktır.

Cevap: A

5. Öncülde verilen özelliklere dikkat edildiğinde, hepsinin drama tekniği içerisinde yer alan özellikler olduğu görülür. Drama sayesinde bireylerin özgür bir ortamda istedikleri gibi kendilerini ifade edilmeleri sağlanırken sosyalleşme, çok yönlü gelişim, sözel iletişim becerileri gibi becerilerinde geliştiği görülür.

Cevap: D

6. Rulman, iç içe iki çember şeklinde yapılan oturma düzeninde iç-dış çemberdekilerin eşleşip birkaç dakika konuyu tartışmalarından sonra iç çemberdekilerin sabit kaldığı dış çemberdekilerin birer sıra yer değiştirerek yeni eşleşme yapılıp tüm sınıfın düşüncelerini birbirine aktardığı bir tartışma tekniğidir.

Cevap: E

7. Öykü (Hikâye) tamamlama tekniğinde, öğretmen sınıfa bir hikâye okur ve yarıda bırakır. Bireysel ya da grupta öğrenciler hikâyeyi tamamlarlar. Bu sayede yaratıcılıkları ve sözel iletişim becerileri gelişmiş olur.

Cevap: E

8. Edward de Bono tarafında ortaya konulan bu teknikte amaç, bireylerin bir olaya farklı açılardan bakabilmesini, alıştıkları düşünce tarzından uzaklaşmasını sağlamaktır. Siyah şapka, olaylar hakkında karamsar, kötümser düşünmek ve karşılaşılabilecek riskleri dikkate almak anlamına gelir. Bu nedenle Ayşe Öğretmen'in yaptığı açıklama siyah şapka bir örnektir.

Cevap: C

9. Alan gezisinde öncelikli amaç öğrencilerin ilk elden somut deneyim edinmesini sağlamaktır. Bu nedenle soruda öğretmenin çocukları hayvanat bahçesine götürmesindeki amaç da somut yaşantılar sağlamaktır.

Cevap: B

10. Proje tabanlı öğrenme, günlük hayatta karşılaşılan ya da karşılaşıma ihtimali olan bir problem durumuna öğrencilerin bireysel ya da grupla, bilimsel süreç basamaklarını kullanarak ortaya yeni farklı, özgün, orijinal, sentez bir iş, performans ya da ürün çıkarma sürecidir. Dolayısıyla öğretmenin verdiği örnek durumda uygulanabilecek en uygun yöntem veya teknik projedir.

Cevap: B

11. Konuşma halkası tekniğinde amaç, öğrencilerin bir olay, durum karşısında düşüncelerini sıra ile özgürce ifade edebilmesi, empati becerisini geliştirmek ve farklı fikirlere saygı duyulmasını sağlamaktır. Konuşmak istemeyen öğrenci pas deyip bir sonraki öğrenci devam edebilir.

Cevap: C

12. Gülce Öğretmen, mevsimler konusunu renkli, zevkli, eğlenceli bir ortamda öğretmeye çalışmaktadır. Bu sayede öğrencilerinin çok yönlü gelişimini de destekleyen Gülce Öğretmen'in kullandığı teknik eğitsel oyundur.

Cevap: C

13. Akvaryum (iç çember), üzerinde anlaşmaya varılamayan konularda gönüllülük esasına göre uygulanan bir tekniktir. Bu teknikte iç içe iki çember oluşturulur. İç çembere ya tek sandalye ya da birden fazla sandalye konulur. İçtekiler konuşurken dışarıdakiler müdahale edemezler. Herhangi bir soru soracaklar ya da düşünce belirteceklerse ise içeriye girmeleri gerekmektedir.

Cevap: B

14. Gerçek durum tehlikeli ya da maliyeti yüksek ise, sanal bir ortam oluşturularak her bir öğrencinin uygulama yapmasının sağlandığı teknik, benzetim (simülasyon) tekniğidir. Büyük nesnelerin elektriklebilmesi için yüksek gerilime ihtiyaç vardır. Her ne kadar statik elektrik olsa bile ufak bir dikkatsizlikte ölüm tehlikesi ile karşı karşıya kalınabileceği için öğretmen benzetim tekniğini kullanarak bu deneyi bilgisayarda yaptırmıştır.

Cevap: A

15. Buluş yoluyla öğrenmede amaç çocukların merak duygusunu ortaya çıkararak yeni konuyu kendilerini keşfetmelerini sağlamaktır. Bu neden yanlış cevabın doğrusunu aktarmak buluş yoluyla öğrenmeyi engeller.

Cevap: D

1. Okul dışı öğrenme ortamları çocuklara; 1- somut deneyimler yaşama ve keşfetme, 2- özgürlük, 3- sorumluluk duygusu kazanma, 4- iş birliği yapma, iletişim kurma, liderlik ve takım çalışması gibi sosyal becerileri geliştirme, 5- problem çözme yeteneklerini güçlendirme, 6- estetik ve sanatsal anlayışları geliştirme, 7-çevre bilinci geliştirme, 8- öğrenmeye karşı ilgi ve isteği artırma, 9- fiziksel etkinlik ve motor becerileri destekleme, 10- farklı kültürleri ve bakış açılarını anlama, kültürel çeşitliliği değerlendirme, 11- temel yaşam becerilerini kazandırma fırsatı tanır. **Bu bilgiler doğrultusunda ilgili sorumuzun doğru yanıtı “E şıkkı” olmalıdır.**

Cevap: E

2. Sanat Alan Becerileri; Sanat türlerini ve tekniklerini anlama, sanat eserlerini inceleme, sanata değer verme ve sanatsal uygulamalar yapma olmak üzere 4 beceriye ayrılmıştır. Ünlü sanatçıları tanıma öğretmenin süreç içerisinde esneklik ilkesiyle sürece katabileceği ekstra bir öğrenme çıktısı/alt öğrenme çıktısı olabilir. **İlgili sorumuzun doğru cevabı “E şıkkı” olmalıdır.**

Cevap: E

İlgili soru kapsamında verilen öncüller sırasıyla (I) “Benlik Eğilimleri”, (II) “Sosyal Eğilimler”, (III) “Entelektüel Eğilimler” olarak sırasıyla bilgileri verilmiştir. Bu bağlamda sorumuzun doğru yanıtı “D şıkkı” olmalıdır.

Cevap: D

4. Okuryazarlık becerileri programda yer alan bütün becerilerle ilişkilidir. Programda yer alan becerilerin tamamı okuryazarlık becerilerinden faydalanmakta ya da kazandırdığı beceriler ile okuryazarlık becerilerini desteklemektedir. Okuryazarlık becerilerinin bu iki yönlü etkisi göz önünde bulundurularak okul öncesi programında örtük bir beceri olarak yer almıştır. Okuryazarlık becerileri doğrudan öğrenme çıktılarının bir parçası olmayıp öğrenme-öğretme sürecinde yapılan etkinliklerle bütünleştirilmelidir. Okuryazarlık becerileri farkındalık, işlevsellik ve eylemsellik olmak üzere üç düzeyde ele alınmaktadır. Okul öncesi eğitim kademesinde ise “farkındalık” düzeyinde ele alınması önerilmektedir. Diğer süreç bileşenleri ileriki eğitim kademelerinde ele alınarak okul öncesinden 12. sınıf seviyesine kadar sarmal bir şekilde yapılandırılacaktır. Verilen bilgiler doğrultusunda ilgili sorumuzun doğru yanıtı “E şıkkı” olmalıdır. Okul öncesi dönemde okuryazarlık becerileri kapsamında çocuklara okuma-yazma öğretimi gibi bir amaç bulunmamaktadır.

Cevap: E

5. Verilen öncüller doğrultusunda sorumuzun doğru cevabı “E şıkkı” olmalıdır. Okul Öncesi Eğitim Rehberlik Programı'nın Genel Amaçları doğrultusunda gerçekleştirilen rehberlik etkinliklerine katılan çocukların; 1- Okula ve çevreye uyum sağlamaları, 2-İlkokula hazırlanmaları, 3- Eğitim ortamlarına ve öğrenmeye karşı olumlu tutum ve anlayış geliştirmeleri, 4- Kendilerini tanımaları ve geliştirmeleri, 5- Kişiler arası ilişki geliştirmeleri, 6- Aile ve topluma ilişkin farkındalık ve duyarlılık kazanmaları, 7- Sağlıklı ve güvenli yaşam için bilgi ve becerilerini geliştirmeleri, 8- Meslekleri tanımaları, 9- Mesleklerin insan hayatındaki yeri ve önemi hakkında farkındalık geliştirmeleri beklenmektedir.

Cevap: E

6. İlgili soru kapsamında verilen bilgiler doğrultusunda sorumuzun doğru cevabı “**D şıkkı**” olmalıdır. Günlük plan formatı içerisinde; Alan adı, yaş grubu, alan becerileri, kavramsal beceriler, eğilimler, programlar arası bileşenler, öğrenme çıktıları, içerik çerçevesi, güne başlama zamanı, öğrenme merkezlerinde oyun, beslenme toplanma temizlik, etkinlikler, değerlendirme, farklılaştırma, aile/toplum katılımı yer almaktadır.

Cevap: D

7. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Okul Öncesi Eğitim Programında Etkinlik çeşitleri şu şekildedir; Bir okul günü boyunca Türkçe, matematik, fen, sosyal, hareket ve sağlık, sanat, müzik alanı etkinlikleri çocuklara gün içinde verilmesi gereken becerilere, gelişimsel özelliklerine ve aylık planlardaki öğrenme yaşantılarına bağlı olarak bireysel, küçük grup veya büyük grup şeklinde planlanıp uygulanabilir. Erken Okuryazarlık becerileri doğrudan öğrenme çıktılarının ya da etkinlik çeşitlerinin ayrı bir parçası olmayıp öğrenme-öğretme sürecinde yapılan etkinliklerle bütünleştirilmelidir.

Cevap: C

8. İlgili soru kapsamında verilen öncüllerin hepsi doğrudur. Etkinlik çeşitlerini; bireysel, küçük grup ve büyük grup etkinliklerin özelliklerini ve ayırımını bilmekte fayda var. Bu bağlamda sorumuzun doğru yanıtı “**E şıkkı**” olmalıdır.

Cevap: E

9. İlgili soru kapsamında verilen A, B, D ve E şıklarındaki bilgiler doğru bilgilerdir. Ancak “**C seçeneğindeki**” “Okul öncesi dönemde sonuç odaklı değerlendirme yaklaşımı” yanlış bir ifadedir. Okul öncesi dönemde sonuç değil “Süreç” odaklı değerlendirme yaklaşımlarının izlenmesi gerekmektedir. Bu doğrultuda sorumuzun doğru yanıtı **C şıkkıdır**.

Cevap: C

10. İlgili soru kapsamında süreç değerlendirmesinde kullanılan yöntemler şu şekildedir; 1-Etkinlik değerlendirme soruları, 2- Informel notlar, 3- Anekdot kayıtları, 4- Beceri gözlem formu, 5- Aylık plan kontrol çizelgesi olmak üzere 5 tanedir. IV. Öncüde verilen “Beceri Edinim Raporu” ise 1. Ve 2. Dönemin sonunda uygulanan dönem sonu değerlendirmesidir. Sorumuzun doğru cevabı “**D şıkkı**” olmalıdır.

Cevap: D

11. Açık hava öğrenme merkezinin kurulmasındaki öncelikli amacı çocuğun hareket özgürlüğünü ve açık havada faydalanmasını sağlamak, günlük güneş ışığı alım imkânı sağlayarak daha sağlıklı olmasına destek olmaktır. Buna ek olarak öğrenme yaşantılarına destek olmak ve çocukların eğitim yaşantılarını sınıf içinden gerçek yaşama taşıma noktasında önemli katkılar sunmaktadır. Açık hava öğrenme merkezleri ile sınıf içinde yapılması önerilen öğrenme merkezlerinin okul dışı ortama taşınması hedeflenmektedir. Söz konusu merkez sadece bir alana yönelik oluşturulmamalıdır. Merkez, eğitimi sınıf duvarlarından dışarı çıkararak çocuklara becerilerin kazandırılmasında hem çocuğa hem de öğretmene kolaylık sağlayacaktır. Bu bilgiler doğrultusunda ilgili sorumuzun doğru cevabı “**C şıkkı**” **Açık Hava Öğrenme Merkezi olmalıdır**.

Cevap: C

12. Matematik merkezi çocukların bireysel farklılıkları ve ilgileri doğrultusunda matematik alan becerilerinin ve alt bileşenlerinin ele alınarak erken matematik becerilerinin desteklenmesi amacıyla tasarlanmış bir öğrenme merkezidir. Çocuklara bağımsız veya iş birliği içerisinde çalışabilecekleri, odaklanarak faaliyet gösterebilecekleri bir alan sunulmalıdır. Matematik merkezi çocukların matematiğe karşı olumlu duygu ve düşünce geliştirmelerine, sayma becerisi geliştirmelerine, matematiksel muhakeme yapabilmelerine, problem çözebilmelerine, matematiksel temsilleri (rakam ve sayılar, geometrik şekiller, grafikler) inceleyebilmelerine ve oluşturabilmelerine, matematiksel verileri düzenleyerek sonuçlar üzerine çalışabilmelerine, matematiksel araçlarla ölçüm yapabilmelerine kısaca matematiksel ilişkileri deneyimlemelerine olanak tanımaktadır. **Sorumuzun doğru yanıtı "A şıkkı" Matematik Merkezidir.**

Cevap: A

13. İlgili soru kapsamında verilen sorudaki öncüllere sırasıyla (I) **Beceri Edinim Raporu**; Öğretmenin aylık olarak doldurduğu aylık değerlendirme formlarından, anekdot kayıt formlarından ve informel gözlemlerinden yararlanarak oluşturulan "Beceri Edinim Raporu" her bir çocuk için her iki dönemin sonunda da hazırlanmalıdır. Öğretmenler beceri edinim raporlarını hazırlayarak sürece yönelik geliştirilmesi planlanan, gelişen, geliştirilmesi gereken alan becerileri ve programın diğer bileşenlerini açıklayarak hem kendilerine hem de ailelere geri bildirim sağlar. Böylece çocuğun beceri edinim süreci ve ilerlemesine ilişkin zenginleştirilmesi ve desteklenmesi gereken yönler tespit edilir. (II) **Anekdot Kayıt**; Öğretmenlerin beklenilmeyen ya da uzun süredir beklenen özel bir durum yaşandığında anekdot kaydı tutmaları öğretmenlerin çocuğa dair geri bildirim almasını sağlayacak ve bu da beceri edinim raporunu hazırlamada hatırlatıcı bir araç olacaktır. (III) **Portfolyo**; Çocuklar yönünden değerlendirmede çocukların hazırladıkları ürünlerin ve gerçekleştirdikleri etkinliklerin hedeflerinin yer aldığı portfolyolardan yararlanılmalıdır. Portfolyoya dâhil edilecek ürünleri seçerken çocuklarla birlikte karar alınmalıdır. Portfolyoları sunmak amacıyla dönem sonunda bir sunum günü düzenlenerek portfolyolar ailelerle paylaşılmalı ve ailelere geri bildirim verilmelidir. Sorumuzun doğru yanıtı **"B şıkkı" olmalıdır.**

Cevap: B

14. Okul öncesi eğitimde zenginleştirme stratejileri başlığı altında dört adet strateji bulunmaktadır; **1- Proje Tabanlı Öğrenme**: Okul öncesi dönemde zenginleştirme için proje tabanlı öğrenme stratejileri kullanılabilir. Çocuklara ilgi çekici ve anlamlı projelerle çalışma fırsatı sunularak derinlemesine öğrenme teşvik edilebilir. **2- Sanat Etkinlikleri**: Sanat, çocukların yaratıcılıklarını geliştirir. Sanat etkinlikleri, çocuklara bir konu, durum ya da hikâyeyi dramatize etme ve derinlemesine anlama fırsatı verebilir. **3- Teknoloji Kullanımı**: Eğitimde teknoloji kullanımı, çocuklara etkileşimli öğrenme deneyimleri sunabilir. Eğitici uygulamalar, çevrim içi kaynaklar ve etkileşimli eğitim araçları, çocukların kendi ilgi alanlarına yönelik öğrenmeyi destekleyebilir. **4- Okul dışı öğrenme ortamları ve davetli konuşmacılar**: Çocuklar için okul dışı öğrenme ortamlarına gezi düzenlemek ve okula konuşmacılar davet etmek, çocukların beceri edinimi ve becerilerin eyleme dönüştürülmesine olanak sağlayabilir.

İlgili soru kapsamında verilen öncüllerin tamamı doğrudur. Sorumuzun doğru yanıtı **"E şıkkıdır."**

Cevap: E

15. İlgili soru kapsamında verilen bilgiler doğrultusunda sorumuzun doğru cevabı **"D şıkkı"** olmalıdır. Zenginleştirme, çocukların öğrenme deneyimlerini çeşitlendirmek ve derinleştirmek amacıyla uygulanan bir eğitim modelidir. Programın ötesinde derinlemesine ve çeşitli öğrenme fırsatları sunarak çocukların potansiyellerini artırmayı amaçlayan bu model, çocuklara farklı etkinlikler ve öğrenme fırsatları sunarak çocukların bireysel ilgi, yetenek ve öğrenme stillerine uygun bir ortam sağlamayı hedefler. Zira D seçeneğinde belirtildiği gibi zenginleştirme stratejileri sayesinde çocuğa potansiyelinin üzerinde zor görevler sunularak üst düzey başarı beklentisi okul öncesi eğitim düzeyinde bulunmamaktadır.

Cevap: D

1. İlgili soru kapsamında doğru cevap C şıkkı olacaktır. Savunucuları Talcott Parsons ve George Murdock bu yaklaşımın çerçevesini aile içi ilişkiler, toplumdaki diğer sistemlerin aile üzerindeki etkileri ile aile sistemlerindeki denge ve uzun süreli değişimler oluşturmaktadır. Yapısal işlevsel kurama göre; aile toplumun sürekliliğini sağlayan sosyal bütünü oluşturan unsurlardan biridir. Yapısal işlevsel kuram; ailenin işlevleri nelerdir?, Diğer sosyal sistemlerle aile arasındaki işlevsel ilişkiler nelerdir? Aile üyelerine karşı ne gibi işlevleri yerine getirmelidir? soru türlerine odaklanır. Evrensel bir kurum olan ailede bazı evrensel fonksiyonlar yerine getirilmekte toplumun devamı açısından belli temel gereksinimlerin karşılanması gerekmektedir. Aile bu fonksiyonları en iyi biçimde karşılar. Savunucuları murdock ve parsons. Yapısal işlevsel kuramda morduck a göre ailenin dört işlevi olduğunu söyler. Cinsellik, ekonomik iş birliği, eğitim ve üreme. Parsons'a göre ise 1. Çocuğun sosyalleşmesini sağlama ve kültür aktarma 2. Güçlü bir kişilik gelişimi geliştirmesini sağlamak Parsans1. Toplumsallaşma; çocukların ait olduğu toplumun değer yargılarını, görüşlerini, normlarını, örf ve âdetlerini, müziğini, sanatını kısaca toplumun kültürel ölçütlerini öğrendikleri bir süreçtir. Toplumsallaşma önemli ölçüde çocukluğun ilk yıllarında gerçekleştiği için, insanın kişiliğinin gelişimindeki en önemli kurum ailedir. Kişiliğin dengelemesi ise, yetişkin aile üyelerinin duygusal olarak desteklemesiyle mümkün olabilir. Ailenin bu işlevi yamsal bir öneme sahiptir.

Cevap C

2. İlgili soru kapsamında doğru cevap B şıkkı olacaktır. Mezosistem çocuğun ilişki içerisinde bulunduğu iki veya daha fazla mikrosistem arasındaki etkileşimi içermektedir. Çocuğun gelişimine olumlu veya olumsuz bir şekilde katkıda bulunmak için aile ve öğretmenin bir araya gelmesi, aile ile okul yönetiminin bir araya gelmesi, aile ile akrabaların bir araya gelmesi, aile ile arkadaşların bir araya gelmesi, öğretmen ile arkadaşın bir araya gelmesi, öğretmen ile okul yönetiminin bir araya gelmesi gibi durumlar örnek olarak gösterilebilir. Yukarıdaki metinde ise Evrim'in okula uyum sağlayamamış olmasını Enes Öğretmen ve Evrim'in arkadaşı Kübra'nın yardımı ile çözülmesi yani öğretmen arkadaş mikrolarının birleşimi ile çözülmüş olması metindeki durumun mezosistem olmasına sebep vermiştir.

Cevap B

3. İlgili soru kapsamında doğru cevap E şıkkı olacaktır. Aile eğitimi, çocuk sağlığı, gelişimi, davranış yönetimi, iletişim, beslenme, ruh sağlığı gibi konularda aileye yönelik sistemli planlı programlı verilen eğitimidir. Peki aileye neden ve hangi konularda eğitim verilmektedir?
- Aileyi hem doğum öncesi hem doğum sonrası bilgilendirme için
 - Ailenin çocukla iletişimini en sağlıklı şekilde sağlaması için
 - Ailenin çocuğu daha iyi ve doğru tanımmasını sağlamak için
 - Çocukların tüm gelişimsel alanlarını ve özelliklerini bilmeleri için
 - Çocuğun istenmeyen davranışlarının değiştirilmesinde yol gösterici olmak için
 - Ev ortamının düzenlenmesinde farkındalık yaratmak için
 - Aileyi eğitim sürecine dahil edip okul ve ev uyumluluğunu sağlamak için

Cevap E

4. İlgili soru kapsamında doğru cevap A şıkkı olacaktır.
- Dikey Geniş Aile:** Baba, oğul, torun gibi üç kuşağın bir arada yaşadığı bir aile modelidir. Evli oğulun eş ve çocuklarıyla birlikte yaşadığı bu aile yapısı ülkemizde, özellikle kırsal kesimde oldukça yaygındır.
- Yatay Geniş Aile:** Bütün akrabalık ilişkilerinin yer aldığı bir aile tipidir. Ana baba ve çocukların yanı sıra büyükanne, büyükbaba, amca, hala, dayı, teyze gibi akrabalar bir arada yaşar. Ortak mülkiyet ilişkilerinin de şekillendirdiği bu aile tipinde koruyuculuk ve kolayıcılık geleneğinin gereği olarak, parçalanmış ya da tamamlanmamış aile üyeleri yaşamını bu baba evinde sürdürür.
- Birleşik Aile:** Evlenen bütün oğulların eş ve çocuklarıyla baba evinde birlikte yaşamaları ile şekillenir. Aile bütünlüğü kapsamında birden fazla çekirdek aile bulunur. Bu aileleri bir arada tutan nedenler büyük ölçüde ekonomiktir. Zamanla ekonomik bağımsızlığını kazanan aileler baba evinden ayrılıp ayrı bir eve çıkabilirler.

Cevap A

5. İlgili soru kapsamında doğru cevap C şıkkı olacaktır.

Birinci Öncül: Ev ziyaretine gidilmeden önce daha hızlı ve karşılıklı iletişim kurabilmek için haber mektubu yerine telefon kullanılması önerilmektedir.

İkinci Öncül: Ev ziyaretine gitmeden önce bir tarih için karar alıp bu tarih için aileye baskı kurulmamalıdır. Mutlaka ailenin müsait olduğu gün ve saat belirlenmelidir. Ev ziyaretine gidilecek saat yemek saatinin dışında bir saat olmalıdır.

Üçüncü Öncül: Ev ziyaretine gidildiğinde ev ortamının düzenlenmesinde aileye yardımcı olunmalı ve öncüllük edilmesi gerekmektedir. Ev ortamı düzenlenirken aileye eleştirel cümlelerden kaçınmalı ve dostça yaklaşılmalıdır.

Dördüncü Öncül: Ev ziyareti sırasında yemek, pasta, tatlı vb gibi ürünler etik kuralları gereği geri çevrilmelidir. Ev ziyaretine giderken bir plan program doğrultusunda gidilmeli ve bundan sapma yapılmamalıdır.

Beşinci Öncül: Ev ziyaretine giderken öğretmen dışında okul rehber öğretmeni ve aynı zamanda okuldan bir yöneticinin de ziyarete iştirak etmesi gerekir.

Cevap C

6. İlgili soru kapsamında doğru cevap A şıkkı olacaktır. TÜİK verileri, 0-5 yaş grubunda çocukların bakımından %89,6 oranında annelerin sorumlu olduğunu gösteriyor. Veriler, Türkiye'deki kadınların %43'ünün ilkökul mezunu olduğuna, %8'inin okuryazar olmadığına ve okuryazar olmayan kadınların %74,9'unun dört ve daha fazla sayıda çocuk sahibi olduğuna işaret ediyor. Bu doğrultuda AÇEV, farklı sosyoekonomik hedef kitlelere yönelik temel ve daha ileri düzeydeki programlarımız ile annelere çocuklarının gelişimine destek olmaları için eğitimler veriyor. 2001 yılından bu yana uygulanan "Annelerle Buluşmalar" anneleri ebeveynlik rollerinde desteklemek, çocuk gelişimi konusunda bilinçlendirmek, çocuklarıyla iletişimlerini güçlendirmek, onlara yönelik olumsuz disiplin yöntemlerini azaltmalarını sağlamak, haklar ve sağlıklı yaşam konusunda bilgilendirmek amacıyla düzenleniyor. 3-6 ve 7-11 yaş arasında çocuğu olan annelere yönelik 13 haftalık eğitimler, annelerin kendilerine güvenlerini ve çocuklarının eğitimindeki rolünü artırıyor. Ayrıca, annenin eğitici yönünü geliştirerek çocuğun gelişimine duyarlılığını artırmaya, böylece destekleyici bir ev ortamı hazırlamaya yardımcı oluyor.

Cevap A

7. İlgili soru kapsamında doğru cevap C şıkkı olacaktır. Toplumsal bir varlık olan insan, hayatını sağlıklı bir biçimde sürdürebilmek için belli bir eğitimden geçmek zorundadır. Bu eğitim süreci bir taraftan insanın toplumsallaşmasını sağlarken, diğer taraftan da toplumsal hayata uyum sağlamasını temin edecek kimi bilgileri, değerleri ve davranış örüntülerini edinmesini sağlar. İşte bu sürecin ilk başladığı yer ailedir. Bu süreçte başta çocuklar olmak üzere tüm aile bireyleri topluma uyumlarını kolaylaştıracak bilgi, görgü, beceri ve benzeri değerlerle donatılırlar. Aile bireyleri toplumsallaşma süreci sayesinde güçlenir, gelişir ve daha yüksek sosyal statüler elde etmek için kendilerinin hangi yetenekleri kazanmaları ve geliştirmeleri gerektiğini öğrenir. Aynı zamanda bunları nasıl kullanacağını, rollendireceğini öğrenir. (Nirun, 1994:69)

Sorumluluk ve görevlerin öğretildiği sosyalleşme sürecinde, aile bireyleri aynı zamanda, rol ve statülerini ve onların gereklerini de öğrenirler. Toplumsal statüler toplum içinde sosyal konum anlamına gelir. Sosyal konumlar ise amaçlara uygun düştükleri sürece organizasyon içinde yerlerini alırlar.

Cevap C

8. İlgili soru kapsamında doğru cevap E şıkkı olacaktır. Çekirdek ailelerde boşanma oranları geniş aileye göre daha yüksektir. Eş ölümü veya boşanmalar sonrasında yeniden evlenme oranı yüksektir. Çekirdek ailenin özelliklerini inceleyecek olursak;

- Aile bireyleri arasında iş bölümü vardır
- Statü farklılığı yoktur, bireyler özerktir ve aile içerisinde hoşgörü hakimdir
- Aile reisliği tek elden yönetilmez, eşitlik hakimdir
- Çocuk sayısı az doğum aralığı fazladır
- Akralalık bağları geniş aileye göre daha zayıftır
- Bireyler evleneceği kişiyi kendileri seçerler, aşk evlilikleri yapılır
- Ayrılma oranı yüksektir. Parçalanmış aileler sıklıkla görülmektedir.
- Eşin ölmesi veya boşanma durumunda yeniden evlenme oranı yüksektir.

Cevap E

9. İlgili soru kapsamında doğru cevap C şıkkı olacaktır. Polijinik evliliklerde bir erkeğin birden fazla kadınla evlenmesi söz konusudur. Bu tip ailelerin içinde buldukları toplumların kültürel yapıları incelendiğinde birden fazla evlenmenin yüksek sosyal fayda sağladığı görülmüştür. Öte yandan ekonomik açıdan da bu tür aile yapılarında kadın emeği erkeğin yönettiği aile işletmesinde oldukça önemlidir. Bu aile işletmesi tarıma ya da hayvancılığa dayalı olabileceği gibi el emeğine dayanan bir yapıda olabilir. Bu tür evlenmelerle meydana gelen ailelerde her kadından meydana gelen çocukların sayısı düşünüldüğünde nüfus bakımından kalabalık ailelerdir. Savaş gibi nedenlerle erkek nüfusunun büyük oranda azaldığı toplumlarda görülmektedir.

Cevap C

10. İlgili soru kapsamında doğru cevap E şıkkı olacaktır. Aile gelişim kuramı; aile yaşam döngüsü ve gelişimsel görevler olmak üzere iki temel kavram üzerine kurulur. Aile gelişim döngüsü ailenin yaşam deneyimlerini dönemlere böler ve her döneme ilişkin süreçte ailenin yapısı ve rollerine ilişkin değişimleri tanımlar. Gelecekte bir aile yaşam döngüsü evlilikle başlar, çocuk sahibi olunması ve çocuklarının yetiştirilmesine adanmış yıllar, emeklilik ve eşlerden birinin ölümü ve dululuk dönemleri bu döngünün temel dönemleridir. İkinci kavram ailenin yaşamında belli dönemlerde artan sorumluluklarını tanımlayan gelişimsel görevlerdir. Ailenin gelişimsel görevleri beş kategoride gruplanabilir (Mattessich ve Hill, 1987);

- Ailenin fiziksel devamını sağlama,
- Ailenin içinde ve dışındaki rollere ilişkin sosyalizasyon (toplumsallaşma),
- Görevlerini sürdürebilmek için ailedeki güdülenimin devam ettirilmesi,
- Sosyal kontrol ve
- Yeni aile bireylerinin katılması ve yetişkin olduklarında ayrılmalarıdır.

Bu görevlerin başarılması ailede bir doyum yaratırken, diğer gelişimsel dönemlerdeki görevlerin başarılmasına da katkı sağlar. Buna karşın bu görevlerin yerine getirilmesindeki başarısızlık ailede mutsuzluk, toplumsal açıdan dışlanmışlık ve diğer gelişimsel görevlerde başarısızlığı da beraberinde getirir. Ailenin sürekli olarak büyümesi ve gelişmesi için aile yaşam döngüsünün her döneminde biyolojik gereklilikler, kültürel zorunluluklar ve bireysel gereksinimler doyurulmalıdır.

Cevap E

11. İlgili soru kapsamında doğru cevap C şıkkı olacaktır. Haber mektupları okul öncesi eğitim kurumlarında evlere günlük, haftalık veya 15 günlük arayla düzenli olarak gönderilebilir. Haber mektupları aile üyeleri ile program etkinlikleri arasında iletişim kurmaya, evde çocuklarının gelişimleri ve eğitim ihtiyaçlarına yardımcı olabilmeleri amacıyla, ailelere öğretmenler tarafından gönderilen mektuplardır (Decker ve Decker, 2005). Haber mektupları okul ve ev arasındaki iletişimi sağlayan önemli bir araçtır. Haber mektuplarında, çocuğun o gün ilk kez başarabildiği bir davranışı, evde çocukla yapılabilecek etkinlikleri, etkinlikler sırasında çekilmiş fotoğrafları, çocuğun okulda öğrendiği bir kavramın evde nasıl pekiştirileceği, basit oyuncakların yapımı gibi bilgiler yer alabilir. Ayrıca, düzenlenecek olan inceleme gezilerinin tarihleri ve planını gösteren takvim, gezi için gerekli olan izin belgeleri, okulda yapılacak proje çalışmaları için ailelerin evde kullanmadığı artık malzemelerin listesi gibi bilgiler ilave edilebilir (Hohmann ve Weikart, 2000, 81; Can Yaşar, 2001, 371; Ömeroğlu vd., 2003, 444).

Cevap C

12. İlgili soru kapsamında doğru cevap D şıkkı olacaktır. Makrosistem, bir toplumdaki kültürel değerleri, inanç sistemlerini ve yasaları, kişilerin tutumlarını, yaşam tarzlarını, sosyal ve ekonomik durumlarını kapsamaktadır. Makrosistemin yapıtaşları çocuğun gelişiminde doğrudan bir etkide bulunmamakla birlikte çocuğun içinde yaşadığı toplumsal ve ekonomik çevreyi belirlemekte ve çocuk da bundan dolayı olarak etkilenmektedir. Gelenek-görenek, medya, kültürel değerler, inançlar, yasalar kapsamında elen alınan bu sistemde akran zorbalığına sebep olabilecek etmenler aşağıdaki gibi sıralanabilir (Doğan, 2010)

Örnek olarak;

- Şiddetin toplumda kabul görmesi
- Televizyondaki şiddet içerikli programlar
- Mahallenin sosyo-ekonomik düzeyi

Cevap D

13. İlgili soru kapsamında doğru cevap C şıkkı olacaktır. Sosyal değişim (alışveriş) kuramına göre aile karşılıklı etkileşim içinde bulunan üyelerden meydana gelmektedir. Anahtar kavramları; ödül, kaynak, maliyet, karşılıklı davranış, güç, adaletli olma, normlar ve ilişki memnuniyetidir. İlişkileri maliyet-fayda odaklı inceler. Kuramın merkezinde eşitlik ve karşılıklılık kavramları yer almaktadır. Bir sosyal alışveriş içinde bireylerin memnun olabilmeleri için dengeli bir karşılıklılık olduğunu hissetmeleri gerekmektedir. Eğer ilişkiye yaptıkları yatırım ile sağladıkları kazanç eşitse daha iyi hissetmektedirler. Bu alışveriş süreci içinde, insanlar hep en fazla kazanç sağlayacağı ilişkiyi aramaktadır. Kazanç sağlayamadıkları takdirde, en az düzeyde yatırım yapma eğilimi gösterirler. Sosyal alışveriş kuramının çerçevesinde kazanç ve yatırıma verilen önemin, bireyin yaşamının bazı dönemlerinde farklılık gösterdiğini boşanma üzerinden açıklamaya çalışan White ve Booth (1991), boşanmaların (%30-%40 gibi) büyük oranda evliliğin ilk 5 yılında gerçekleştiğini ortaya koymuşlardır. Bir araştırmacının sonucunda anne babaların, çocuğu olmayan ailelere göre daha fazla masrafları olmasına karşın, çocuk sahibi olmaktan duydukları mutluluğu ödül olarak gördükleri bulunmuştur.

Cevap C

14. İlgili soru kapsamında doğru cevap D şıkkı olacaktır. Öncüller incelendiğinde;
Birinci Öncül: aile eğitiminde gönüllülük esas alınmalıdır. Gönüllülük esas alınan eğitimlerde katılımı bu oranda artacaktır. Yanlış öncül
Üçüncü Öncül: Aile eğitimi başlangıcında ailelere gizlilik yükümlülükleri tanıtılmalı ve bunlara uygun davranılmalıdır fakat bununla ilgili bir sözleşme imzalanması doru olmayacaktır. Yanlış öncül

Cevap D

15. İlgili soru kapsamında doğru cevap D şıkkı olacaktır. Duygusal dengeli bireyler Duygusal olarak tutarlı bireyler dengeli, sakin, esnek ve diğer bireylerle ilişkilerinde rahattırlar. Duygusal istikrarı daha az olan bireyler ise daha heyecanlıdır, diğer bireylerle ilişkilerinde endişelidirler ve ruh halleri çok hızlı değişebilir. Duygusal istikrarı yüksek olan bireyler duygusal istikrarı az olan bireylere nazaran başkalarını yönetmenin stresiyle daha iyi başa çıkabilirler. Duygusal dengeli yüksek ebeveynler; çocuklarına daha olumlu, tehditkâr, korkutma ve küçük düşürücü davranışlardan arınmış mesajlar verirler. Duygusal dengeli çocuklar: Kendine güvenli, engellerle başa çıkmada etkili, sakin, uyumlu, telaşsız

Cevap D

1. 'Herkes üretim ve çalışmada bulunduğu için çocuk bakımında ev dışı unsurlara yönelme görülür' özelliği geniş aile değil çekirdek aileye özgü bir durumdur. Ev dışı unsurlardan kasıt daha çok çocuğun büyümesi sürecinde bakıcı ve kreş gibi yapıların ön plana çıkarılmasıdır. Bu durum Geniş Ailede daha çok aile içindeki mekanizmalarla çözümlenir.

Cevap E

2. Mikrosistem, çocuğun günlük hayatta karşılıklı etkileşim içerisinde olduğu kişileri ve bu kişilerle olan ilişkilerini içerir. Bireyin gelişimi üzerinde en büyük etkiye sahip olan bu sistem, en temelde aileyi, okulu ve arkadaş gruplarını içermektedir.

Cevap C

3. Ailenin işlevleri; Toplumun sahip olduğu milli kültürü aktarma, Toplum içindeki nüfusun yenilenmesini sağlama, Kişinin sosyalleşmesine katkıda bulunma, Bireyleri ekonomik ve sosyal denge sağlama açısından tatmin etme gibi işlevleri vardır ve bunlar daha çok sosyolojik hizmet kapsamında yer alır. "Toplumun çıkarını dikkate alarak hareket alanı meydana getirme" ifadesi ailenin bir işlevi olarak nitelenemez.

Cevap D

4. Dışadönüklük kişilik boyutu başkalarıyla ilişki kurma ve arkadaşlıklarının tadını çıkarma yeteneğidir. Dışadönük insanlar, arkadaş sahibi olmayı sever ve grup ortamında rahat ederler. Ekip olarak iyi çalışırlar, iyimser ve coşkuludurlar. Karşı tarafta ise yalnız daha verimli çalışan, içe dönük kişiler vardır. İçe dönük insanlar genellikle, diğer insanlara karşı belirli bir güvensizlik veya tedbir hissi duymalarıyla dikkati çeker. Küçük arkadaş çevrelerini tercih eder ve büyük gruplarda rahatsızlık duyarlar.

Cevap C

5. Yapısal İşlevsel kurama göre aile içi ilişkiler, toplumdaki diğer sistemlerin aile üzerindeki etkileri ile aile sistemlerindeki denge ve uzun süreli değişimler oluşturmaktadır. Bu kurama göre aile toplumun sürekliliğini sağlayan sosyal bütünü oluşturan unsurlardan biridir. Bu yaklaşımın ele aldığı aile tipleri: Ataerkil geniş aile ve Çağdaş çekirdek ailedir. Bu yaklaşıma göre aile evrensel bir kurum olup bazı fonksiyonlara sahiptir. Aile bu fonksiyonları en iyi biçimde karşılar. Tüm toplumlarda ailenin dört temel işlevi olduğundan söz edilir: Cinsellik, ekonomik işbirliği, eğitim ve üreme.

Cevap D

6. Sosyal Çatışma Kuramının ilkelerini şu şekilde sıralayabiliriz;

- Çatışma, insan hayatında mutlaka karşılaşılabileceği bir mekanizmadır.
- Grup kavramının olduğu her yerde çatışma vardır
- Çatışma, aile doğasında vardır ve bir güç olarak karşımıza çıkar

Cevap B

7. Sembolik etkileşim kuramının üzerinde durduğu ilkeler;

- Davranışa yüklenen anlam önemlidir.
- Tüm davranışlar sosyal olarak öğrenilir. İnsanların sosyal yönleri doğuştan gelmez. Zamanla mesajları almaya ve bunları içselleştirmeye başlarlar.
- Bireylerin sosyal etkileşimleri davranışa anlam yükleme durumunda etkili olmaktadır.
- Davranışın ortaya çıkmasındaki nedenler ve davranışın ne anlam taşıdığını bilmek davranışın kendisinden daha önemlidir.

Cevap E

8. Ekzosistem, çocuğun doğrudan içinde bulunmadığı fakat onun gelişimini dolaylı olarak etkileyen etkileşimler bütünüdür. Milli Eğitim müdürlüğü politikaları, okul yönetimi kararları, anne-babanın iş hayatı bu sistem altında ele alınabilir. Ekzosistem'in bireye yansımaları ve etkileri;
- İşyerinde yüksek stres ve anlaşmazlık yaşayan babaların evde çocuklarına karşı daha otoriter bir tutum sergilemeleri
 - Milli Eğitim Müdürlüğü'nün eğitim politikaları ve okul yönetiminin akran zorbalığı konusundaki tutumu (rehberlik hizmetinin olup olmaması, okulda meydana gelen saldırgan davranışlara karşı alınan önlemler, disiplin cezaları) öğretmenleri etkileyecek, öğretmen davranışları da dolaylı olarak öğrencileri etkileyecektir.
 - Akranlarının ailelerinin ebeveynlik stilleri

Cevap A

9. Bu yaklaşıma göre aile karşılıklı etkileşim içinde bulunan üyelerden meydana gelmektedir. Anahtar kavramları; ödül, kaynak, maliyet, karşılıklı davranış, güç, adaletli olma, normlar ve ilişki memnuniyetidir. İlişkileri maliyet-fayda odaklı inceler. Kuramın merkezinde eşitlik ve karşılıklılık kavramları yer almaktadır. Bir sosyal alışveriş içinde bireylerin memnun olabilmeleri için dengeli bir karşılıklılık olduğunu hissetmeleri gerekmektedir. Eğer ilişkiye yaptıkları yatırım ile sağladıkları kazanç eşitse daha iyi hissetmektedirler. Bu alışveriş süreci içinde, insanlar hep en fazla kazanç sağlayacağı ilişkiyi aramaktadır. Kazanç sağlayamadıkları takdirde, en az düzeyde yatırım yapma eğilimi gösterirler.

Cevap A

10. Aile sistemi kuramı, aileyi, tutarlı bir davranış sergileyen ve birbirleriyle ilişki içerisinde olan unsurların toplamıyla sınırlandırılmış bir sistem olarak tanımlamıştır. Aile, birtakım düzenli etkileşimler ve karşılıklı ilişkilerle birbirine bağlı bireyler ya da bir topluluk olarak açıklamaktadır. Aile sistemleri kuramı, ailenin iç ve dış sorunlarla baş edebilmek için bir sistem oluşturduğuna işaret etmektedir. Bu kurama göre aile, sistemleri olan, birbirine bağlı, çevreyle yarı geçirgen bir sınırı olan bir organizma ya da makine olarak görülmektedir. Kuram içerisinde pek çok temel kavram yer almaktadır. Bunlar aile bireyleri ve gerçekleştirdikleri rolleri içeren birbirine bağlı bileşenler, girdi ve çıktılar, sınırlar, sistem hiyerarşisi, kurallar, amaçlar, dönüt mekanizması, sistem, değişim ve aynı sonucu paylaşma olarak sıralanmaktadır. Aile Sistemleri Kuramının Özellikleri;

- Aile bir sistem olarak görülmektedir. Aile sisteminin yapısı ve birbirleriyle ilişkisi içinde olan elemanları vardır.
- Tüm aileler sürekli bir değişim durumundadır. Aile sistemi bu değişimler sırasında dengeyi aramaktadır. Bu dengeyi de kendilerine özgü iletişim biçimlerini kullanarak sağlarlar.
- Aile üyelerinin davranışları sistemin tüm iyelerini etkilemektedir. Üyelerden birinin değişimi, sistemin yenilenmesi ihtiyacını ortaya çıkarmaktadır.
- Aile sistemleri üyelerini kontrol etmek için kurallar ve mesajlar kullanmaktadır. Bu kural ve mesajlar aile üyesinin davranışlarını belirleyip sınırlandırmaktadır.

Cevap E

11. Kuramın temel ilkesinde; Çocuk çevreyle etkileşim halindedir ve gelişimi üzerinde sadece ailenin değil pek çok sistemin etkisi görülmektedir. Okul ve aile arasında kurulan güçlü etkileşim sonucunda, çocukların hayata hazırlanmaları, sosyalleşmeleri; öte yandan anne babaların çocuklarını gözlemlemeleri, beceri ve yeterliliklerini fark etmeleri ve onları desteklemeleri sağlanmaktadır. Bundan dolayı Aile Ekolojisi yaklaşımına göre bireyler bizleri doğrudan ya da dolaylı olarak birçok faktör etkilemektedir.

Cevap B

12. Yeni deneyime açıklık özelliği gösteren anne babalar; çocuklarının dünyaya nasıl baktıklarını, belirli kalıplara takılıp takılmadıklarını, kendilerini geliştirmeye ve yeniliklere ne oranda açık olduklarını değerlendiren bir boyuta sahiptirler. Yaratıcı, araştırmaya meraklı, geleneksel olmayan, özgür, orijinal, hayal gücü kuvvetli, ilgileri geniş, değişikliği seven, artistik, doğal, açık fikirli, analitik, karmaşık düşünme eğilimlerini hedeflemektedirler.

Cevap C

13. Mezosistem çocuğun birden fazla ilişki içinde olduğu farklı yapılar yani mikrosistemler arasındaki ilişki üzerinde durur. Aile ve akranlar, aile ve okul yönetimi, aile ve öğretmenler arasındaki etkileşim, bu yapıların arasındaki ilişki Mezosistem denen yapıyı oluşturur.

- Aile (birey için mikrosistem) ve okul yönetimi (birey için mikrosistem) arasında yaşananlar
- Ailenin onaylamadığı arkadaş grupları (aile ile arkadaş arasındaki ilişki)

Cevap B

14. Bebeklik dönemi olarak tanımlanan 0-2 yaş arası, çocuğun, fiziksel, zihinsel ve duygusal yönden en hızlı geliştiği dönemdir. Bu nedenle bu dönemde çocuğun sadece fiziksel gereksinimlerinin giderilmesi yeterli **değildir**. Henüz becerilerinin yeterli derecede gelişmemiş olmasına bağlı olarak bebeğin, kendisine bakım veren kişiye bağımlı olduğu görülür, bu bağımlılık sürecinde bakım verenle kurduğu birebir ilişki ise, onun zihinsel ve duygusal gelişimi için son derece önemlidir. Bebeğin, biyolojik yetersizliği dikkate alındığında, bakım verenine karşı bir bağlanmanın oluşması kaçınılmazdır. Bağlanma terimi ise, bebeklerle anne-babaları ya da bakım verenleri arasında kurulan, duygusal olarak olumlu ve yardım edici bir ilişkinin varlığını ifade eder. Yenidoğanın bu dönemde sosyal gereksinimini karşılamak için başvuracağı kişi kendisiyle ilgilenen kişiden ibarettir ki, bu kişi genellikle anne olmaktadır. Ebeveynle güvenli bir bağ oluşturan çocuk, olumlu toplumsal ilişkiler kurmaktadır. Çünkü;

- Bu güvenli bağ çocukların toplumdan beklentilerine de yansımakta,
- Çocuk ailesinden gördüğü ilgi ve duyarlılığı, ilişki kurduğu diğer insanlara da yansıtmakta,
- Ailesinden destekleyici bir yaklaşım gören çocuk, öz değer ve öz yeterlik duygularını geliştirmektedir.

Cevap D

15. Feminist kuramın temel amacı, sosyal yapıların değişmesini teşvik etme ve kadını güçlendiren yapıların oluşturulmasını sağlamaktır. Toplumsal anlayışların kadına bakışının değişimi üzerine odaklanmıştır. Feminist bakış açısı, cinsiyeti sosyal bir yapı olarak yorumlar. Cinsiyeti, kadın ve erkek arasındaki biyolojik farklılıktan ziyade, toplumun beklediği kadın erkek davranışları, tutumları ve değerleri betimlemektedir. Aile üyeleri arasında görevlerin cinsiyete dayalı bir iş bölümü ilkesi çerçevesinde dağıldığını belirten feministler bu iş bölümünün aile ekonomisine katkı konusunda eşitsiz bir durum yarattığını belirtmektedirler. Bu iş bölümünde kadın çok veren ama az alan taraf durumundadır. Ancak son yıllarda modernleşme ve sanayileşmeyle beraber toplumsal şartların değişmesi, aile içindeki rollerin dağılımını da etkilemiştir. Çalışan kadınların sayısı giderek artmakta ve kadının aile-toplum içindeki statüsü güçlenmektedir. Feminist bakış açısına göre tipik bir aile formu yoktur. Özellikle ataeril aile modeli üzerine oluşturulmuş ideal bir aile formu önermek **yanlıştır**.

Cevap B

1. Örnek olay; yaşanmış ya da yaşanması mümkün olan bir olayın aile eğitim ortamına eğitim tarafından getirilerek birden çok araçlarla (video, kitap, dergi, gazete) katılımcılarla paylaşılıp konu içeriği ile ilgili görüşlerini almayı amaçlar. Soru öncülünde Kadir Bey'in katılımcılara video seyrettirmesi, farklı dergilerden getirdiği haberleri paylaşması ve her eğitim gününün sonunda eğitim içeriği ve süreç ile ilgili olarak ailelerin görüşlerini alıp çözüm önerilerinde bulunmasını isteme örnek olay yöntemi olarak ifade edilir .

Cevap B

2. Uyumluluk özelliği gösteren bireyler merhametli ve yardıma hazır olmaya eğilimlidir. Bu özellik, sosyal denge üzerine ilgiyi ve kaygıyı yansıtır. Uyumlu bireyler diğerleriyle kolay geçinir. Genel olarak saygılı, arkadaşça, cömert, yardımsever ve diğerlerinin istekleriyle uzlaşmaya hazır olarak görülürler. Uyumlu bireyler insan doğası hakkında iyimser bir görüşe sahiptirler. Onlar, insanların dürüst, saygın ve güvenilir olduğuna inanırlar. Uyumsuz bireyler kendi çıkarlarını diğerleriyle geçinmekten üstün tutarlar. Diğerlerinin iyi olmasıyla genellikle daha az ilgilidirler ve diğerlerine daha az yardım eli uzatırlar. Bazen diğerleri hakkındaki şüphelilikleri onların kuşkucu, dostça olmayan ve geçimsiz olmalarına neden olur.

Cevap D

3. Makrosistem, bir toplumdaki kültürel değerleri, inanç sistemlerini ve yasaları, kişilerin tutumlarını, yaşam tarzlarını, sosyal ve ekonomik durumlarını kapsamaktadır. Makrosistemin yapıtaşları çocuğun gelişiminde doğrudan bir etkide bulunmamakla birlikte çocuğun içinde yaşadığı toplumsal ve ekonomik çevreyi belirlemekte ve çocuk da bundan dolayı olarak etkilenmektedir. Gelenek-görenek, medya, kültürel değerler, inançlar, yasalar kapsamında elen alınan bu sisteme örnek olarak

- Şiddetin toplumda yaygınlaşması
- Basın yayın kuruluşlarında cinsel içerikli programlara yer verilmesi
- Mahalle baskısı

Cevap D

4. Sosyal öğrenme kuramının temsilcisi olan Albert Bandura'ya göre birey gözlem yoluyla çevresinde olup biten olayları sadece taklit etmeyi değil aynı zamanda zihinsel süreçlerinde işlemeyi de öğrenir. Dolayısıyla çocuk anne babanın yapmış olduğu davranışları gözlemler ve buna dayalı olarak öğrenmesini gerçekleştirir. Aile ortamında anne ve babanın davranışları çocuk tarafından gözlemlenmekte ve zihinsel süreçlerinden geçirilerek öğrenme gerçekleşmektedir.

Cevap C

5. İnsancıl yaklaşımın temel felsefesinde anne babalar çocuklarına yönelik destekleyici, yardım edici tutumlara önem verirler. Sert disiplin eleştirilir ve çocuğun kendisini içten denetlemesi üzerinde durulur.

Cevap E

6. Demonstrasyon anne baba eğitimlerinde özellikle psikomotor becerilerin öğretiminde kullanılan ancak eğitimcinin oldukça aktif olup eğitim alan kişinin pasif biçimde seyrettiği bir eğitim öğretim modelidir. Soru da ifade edilen uygulamalı olarak eğitimcinin çalışmalarını göstermesi yani aktarması verilen seçenekler arasında cevabı Demonstrasyona götürmektedir.

Cevap B

7. Rol oynama yöntemi uygulamasında eğitimcinin direktifleri ve senaryoları doğrultusunda herhangi bir ekleme ve çıkarma yapmadan eğitimi alan kişiler çalışmalarına katılırlar. Özellikle empati becerisi, kendini ifade etme becerisine katkı ve başkalarının gözünden dünyayı anlamaya çalışmada önemli bir teknik olan bu yaklaşımda yapılacak çalışmaların nasıl ve ne şekilde yapılacağı her şey önceden bellidir.

Cevap D

8. Özdisiplin odaklı ebeveynler aşırı mükemmeliyetçilik özelliği gösterirler ve çocuklarına yönelik özellikle sorumluluk duygularını oldukça yüksek düzeyde verirler. Sorumluluğun yüksek oluşu çocukların titiz, düzenli, sorumluluk sahibi, dürüst, vicdanlı, sebatkar, bilinçli, sıradan, düşünceli, amaç sahibi, dakik oluşlarıyla; sorumluluğun düşük oluşu ise çocukların dikkati dağınık, zor güvenilen, sabretmekte zorlanan, işleri yarım bırakan, yapıları ile ilgilidir. Sorumluluk boyutunda, başarı çabası, yeterlilik, görev temelli davranma, düzen ve tedbiri olma gibi özellikler yer almaktadır.

Cevap B

9. Anne Baba eğitimlerinde sorulacak sorularda aranması gereken en önemli husus öncelikli olarak soruların olabildiği kadar bizlere dönüt vermesine ve geniş çaplı bilgilenebilirliğe sahip olmamıza olanak sağlayacak tarzda olmasıdır. Bunun için en önemli husus ise açık uçlu soruların sorulmasıdır. Bu sayede geniş çaplı bilgi edinimi gerçekleşir.

Cevap D

10. Beyin fırtınası belli bir konuda bir araya gelen ailelerin konu hakkında görüşlerini aktif biçimde ifade ettikleri bir yöntemdir. İki aşamadan oluşur öncelikle olabildiğince farklı birçok fikir alınır ardından bu fikirlerin değerlendirilmesi üzerinde durulur ve hiçbir şekilde alınan fikirler tartışılmaz ve yorum yapılmaz. Değerlendirme sürecinde en çok işe yarayan fikir ortaya konur.

Cevap B

11. Anne Çocuk Eğitim Programı (AÇEP); 5 yaş itibarıyla daha önce okul öncesi eğitim hizmeti almamış çocuklara ve annelerine yönelik bilimsel temelli ve ev merkezli bir eğitim programı olan Anne Çocuk Eğitim Programı (AÇEP) ile, annelerin evde çocuklarının eğitimine verebilecekleri destek konusunda güçlendirildiği bir programdır. 1993 yılından bu yana uygulanan 25 haftalık program, kadınları annelik rollerinde güçlendirmek, çocuklarının bilişsel, fiziksel, sosyo-duygusal gelişimine destek vermelerini sağlamak amacı ile oluşturuldu. Düşük maliyetli bir erken çocukluk eğitim programı olan AÇEP, anasının gidemeyen çocukları bilişsel, duygusal, sosyal ve fiziksel anlamda destekleyen program, aynı zamanda annenin de kendisini duygusal olarak güvende hissetmesine ve ebeveynlik konusundaki becerilerini geliştirmesine katkı sağlamaktadır.

Cevap C

12. Anne Destek Programı özellikle annelerin belli konularda bilgilenebilmesi amacıyla hazırlanmış olup içeriğinde yukarıda anlatılanlar dışında 'Kadın ve Anne Olmak', 'Çocuk ve Aile Tutumları', 'Bedensel Zihinsel Duygusal ve Sosyal Gelişim' başlıklarında eğitimler verilmektedir.

Cevap C

13. Baba Destek Programı (BADEP), babaya destek vererek çocuğun çok yönlü gelişimine katkıda bulunmayı hedefleyen bilimsel bir yetişkin eğitim programıdır. Katılımcı ve yüz yüze eğitim tekniklerinin kullanıldığı program babaların çocukla iletişimini sağlıklı kurmasını ve çocukların gelişimlerini desteklemeleri için babalarda davranış değişikliği oluşturmayı hedeflemektedir. Baba Destek Programı'nın hedef kitle 3-11 yaşları arasında çocukları olan okuma yazma bilen her eğitim düzeyinden babalardır. Babaların, çocuklarının gelişiminde daha etkin ve olumlu bir rol oynamaları için geliştirilmiş bilimsel temelli bir eğitim programı olan BADEP, babaların çocuk gelişimi ile ilgili bilgi düzeylerini arttırmayı, iletişim becerileri kazanmalarını ve daha demokratik bir tutumu benimsemelerini hedeflemektedir.

Cevap B

14. Anne Çocuk Eğitim Vakfı (AÇEV) tarafından hazırlanan eğitimler ebeveynleri temel çocuk gelişimi konularında bilgilendirme amacı taşımaktadır. Ayrıca demokratik tutum içerisinde kurallar, can kulağı ile dinleme, kendini doğru ifade etme ve takdir-teşvik konularında ailelere örneklerle bilgiler verilmektedir.

Cevap D

15. Aile mektupları programı hedef kitleye 30 mektupluk bilgi setleri sunmakta ve 3'er saatlik seminerler uzmanlar ve uzman doktorlar tarafından 'hamilelik öncesi, hamilelik süreci, bebeğin ilk 3 yılındaki gelişiminde dikkat edilmesi gereken konular, aşılarda' gibi başlıklarda bilgiler verilmektedir.

Cevap B

1. Fonolojik farkındalık seslerin farkına varması, sesleri ayırt etmesi, aynı sesle başlayan kelimeler üretme, aynı sesle biten kelimeler üretme, hece farkındalığı, uyak farkındalığı, tekerlemeler ve saymacalar fonolojik farkındalığı kapsamına girer. Dolayısıyla I. ve II. öncüllerdeki etkinlikler, fonolojik farkındalık kapsamına girmektedir. Ancak "Okuma etkinliğinde yeni sözcüklerin eş anlamlılarını öğretmek" fonolojik farkındalık kapsamında yer almaz. Kavram öğretimi ve söz varlığı kapsamına girer. Yani burada amaç ses farkındalığı öğretmekten ziyade kavramların öğretilmesidir.

CEVAP: C

2. Fonolojik farkındalık ile ilgili etkinlikler aşağıdaki gibidir:

- Ses farkındalığı
- Aynı sesle başlayan sözcükler üretmek
- Aynı sesle biten sözcükler üretmek
- Hece farkındalığı
- Uyak farkındalığı
- Tekermeler
- Uyaklı sözcükler üretmek
- Sesleri birleştirmek

CEVAP: E

3. Öğretmenin çocuklara resimler gösterip bu resimlerin hangi sesle başladığını veya hangi sesle bittiğini sormak ses birim farkındalığı kapsamına girmektedir. Ses birim farkındalığı da zaten fonolojik farkındalık kapsamına girer.

CEVAP: A

4. Kot, bot ve ot sözcükleri uyaklı sözcük kapsamına girer. Uyaklı sözcükler veya sonu benzer sözcükler uyak farkındalığı kapsamına girer. Uyak farkındalığı da fonolojik farkındalık kapsamında yer alır.

CEVAP: B

5. Sorunun doğru cevabı, C seçeneğidir. Çünkü üstbiliş teorisi, bireyin öz denetim ve öz değerlendirme gibi becerilerle kendi biliş yapısının farkına varması sürecine önem verir. Bu da bireyin erken okuryazarlık becerilerini kazanmalarını kolaylaştırır.

CEVAP: C

6. Sorunun doğru cevabı, B seçeneğidir. Okuma üzerinde yapılandırmacı bir sürece odaklanan bu kurama göre, okuyan kişi, önceden sahip olduğu bilgileri kullanarak metinden bir anlam çıkarabilir. Çünkü okuma, önceki bilgilere de dayanan bir tahmin yürütme ve yapılandırma sürecidir. Okumada, anlam daha ön plandadır. Bu kurama göre okuma becerisinin kazanılmasında öğretmenin rolü, öğretmek değil, çocuğun okumasını kolaylaştırmak olmalıdır. Chomsky ve Halliday bu kuramın önemli temsilcileridir.

CEVAP: B

7. Sorunun doğru cevabı, A seçeneğidir. Çünkü okuma becerisinin; anlama ve bilişsel süreçler sayesinde kazanıldığını savunan bu yaklaşıma göre okuyan veya dinleyenler metinde kendilerine sunulan anlamı yapılandırmaktadır. Bu yapılandırmayı yapabilmek için de şemalar yani var olan ön bilgiler önemlidir.

CEVAP: A

8. Sorunun doğru cevabı, A seçeneğidir. Çünkü olgunlaşma bakış açısına göre çocuklar belli bir yaşa gelene dek okumayı öğrenemezler. Okuryazarlık sürecinde aile ve toplumun etkileri sınırlıdır. Biyolojik süreç ise çok daha önemlidir.

CEVAP: A

Test - 1

9. Doğru cevap B seçeneğidir. Tekerlemeler fonolojik farkındalığa girer. Tekerlemeler de uyak ve kafiyeler olduğu için, seslerin manipülasyonu olduğu için fonolojik farkındalık oluşur.

CEVAP: B

10. Doğru cevap A seçeneğidir. Çünkü yazı farkındalığında aşağıdaki etkinlikler uygulanır.
1. Yazılar hakkında sorular sorma
 2. Yazının farklı şekillerinin özelliklerini anlama
 3. Sözcükler arası boşluğu, yazının soldan sağa, yukarıdan aşağıya okunduğunu anlama
 4. Yüksek sesle yapılan okumalarda, okunan sözcükleri işaret etme
 5. Harflerin heceleri, hecelerin sözcükleri oluşturduğunu kavrama

CEVAP: A

11. Doğru cevap E seçeneğidir. Çünkü uyak farkındalığında yapılacak etkinliklerin basitten karmaşığa sıralaması aşağıdaki gibidir:
1. Uyaklı olanı fark etme (aydır ve kolaydır sözcükleri uyaklı mıdır?)
 2. Uyaklı olmayana fark etme (aydır, kolaydır ve ocak sözcüklerinden hangileri uyaklı değil?)
 3. Uyak üretme (aydır ve kolaydır sözcüklerine benzer uyak üret?)

CEVAP: E

12. Sözcük farkındalığı: Basitten karmaşığa sözcük farkındalığının kazanılması için etkinlik yapılmalıdır.

1. Bir cümlenin sözcüklere ayrılması
2. Sözcüklerden yeni sözcük üretme
3. Sözcük içerisinde ses atılması ile kalan sözcük
4. Sözcük içerisinde ses atılması ve yeni seslerin eklenmesi ile oluşan sözcük

Bu kapsamda;

III. Bu cümle kaç sözcükten oluşur? Sözcük farkındalığı var. Cümlenin sözcüklere ayırma.

II. Bu cümlenin içindeki güneş ve kış sözcüklerini birleştirirsem hangi sözcük oluşur? Burada sözcük farkındalığı vardır. Sözcüklerden yeni sözcükler üretme vardır.

IV. Akdeniz sözcüğündeki ak kısmını çıkarırsam geriye hangi sözcük kalır? Burada sözcük farkındalığı vardır. Sözcük içerisinde ses atılması ile kalan sözcük ile ilgilidir.

I. Akdeniz derken deniz yerine delik desem yeni sözcük ne olur? Burada sözcük farkındalığı vardır. Sözcük içerisinde ses atılması ve yeni seslerin eklenmesi ile oluşan sözcük ile ilgili bir durum vardır.

CEVAP: B

1. Sorunun doğru cevabı, Logografik evre olacaktır. Çünkü Frith'e göre bu evredeki çocukları özellikleri aşağıdaki gibidir:
- Okuma ve yazmanın kazanılmasına yönelik ilk girişimler bu dönemde olur.
 - Harf ve ses bilinci kazanılmamıştır.
 - Markaların, görsellerin tanınması bu döneme özgüdür.

CEVAP: A

2. Sorunun doğru cevabı, "Pekiştirilmiş alfabetik" evre olacaktır. Çünkü bu evrede okuma otomatikleşmiştir. Bu evre, akıcı okumanın geliştiği ve okuma parçasından anlamın kurulduğu bir evredir.

CEVAP: E

3. Öğretmenler öğrencilerin neyi yaparsa ne kadar puan alacağını göstermek için hazırlayacağı yönerge rubric olarak adlandırılır. Özellikle performans değerlendirmelerde kullanılmaktadır. Öğrencilerin performans değerlendirme sürecinde hangi davranışı sergilerse ne kadar puan alacağını gösteren bir sistem oluşturulur.

CEVAP: C

4. Ses bilimsel farkındalık ve becerilerin edinim sırası ile ilgili Schuele, Skibbe ve Rao çeşitli araştırmalar yapmıştır. Aşağıda yer alan sıralamayı oluşturmuştur:
1. Sözcükleri fark edebilme
 2. Heceleri fark edebilme
 3. Uyakları fark edebilme
 4. İlk sesleri fark edebilme
 5. Son sesleri fark edebilme
 6. Sesleri birleştirerek sözcükler oluşturma
 7. Sözcüklerdeki ses birimlerini ayırma
 8. Sesleri silme veya atma

CEVAP: C

5. Doğru cevap E seçeneğidir. Ses birim farkındalığının basitten karmaşığa edinim sırası aşağıdaki gibidir:

1. Tek heceli sözcüklerin ilk seslerini tanıma
2. Tek heceli sözcüklerin son seslerini tanıma
3. Sözcüklerin ortadaki seslerini tanıma

CEVAP: E

6. Doğru cevap B seçeneğidir. Hece farkındalığının basitten karmaşığa edinim sırası aşağıdaki gibidir:

1. Bilinen iki heceli sözcüğü ayırma (Ar-mut)
2. Bilinen üç ve dört heceli sözcüğü ayırma (Do-mates)
3. Bilinmeyen çok heceli sözcükleri ayırma (Sa-la-talık)

CEVAP: B

7. Doğru cevap D seçeneğidir. Fonolojik farkındalık eğitiminde edinim sırası aşağıdaki gibidir:

- I. Sözcük farkındalığı
 - II. Hece farkındalığı
 - III. Uyak farkındalığı
 - IV. Ses farkındalığı
- "Çalsın sazlar, oynasın kızlar." cümlesinde kaç sözcük vardır? (Sözcük farkındalığı)
 - Oynasın sözcüğünü hecelere ayırın? (Hece farkındalığı)
 - Sazlar sözcüğünün ilk sesi nedir? (Ses farkındalığı)
 - Sazlar ve kızlar uyaklı mı? (Uyak farkındalığı)

CEVAP: D

8. Olay örnekleme, belirli bir olayı, öncesi ve sonrasında olanlar ile birlikte ele alan tekniktir. ABC kaydı ya da ABC örnekleme olarak da adlandırılır. "A" olaydan önce ne olduğunu, "B" olayı, "C" ise olaydan sonra ne olduğunu ifade eder.

CEVAP: B

9. Doğru cevap E seçeneğidir.

Görsel okuma: En yalın ifadeyle bireylerin çevrelerin gördükleri her türlü nesne ve durumu analiz edebilmelerini sağlayan yetenekler olarak tanımlanmış olan görsel okuma (Stokes, 2005);

- Yazılı metinler içinde bulunmayan görsel öğeleri,
- Resim ve grafik türündeki iletileri,
- Doğadaki olayların meydana geliş şeklinin ve durumlar arasındaki neden-sonuç ilişkisini,
- Gözle izlenebilen tüm olguları anlama, analiz etme, değerlendirme, yorumlama yeteneklerini ifade eder (Akt. Sarıkaya, 2017, s.780).

Okuma farkındalığı: Öğrencilerin dinlediklerini anlamaya başlaması okuma farkındalığıdır. Dinleme, anlama ve kavrama becerisini kapsar.

CEVAP: E

10. Erken okuryazarlıkta aşağıda yer alan çalışmalar fonolojik farkındalık ile ilgilidir.

- Aynı sesle başlayan ve biten seslerin üretilmesi (Ses birim farkındalığı)
- Uyaklı veya kafi yeli sözcükleri fark etmesi (Buz ve tuz vb.)
- Hecelerin farkına varması
- Tekerleme çalışmaları
- Ses düşürme çalışmaları
- Hece silme çalışmaları

CEVAP: D

11. Sorudaki öncüller incelenecek olursa;

- Yazıya benzeyen şekiller çizdirmek grafik farkındalığına girer. Yatay, dikey ve eğik çizgiler bir grafik farkındalığı oluşturur.
- Yazının soldan sağa ve yukarıdan aşağıya yazıldığını fark etmek yazı farkındalığı kapsamına girmektedir. Yazının yönü böylece fark edilmiş olur.
- Aynı sesle başlayan ve aynı sesle biten sözcükler üretmek ise ses birim farkındalığına girer. Bu da fonolojik farkındalığa girer.
- Orman, keman ve saman sözcüklerinin sonları benzer bittiği için ve kafi yeli olduğu için uyak farkındalığına girer.

Burada söz dizimsel farkındalık yoktur. Söz dizimsel farkındalık kurallı cümle oluşturma becerisidir. Sözcüklerin cümle içerisinde dizilim kurallarıdır. Burada böyle bir durumdan bahsedilmemiştir.

CEVAP: D

12. Ses bilgisel farkındalık ve becerilerin edinim sırası aşağıdaki gibidir:

1. Heceleri fark edebilme
2. Uyakları fark edebilme
3. İlk sesleri fark edebilme
4. Son sesleri fark edebilme
5. Sesleri birleştirerek sözcükler oluşturma
6. Sözcüklerdeki ses birimlerini ayırma
7. Sesleri silme veya atma

CEVAP: E

1. 10.07.2019 tarih ve 30827 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Okul Öncesi ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği" 'ne göre ilgili yılın eylül ayı sonu itibarı ile 69 ayını dolduran öğrenciler 1. Sınıfa kayıt yaptırabilirler. Velisinin yazılı isteği ile ilkokul birinci sınıfa kayıt yaptırabilirler. Ancak veliler, 69, 70 ve 71 aylık çocukları için yazılı talepte bulunarak, çocuklarını okul öncesi eğitime yönlendirebilir veya kayıtlarını bir yıl ertelebilir. 69-71 ay arası çocuklar ise kaydı bir yıl ertelenmiş ve okul öncesi eğitim almamış olan çocuklara okul öncesi eğitime kayıta öncelik tanınmaktadır. Verilen bu bilgiler doğrultusunda ilgili sorumluzun doğru yanıtı "B şıkkı" olmalıdır.

CEVAP: B

3. İlgili soru kapsamında verilen öncüllerin hepsi doğru bilgiler içermektedir. Bunların yanı sıra okula uyum sürecinde öğretmenler; Okula uyum sürecinde ortaya çıkabilecek sorunlar karşısında soğukkanlı davranmak ve sorunun çözümü için gerekli yerlerden destek almalıdır. Velilerle olan iletişimlerini canlı tutarak çocukları hakkında bilgi alışverişinde bulunmalıdır. Okul rehber öğretmeni (okul psikolojik danışmanı) ile iletişime geçerek çocuğun okula uyum sürecinde karşılaştığı sorunlar için gerektiğinde destek talep etmelidir. Verilen bilgiler doğrultusunda sorumluzun doğru cevabı "E şıkkıdır."

CEVAP: E

2. Okula uyum kavramı, çocukların yeni ve farklı bir eğitimsel ekolojiye geçiş süreçlerini hem tanımlayan hem de bu geçişin hedeflenen sonucu olarak kullanılan kavramdır. Okula uyum, çocukların okul ortamındaki ilgi ve rahatlığı, okul bağlılığı ve okul başarısı anlamına gelir. Çocukların okula uyum sürecinin temelinde yetenekleri, becerileri, uyum özellikleri ve kişiler arası çevre yatmaktadır. Verilen bilgiler doğrultusunda ilgili sorumluzun doğru cevabı "D şıkkı" Okula uyum olmasıdır.

CEVAP: D

4. İlgili soru kapsamında verilen öncüllerin hepsi doğrudur. (I.) Göktuğ öğretmen uyum haftası etkinliklerinin tüm ülkede standart şekilde uygulanmasının zorunlu olmadığını bilerek sınıfının imkanlarına ve çocuklarının gelişim özelliklerine göre uyarlamalar ve planlamalar yapması doğru bir uygulamadır. (II.) Okula uyum sürecinde başlangıçta çocukları küçük gruplara ayırılıp, randevulu şekilde aileleriyle birlikte sınıfa alınması, Haftanın sonuna doğru gidildikçe ise çocukların sınıfta kaldığı süreyi artırılmalıdır. (III.) Uyum haftası içerisinde çocukların okula uyum sürecini kolaylaştırmak ve sınıf iklimine daha çabuk uyum sağlamasını sağlamak adına mümkün olduğunca uyum etkinliklerini oyun temelli tanışma etkinlikleri şeklinde yapılması son derece doğru bir planlamadır. Verilen bu bilgiler doğrultusunda sorumluzun doğru yanıtı "A şıkkıdır."

CEVAP: A

5. Okula hazırbulunuşluğu etkileyen faktörler fiziksel, sosyal-duygusal, zihinsel, çevresel boyutlar olmak üzere dörde ayrılmaktadır. Çocuğun kronik yaşı, genel sağlık durumu ve büyümesi, doğumdan önce ve sonra maruz kaldığı çevre koşulları, fiziksel yetenekleri, büyük ve küçük kas motor becerileri **fiziksel faktörlerdir**. Çocuğun dünyaya bakış açısı, kendi duygularını ifade edebilmesi, kendinin ve başkalarının duygularını anlayabilme ve yorumlayabilmesi, arkadaşları ve öğretmenleri ile iletişim kurup iş birliği içinde çalışabilmesi, içine girdiği okul ve sınıftan oluşan yeni sosyal çevrenin kurallarına uyma becerileri **sosyal-duygusal faktörlerdir**. Çocuğun akıl yürütme, problem çözme, öğrenme merakı, yönergeleri algılama ve uygulama, dili iletişim için kullanma gibi becerileri ise **zihinsel faktörler boyutunda ele alınmaktadır**. Verilen bilgiler doğrultusunda ilgili sorumuzun doğru cevabı **“E şıkkıdır.”**

CEVAP: E

7. Sosyal Yapılandırmacı Yaklaşım: Bu modelin savunucuları “çocuğun kendinden daha bilgili akranları veya yetişkinler ile iletişime (etkileşime) geçerek öğrenme görevlerini tamamlayabilme düzeyi” olarak görürler. Aile öğretmen ile çocuğun beceri ve gelişim düzeyini bilen diğer yetişkinlerin de okula hazırbulunuşluğun değerlendirilmesinde katılımının desteklenmesi gerektiğini vurgular. Hazırbulunuşluk kavramını çocuğun bulunduğu sosyo-kültürel çevre şartları açısından ele alan bu yaklaşım, çocuga bireysel şekilde odaklanmak yerine sosyal ve kültürel değişkenler ile bir bütün olarak ele almaktadır. Verilen bu bilgiler doğrultusunda ilgili sorumuzun doğru cevabı **“B şıkkı Sosyal Yapılandırmacı Yaklaşım” olmalıdır**.

CEVAP: B

6. Olgunlaşma/Çocuk Etkisi/Gelişimsel yaklaşım modeline göre; çocukların okula hazır bulunuşluğunu, yaş, bilişsel, psikomotor ve duygusal olgunluk bileşenlerinden oluşan bir olgu olarak değerlendirmektedir. Olgunlaşma ve hazırbulunuşluk kavramlarını eş anlamlı olarak gören bu modelin savunucuları çocukların gelişimsel süreci boyunca içsel saatleri olduğunu ve formal/örgün eğitim için hazır olduklarına ilişkin işaretleri kendiliğinden göstereceklerini savunur. Bu bilgiler doğrultusunda ilgili sorumuzun doğru yanıtı **“C şıkkı Olgunlaşmacı/Çocuk Etkisi Modeli/Gelişimsel Yaklaşım”**

CEVAP: C

8. Paragrafta temelde dışsal deneyimlerin önemine vurgu yapan bu model **Çevreci Modeldir**. Okula hazırbulunuşluğun değerlendirilmesinde çocuğun yanı sıra aile ilgisinin de ele alınması gerektiği fikri savunulur. Bu yaklaşım “çocuğun neler yapıp yapamadığına ve nasıl davrandığına da odaklanmaktadır.” İlgili sorumuzun doğru cevabı **“A şıkkıdır.”**

CEVAP: A

9. (I.) Etkileşimci yaklaşım diğer üç modeli (olgunlaşma, çevreci ve sosyal yapılandırmacı) kapsayarak hazırbulunuşluğu; çocuğun sosyal çevresinin özellikleri ile kendi bireysel özelliklerinin etkileşimi olarak değerlendirir. (II.) Hazırbulunuşluk önceki deneyimler, genetik, gelişimsel aşamalar ve sosyo-kültürel deneyimlerin birbirlerini etkilemesiyle oluşan ilişkiye dayanan bir olgudur. Bu nedenle hazırbulunuşluk ilişkiler düzeyinde ele alınarak, ilişkilerin karşılıklı olduğu ve gelişimin zaman aldığı belirtilir. (III.) Bu model hazırbulunuşluğu değerlendirmede standart testler yerine **“Performans değerlendirme”** yaklaşımının kullanılmasını önermektedir. Verilen bu bilgiler doğrultusunda sorumuzun doğru yanıtı **“D şıkkı I ve II”** olmalıdır.

CEVAP: D

11. Çocukların doyurulmamış ihtiyaçlarını, açığa çıkarmadığı duygularını, umut hayal ve beklentilerini tanımak amacıyla kullanılan teknik Arzu Listesidir. Bu yöntem çocuklara sözlü olarak uygulanıp çocuklardan resimlendirme yoluyla zihnindeki düşünce ve hayalleri kağıtlara dökerek ifade etmeleri istenebilir. Verilen bu bilgiler doğrultusunda ilgili sorumuzun doğru cevabı **“D şıkkıdır.”**

CEVAP: D

10. Hazır okul kapsamı ve tanımı şu şekildedir; okulların çocukların gelişim düzeylerine uygun şekilde tasarlanması ve donatılması, okulların ve sınıfların zenginleştirilmiş uyarıcı bir çevreye sahip olması, okul öncesi eğitim programı ile süreklilik sağlayabilecek bir programa sahip olması, Kendini sürekli yenileyen öğrenci merkezli eğitim bağlamında kendini geliştiren, öğrencileri tanımaya yönelik değerlendirme tahminlerini kullanabilen, planlama uygulama ve değerlendirme becerileri gelişmiş öğretmenlere sahip olması. Okulun vizyonu, misyonu ve hedeflerine yönelik kararları alıp uygulayabilen güçlü liderlik özelliklerine sahip yöneticilerin olması olarak tanımlanmaktadır. Verilen bu bilgiler doğrultusunda ilgili sorumuzun doğru cevabı **“E şıkkıdır.”**

CEVAP: E

12. Okul reddi, bir çocuğun okula gitmekte veya bütün gün sınıfta kalmakta zorluk çekmesi olarak tanımlanır. Okul, çocukların bakış açısıyla dış dünyayı temsil eder ve çocukların evde deneyimlediklerinden farklı bir gerçeklik turu içerir. Evlerinden ilk kez ayrılarak farklı ve daha geniş bir mikro sisteme giren bazı çocuklar kültürel, sosyal ve duygusal veya akademik zorluklarla karşılaşabilirler. Böylesi bir durumda çocuklar okul reddi davranışı sergileyebilirler. Verilen bu bilgiler doğrultusunda ilgili sorumuzun doğru cevabı **“A şıkkı”** Okul Reddidir.

CEVAP: A

1. İlkokulların birinci sınıfına, kayıtların yapıldığı yılın eylül ayı sonu itibarıyla 69 ayını dolduran çocukların kaydı yapılır. Ayrıca 66,67 ve 68 aylık çocuklardan velisinin yazılı isteği bulunanlar da ilkokul birinci sınıfa kaydedilir. Okul müdürlükleri, yaşça kayıt hakkını elde eden çocuklardan 69,70 ve 71 aylık olanları velisinin yazılı talebi bulunması halinde okul öncesi eğitime yönlendirir veya kayıtlarını bir yıl erteler. Bu bilgiler doğrultusunda ilgili sorumuzun doğru cevabı “**B Şıkkı Veli Dilekçesi**” olmalıdır.

CEVAP: B

3. İlgili sorumuzun doğru cevabı “C seçeneğidir.” Beyza isimli öğrencinin tırnağını yoğun şekilde yeme davranışı sergilediği fark edilmiş ve bu davranışın nedenini anlamak amacıyla kullanılması gereken en uygun bireyi tanıma tekniği zaman örnekleme tekniğidir. Zaman örnekleme: Önemli görülen davranışların belirli bir zaman aralığında gözlenmesi ve kaydedilmesidir. Zaman örnekleme tekniği okulda istenmeyen davranışlar gösteren çocukların bu davranışlarının nedenini anlamak amacı ile kullanılır.

CEVAP: C

2. Görüşmeler sayısına göre; bireysel ya da grup görüşmeleri şeklinde yapılırken, planlamasına göre görüşmeler; yapılandırılmış, yarı yapılandırılmış ya da yapılandırılmamış olarak üç farklı şekilde yapılabilir. Görüşme süreci; görüşmelerin planlanması, yapılması ve kaydedilerek çözümlenmesi aşamalarından oluşmaktadır. Görüşme esnasında çocuk kendini güvende hissetmeli, öğretmen güler yüzlü olmalı ve çocuğa kendini farklı hissettirebilecek davranışlardan kaçınmalıdır. Verilen bu bilgiler doğrultusunda görüşme tekniğine ilişkin ilgili sorumuzda verilen bütün öncüller doğru bilgiler içermektedir. Sorumuzun doğru yanıtı “B şıkkıdır.”

CEVAP: B

4. Gözlem tekniğinin sınırlılıkları; Gözlemcinin gerekli donanıma sahip olmaması veya taraflı bir bakış açısına sahip olması gözlemin ve yorumun değerini değiştirebilir. Yapısı itibarıyla sadece gözlem anına dair bilgi verir. Gözlemcinin bakış açısı, gözlemin objektif olmamasına neden olabilir. Gözlenen durumun yorumlanması zordur. Gözlemcinin gerekli donanıma sahip olmaması veya taraflı bir bakış açısına sahip olması gözlemin ve yorumun değerini değiştirebilir. Verilen bu bilgiler gözlem tekniğinin sınırlılıkları arasında gösterilebilirken **E seçeneğindeki** “Çocukları doğal ortamda izleme imkânı sunması ve hem grup hem de birey için uygulanabilir” olması gözlem tekniğinin bir sınırlılığı değil faydaları arasında gösterilebilir.

CEVAP: E

5. İlgili sorumuzun doğru cevabı **“B seçeneği” olmalıdır. Kontrol Listesi**; bireylerde davranışın yapılıp yapılmadığını, sergilenip sergilenmediğini anlamak için kullanılır. Sorular genelde evet/hayır, var/yok şeklinde iki cevaplı olmalıdır. Özellik kayıt çizelgesi ise hangi davranışların hangi bireylerde sergilendiğinin tespit edilmesi amacıyla kullanılır. Öğretmen tarafından ilgili öğrenme çıktısı hangi bireylerde gerçekleştirilmişse bu o kısma yazılır.

CEVAP: B

6. Kontrol listeleri hazırlanırken; Objektif, ön yargılardan uzak biçimde kısa net ve anlaşılır yönergeler kullanılmalıdır. Maddeler benzeşik yapıda olması şartıyla (dişini fırçalar, yemeklerini kendisi yer, saçlarını tarar) gibi her madde bir beceriyi temsil etmelidir. **IV. Öncüldeki** “maddelerde olumsuz ifadeler yer almalıdır.” İfadesi kontrol listesi tekniği için yanlış bir ifadedir. Zira kontrol listeleri yalnızca olumlu ifadeler içermelidir. Bu bilgiler doğrultusunda ilgili sorumuzun doğru cevabı **“D şıkkıdır.”**

CEVAP: D

7. Rubrik; öğrencilerin çalışmalarını/performanslarını ölçmek için kullanılan özgün bir değerlendirme aracıdır. Öğrencilerin performanslarını tek bir puanla değerlendirmektense bir ölçüt silsilesiyle değerlendirmeyi amaçlayan bir puanlama rehberidir. Bu bilgiler doğrultusunda ilgili sorumuzun doğru yanıtı **“D seçeneği Rubrik” olmalıdır.**

CEVAP: D

8. Soruda Sevda isimli çocuğun yoğun bir ağlama davranışı gösterdiği söylenmiştir. Bu yoğun ağlama davranışı çocuk için önemli ve kayda değer bir davranıştır. Bu davranış bireyin daha sonraki yaşamını olumsuz yönde etkileyebilecek bir potansiyele sahiptir. Bu tip önemli problemlerin kayıt altına alınması ve gözlemlenmesi zaman örnekleme ile olur. Burada aslında zaman örnekleme ile istenen amaç, çocuğun bu yoğun ağlama davranışının altında yatan nedenleri ortaya çıkarmaktır. Bu yoğun ağlama davranışının günün hangi saatlerinde ve hangi sıklıkta yapıldığı tespiti yapılarak Zaman örnekleme kullanılmıştır. Doğru cevap C şıkkıdır.

CEVAP: C

9. İlgili soru kapsamında özellikleri verilen teknik **“B şıkkı Olay örnekleme”** yöntemidir. Olay örnekleme; belirli bir olayı, öncesi ve sonrasında olanlar ile birlikte ele alan tekniktir. ABC kaydı ya da ABC örnekleme olarak da adlandırılan bu teknikte **“A”** olaydan önce ne olduğunu **“B”** olayı, **“C”** ise olaydan sonra ne olduğunu ifade etmektedir.

CEVAP: B

10. Anekdot kayıt yöntemi; Öğrencinin belli bir ortamda gözlenen anlamlı davranışlarını, objektif olarak betimleyip, kaydedilmesidir. Bu teknik, öğretmene, öğrencinin davranışlarını, doğal koşullarda gözleme ve diğer tekniklerle elde edilen bilgileri destekleme imkânı sağlar. Bu bilgiler doğrultusunda da paragrafta bahsedilen bireyi tanıma/değerlendirme aracı **“A şıkkı” Anekdot kayıttır.**

CEVAP: A

11. (I.) **Yetenek Modeli**; Çocukta okulun ilk günü, önceden sahip olarak okula taşıdığı beceri ve yeteneklerine odaklanan, "Bilgi, beceri ve anlama kapasitesini" yorumlayan yaklaşımdır. (II.) **Çevresel girdi modeli**; Çocuk üzerinde ailenin, öğretmenin, akranlarının ve toplumun etkisini açıklayan modeldir. Bu modelin eksik yanı ise bu unsurların birbirleri ile olan etkileşimlerinin nasıl olması gerektiğine açıklık getirmiş olmamasıdır. (III.) **Çevresel model**; Bu model çocuğun yaşantısında doğrudan etkisi olan aile, öğretmen, akranlar ve sosyal çevrenin etkilerini ortaya koyduğu gibi her bir faktörün çocuğa ve birbirlerine olan etkilerini de incelemektedir. (IV.) **Gelişimsel model**; Bu model diğer modellerin eksiklerini tamamlayacak şekilde kapsamlı ve başarılı bir faktörün çocuğa ve birbirlerine olan etkilerini de açıklamaktadır. Kendi bünyesinde diğer yaklaşımların özelliklerini de kapsamaktadır. Verilen bu bilgiler doğrultusunda sorunun doğru cevabı "A şıkkıdır."

CEVAP: A

12. Çocuğu detaylı olarak incelemek, kendisi, ailesi ve öğretmenlerinden çocuk hakkında bilgiler almak, test ve test dışı teknikleri kullanıp birleştirmek, davranışın nedenini ortaya çıkarmaya çalışmak gibi durumlar vaka incelemesi kapsamındadır. Vaka incelemesi yapmak okul öncesi öğretmenin uzmanlıkları arasında yer almayıp okullardaki psikolojik danışmanların sorumluluğundadır.

CEVAP: C

1. Birbiriyle ilişkili olan nesnelere eşlemek aralarında herhangi bir ilişki olmayan nesnelere eşlemekten daha kolaydır. Bu ifade birbiriyle farklı olan nesnelere eşlemek kolaydır ifadesi ile karıştırılmamalıdır. Burada kastedilen; nesnelere farklı ancak birbirleriyle ilişkili nesnelere olmasıdır. Örnek; bilgisayar ile klavye.

Cevap: C

2. Çocuğu yaşı, ailenin sosyo-ekonomik ve kültürel durumu, okul öncesi eğitimin ve programın etkisi erken çocukluk döneminde matematiğin gelişimini etkileyen faktörlerdir. Çocukların sayı sayma becerisi 2-3 yaş ile başlar ve çalışmalar incelendiğinde çocukların matematik becerilerinde yaşa bağlı bir artış olduğu görülmektedir. Erken çocukluk dönemi çocuğun çevre ile etkileşiminin fazla olduğu ve çocuğun çevreden en çok etkilendiği dönem olduğu için ailelerin sosyo-ekonomik ve kültürel şartları çocukları etkiler. Çocukların mevcut ve ileriki yaşantısında işine yarayacak temel kavram ve becerilerin kazanabilmesine yönelik rehberliği okul öncesi eğitim üstlenir.

Cevap: C

3. Kavramsal bilgiyi çocuklar, daha çok evde veya oyun ortamlarında kendi deneyimleri sonucunda edinirler. Bu bilgi türü, yapılandırılmamış ve informal öğeleri içermektedir. Matematik öğretiminin "Neden?" "boyutuyla ilgilenir. İşlemsel bilgi, kurallar ve işlem basamakları ile problemler çözülerek okul ortamında gerçekleştirilir. Bu bilgiler, kazanım ve göstergelerde yer almakta olup yapılandırılmış ve planlanmış bilgilerden (formal) oluşmaktadır. Matematik öğretiminin "Nasıl?" boyutuyla ilgilenir.

Cevap: A

4. Öncüde II numaralı maddede yer alan "Matematiği çevrelerinde, toplumda ve politik alanlarda kullanabilmek." ifadesi bireylerin sosyal yaşamlarına dönük olup daha çok sosyal gelişimine katkı sağlamayı hedeflemektedir.

Cevap: D

5. Öncül incelendiğinde öğrenci sayısına eşit olan resim kağıdının doğru şekilde dağıtılmadığı, öğrencinin her bir kişiye 1 tane kağıt veremediği görülmektedir. Birebir ilkesi, her sayının kendine özgü bir ismi olduğunu ve her nesnenin bir kez sayılması gerektiğini ifade eder.

Cevap: A

6. Sayı korunumu, nesnelere birbirinden yakınlaştığında veya uzaklaştığında miktarda değişiklik olmamasını ifade eder ve 5-6 yaşta kazanılır. Madde korunumu ve uzunluk korunumu ise genellikle 7-8 yaşlarında kazanılır.

Cevap: A

7. Karşılaştırma, nesnelere belli bir özelliğine göre aynı veya farklı yönlerini belirleme işlemidir. Sınıflandırma ise nesnelere şekil, boyut veya renk gibi ortak özelliklerine göre ayırmaktır.

Cevap: B

8. Öğretmenler, çocukların gelişim düzeylerini göz önünde bulundurarak problem durumları sunmalıdırlar. Bunun yanında problem çözmek için gerekli çocukların hazırbulunmuşluk düzeylerine göre vermeli, her çocuğa ihtiyaç duyduğu zamanı ve fırsatları sunmalıdır. Bir problem çözümünde yetersiz olan çocuğa çözebileceği düzeyde problemler verilmeli ve başarı duyguları tatmin edilmelidir. Ayrıca çocukların yanlış kavram kullanımlarını herhangi bir eleştiriye tabi tutmadan doğrusunu söylemelidir. Çocuklar bir problem durumuyla karşı karşıya kaldıklarında bu problem durumu fırsata çevrilmeli çocuğun en iyi öğrenme yollarından birinin bu olduğu unutulmamalıdır.

Cevap: C

9. Matematik eğitimi NTCM (Matematik Öğretmenleri Ulusal Konseyi), içerik ve süreç standartları olmak üzere ikiye ayrılır. İlişkilendirme, süreç standartları arasında yer almaktadır. İçerik standartları; sayı ve işlem, cebir, geometri, ölçme ve veri analizi ile olasılıktan oluşmaktadır.

Cevap: B

10. Paralel kenar, çocukların okul öncesi dönemde öğrenmesi gereken şekiller arasında yer almaz. Daire, çember, üçgen, kare ve dikdörtgen okul öncesi çocuğunun deneyimleyebileceği geometrik şekillerdir.

Cevap: E

11. Öncelikle sayılar çocuklara öğretilirken bir nesne grubuyla eşleştirilmelidir. 1'den 9'a kadar olan rakamlar sırasıyla öğretilmesinin ardından önce "0" sonra ise "10" sayıları öğretilmelidir.

Cevap: B

12. Sıralama, ikiden fazla nesne ve olayın karşılaştırılarak en baştan sonra doğru dizilmesidir. Sıralama, karşılaştırma becerisinin bir üst seviyesidir. Çünkü çocuk süreçte birden fazla karar almak durumundadır (NAEYC, 2002). Öncül incelendiğinde Cemre gerçekleşen olayları zamansal açıdan sıraya koymuş, okulda yaptığı ilk etkinlikten son etkinliğe kadar sıralamıştır.

Cevap: E

13. Birebir eşleme yapılırken kolaylık-zorluk durumları şu şekildedir:

- Eleman sayısı az olan kümelerde eleman sayısı çok olan kümelere göre daha kolay eşleştirme yapılır. 5'ten daha az eleman sayısı olan kümeler kolay eşleştirilir.
- Eşleştirme yapılacak kümelerin eleman sayıları eşit olursa kolay, farklı olursa eşleştirme zor yapılır.
- Aynı nesnelere oluşan kümelerin eşleştirilmesi zor, farklı nesnelere oluşan kümelerin eşleştirilmesi kolaydır.
- Eşleştirme yapılacak kümeler bir çizgiyle veya şekille alt alta getirilirse eşleştirme kolay, hizalanmış olmazsa eşleştirme zordur.

Cevap: C

14. Bir grup nesne gösterildiğinde saymada nesne sayısını söylemeye sayısını görme (subizing) denir. Çocuklar nesnelere gördükten sonra sayı ifadesini sezgileriyle ifade ederler. Ayrıca bazı araştırmalarda sayısını görme becerisinin kardinal değere zemin hazırladığı da yer almaktadır.

Cevap: E

15. Öğretmenler, yapılandırılmış etkinlikler yerine çocukların kendi kendilerine keşfedecekleri ve bağımsızlık çabalarını başarıya ulaştıracakları doğal deneyimler sunmaya dikkat etmelidir.

Cevap: D

1. Prososyal davranışlar, topluma yarar sağlayan davranışların bütünüdür. Bu davranışların herhangi bir çıkar veya ödül beklemeक्सizin yapılması önemlidir. Paylaşma, affetme, yardım etme, empati kurma, bağış yapma, koruma gibi davranışlar prososyal davranışlar içerisinde yer alır.

Cevap: D

2. Nominal sayı, temelde bir şeyi isimlendirmek ve tanımlamak için kullanılır. Örneğin; 96 no'lu cadde, 5 numaralı otobüs, 10 numaralı futbolcu, Porsche 911.

Cevap: B

3. Dizilişin önemsizliği, sayılan nesnelerin sayma sırasının herhangi bir önemi olmadığını ifade eder. Çocuk saymaya hangi yönden başlarsa başlasın sonuç aynı olacaktır.

Cevap: D

4. Çocukların alan, hacim ve ağırlık kavramlarını öğrenmeden önce somut materyaller yardımıyla ölçme becerisini kazanmaları gerekmektedir. Buradan hareketle standart olmayan birimleri oyunlaştırılarak deneyimlenmesi sağlanmalıdır. Çocuklar standart olmayan ölçümleri herhangi bir birimi veya aracı tekrar kullanarak gerçekleştirebilirler. Bu birimlerin birkaç kez kullanılması ve standart olmayan birimlerin kullanımıyla çocukların birbirlerinden farklı ölçme sonuçlarına ulaşmaları çocukları farklı bir alternatif aramaya itebilir. Her ne kadar okul öncesi dönemde standart olmayan ölçme araçları kullanılacak olsa da meydana gelen bu durum çocukları standart ölçme araçlarına yönelik bir farkındalık oluşturmasını da sağlayacaktır.

Cevap: E

5. Ayırma, nesne kümesinde yalnızca belli özellikteki nesnelerin ayrılarak sayılmasını ifade eder. Öncüde dikkat edilmesi gereken durum İbrahim Bey kızına kırmızı olan tüm tokalarını değil içerisinde diğer renklerin de yer aldığı bir tokaları vermiştir. Tüm tokaların içinden kırmızı tokaların sayılması, boyalardan pastel boyaların sayılması, gözlüklerden güneş gözlüklerinin sayılması ayırma ilkesine örnek verilebilecek diğer durumlardır.

Cevap: A

6. Öğretmenin etkinlik için belirlemiş olduğu kazanım sınıflandırma becerisini odağa almaktadır. Sınıflandırma becerisi, nesnelerin farklılıklarına değil benzerliklerine odaklanmaktadır. Okul öncesi dönemde sınıflandırmanın işlevsel ilişkilerle (çay bardağı – çay tabağı) gerçekleştirilmesi amaca daha fazla hizmet edilmesini sağlar. Çocuklardan birkaç özelliğe göre sınıflama yapması istendiğinde çoğu zaman verilen görevi yapamadığı ancak nesnelerin tek bir özelliğini göz önünde bulundurduğu görülmektedir. Çocuklar genellikle nesneleri sırasıyla; renklerine, şekillerine ve boyutlarına göre gruplarlar. Sınıflandırma, sayı ve işlem kavramının temelini oluşturur ve bu yönüyle oldukça önemli bir beceridir.

Cevap: D

7. Çocuklar örüntüyü dört düzeyde keşfederler. Bu düzeyler:

1. Örüntüyü Tanımlamak
2. Örüntüyü Tanımlamak
3. Örüntüyü Genişletmek
4. Kendi Örüntüsünü Oluşturmaktır.

Cevap: E

8. Ali, elmaları saydığı esnada sayıların sabit ve belirli bir sırayla söyleyememiştir. Bu durum, sabit sıra ilkesinde hatalı bir durum olduğunu veya sabit sıra ilkesinin çocuk tarafından kazanılmadığını ortaya koyar. Saymanın doğru şekilde gerçekleştirilebilmesi için sayı sözcüklerinin bilinmesi ve ardışık olarak ifade edilebilmesi sabit sıra ilkesi olarak adlandırılır.

Ali, babasının herkese eşit sayıda aldığı elmaları doğru şekilde dağıtamamış ve kendisine az elma düştüğünü ifade etmiştir. Bu durum, çocuğun henüz birebir eşleme kavramını kazanmadığını göstermektedir. Birebir eşleme, bir kümedeki nesneler sayılırken her bir nesnenin bir sayı sözcüğüyle ifade edilmesidir.

Cevap: B

9. Kardinal değer, bir nesne grubunun sayılması sırasında son olarak söylenen sayının nesne grubundaki toplam eleman sayısı olduğunu belirtir. Ali, her ne kadar bazı sayma ilkelerinde hata yapmış olsa da elmaların toplam sayısını doğru olarak ifade etmiştir.

Cevap: C

10. Okul öncesi dönemde, resimli grafikler (nesnelere ait resimler), nesneli grafikler (gerçek nesnelere) ve sembolik grafikler (blok, X işareti) kullanılabilir.

Cevap: E

11. Uzamsal algı; nesnelere konumunu, yönünü zihinde oluşturma ve canlandırma olarak ifade edilmektedir. Mekanda konum, simetri, şekiller, 3 boyutlu düşünme çalışmaları uzamsal algının gelişimine fayda sağlar. Çocuklar, bu bilgileri ilerleyen okul yıllarında geometri dersi adı altında deneyimleyeceklerdir.

Cevap: D

12. Van Hiele 0 düzeyi görsel (betimsel) düzey olarak adlandırılır. Bu düzeyde çocuklar geometrik şekilleri görünümlerine göre tanımlar ve bir bütün olarak algırlar. "Standart olmayan şekilleri standart olanlara göre daha kolay kavrar." yanlış bir ifadedir. Standart şekiller standart olmayanlara göre daha kolay kavranır. Çünkü çocuklar geometrik şekillerin ayırıcı özelliklerini farkında değildirler. Görsel düzeyde yer alan çocuklar şekli bir bütün olarak, özelliklerine odaklanmadan algıladıklarından kenar, köşe, açı gibi kavramlara dikkat etmezler.

Cevap: E

13. İlave, belli bir nesne sayısına ulaşabilmek için ihtiyaç duyulan nesne adedini ifade eder. Sercan'ın 4 mindere ulaşabilmesi için 1 mindere daha ihtiyacı olması çıkarma işleminde ilave durumuna örnek oluşturur. Sercan'ın elinde belli sayıda minder bulunmakta olup ulaşacağı minder sayısı da bellidir. Bu durumda gerçekleştirilen çıkarma işlemi değişim miktarını verecektir

$$(4 - ? = 3).$$

Cevap: E

14. Çocukların grafik oluşturma ve anlama gelişimleri beş aşamada gerçekleşmektedir. Birinci aşamada çocuk iki nesneyi karşılaştırarak gerçek nesnelere ile grafik oluşturur. İkinci aşamada ikiden daha fazla nesne karşılaştırılır. Üçüncü aşamada çocukların grafik oluşturmak için gerçek nesnelere ihtiyaçları yoktur, onun yerine kare şeklinde kesilmiş kâğıtlar ile grafik oluştururlar. Dördüncü aşamada çocuklar satır ve sütundan oluşan grafik üzerinde kare kartları kullanırlar. İlkokul düzeyindeki çocuklarda karşılaşılan son aşamada ise çocuklar daire ve çizgi grafiklerini kullanmaya başlarlar (Charlesworth & Lind, 2009).

Cevap: E

15. İşlem becerileri çıkarma ile değil toplama işlemiyle başlamalıdır. Çünkü çıkarma daha karmaşık bir beceridir ve daha fazla bilişsel işlem gerektirir (Avcı, 2015). Toplama işlemi ileriye doğru sayma becerisiyle örtüşürken çıkarma işlemi geriye doğru sayma becerisiyle örtüşmektedir. Buradan hareketle önce ileriye doğru sayma daha sonra geriye doğru saymanın çocuğa kazandırılmış olması toplama işleminin daha önce öğretildiğine ulaşmamızı sağlayan ipuçlarından biri olmalıdır.

Cevap: B

1. NTCM, 2000 yılında erken çocukluktan itibaren tüm sınıf düzeylerine yönelik ilke ve standartlar yayınlamışlardır. Yayımlanan bu standartlar süreç ve içerik standartları olmak üzere ikiye ayrılır. NTCM içerik standartları; sayı ve işlemler, cebir, geometri, ölçme, veri analizi ve olasılıktan oluşmaktadır. NTCM süreç standartları; problem çözme, akıl yürütme ve ispat, bağlantılar, iletişim ve gösterimden (temsil etme) oluşmaktadır.

Cevap: B

2. Kazanımdan sıralama becerisinin kazanıldığı anlaşılmaktadır. Serileme, sıralama becerisinin diğer adıdır. Kazanımın göstergelerinde de yer aldığı üzere karşılaştırma becerisi sıralamanın ön koşulu olduğundan kazanılmış olması gerekir. Örüntü ise sıralama ve karşılaştırma becerilerinden daha üst düzey bir beceri olduğundan net şekilde kazanıldığına dair bir ifade kullanılamaz.

Cevap: B

3. Çocuklar, birden fazla niteliği barındıran nesnelere tekrarlayan örüntüler oluştururken zorlanırlar. Okul öncesi dönemde çocuklar örüntüyü öncelikle yalnızca belirli bir niteliğe göre gerçekleştirirler. Sonrasında örüntüleri birden fazla özelliğe göre oluşturabilirler. Çocuklar örüntü etkinliklerine basit düzey etkinliklerle başlamalı, renk ve konum boyutunun kullanılarak 'ab' örüntü modeli oluşturulmalıdır.

Cevap: A

4. Çocukların sayı kavramını kazanma süreci:

1. Ezbere sayma
2. Nesneye karşılık gelen sayıyı bilme
3. Sayıya karşılık gelen nesneyi bilme
4. Kümenin eleman sayısının değişmezliği (sıranın önemsizliği)
5. Sayı korunumu

Cevap: B

5. Öğretmen gerçekleştirdiği etkinlikte "büyük-küçük" ve "geniş - dar" kavramlarına odaklanmaktadır. Bu kavramlar okul öncesi eğitim programında yer alan boyut kategorisine uygundur. Boyut; büyük-orta-küçük, ince-kalın, uzun-kısa ve geniş-dar kavramlarını kapsamaktadır. Standart ve standart olmayan ölçme araçlarının yardımıyla nesnelere birbirinden farklı boyutlarını ölçme ile çocukların nesnelere boyutlarını keşfetmesi ve öğrendiklerini pekiştirmesi sağlanabilir.

Cevap: C

6. Ordinal sayılar, ardışık nesnelere sırasını ve yerini belirtirken kullanılır, "kaçıncı" sorusunun cevabıdır ve sayı ifadelerine "-ıncı, -inci" ekleri getirilerek belirtilir.

Cevap: E

7. Çocuklar ormana koyulmasını istedikleri isimlerden hangisinin daha çok oy aldığını belirlemek için sayma ve karşılaştırma becerilerini kullanırlar. İsimlerin altında yer alan mıknaş adetlerinin kıyaslanarak hangisinin daha çok olduğunu belirlemek karşılaştırma becerisini işe koşar. Karşılaştırma iki nesnenin belli bir özellik baz alınarak aynı veya farklı olduklarını belirleme işidir. Bu beceriler gerçekleştirilirken "daha çok" ve "daha az" gibi ifadeler kullanılır. Çocukların oy sayılarını belirlemek için isimlerin altında yer alan mıknaşları saymaları gerekmektedir.

Cevap: D

8. Etkinlik sırasında çocukların kullanacakları her bir mıknaş bir oyun yerine geçmiştir. Yani bir oy ile bir mıknaş eşleştirilmiştir. Birebir eşleme, her bir nesnenin bir sayı sözcüğüyle ifade edilmesi ve sayılan her nesnenin kendisine ait bir ifadesinin olmasıdır.

Cevap: D

9. Hedeflenen sayıya ulaşılırken eldeki sayının üzerine ekstra eklenmesi gereken miktar ilave olarak adlandırılır. Örneğin: Masada 3 ceviz yer almaktadır, 8 adet ceviz olması için kaç cezive ihtiyaç vardır? Ayrıca okul öncesinde çıkarma işlemi etkinlikleri gerçekleştirilirken de “çıkarma” yerine “atma” veya “ilave etme” gibi terimler kullanılmalıdır.

Cevap: A

10. Okul öncesi dönemde Van Hiele Yaklaşımında özellikle 0 (görsel) ve 1 (analiz) düzeylerinin gerçekleştiği görülür. Düzey 0'da çocuklar daha çok şekillerle ve şekillerin neye benzedikleriyle ilgilenirler. Okul öncesi döneminde çocuklar iyi birer gözlemcidirler ve çevrelerinde yaptıkları gözlemlere dayanarak şekillere yönelik yorumlar da ortaya koyarlar. Düzey 1'de çocuklar şekillerin özelliklerini analiz etmeye ve açıklamaya başlarlar. Çocuklar bu düzeyde özellikle nesnelere birbirlerine benzeyen ve birbirlerinden ayrılan özelliklerini belirlemeye odaklanırlar.

Cevap: E

11. Sayma yeterliliğini gerçekleştirmek için birbirini takip eden 6 evre bulunmaktadır. Bu evreler sırasıyla; miktarı tanıma, sesli sayma, eş zamansız sayma, eş zamanlı sayma, sonuçsal sayma ve kısaltarak saymadır. Eş sesli saymanın diğer evrelerden ayrılan başlıca yönü çocuğun saymayı karışık bir sırayla gerçekleştirmesidir. Bu durum genellikle çocukların içerisinde sayıların yer aldığı şarkıları söylerken ortaya çıkmaktadır.

Cevap: B

12. Kaldırım taşlarının sürekli olarak kırmızı – beyaz – siyah renkleriyle devam etmesi tekrarlayan örüntüye örnektir. Tekrarlayan örüntü, en küçük örüntü biriminin döngüsel şekilde sürdürülmesidir. Örüntünün renklerle oluşturulmuş olması ise sayısal olmayan örüntüleri ifade eder. Sayısal olmayan örüntüler; renk, ses, şekil vd. oluşturulabilir.

Cevap: E

13. Çocukların grafik oluşturma ve anlama gelişimleri beş aşamada gerçekleşmektedir. Birinci aşamada çocuk iki nesneyi karşılaştırarak gerçek nesnelere ile grafik oluşturur. İkinci aşamada ikiden daha fazla nesne karşılaştırılır. Üçüncü aşamada çocukların grafik oluşturmak için gerçek nesnelere ihtiyaçları yoktur, onun yerine kare şeklinde kesilmiş kâğıtlar ile grafik oluştururlar. Dördüncü aşamada çocuklar satır ve sütundan oluşan grafik üzerinde kare kartları kullanırlar. İlkokul düzeyindeki çocuklarda karşılaşılan son aşamada ise çocuklar daire ve çizgi grafiklerini kullanmaya başlarlar (Charlesworth & Lind, 2009).

Cevap: E

14. Zeynep'in boya kalemlerini boylarına göre düzenlemesi sıralama becerisidir. Sıralama, ikiden fazla nesne veya nesne grubunu belirleyici bir özelliğe bağlı olarak dizmedir. Nesnelere birinciden sonuncuya doğru sıralanır. Öğretmenin yeşil kalemin yerini sorduğunda Zeynep'in üçüncü sırada olduğunu söylemesi ordinal sayıları ifade eder. Ordinal sayılar; nesnenin sırasını, yerini belirtmek amacıyla kullanılır ve sayı ifadesi genellikle –inci, -inci eki (beşinci, 6'ncı) alır.

Cevap: C

15. STEM ismini bünyesinde bulunan fen (science), teknoloji (technology), mühendislik (engineering), matematik (mathematics) disiplinlerinin baş harflerinden almaktadır ve ülkemizde “FeTeMM” olarak da bilinir. STEM; meraklı, sorgulayan ve yetenek sahibi öğrencilerin erken yaşlarda belirlenerek fen, teknoloji, mühendislik ve matematik ağırlıklı alanlara yönlendirilmesini hedefler. STEM uygulamaları, okul öncesi seviyesinin çok üstünde görülmesi yanlış bir yargıdır. Çocuklar oyun içerisinde ve günlük hayatlarında bu disiplinleri kullanmaya yatkındırlar.

Cevap: E

1. Okul öncesi eğitimi etkinlik ve çalışmaları çocukların çok yönlü gelişimine katkı sağlayacak şekilde dizayn edilmelidir. "Fen bilimine yönelik olumlu tutum kazan-dırmak" fen eğitiminin genel amaçlarından olmakla birlikte çocukların duyuşsal yönden gelişimini amaç-layan bir ifadedir.

Cevap: D

2. Fen bilimleri ile ilgili kariyer bilinci ve girişimcilik bece-rilerini geliştirmek ilkökul ve ortaokul dönemi fen eğiti-mi amaçları arasında yer almaktadır. Okul öncesinde fen eğitiminin amaçları;

- Fen okuryazarlığını arttırma,
- Fen ile ilgili temel kavram ve problem çözme be-cherisini geliştirme,
- Bilimsel süreç becerilerini kazandırma,
- Bilimin anlaşılmasını sağlama,
- Fen bilimlerinin altyapısını oluşturma,
- Bağımsız düşünme becerilerini edinme,
- Zihinsel beceri gelişimini destekleme,
- Fen bilimlerine karşı olumlu tutum oluşturma

şeklinde devam etmektedir.

Cevap: B

3. Gözlem, en temel bilimsel süreç becerisidir. Okul ön-cesi dönemde yalnızca temel ve orta düzey bilimsel süreç becerileri yer almaktadır. Bilimsel süreç beceri-leri, bilginin açığa çıkması ve keşiflerin anlamlı şekilde yorumlanabilmesi için bilimde kullanılan uygulamala-rın tümüdür.

Cevap: C

4. Ozan Öğretmen çocuklara farklı nesnelerin mıkna-tis karşısındaki etkileşimlerini inceleyerek gözlem yap-malarını sağlamıştır. Okul öncesi dönemde çocuklar iyi birer gözlemcidirler ve öğrenmelerinin büyük bir bölümü gözlem sayesinde gerçekleşir. Gözlem saye-sinde çocuklar izleyerek ve konuya odaklanarak yeni öğrenmeler gerçekleştirirler. Gözlem, en temel bilim-sel süreç becerisidir.

Cevap: B

5. İlgili kazanım, sınıflandırma becerisine yönelik bir ifa-dedir. Okul öncesinde sınıflandırma; nesnelerin renk, şekil ve yapı özelliklerine göre kategorilere ayırma işidir. C seçeneğinde yer alan çalışma sınıflandırma değil karşılaştırma becerisine yöneliktir. Karşılaştırma, benzerlik ve farklılıkları ortaya koyma becerisidir.

Cevap: C

6. Doğa kanunları, birçok kez denenmiş veya gözlem yapılmış, doğruluğu kanıtlanmış ilkelere dir. Ayrıca doğa kanunları evrenin her yerinde geçerlidir ve de-ğişmez. Kuram, bilimsel gerçekler üzerinden, etra-fımızda gerçekleşen olay ve olguların oluş, ilerleyiş ve varlık biçimlerine yönelik kapsamlı açıklamalar geliştirilen ilkelere, doğa kanunları ve kuramsal yapılar gözlemlenen olayların tamamını açıklama konusunda eksik kaldığında ortaya kuramlar (teoriler) çıkar. Doğa kanunları ile kuramlar arasında herhangi bir alt-üst ilişkisi bulunmaz.

Cevap: D

7. İnfomal (yarı yapılandırılmış) deneyimler, çocuklar ta-rafından başlatılan etkinliğe öğretmenin sonradan da-hil olarak etkin olmasıdır. Soru öncülü incelendiğinde çocukların etkinlik sürecini başlatmalarının ardından öğretmen sürece katılmış ve çocuklara yönlendirici bir soru yöneltmiştir. Çocuklar öğretmenin sorusuyla taşları zıtlık, benzerlik, farklılıklarına göre inceleyecek ve taşların ağırlıklarını kıyaslayacaklardır.

Cevap: B

8. Fiziksel bilim, nesne ve nesnelerin fiziksel özellikleriyle ilgili bir alandır. Çocukları "bu nasıl oldu?" sorusuna yönlendirir. Fiziksel bilim etkinlikleri doğrudan göz-leme dayandığı için çocuklar açısından diğer birçok etkinliğe göre daha dikkat çekicidir. Fiziksel bilim; mık-natis, ısı, ışık, basit makineler, sürtünme gibi faaliyet-lerin yer aldığı bir alandır.

Cevap: C

9. Mehmet Öğretmen yönelttiği sorunun ardından ço-cuklara belirli bir süre vererek çocukların soruya odaklanarak düşünmelerini sağlar. Bu sayede soruya verilen doğru cevap sayısında artış görülür.

Cevap: B

10. Hipotez kurma, üst düzey bilimsel süreç becerilerin-den olup, okul öncesi çocukların gelişim özelliklerine uygun değildir.

Cevap: A

11. Okul öncesi dönemde Fen Eğitim Programı'nın içeriği temelde; canlılar dünyası, fiziksel bilim, maddenin doğası, uzay ve dünyamız olmak üzere 4'e ayrılmaktadır. Fiziksel bilim alanı; okul öncesi dönemde çocukların kuvvet, enerji, basit makineler, hareket, sürtünme, ısı, ışık, mıkna-tis gibi faaliyetleri kapsamaktadır. Yaşam bilimleri (canlıların doğası) ise; çevre, hayvanlar ve bit-kiler kapsamında yer alan faaliyetleri kapsamaktadır.

Cevap: A

12. Öğretim materyalleri; öğrencilerin ilgisini ne kadar çok çekerse ve ne kadar çok duyu organını öğrenim süre-cinde işlevsel hale getirirse o kadar çok dikkat çeker, hatırlamayı kolaylaştırır ve öğretime zenginlik katar.

Cevap: A

13. Açık uçlu deneylerde öğretmen yalnızca deneyin amacını belirtir ve çocuklardan amaca yönelik gerekli işlemleri düzenlemelerini bekler. Deney sonlandığın-da çocukların bulduğu sonuçlar üzerinden yorum yap-maları istenir.

Cevap: D

14. Gezi – gözlem yöntemi, öğrenmeyi sınıf ortamından çıkararak çocukların birincil öğrenme kaynaklarından ve doğal ortamlardan deneyim kazanmasını sağlar. Bu yöntem sayesinde çocukların tüm gelişim alanları desteklenirken aynı zamanda çevreye olan duyarlılık-ları da artar. Yöntem uygulanmadan önce gerekli izin-lerin alınması ve öğretmen tarafından bir gezi planı oluşturulması şarttır.

Cevap: C

1. Okul öncesi dönemde fen eğitimi, hayatın içerisinde çocukların kendilerini keşfetmeye başlamasıyla birlikte başlar. Okul öncesi dönem çocukları çevreleriyle etkileşimde bulunduğu, çevrelerinde gerçekleşen olayları anlamlandırmaya başladığında fen eğitimi de başlamış olur. Bundan dolayı net bir yaş ifadesi kullanmak doğru değildir. Okul öncesi öğretmenleri hazırladıkları etkinlikleri çeşitli oyunlarla ve çocukların günlük işleriyle ilişkilendirmelidirler. Merak duygusu, bilimsel süreç becerilerinin gelişmesine ve çocukların özgür düşünmesine olanak sağlar. Buradan hareketle çocukların merak duygularını geliştirici uygun çevre olanaklarının sağlanması önemlidir. Yapılan çalışmalar; çocukların okul öncesi dönemde zengin fen çevrelerinde bulunmasının, fen etkinliklerine yoğun katılım göstermesinin sonraki ilkököl fen başarısına yüksek oranda etki ettiğini göstermektedir

Cevap: C

2. Bilimsel süreç becerilerinin çocuklara faydaları:

- Bilimsel olgu ve kavramları anlarlar,
- Bilimsel bilgileri nasıl öğrendiklerini kavrarlar,
- Bilimin doğasını farkına varır,
- Fen bilimine yönelik olumlu tutum, ilgi ve beceri geliştirirler,
- Özgür düşünce sahibi araştırmacılar olmaları sağlar.

Cevap: E

3. Çocuklar iyi birer gözlemcidirler ve okul öncesinde öğrendiklerinin büyük bir kısmını gözlemler sayesinde elde ederler. Çocuklar gözlem yaptığı esnada, duyu organlarını kullanarak öğrenmeye çalışırlar.

Cevap: B

4. Okul öncesi dönemde Fen Eğitim Programı'nın içeriği temelde; canlılar dünyası, fiziksel bilim, maddenin doğası, uzay ve dünyamız olmak üzere 4'e ayrılmaktadır. Bitki ve hayvanların temel ihtiyaçları canlılar dünyası, miktatsız özellikleri fiziksel bilim ve mevsimler dünya ve uzay bilim alanları kapsamında yer almaktadır.

Cevap: E

5. Tahmin etme, orta düzey düşünme becerileri arasında yer almaktadır. Bir ölçüt üzerinden gelecekte nelerin olacağına dair beklentilerin ifade edilmesidir. Konuya yönelik görüşler ön yargı ile bildirilmektedir.

Cevap: C

6. Gerçekleştirilen gözlemin sebeplerine yönelik yapılan tahminler çıkarım yapma (sonuç çıkarma) olarak adlandırılmaktadır. Çıkarım yapma ve tahminde bulunma (önceden kestirme) sürekli olarak birbirleriyle karıştırılan kavramlardır. Buradaki önemli ayrımlar; çıkarım yapmada çocukların etkinliğe yönelik bir deneyim geçirmesi gerekirken tahminde bulunmada böyle bir durum söz konusu değildir. Tahminde bulunma, herhangi bir olayın sonuçlarını önceden kestirme; çıkarım yapma, gerçekleşen bir olayın nedenlerine yönelik tahminlerde bulunma işidir.

Cevap: A

7. Canlılar dünyası; organizmanın özellikleri, yaşam döngüsü, organizma ve çevre arasındaki ilişki konularını içermektedir. Çevre, bitkiler ve hayvanlar bu konu kapsamı içerisinde yer almaktadır. Bilginin zihinde görsel ve somut olarak düzenlenmesini sağlayan kavram haritaları, diğer birçok alanda olduğu gibi fen eğitimi alanında da anlamlı öğrenmeye imkan sağlayan bir yöntemdir. Bir kavram haritası, geniş bir kapsama sahip kavram başlığı altında bulunan kavramların birbirleriyle ilişkilerini gösteren iki boyutu olan şemalardır.

Cevap: B

8. Sınıflandırma, nesnelere ortak ve alışılmış özelliklerine veya niteliklerine göre gruplama ya da ayırma becerisidir. Çocukların sınıflandırma becerileri benzerlik ve farklılıkları fark etmelerinden, benzerlik ve farklılıkları fark etmeleri de etkili bir gözlemden geçer. Nesnelere ayırma ve gruplama, sınıflandırma esnasında ortaya koyulan süreçlerdir. İşlem öncesi dönemindeki çocuklar, aynı cismi birden fazla özelliğe göre tanımlama becerisine sahip değildirler. Sınıflandırma; çocukların oynadığı oyunlardan yaptığı etkinliklerden, gazoz kapağı ve pul koleksiyonu yapmalarından olumlu şekilde etkilenmektedir. Çocuklar sınıflandırmayı, önce renk sonra şekil ve son olarak boyut özelliklerine göre yaparlar.

Cevap: C

9. İnfomal (yarı yapılandırılmış) deneyimler, çocuklar tarafından başlatılır ancak sonrasında öğretmen veya eğitici sürece katılarak etkin hale gelir. Doğal (natüralistik) deneyimler, çocuğun çevresi ile etkileşimi ile başlayıp ve çocuk tarafından bitirilen bir deneyim türüdür. Yapılandırılmış (formal) deneyimler, öğretmen veya eğitici tarafından yönergelerin çocuğa verilmesiyle gerçekleştirilen öğrenme türüdür.

Cevap: E

10. Öğretmenin sınıfa getirdiği çeşitli nesnelere çocuklara sırayla gezdirerek ve incelemelerini sağlayarak çocukların gözlem becerisini geliştirmek istemiştir. Çocukların nesnelere toprağa gömülmeden önce çizdikleri resimlerle, gömüldükten sonra çizdikleri resimler arasındaki farklı yönlerini belirlemelerini sağlayarak karşılaştırma becerisinin ve farklı yönleri birbirleriyle paylaşmalarını sağlayarak iletişim becerisinin gelişmesine olanak sağlamıştır.

Cevap: C

11. Canlıların, cansızların ve organizmaların; özelliklerini, yaşadıkları ortam şartlarını ve yaşam serüvenlerini duyar aracılığıyla inceleyen konu başlığı yaşam bilimleri olarak adlandırılır. Seçeneklerde yer alan bilgilerin tümü yaşam bilimleri konusuna aittir ancak E seçeneğinde yer alan etkinlik okul öncesi çocuğunun gelişim özelliklerine uygun değildir. Sistemler, oldukça fazla karmaşık ve soyut kavramlar içerdiğinden dolayı ilerleyen kademelerde öğretilmesi daha uygundur.

Cevap: E

12. Bu tarz sorularda bir aksiyon, hareket ve eylem olmasıdır. Örneğin: "Suyun içerisine zeytinyağı dökersem ne olur?", "Bitkileri ışiksiz bırakırsam ne olur?"

Cevap: E

13. Kavram oluşturma; kavramların benzer veya farklı yanlarını algılayarak, benzerliklerden genelleme yapma işidir. Bu süreçte çocuk objelerle ilgili oluşturduğu şemalara dayalı olarak hatırlama ve objeler arasında ilişki kurma işlemini yaparlar. Kavram kazanma; oluşturulan kavramı uygun kural ve ölçütlere dayalı olarak sınıflama işidir. Temelde kavram oluşturma farklıları benzerden ayırarak, benzerlerden genelleme yapma işlemine dayanırken, kavram kazanma ayrıştırma işlemine dayanmaktadır. D seçeneği incelendiğinde nesnelere birbirlerine benzemeyen niteliklerine göre ayrı bir sınıflama yapıldığı görüldüğünden, bu örnek kavram oluşturmaya değil kavram kazanmaya aittir.

Cevap: D

14. Fatma Öğretmen, deneyi kendisi yapmış, deney sürecinde çocukları izleyici olarak görmüş ve süreçte öğrencileri aktif bir şekilde dahil etmemiştir. Bu tür deneyler gösteri deneyleri olarak isimlendirilmektedir. Deney etkinliği, dersin başlamasından önce çocukların ilgilerini çekmek için yapıldığından öğretmen burada konu anlatımından önce gerçekleştirilen deney türünü kullanmıştır.

Cevap: D

1. Fen eğitimi, çocuklara nesne ve kavramlara yönelik dolaylı değil doğrudan deneyimler kazanmalarına imkan sağlar. Çocukların bizzat yaptığı deney, etkinlik ve gözlemlerle çocuklar doğrudan öğrenme deneyimleri edinirler.

Cevap: D

2. Okul öncesi dönemde fen, hayatın içerisinde çocukların kendilerini keşfetmeye başladığı anda başlar. Okul öncesi dönemdeki çocuklar çevreleriyle etkileşime girerek, çevrelerinde olup biteni anlamaya başlamalarıyla birlikte fen öğrenmeye başlarlar. Bundan dolayı, net bir yaş ifadesi kullanmak yanlıştır. Öğretmenler hazırladığı etkinlikleri çeşitli oyunlarla ve çocukların günlük işleriyle ilişkilendirmeye gayret göstermelidir. Merak duygusu çocukların, bilimsel süreç becerilerini etkilediği ve özgür düşünmelerine olanak sağladığı için desteklenmelidir. Merak duygusu geliştirilirken uygun çevre olanaklarının oluşturulması önemlidir. Yapılan çalışmalar; çocukların okul öncesi dönemde çocukların zengin fen çevrelerinde bulunmasının, fen etkinliklerine yoğun katılım göstermesinin sonraki ilkököl fen başarısına yüksek oranda etki ettiğini göstermektedir.

Cevap: C

3. Fen merkezlerinde; insan vücudu maketi, dürbün, mikroskop, mıknaş, terazi, büyüteç, bitkiler, deniz kabukları, ölmüş bazı böcekler vs. yer almaktadır. Plastik meyve ve sebze dramatik oyun merkezinde yer alması gereken materyallerdendir.

Cevap: E

4. Sonuç çıkarma (çıkarmı yapma), bir şeyin gerçekleşmesine neden olan etkeni veriler üzerinden belirleme işidir. Çocuklar sonuç çıkarma becerisi sayesinde; bütün bilgilerini kullanarak, gerekli ve gereksiz bilgilerin ayrımını yaparak, gözlemediği olay ve nesnelere arasındaki ilişkiyi fark ederek, mantıklı açıklamalarla birlikte ortaya koymaktadır. Sonuç çıkarma, çocuğa; gözlem ve karşılaştırma yapma, sonuca ulaşma, sebep sonuç ilişkisi kurma becerilerinin de gelişmesine fayda sağlar.

Cevap: E

5. Gerçekleştirilen gezi etkinliği sonrasında çocukların düşüncelerini açıklaması iletişim becerisini destekler. İletişim, çocukların birbirleriyle ve öğretmenleriyle kurmuş oldukları etkileşimi ifade eder. İletişimde gözlemler sonucu elde edilen verilerin diğer kişilerin anlayabileceği şekilde düzenlenip sunulması önemlidir. Verilen nesne grubunun kategorize edilmesi sınıflandırma becerisini açıklar. Sınıflandırma, nesnelere ortak ve alışılmış özelliklerine veya niteliklerine göre gruplama ya da ayırma işidir. Karşılaşılan bir olay veya durumun gerçekleşmesine sebep olan etkenleri bilme işine sonuç çıkarma denir. Sonuç çıkarmada en önemli nokta olayın gerçekleşmesinde etkili olan etkenler çocuğun deneyimlerinden olmalıdır. Gözlem, çocukların izleyerek veya konuya odaklanarak yeni öğrenmeler gerçekleştirmesidir. Çocuk, gözlem yaptığı esnada; nesnelere renk, şekil, büyüklük gibi özelliklerine odaklanırlar.

Cevap: B

6. Ölçme; cisim, olgu ve olayların gözlenebilen özelliklerinin, uygun araçlar kullanılarak belli bir birime dayalı olarak sayısal ifade etme becerisidir. Çocuklara cetvel, ölçü kabı, kaşık, çubuk gibi standart veya standart olmayan birimlerle ölçme işlemi yaptırılabilir. Ölçme sırasıyla kıyaslamalar yaparak sonrasında standart olmayan birimler kullanılarak daha sonra ise standart birimler yardımıyla yaptırılır. Bardak veya kaşık yardımıyla çeşitli yemek tariflerinin ölçümlerinin yapılması bilimsel süreç becerilerinden ölçme becerisinin gelişmesine imkan sağlar.

Cevap: A

7. Ölçme becerisi fen eğitiminde temel düzey bilimsel süreç becerilerinden olmasıyla birlikte aynı zamanda matematikte de yer alan bir beceridir.

Cevap: B

8. Sınıfa yaprak girdiği anda öğretmen spontane olarak gelişen durumu değerlendirmemiş, etkinliğe önceden planladığı şekilde devam etmeyi tercih etmiştir. Bundan dolayı öğretmen yapılandırılmış (formal) öğrenme türünü gerçekleştirmeyi hedeflemiştir. Yapılandırılmış öğrenme deneyimleri, öğretimi yapan kişinin verdiği yönergeler ile gerçekleşen öğrenmelerdir. Melek Öğretmen, sınıfa yaprağın girmesiyle planladığı etkinlikten uzaklaşıp çocukların yaprağa odaklanmasıyla birlikte etkinliğe spontane olarak devam etseydi doğal (natüralistik) öğrenme türünü gerçekleştirmiş olacaktı. Doğal öğrenme deneyimleri, çocuğun çevresinde gelişen olaylarla etkileşime girmesiyle oluşan çocuk tarafından başlatılan ve bitirilen deneyim türüdür.

Cevap: E

9. Konu anlatılırken yapılan deneylere ait bir açıklama yer almamaktadır. Bu deneyler, çocuklara anlatılan veya öğretilen konunun öğretim sürecinde gerçekleşen deneylerdir. Konu anlatılmadan önce yapılan deneyler, çocukların ilgilerini belirli bir konuya çekmek için yapılır. Konu anlatıldıktan sonra yapılan deneyler, konunun öğretim sürecinin tamamlanmasının ardından çocuklara konuyu pekiştirmek için gerçekleştirilir. Gösteri deneylerinde çocuklar genellikle gözlemcidir ancak deneyin tehlikeli olmadığı durumlarda çocuklarda deney sürecine dahil edilebilir. Kapalı uçlu deneylerin işlem basamakları ve kullanacakları araçlar bellidir bunun yanında amaç bilgiyi kanıtlamaktır.

Cevap: B

10. Seçil Öğretmen, çocuklar ilgili konuyla ilgili tartışırken herhangi bir şekilde müdahale etmediğinden çocukların doğal (natüralistik) deneyimler elde etmesini sağlamıştır. Sema Öğretmen ise çocuklar tartışmayı başlattıktan sonra sürece soru sorarak dahil olmuş, bu sayede çocukların informal deneyimler elde etmesini sağlamıştır.

Cevap: C

11. Kavram öğrenmede, aşamalı dört düzey bulunmaktadır. Bu düzeyler sırasıyla;
Somut Düzey – Tanıma Düzeyi – Sınıflama Düzeyi – Soyut Düzey şeklindedir. Somut düzeyde çocuk, kavramı görerek öğrenir. Tanıma düzeyinde dokunarak, işiterek ve koklayarak öğrenir. Sınıflama düzeyinde çocuk, iki ya da daha fazla nesnenin eşdeğer olduğuna yönelik genelleme yapabilir. Soyut düzeyde ise tümevarım ve tümdengelim işlemlerinin kombinasyonunu kullanarak öğrenir.

Cevap: B

12. Öğretmenin belli özelliklerini nitelediği nesnenin ne olabileceğine yönelik çocukların görüşünü alması tahmin etmedir. Tahmin etme (önceden kestirme), orta düzey bilimsel süreç becerileri arasında yer almaktadır. Elde edilen verilerden hareketle geleceğe dönük önyargılı fikirlerin belirtilmesi tahmindir. Öğretmenin çocuklara makasla ilgili bilgilendirici bir film izlettirmesi çocukların gözlem becerisini geliştirir. Gözlem, temel süreç becerilerinden biridir ve temel süreç becerilerinin temelidir. Gözlem sayesinde çocuklar, izleyerek veya konuya odaklanarak yeni öğrenmeler gerçekleştirmeye çalışır. Çocukların makas ve diğer basit makinelerle ilgili görüşlerini paylaşması iletişimin gelişmesini sağlar. İletişim de temel süreç becerilerinden biridir. İletişim, bilginin paylaşılması süreci olup çocukların birbirleriyle kurdukları etkileşimi ifade eder.

Cevap: D

13. Öğretmenler, deney planlarını hazırladıktan sonra ve deneyi sınıf ortamında gerçekleştirmeden önce kendileri deneyi denemeli ve sonuçlarını not almalıdırlar. Bu sayede, deney sırasında gerçekleşebilecek olası olumsuz durumları belirler ve bu durumların yaşanmasının önüne geçebilirler. Aynı zamanda öğretmenin deneyden önce deneyi denemiş olması öğretmenin deneye olan hakimiyetini artırır ve deneyin sonucunun daha açık gözlemlenmesini de sağlar.

Cevap: D

14. Çocukların bilimsel süreç becerilerine yönelik değerlendirme yaparken kullanılacak yöntemler; soru yöneltilmek, çocukları gözlemlemek, ortam oluşturmak ve bilimsel iletişim şeklindedir.

Soru Yöneltilmek: Çocuklara tek bir cevabı olan sorular yerine açık uçlu sorular yöneltilmelidir. Çocukların düşüncelerini gerekçeleriyle birlikte ifade etmelerine imkan verir.

Çocukları Gözlemlemek: Çocukların ortaya koyduğu çalışmalara yönelik yaptıkları betimlemeyi dinlemeyi ve buna yönelik mantıksal açıklamaları ifade eder.

Ortam Oluşturmak: Öğretmen, çocukların becerilerini ortaya koymalarını sağlamak amacıyla uygun ortamlar ve faaliyetler ortaya koyar.

Bilimsel İletişim: Çocuklarla iletişim içinde olmak, ortaya koydukları çalışmaları kavram haritası, çizim ve aktivitelerle ifade etmelerini sağlamaktır.

Cevap: E

1. Çocukların tümü müziği severler ancak müziğe olan yetenekleri aynı seviyede değildir. Çocukların bazıları müziğe yönelik üst düzey bir yeteneğe sahipken bazıları ise oldukça yeteneksizdir. Ancak, bu çocuklar istisna kabul edilir. Bundan dolayı, çocuklara bireysel müzik eğitimi vermek doğru bir uygulama değildir. Okul öncesinde müzik eğitimi, küçük ve büyük grup etkinlikleri şeklinde yürütülür.

Cevap: B

2. Okul öncesi dönemde müzik eğitimi; çocukların bilişsel, psikomotor, sosyal ve duygusal yönden gelişimlerine katkı sağlar. Müzik eğitiminin duygusal gelişime katkıları; kendisiyle gurur duyma, özgüven sağlama, başarı duygusunu tatma, özsaygısını geliştirme, öfke davranışlarını kontrol altına alma, sınırları ve kuralları öğrenme şeklindedir. Çocukların algılama becerisinin gelişmesi müzik eğitiminin bilişsel faydalarından biridir.

Cevap: C

3. Ses genişliği, doğru sınırlar içerisindeki en yüksek ve en alçak ses aralığıdır. Okul öncesinde, çocuğun sesini yormadan ve sese zarar vermeden ses genişliğinin artırılması yapılan doğru uygulamalar arasındadır.

Cevap: D

4. Soprano, ince kadın sesi; mezzo soprano, orta kalınlıkta kadın sesi; kontralto(alto), kalın kadın sesidir. İnceden kalına yapılan doğru sıralama; Soprano – Mezzo Soprano – Kontralto (Alto) şeklindedir.

Cevap: D

5. Müzik seçimi, çocukların müzik etkinliklerine yönelik ilgilerini artırmak açısından önemlidir. Seçilen eserin klasik değil olabildiğince güncel olmasına dikkat edilmelidir.

Cevap: E

6. Emile Jaques Dalcroze, 1865 yılında Viyana’da doğmuş ardından Paris ve Cenevre’de müzik eğitimi almıştır. Geliştirdiği müzik yaklaşımında ritmi merkeze almış ve insan bedeninin doğal ritminden esinlenmiştir. Eurhythmics olarak isimlendirdiği müzik ritmine uygun hareketler bu yaklaşımın temel metodur. Dalcroze, müzik-ritim-oyun-dans temelli ve müzik-ritmik-jimnastik temelli pedagojisini 1926 yılında tanıtmıştır.

Cevap: D

7. 2013 Okul Öncesi Eğitim Programında yer alan “Kendini yaratıcı yollarla ifade eder.” kazanımı sosyal-duygusal gelişim alanı kapsamında yer almaktadır. Kazanımda yer bulan yaratıcı yollar drama, dans ve müzik gibi etkinliklerdir. Ancak kazanımın asıl amacı çocukların duygularını fark etmelerini sağlamak ve diğer insanlarla etkileşime girerek duygularını aktarmalarıdır.

Cevap: A

8. Yaratıcı müzik; buluş (keşif), yansılama, okuma yazma ve doğaçlama aşamalarından oluşmaktadır. Buluş, çocukların kullandığı çalgıları farklı yollarla çalmaya uğraşması veya farklı malzemelerden müzik aleti yapmaya çalışmasıdır. Yansılama, taklit etme veya benzerini ortaya koyma uğraşısıdır. Okuma yazma, müziğin nota değerlerinin öğretilmesini ifade eder. Okul öncesi dönemde çocuklar okuma yazma bilmediğinden nota değerleri oyunlar aracılığıyla çocuklara öğretilmelidir. Doğaçlama, müziğin her aşamasında uygulanabilir ve herhangi bir şeye bağlı olmadan beden veya nesneyle söz veya ritim üretilmesidir.

Cevap: C

9. Şarkıları bağıarak söyleme, genellikle 3 yaş döneminde görülen bir özelliktir. 5 yaş çocuğunun, basit şarkıları söyleme ve tekrar etmedeki başarıları oldukça yüksektir. 5 yaş çocuğunun bazı müziksel gelişim özellikleri şu şekildedir;

- El çırparak, elini dizine vurarak, ısıklık çalarak, ayağını yere vurarak ezgilere eşlik eder,
- Başkalarının şarkı söylemelerini, çalgı çalmalarını dinler ve izler,
- Müziksel devinim sırasını belleğine yerleştirir,
- Toplu söylemeye isteklidir, çalma grubunda iş birliğine yatkındır,
- Tamamlanmamış tartım veya ezgiyi tamamlar,
- Çeşitli seslerle özgün ezgiler ortaya koyar,
- Oldukça iyi ritim vuruşları ortaya koyarlar,
- Yeni karşılaşılan sesleri fark etmedeki başarıları oldukça yüksektir.

Cevap: A

10. Ezgisi yabancı sözleri Türkçe olan şarkılar aktarma şarkıdır. Bu şarkılar Avrupa toplumlarının halk ve okul müziklerinden seçilir. Oyundan önce ebe belirlemek veya gruplara ayrılmak amacıyla kullanılan müzik türü sayışmacalardır. Bebeği güldürmek ve mutlu etmek için kullanılan gıdıklama, hoplatma şeklindeki ritmik dokunuşlardır. Türk bestecilerin yarattığı, kaynağını başka toplumların müziklerinden alan şarkılar öykünme şarkılar olarak isimlendirilir. Türk bestecilerin yaptığı ancak yapısı ve özümüyle Türk halkına yabancı olan şarkılardır (Sağır, 2004). Tekerlemelere yönelik herhangi bir ifade öncülde yer almamaktadır.

Cevap: C

11. Elementer müzik; hiçbir zaman yalnızca müzik değil, temelinde ritim yer alan, hareket, dans ve dil ile ilişkili içerisinde, insanın kendisi üzerinden yola çıkarak oluşturması gereken müziktir. Bireyler yalnızca dinleyici konumunda değil müzik yaparak da süreç içerisinde yer almalıdır.

Cevap: C

12. Müzik merkezi; müzik saatinin yanında, serbest zamanda ve diğer etkinliklerle bağ kurularak kullanılabilir. Çocukların müzikal becerilerinin gelişmesinin yanında çok yönlü gelişimlerini de sağlayan bu merkez bir okul öncesi sınıfında yer alması önerilen merkezlerden biridir.

Cevap: B

13. Orff; yetenek odaklı, sadece yetenekli olan birkaç öğrencinin müzik eğitimi sürecinde aktif diğer öğrencilerin pasif olduğu bir öğretim sistemini reddeder. Orff yaklaşımında tüm çocuklar eşit derecede kabul görür bu sayede çocukların özgüvenleri artar ve kendilerini daha kolay ifade edebilirler. Dans ve müzik çalışmaları grup çalışmalarıyla yürütülerek çocukların birbirinden ve çocukların öğretmenlerine özen gösterilir. Birlikte öğrenme esaslıdır. Elementer müzik, yalnızca müzik değil; dil, devinim ve dans birlikteliğinde çocuk bizzat aktif olarak yer almasıdır. Riziko risk demektir. Doğaçlama rizikosunu, doğaçlamanın riskine girmek manasına gelir. Doğaçlama kendi içinde olanı müzik ve dans yoluyla ortaya çıkarmanın, sosyal güvenlik, esneklik ve kendi yapabilirlik sınırlarını öğrenmenin ve kendi yeteneğini geliştirmenin ön koşuludur (Doruk, 2019).

Cevap: B

14. Seçilen şarkının sözleri değiştirilmeye uygun olmalı ve çocukların kendi şarkılarını yaratmalarına olanak sağlanmalıdır. Şarkıların konusu günlük yaşamdan, şarkı içinde geçen kavramları destekleyici nitelikte olmalıdır. Çocukların şarkıdaki kelimeleri ritme ve ezgiye uygun olarak söyleme çabası dil, dudak ve ağız kaslarının kullanım hakimiyetini artırır. Okul öncesi dönemde şarkı öğretilirken notalara başvurulmamalıdır. Çocukların gelişim dönemleri göz önüne alındığında soyut olan notaları kavraması pek mümkün değildir. Bundan dolayı genellikle kulaktan şarkı öğretim yöntemi tercih edilir. Şarkı söylerken, kelimeleri telaffuz ederken sorun yaşayan çocuklar doğru ses çıkaran arkadaşlarına veya öğretmene yakın oturtulmalıdır (Aslan, 2020).

Cevap: D

15. Anlatılmak istenen bir düşüncenin veya metnin; jest ve mimiklerle birleştirilerek görsel bir oyun olarak canlandırılmasına drama denir. Drama etkinlikleri, müzik eşliğinde gerçekleştirilirse müzikli drama adını alır. Okul öncesi dönemde müzikli drama, şarkılı oyunlar olarak da oynatılabilir. Şarkılı oyunlar, bir şarkının içerisinde anlatılmak istenen olayın sergilenmesidir. Bunun yanında, hikayedeki seslere çocukların belli müzik aletleriyle eşlik etmesi de sağlanabilir.

Cevap: A

1. Çocuğun okul öncesi dönemde alacağı müzik eğitimi; çocuğun bilişsel, fiziksel, sosyal ve duygusal yönden gelişmesine katkı sağlar. Bu anlamda müzik, öğretmenlerin en başlıca yardımcılarındandır. Müzik eğitimi fiziksel açıdan çocuğa; dans etme, el-göz koordinasyonunu sağlama, ritim aletlerini çalma, bedenini yönlendirme ve bedenine hakim olma, küçük ve büyük kas becerilerini geliştirme gibi birçok fayda sağlar. Ancak, B seçeneğinde yer alan "Grup etkinliklerine katılır." ifadesi çocuğun sosyal yönden gelişimine katkı sağlamaktadır.

Cevap: B

2. Nefes açma, yalnızca profesyonel olarak şan eğitimiyle ilgilenen insanların değil tüm bireylerin şarkı söyleme öncesinde gerçekleştirmesi gereken bir çalışmadır. Doğru nefes, alt ciğerlerin alt kısımlarına alınır ve bu nefes de insan vücudunun karın bölgesini şişirir. Bu nefes diyafram nefesi olarak isimlendirilir. Okul öncesi dönemde nefes çalışmaları, çeşitli oyun ve canlandırmalarla (balon şişirme, mum üfleme, çiçek koklama) gerçekleştirilmelidir.

Cevap: E

3. Şarkılar; çocukların kelime haznesinin gelişmesine ve etkinlikler arası geçişlerin kolay şekilde yapılmasına olanak sağlar. Çocuğa okulda öğretilen şarkıların ailelerle de paylaşılması çocuğun aile-okul arasındaki sürekliliğine ortam hazırlayacaktır. Ailelerde bunu uyguladığı takdirde çocuğun okula yönelik kaygısı azalacak ve ana okulu ile ev arasındaki geçişleri daha kolay olacaktır. Çocukların şarkı söyleme sesleri, konuşma seslerine göre oldukça farklıdır. Bu yüzden, öğretmenlere akort düdüğü kullanmaları da önerilir.

Cevap: B

4. Okul öncesi müzik etkinliklerinde şarkı seçerken; sözleri değiştirilmeye yatkın olan, çocukları yeni sözler bulma ve yaratmaya teşvik eden şarkılara yer verilmelidir.

Cevap: E

5. Emile Jaques Dalcroze, 1865 yılında Viyana' da doğmuş ardından Paris ve Cenevre'de müzik eğitimi almıştır. Geliştirdiği müzik yaklaşımında ritmi merkeze almış ve insan bedeninin doğal ritminden esinlenmiştir. Eurhythmics olarak isimlendirdiği müzik ritmine uygun hareketler bu yaklaşımın temel metodur. Dalcroze, müzik-ritim-oyun-dans temelli ve müzik-ritmik-jimnastik temelli pedagojisini 1926 yılında tanıtmıştır.

Cevap: D

6. Cevap, E dir. Müziğin ritmine uyularak yapılan ve estetik değer taşıyan, insanın içinden geldiği şekilde doğaçlama olarak gerçekleştirilen düzenli vücut hareketleri yaratıcı dans olarak adlandırılır. Öncülde geçen "içinden geldiği gibi" ifadesi yaratıcı dansı müzikli dramtizasyondan ayıran en önemli özelliklerden biridir. Öğretmenler, müzik seçimini sözlü olarak yapmalı ve çocukların sözler üzerinden üretme becerilerini geliştirmeye gayret göstermelidirler. Ayrıca etkinliğin 5-6 dakika sürecek olması yaratıcı dans seçeneğine yönlendiren bir diğer ifadedir. Çünkü, etkinliğin 5-6 dakikayı aşması çocukların mevcut hareketlerini tekrarlamalarına ve birbirlerini taklit etmelerine ortam hazırlayacak, etkinliğin yaratıcılık boyutunu sınırlandıracaktır.

Cevap: E

7. Yaratıcı dans; müziğin ritmine uygun olarak gerçekleştirilen, estetik değer taşıyan, çocukların içlerinden geldiği gibi doğaçlama şeklinde ortaya koyduğu düzenli vücut hareketleridir. Müzikli dramtizasyon; bir olayın müzik eşliğinde söz, jest ve mimiklerle birleştirilip oyunlaştırılması veya canlandırılmasıdır. Yaratıcı dans etkinliklerini müzikli dramtizasyondan ayıran başlıca fark çocuğun içinden geldiği şekilde davranmasıdır. Yaratıcı dans da çocuğun doğaçlama yapması hedeflendirken müzikli dramtizasyonda metne veya olaya bağlılık söz konusudur. Sözlü müzikler, müzikli dramtizasyonun en önemli parçalarından biriyle yaratıcı dans da çocuğun hareketlerini sınırlandırdığı gerekçesiyle pek tercih edilmez. Yaratıcı dans ve müzikli dramtizasyon çalışmaları ister müzik saatinde ister müzik saati dışında başka etkinlikler içerisinde kullanılabilir.

Cevap: A

8. Dalcroze yöntemi üç ana daldan meydana gelmektedir. Bu üç ana dal şu şekildedir:

- Eurhythmics (hareket eğitimi)
- Kulak eğitimi (solfej ve ritmik solfej)
- Doğaçlama

Bu üç ana dalın hedefleri; yaratıcılık, dinleme ve dinlediklerine yönelik aksiyonda bulunma vardır. Fiziksel hareketler ile müzik algısının bir araya getirildiği Dalcroze yönteminde; fiziksel hareket performansları ve müzikal değer algılayışlarını güçlendirmek esastır.

Cevap: E

9. Ptaçinski yöntemi, yedi ayrı ses (nota) ve yedi ayrı renkten oluşmaktadır. Si notası mavi değil, mor rengeyle eşleştirilmiştir. Ptaçinski renk-nota eşleştirmesi şu şekildedir:

Cevap: E

10. Yaratıcı dans çalışmaları; müziğin temposuna uygun şekilde insanın içinden geldiği gibi doğaçlama şekilde, estetik değer taşıyan vücut hareketleriyle yapılır. Bu çalışmalar; özgün hareketlerle ifade edildiğinden dolayı çocuğun rahatlamasına, yaratıcılığının gelişmesine ve bedenlerini etkin şekilde kullanmasına imkan sağlar. Yaratıcı dans çalışmalarının süresi çok uzun tutulmamalı, müzik saati içerisinde ise 5-6 dakikayı müzik saati içinde değilse 8-10 dakikayı aşmamalıdır. Uzun süren dans çalışmaları; çocuğun yaratıcılığını sekteye uğratar, sürekli aynı hareketleri tekrarlamasına ve arkadaşlarını taklit etmesini sağlar. Dans çalışmaları, özel bir günde sergilenmek amacıyla hazırlanmıyorsa koreografi yapılmamalı ve doğaçlama olmasına özen gösterilmelidir.

Cevap: B

11. Kulaktan şarkı öğretimi; şarkıyı öğrencinin hafızasında yer edecek şekilde birkaç kez tekrarlanmasıdır. Bu teknik uygulanırken bir enstrümandan faydalanılması, şarkının güzel ve tane tane seslendirilmesi gerekir. Bunun yanında, kulaktan öğretim tekniğinde şarkının parçalar halinde çocuklara kazandırılması şarkı öğretimini daha da kolay hale getirir ancak C seçeneğinde yer alan ifade bu tekniği tam olarak ifade etmemektedir. Eser veya şarkının çocuğa notası şeklinde sunulması gerektiği de gözden kaçmamalıdır.

Cevap: D

12. Kulaktan şarkı öğretim aşamalarının sıralaması;

- Öğretmen şarkıyı birkaç defa, bir müzik aleti eşliğinde, çocukların belleğinde iz bırakacak şekilde doğru ve güzel biçimde okur.
- Şarkı, öğretmen tarafından parçadan bütüne ayrılıp söylenirken, çocuklar hafif bir sesle, eliyle ve kalemiyle sıraya hafifçe vurarak şarkıya eşlik eder.
- Öğretmen şarkıyı çalarken, çocuklar normal bir sesle şarkıya eşlik eder.
- Öğretmen şarkının tam olarak öğretildiğine kanaat getirdiğinde normal ses ve ritimle, şarkının nüans ve vurgularına dikkat ederek öğrenciler tarafından söylenir.

Doğru sıralama; II – IV – I – III şeklinde olmalıdır.

Cevap: D

13. Öncül dikkatli okunduğunda mehter takımının ayaklarını yere vurması ve mehter başının hareketleri Gözde'nin dikkatini çeken noktadır. Mehter takımının gerçekleştirdiği bu hareketler ritim çalışmalarına örnek oluşturur. Ritim çalışmaları, müziğin vuruş sayısına uygun şekilde salınımlar gerçekleştirir. Ritim, hareket-söz ve vuruşlardan oluşur. Marş eşliğinde ayakların yere vurulması, müziğe uygun parmak şıklatılması gibi davranışlar ritim çalışmalarına örnektir.

Cevap: D

14. Metinde ve ilgili soruda belirtildiği üzere mehter takımının devamlı belli bir kalıpta yürümesi (Örnek: 3 adım ileri 1 adım geri) ve mehter başının hareketleri sürekli tekrarlama (Örnek: elindeki sopayı önce aşağıya sonra yukarıya en son tekrar aşağıya sallaması) örüntü becerisine örnek oluşturur. Örüntü, bir dizideki elemanların; ardışık olarak belli bir kurala göre birbirini takip ederek tekrarlanmasıdır.

Cevap: E

15. Nazlatmalar; çocukların çevreyle iletişim sürecinin hızlanmasını sağlayan ezgili, ritimli, müzikli oyunlardır. Bebeğe ritmik tensel dokunuşlarla, gıdıklama, mıncıklama ve hoplatmalardır. Bebeğe yönelik yapılan her türlü sevgi göstergesi aynı zamanda bir tür nazlatmadır.

Cevap: A

1. Ritim; bir nota veya dizede vurgu, uzunluk, ses özellikleri veya durakların sürekli olarak tekrarlanmasını ifade eder. Ritim duygusu, çocuğun içinde doğal olarak vardır ve erken müzik eğitiminde ritmin öncelikle doğal hareketlerle (yürüme, koşma, zıplama öğretilmesi gerekmektedir. Orff ve Dalcroze'a göre ritim, müziğin merkezinde yer almaktadır. Ritim, bedensel bir deneyim kazandırmanın yanında çocuğun zihinsel yönden gelişimine de önemli katkı sağlar.

Cevap: D

2. Kodaly; müziğin bir dili olduğunu ve çocuklara bu dil yardımıyla okuma, yazma ve üretme çalışmaları yaptırılması gerektiğini belirtmektedir. Ayrıca, anadil ve müziksel okuryazarlık kavramları bu yöntemde önemli bir yer tutmaktadır. Çocuklar, kendi kültürlerinde olan şarkılarla (halk şarkıları, halk ezgileri, çocuk tekerlemeleri) kaynaşık olmalıdır. Kodaly, müziğin öğretilmesinde fonomimi (el işaretleri) ve tonik solfa gibi tekniklerden faydalanılması gerektiğine dikkat çekmektedir.

Cevap: C

3. Öyküden şarkı öğretimi; öğretmenin okuduğu hikaye etkinliğinin ardından hikayenin ana fikri belirlenir. Daha sonra ana fikre uygun bir çocuk şarkısı belirlenir. Şarkı bu şekilde çocuğa öğretilmiş olur.

Cevap: E

4. Ezgisiz vurmali çalgılar; davul, tef, zilli tef, çelik üçgen, zil, marakas, ritim çubukları, kastanyet, tırtır ve agogodan oluşmaktadır. Ezgili vurmali çalgılar ise; ksilofon, metalofon ve glockenspiel şeklindedir.

Cevap: C

5. Televizyon sesi müzikal seslere bir örnek oluşturmaktadır. Müzikal sesler; günlük yaşantıda televizyon, teyp, radyo cihazlarından duyulan seslerdir. Kaba sesler; gündelik hayatta sık sık duyulabilen yaprak hisirtisi, yağmur sesi, gök gürültüsü, hayvan sesleri, araç gürültüleri gibi seslerdir. Konuşma sesleri, insanın duygu ve düşüncelerini ifade ederken kullandığı sestir.

Cevap: D

6. Çocukların anne karnındayken duydukları sesleri daha sonraki yaşamlarında duyduklarında daha iyi algıladıklarını ve bunları yorumlayabildiklerini belirten Suzuki, bu sayede çocukların müziksel gelişimlerinin oldukça hızlanacağını ifade etmektedir. Suzuki ayrıca; çocukların dünyaya belli bir müzik yeteneğiyle geldiğini vurgulamaktadır.

Cevap: C

7. Fonomimi, en basit haliyle notaların belli başlı el işaretleriyle eşleştirilmesiyle ortaya çıkan bir tekniktir. Bu tekniğin daha çok Kodaly'nin müzik öğretim yönteminde bulunduğu göze çarpmaktadır. Tonik solfa tekniği de Kodaly'de yer alsa da bu teknik notaların baş harflerinin kullanımıyla oluşturulmuştur.

Cevap: C

8. Ptaçinski yönteminde notalar iki tur halinde birer sıra atlanarak öğretilir. Birinci tur; do, mi, sol notalarından oluşur. İkinci tur; re, fa, la ve si notalarından oluşur.

Cevap: D

9. Nefes alma çalışmaları, şan eğitimiyle uğraşan profesyonel kişilerin yanında tüm bireylere uygulanması gereken çalışmalardır. Bu çalışmalar ses sağlığını korumak ve ses üretiminde kullanılan organların zarar görmesini engellemek için önem teşkil eder. Okul öncesi dönemde bu çalışmaları uygulamak çocukların zevk alarak ve eğlenmelerini sağlayarak mümkün olmaktadır. Bunun yolu da diğer etkinliklerde olduğu gibi çocuğun en iyi öğrenme yolu olan oyunla mümkündür. Nefes açma çalışmalarının oyunlaştırıldığı örnekler şu şekildedir:

- Doğum günü pastasını üfleme
- Sıcak çayı üfleyerek soğutma
- Toplanan çiçekleri koklama
- Koşan bir sporcu gibi sık sık nefes alma
- Köpekler gibi hızlı hızlı nefes alma

Cevap: E

10. Okul öncesi öğretmeni, müzik etkinliği tasarlarırken ve çocukların ortaya çıkardığı ürünleri değerlendirirken mükemmeliyetçilikten kaçınmalı, kendi istek ve beklentilerini ön plana alarak eleştirilerde bulunmamalıdır. Farklı müzik etkinlikleri uygulamalı ve bu etkinliklerin zamanını ayarlamalıdır. Sadece müzik dinleme ve şarkı söyleme değil, çeşitli etkinlikler ve aktif katılım müziğin gücünden faydalanmalıdır. Gerekli etkinlikleri gerçekleştirebilecek seviyede, yeterli drama becerisi ve ritmik performansa sahip olmalıdır. Sınıflarda etkinlikleri gerçekleştirebileceği yeterli alanı ayarlamalı ve gerekli ortamı hazırlamalıdır.

Cevap: D

11. Öğretmenler müzikli öykü çalışmalarında enstrümantal yani sözsüz müzikler seçmelidir. Hikayede geçen bazı sesleri müzik aletleriyle eşleştirmeli (keman ile kuş cıvıltısını eşleştirmek), eşleştiremediği sesleri de kendisi çıkarmalıdır. Ancak öğretmenler müziğin tamamını tek seferde dinletmemelilerdir. Müzik yaklaşık bir dakika dinletildikten sonra ara verilmeli ve çocukların hayallerinde canlanan durumları anlatmaları istenmelidir. Bu süreç öykü tamamlanana kadar devam etmelidir. Öykü anında veya sonunda çocuklardan öykü kahramanlarıyla birlikte dans etmeleri istenebilir.

Cevap: D

12. Çocukların müzikal bir çevrede gelişmesi, müzikle ilgili olayları ve kavramları deneyimlemesi çocukların doğaçlama şarkı söyleme becerisini destekler ve çocuklar kendi bestelerini ortaya koyabilirler. Okul öncesi dönemde doğaçlama şarkı söyleme becerisinin formal yollarla öğretilmesi pek mümkün değildir. Bunun yerine öğretmenler çocukların doğaçlama söyleme becerileri fark etmeli ve desteklemelidir. Çocukların süreç içerisinde melodik sorular sorduğu anları öğretmenler yakalamalı ve sürece eşlik ederek melodik cevaplar vermelidir. Şarkıların yansınması çocukları taklide yönlendirir ve doğaçlama söyleme girişimlerini desteklemez (Gölbaşı, 2013).

Cevap: B

13. Kodaly, müziği birlikte toplu olarak söylemenin önemini vurgulamıştır. Müziği bilmenin müzik dilini bilmek olduğunu ifade eden Kodaly, müziksel okuryazarlık ilkesine odaklanmıştır. Çocuğun halk ezgileri, halk şarkıları, çocuk tekerlemeleri ve çocuk şarkıları gibi kendi kültüründe yer alan şarkıları daha önce öğrenmesi gerektiğini söylemiştir.

Cevap: E

14. "Öğretmen müzik aleti çalamıyorsa bu yöntemi uygulayamaz." yargısı yanlıştır. Kulaktan şarkı öğretim yönteminin uygulanmasında mümkünse öğretmenlerin sürece çalgı çalarak da destek vermeleri beklenir. Ancak öğretmen müzik aleti çalamıyorsa kaset çalar, pikap veya diğer müzik cihazlarından faydalanabilir.

Cevap: B

15. Renklemeli müzik öğretiminde Ptaçinski, yedi farklı nota için yedi farklı renk kullanmıştır. Bu renkler; do-kırmızı, re-beyaz, mi-sarı, fa-kahverengi, sol-mavi, la-yeşil ve si-mor şeklindedir. Ptaçinski, notaların iki grup halinde birer atlanarak (önce do, mi, sol) yapılması gerektiğini ifade etmektedir. Çocuklar için oldukça ilgi çekici olan bu yöntem aynı zamanda renk kullanımından dolayı çocukların görsel zekasının da gelişmesine fayda sağlar. Fonomimi, Kodaly yönteminde yer alan el işaretleriyle gerçekleştirilen bir müzik öğretimi tekniğidir.

Cevap: D

1. Çocukların yaptıkları resimlere kesin uyarı ve yönlendirmelerle müdahale edilmemelidir. Edildiği takdirde çocukların yaratıcılıkları, hayal güçleri ve özgüvenleri zedelenebilir. Çocuk isterse mavi köpek, mor bulut, pembe ağaç çizebilir.

Cevap: D

2. Sanat eleştirisi, öğrencilerin sanat eseri üzerine soru ve sorgulamalar yoluyla inceleme yapmaları, kendi anlamlandırma ve yorumlarını ortaya koymalarıdır. Sanat eleştirisi aşamaları şu şekildedir:

- Tanımlama
- Çözümleme
- Yorumlama
- Yargı

Tanımlama aşaması, çocuğun gördüğü nesnedeki ayrıntıları farklı anlamlar yüklemeyen, duygu ve düşüncelerini belirtmeden ifade etmesidir. "Bu eserde neler görüyorsunuz?", "Bu eser, ne tür bir sanat eseridir?", "Hangi renkler var?", "Hangi malzemeler kullanılmış?" gibi sorular tanımlama aşamasına yöneliktir.

Cevap: B

3. Form, görsel sanat eserinde yapının tümünü kapsayan açık-koyu, ışık-gölge, dış görünüş ve anatomi gibi yapıtı ortaya koyan elemanların tümüdür. Denge, çalışmadaki nesnelere birbirleri arasında belli bir oranın yer almasıdır. Denge, simetrik denge ve asimetric denge olmak üzere ikiye ayrılır.

Cevap: E

4. Çocuklar karalama döneminde yaptıkları ilk çizimlerde genellikle ne yaptıklarının farkında olmazlar. Bu dönemdeki çizimler elin hareketlerini yüzeye yansıtmaktır. Yapılan ilk karalamalar belli bir anlam içermekten ziyade çocukların motor güdülerinden meydana gelmektedir. Dönemin başında gerçekleşen bu çizimler omuzdan gelen hareketler sayesinde gerçekleşir sonradan bu hareketler amaçlı ve taklitçi karalamalara evrilir (Büyükyıldırım, 2018). Çocuklar bu dönemde gerçekleştirdikleri karalamaları herhangi bir sıkılma belirtisi göstermeden sürdürürler. Bu durumun nedeni, çocukların karalamalar esnasında motorik hareketlerden aldıkları zevkin yanında kağıt yüzeyinde oluşan şekillerin de çocuklarda görsel zevk yaratmasındadır.

Cevap: D

5. Tanımlanan (isimlendirilen) karalamalar, çocukların ortaya koyduğu çizimlere herhangi bir obje veya nesnenin ismini koymasındadır. Bu dönemde gerçekleşen çocuk çizimleri hala karalama düzeyinde olup net bir şekle benzemez ancak çocuklar bu karalamalara isim atama eğiliminde olurlar.

Cevap: B

6. Çocukların nesnelere resim düzlemine yatırarak çizdikleri görülür. Görsel sanatlar eğitiminde düzleme özelliği olarak bilinen bu özellik çocukların nesnelere bir bakış açısından değil birkaç farklı bakış açısından bakıyormuş gibi çizimlerini ifade eder. Bu özelliğe göre çocuklar genellikle ya kağıdı çevirerek çizim yaparlar ya da kağıdın etrafında kendileri dönerler.

Cevap: A

7. Okul öncesi eğitimde, sanat faaliyetlerinin nihai amacı çocukların hayal güçlerini desteklemektir. Öğretmenlerin planladığı etkinlik süreci, oluşturduğu sınıf atmosferi, kullandığı materyalleri ve davranışları çocukların yaratıcılığını destekler nitelikte olmasına dikkat etmelidir.

Cevap: B

8. Görselde insan yüzüne sahip bir güneş, ayakları ve kolları olan gülümseyen bir okul çizmesi çocuk resminde espri özelliğini çağrıştırmalıdır. Çocuğun mizah duygusundan meydana gelen çocuk resminde espri özelliği, resme oyun özelliği de kazandırır.

Cevap: D

9. Görücü tip, bütünsel bakış açısını resme yansıtmayı ifade eder. Çizimlerinde insan figürü, genelde kontur ve ayrıntısız şekilde ele alınır. Kontur, figürlerin dış sınırlarını belli eden çizgilerdir. Yapıcı tip, figür veya nesnelere parçalar halinde düşünerek ve bu parçaları ayrı ayrı tamamlayarak bütüne ulaşır. Boyama veya çizimlerde ayrıntılara büyük önem gösterirler. Öncül incelendiğinde çocuklar, öğretmenin yönergesi dahilinde önce bütün bir figür çizmiş ardından figürün içini ayrıntılarla doldurmuşlardır. Bundan dolayı yapılan çizimlerden ilki görücü tipe diğeri ise yapıcı tipe örnek oluşturur. Soru cümlesinde "sırasıyla" ifadesi bu tiplerin ayrı ayrı ele alınması gerektiğine dikkat çekmekle beraber eğer tek bir çocuk resmi tipine dikkat çekilseydi o zaman karma tip resme odaklanmak gerekirdi.

Cevap: D

10. Saydamlık ilkesinde şeffaflık ve bütünlük görülür. Çocukların iç-dış ve mekan kavramlarının tam olarak gelişmemesinden kaynaklandığı düşünülmektedir. Duvarın arkasının gösterilmesi, hamile kadının bebeğiyle resmedilmesi, evin içinin çizilmesi gibi durumlar saydamlık özelliğine örnek oluşturmaktadır.

Cevap: E

11. dir. Baskı çalışmaları üç boyutlu değil iki boyutlu çalışmalar arasında yer almaktadır. Bu çalışmalar her ne kadar ip, patates gibi üç boyutlu nesnelere gerçekleştirilse de sonuç olarak görsel belli bir yüzey üzerinde olacağından iki boyutlu çalışmalar kategorisinde yer alır. Kil, çamur, plasterin, kağıt hamuru, talaş hamuru gibi malzemeler üç boyutlu çalışmalara örnek oluşturmaktadır.

Cevap: E

12. Sanat çalışmaları, diğer ders veya çalışmaların gölgesinde bırakılarak değersizleştirilmemelidir. Aksine çocukların görsel sanatlar çalışmalarına yönelik girişimleri desteklenmeli ve bu çalışmalara yönelik motivasyonları sağlanmalıdır. Ebeveynler, gerek okuldaki formal çalışmalara katılım sağlayarak gerekse okul dışındaki informal ortamlarda çocukların görsel sanatlara yönelik gelişimlerine katkı sağlamalıdır. Ebeveynler çocukların resmini ne yetişkinlerin ne de diğer arkadaşlarının resmiyle kıyaslamamalıdır.

Cevap: D

13. 1948 ve 1981 yılları arasında yüzbinlerce çocuk resimleri üzerinde yaptığı araştırmalarla tanınan Psikolog Dr.Rhoda Kellogg (1910-1987), özellikle farklı ülkelerdeki çocuklar tarafından yapılmış binlerce resmin koleksiyonunu oluşturmuştur. 2-6 Yaş arası çocukların çizim özelliklerini gösteren 7.500'den fazla resim vardır. Kellogg'ın araştırma kapsamındaki bu resimler mikro filme alınmış olup, bugün (ABD) Appalachian Üniversitesindeki kütüphanenin koleksiyonundadır. Kellogg'ın yorumlarını da içeren resimler, bu alanda çalışan psikologlar ve çocuğun sanatsal gelişimi ile ilgilenen eğitimciler için önemli bir referans kaynağı olarak görülmektedir. Kellogg, yaptığı araştırmalar sonucunda çocukların karalamalarını sınıflandırarak 20 değişik temel karalama (Basic Scribbling) türünü oluşturmuştur (Artut, TY).

Cevap: B

14. Çocukların başkalarının yaptığı eleştirilere hoşgörüle yaklaşması ve fikirlerine değer vermesi, kendini tanıması ve yeteneklerinin farkına varması ve yeniliklere uyum sağlayabilmesi sosyal-duygusal beceriler kapsamında yer alır. Ancak karar verme becerisinin gelişimi bilişsel becerilere yöneliktir.

Cevap: D

15. Görselde yer alan evin üç cephesinin de gösterilmesi tamamlama ilkesinin yer aldığı anlamına gelir. Tamamlama, çocuğun benmerkezci düşünce yapısından ortaya çıkmaktadır. Çocuk bir objeyi gördüğünden daha çok bildiği ve düşündüğü şekilde resmetmesi, bildiklerini anımsayarak resimlerine eklemesi tamamlama özelliğiyle örtüşmektedir.

Evin etrafındaki çitlerin sürekli aynı görünümle çizilmesi düzleme özelliğiyle örtüşmektedir. Düzleme, çocuk resimlerinde nesnelere resim düzlemine yatarılarak yüzeye uydurulmaya çalışılmasıdır. Düz bir düzeye resim de düz şekilde yapılır mantığı vardır. Özellikle çocukların objeyi resim kağıdını döndürerek veya kendilerinin resim kağıdını etrafında dönerek yaptığı çizimler düzleme özelliğiyle ilgilidir (Buyurgan ve Buyurgan, 2012).

Cevap: E

1. Sorunun doğru yanıtı A seçeneğidir. Çocukların motor gelişimleri ve algısal gelişimlerini de sağlayan dikey, yatay, dairesel çizgiler ve geometrik şekiller oluşturmaya başlarlar. Daha sonra çizgiler şekillerle birleşmeye başlar, çeşitli dokular oluşturmaya başlar. Daha sonra çizgiler şekillerle birleşmeye başlar, çeşitli dokular oluşturmaya başlarlar. Bu aşamada Harfler yazabilirler, özellikle kendi isimlerinin baş harfini ya da isimlerindeki harfleri karalamalarına eklerler.

Cevap: A

2. Şema öncesi evre dönemde inşa resimlerinde daha çok geometrik şekillerden faydalanır. Bu yüzden ince ayrıntıya inilmez. Her şey yüzeysel olarak çizilir. Bu dönem benmerkezci bakış açısı olduğu için kendine odaklanmıştır. Daha çok kendini resmetmeye çalışır. Doğaya ilgi duyarlar ağaç, ev resimleri çizerler. Evlerin içi saydamlık ilkesiyle çizmeye çalışır. Resimlerinde yer düzlemi oluşmuştur. Resimlerini yer düzlemine oturtmaya çalışır. Gerçekçi renk kullanımı ise gerçekli evresinde gerçekleşir.

Cevap: A

3. Çocuğun ilgisini ve kişilik özelliklerine yönelik çalışmalar sosyal duyuşsal yönde gelişmesini sağlar. Görsel sanatlar öğretim süreci, okul öncesi çocukların fiziksel gelişimlerini olumlu yönde etkileyen birçok etkinlik içermektedir. Örneğin çizgi çizmek, şekiller çizip boyamak, makas ile kesmek, parmak boyası ile boyamalar yapmak, oyun hamuru ya da seramik hamuru ile üç boyutlu çalışmalar gerçekleştirmek gibi birçok sanat etkinliği çocukların küçük kas gelişimi ve büyük kas gelişimini kapsayan hareketleri içermektedir. Çocuklar bildikleri şeyleri çizer ve boyarlar. Çocuklar, fikirlerini ve hislerini çalışmalarına aktarırken planlamak, organize etmek, konu seçmek ve izlenimlerini sunmak için düşünme becerilerini kullanırlar. Çizerken, boyarken ve iş yaparken çizgi, renk, şekil gibi kavramlarla seçim yaparlar, fikir üretirler, planlarlar, deneme yaparlar. Görsel sanatlar eğitimi sürecindeki bütün bu etkinlikler çocukların bilişsel gelişimine yönelik olumlu yansımalar olarak nitelendirilebilir. Sanatsal etkinlikler çocukların bilişsel gelişimleri için son derece önemlidir.

Cevap: C

4. Düzensiz karalama evresinde Çizim araçlarını kullanarak karalamalar yapmaya başlarlar. Kontrollü karalama: Çizgileri, dokuları tekrar etmeye başlarlar, çizimlerinde basit geometrik şekiller ortaya çıkmaya başlarlar. Tanımlanan karalamalar: Karalamalarını adlandırmaya başlarlar. Resimlerini anlatmaya başlarlar, resimlerindeki semboller çevrelerindeki insanları sembolize eder ve çizimleri ile ilgili anlatacakları vardır.

Cevap: C

5. Görücü tipte olan çocukların görsel algılama güçleri yüksektir. Resimlerini kısa sürede bitirirler. Anlatımlarında konuları bütün olarak ele alırlar. Yapıcı tip çocukların resimlerinde ise parçadan bütüne doğru bir ayrıntı söz konusudur. Konuları parça parça ve bildikleri gibi resim yüzeyine yansıtırlar. Çocukların genelinde ise hem yapıcı hem görücü tip özellikleri karşılayan karışık tip özelliği görülür. Resimlerde bütünden parçaya giden bir ayrıntıcılık söz konusudur. Soruda resimde detaylara yer verilmiş (görücü) aynı zamanda parça bütün ilişkisi kurulmaya (yapıcı tip) çalışması iki yapının aynı anda bulunması nedeniyle karışık olarak nitelir.

Cevap: D

6. Sanat Eserlerine Dayalı Röprodüksiyon Çalışmaları: Başyapıt niteliğindeki sanat eserlerinin kopyalarına dayalı sanat eserlerini inceleme çalışmaları sanat programı ile ilişkilendirilerek kullanılabilir. Röprodüksiyon çalışmalar çocukların gerçek dünya ile sanat arasında ilişki kurmasına yardımcı olur. Sanatçıların sanat eserlerinde gerçek dünyayı ne şekilde yorumladığına ilişkin fikir sahibi olur ve görsel kültür konusunda yeterlikler edinmeye küçük yaşlardan itibaren başlarlar.

Müze Ziyaretlerine Dayalı Sanat Çalışmaları: Okul öncesi öğrencilerle gerçekleştirilen müze etkinliklerine dayalı uygulamaları içermektedir. Bu tür bir deneyim hem okul öncesi öğrenciler için eğlenceli olacak hem de sanatsal duyarlık geliştirmelerine yardımcı olacaktır. Sınıf içerisinde Sanat Alanı Oluşturma: Sanat alanları çocuk merkezli sanat etkinliklerinin gerçekleştirilmesine olanak tanımaktadır. Çocuklar bu süreçte hem ortaya koydukları ürünleri sunabilecekler hem de sanat eserlerine ilişkin yorumlar yapabilecekleri bir ortama sahip olabilmeleri için sanat galerisi oluşturulması gerekir.

Aileleri Sanat Etkinliklerine Dahil Etme: Aileleri sanat etkinliklerine dahil etmek okul öncesi sanat etkinliklerinde oldukça önem taşıyan bir konudur. Bu süreç hem ailelerin öğrencileri sanat etkinlikleri konusunda desteklemelerini olanaklı kılar hem de öğrencilerin öğrenmesine katkı sağlar. Ailelerin dahil olduğu müze ziyaretleri, sınıftaki sanat sergilerine davet gibi etkinlikler ile aileler çocuklarının yaşadıkları deneyimleri paylaşma olanağı bulurlar.

Cevap: E

7. İki boyutlu çalışmalarda parmak boya, pastel, sulu boya, ebru, kolaj, karışık teknikler, baskı teknikleri vb. birçok teknik çocukların düzeylerine ve okul öncesi eğitimin amacına uyduğu sürece kullanılabilir. Üç boyutlu çalışmalarda ise yoğurma maddeleri olan kil, kağıt hamuru ve tuz seramiği özellikle kullanılmalıdır. Bunların dışında değişik malzemelerle rölyefler, artık malzemelerle çalışmalar da tercih edilebilir.

Cevap: E

8. Sanat tarihi ile öğrenciler sanat eserleri ve tarihsel konularla bağlantı kurarlar. Sanat tarihi birçok farklı kültürün özelliklerini, eserlerini, inanç ve değerlerini anlamamızda etkilidir. Farklı kültürlerin varoluş nedenlerini, sosyolojik, coğrafik ve hatta psikolojik olarak farklı bakış açılarını öğretebilmektedir.

Cevap: B

9. II, III ve V. maddelerde verilenler doğrudur. Diğer maddelerin de doğru olması için;
- I. Bu resimde neler görüyorsun / neler gözüne çarpıyor – teknik boyut değil duyuşsal boyuttur .
- IV. Bu resmin genel bir değerlendirmesini yapar mısın – duyuşsal boyut değil yorumlama ve teknik boyut olacaktır.

Cevap: E

10. Sanat eleştirisi, eserleri analiz etmek, açıklamak ve değerlendirmektir. Sanat eleştirisinin öncelikli amacı amacı, A da verildiği gibi esere "kısa bir bakış" atmaya, "sürekli ve anlamlı" bir bakış atmaya dönüştürmektir. Çocuklar, sanatsal bir çalışmaya değer vermeyi sanat eleştirisi ile öğrenirler. Sanat eğitiminde amaç, sanatçı yetiştirmek olmadığı için çocuklardan sanat eserlerini eleştirirken üst düzey bir değerlendirme değil kendi düzeyine uygun bir değerlendirme beklenir.

Cevap: C

11. Öğretmen çizgi çalışmaları sırasında önce kalemin doğru kullanımını sağlar. Sonra kesik çizgi, sonra köşeli çizgi, sonra da yuvarlak ve kavisli çizgiler üzerinde durulur. Sonrasında çizgi çizerken çocukların mümkün olduğunca ellerini çizdikleri çizgiden kaldırmadan çizginin sürekliliğini sağlayacak şekilde çizmeleri istenir.

Cevap: B

12. Okul öncesi dönem çocuklarında kas gelişimi ve ince motor beceriler maket yapma çalışmaları için yeterli olmadığından maket çalışmalarına yer verilmesi uygun olmaz.

Cevap: C

13. Çizgi çalışmaları ve renklerle ilgili etkinlikler pastel boya, kuru boya, sulu boya, guaj boya gibi etkinlikler çizgi çalışmaları ve renklerle ilgili etkinliklerde işlevsel olarak kullanılır.

Cevap: D

14. Övgü yaklaşımı: çocuğun ürünlerini veya çalışmalarını, öğretmenin "çok güzel bir resim", "çok harika" vb. gibi birkaç genel övgü sözcüğü ile değerlendirmesidir. Değer verici yaklaşım: "bundan çok hoşlandım", "ooo çok sevdim" gibi resimle ilgili duygu belirten cümleler değer verici yaklaşımdır. Yargılayan yaklaşım: Övgü yaklaşımıyla benzer olarak öğretmen çocukların resimlerine bakar ve "iyi" "güzel" veya "çok güzel" şeklinde bir dereceli değerlendirme yapar. Sorgulayıcı yaklaşım: "bu nedir", "bu ne olabilir" vb. tarzda sorulardır. Bu yaklaşım, dil, konuşma ve iletişim yeteneğini de geliştirir. Düzeltici yaklaşım: Çocuk resminde kaplanı gösterdiğinde öğretmen "çok güzel, bir daha kaplanın sırtının çizgilerini çizmeyi unutma" şeklinde geri bildirim içeren bir cevapla düzeltme yapar.

Cevap: C

15. Düzleme: 5-6-7 yaşlarında dikkat çeken özelliklerden biri de düzleme, bir görüş noktasından değil de birçok görüş noktasından bakıyormuşçasına nesnelere çizerler ve bu tür resimleri yaparken çocuk ya kendisi resmin etrafında dolaşır ya da resmi döndürerek çizer .

Cevap: A

1. Okul öncesi dönemde görsel değerler aracılığıyla çocukların hayal etmelerini sağlamak, hayal güçlerini geliştirmek bilişsel gelişim alanını destekler. Farklı ve özgün olanı ayırabilmek veya özgün ürünler ortaya koyabilmek de bilişsel gelişimi destekleyen amaçlar arasında yer alır. Çocukların çevrelerinde yer alan görsel unsurları ve sanat yapıtlarını eleştirme, sorgulama ve buradan hareketle değer yargılarına varması bilişsel gelişimi destekleyen bir diğer amaçtır. Ancak çocuğun sanat etkinliklerinde sorumluluk alarak bir sanat ürünü ortaya koyması ve bu sanat ürününü kendine güvenir bir şekilde sergilemesi bilişsel değil daha çok duygusal gelişimi destekler.

Cevap: D

2. Şema öncesi dönemde çocuklar renkleri objelerin gerçek renklerine kullanmaya yönelik bir çaba göstermezler. Resmi yatay olarak ikiye bölen "yer çizgisi" çocuklarda şematik dönemde ortaya çıkmaktadır.

Cevap: E

3. Sanat eleştirisi aşamaları; tanımlama, çözümleme, yorumlama ve yargı aşamalarından meydana gelmektedir. "Eserin en çok hangi kısmını beğendin?" sorusu yargı aşamasını niteleyen bir sorudur. Yargı aşamasında, diğer aşamalarda elde edilen bilgiler ışığında bir karara varılır. "Eserin adı eseri tam olarak yansıtıyor mu?" sorusu ise yorumlama aşamasına yöneliktir. Yorumlama aşaması, eserde sanatçının ne anlatmak istediği ve alt mesajlarına yönelik fikir sunulmasını ifade eder.

Cevap: C

4. Disipline dayalı sanat eğitimi; sanat tarihi, sanat eleştirisi, estetik ve sanat uygulamaları çalışmalarından oluşmaktadır. Çocukların sanat ürünlerinin tarihsel evrimi, kendi kültürümüzdeki veya dünyadaki sanat ürünleri hakkında bilgilendirilmesi sanat tarihi çalışmalarını ifade etmektedir. Geçmişe damga vurmuş Van Gogh gibi bir sanatçının değerli bir sanat ürününün incelenmesi sanat tarihi çalışmalarını kapsamında yer alır. Sonrasında öğretmenin sanat ürününe yönelik çocukların beğenilerini ortaya koymalarını sağlama ise estetik çalışmalarını bünyesinde yer alır.

Cevap: C

5. Emir'in resmi incelendiğinde şema öncesi evrede yer aldığı kanısına varılabilir. Çizdiği ev resminde çocuğun evin içini gösterme eğilimi saydamlık özelliğini akla getirmekle beraber bu özelliğin büyük ölçüde şema öncesi dönemde görülmesi başlıca fikir sağlama gereken detaylardan biridir. Çocuk resimlerinde insan figürü her ne kadar diğer dönemlerde de ele alınıyor olsa da insan figürünün detaysız ve çöp adam formatına yakın çizilmiş olması şema öncesi dönemi destekleyen diğer durumlardan biridir.

Cevap: B

6. Saydamlık röntgen çizim olarak da bilinir. Çocuklarda mekan ve iç-dış kavramı henüz tam olarak gelişemediğinden evin içinin, vazunun içinin, insanın iç organlarının çizilmesi saydamlık ilkesini akla getirmelidir.

Cevap: E

7. Tanımlama, esere ilk bakıldığında görünen nesne ve olayların hiçbir anlam ve duygu yüklemeyen gerçeğe uygun olarak sıralanması aşamasıdır (Çelebi Öncü, TY). Tanımlama aşamasına yönelik diğer sorular ise şu şekildedir:

- Hangi renkler kullanılmış?
- Hangi şekiller var?
- Eserde yer alan nesnelere nelerdir?

Cevap: A

8. Form çalışmaları, atık malzemelerin kullanılmasıyla ortaya estetik ürünlerin çıkarılmasıdır. Evde işe yarayan bir kutu, karton parçası, ahşap parçaları veya dergiler kullanılabilir. Sanat çalışmalarında çocukları farklı malzemelerle çalışmaya yönlendirmek çocukların yaratıcılıklarının gelişmesine katkı sağlar.

Cevap: E

9. Kolaj çalışmaları, farklı malzemelerden kesilen kağıtların belli bir sistematik dahilinde bir araya getirilerek yeni bir eser oluşturulmasıdır.

Cevap: C

10. Çocuk resminde espri, resim içerisindeki unsurlara esprili çizgiler eklemek ve oyun özelliği vermek anlamına gelir. Görselde güneşe insan yüzü yapılması çocuk resminde espri özelliğini vurgulamaktadır. Ayrıca çocuğun mizah duygusundan doğan bazı şekilleri becerikli bir şekilde basitleştirme eğiliminde olduğu görülür (Yavuzer, 1998).

Cevap: D

11. Tuz seramiği, özellikle okul öncesi dönemin başında kullanılan yoğurma maddelerinden biridir. Tuz seramiği, kil, talaş hamuru, kağıt hamuru, plasterin ve mum yoğurma çalışmaları kapsamında kullanılacak ürünlerdir. Gerçekleştirilen sanat etkinliğinin ardından Ceren'in "Bunu eve götürüp odama koymak istiyorum." ifadesi çocuğun kendince bir karar ve değer biçme anlamı taşımasından dolayı sanat eleştirisi aşamalarından yargıyı işe vurduğu söylenebilir.

Cevap: B

12. Tuz seramiği, yoğurma çalışmalarında yer alan malzemelerden biridir. Yoğurma çalışmalarında çocuklara merdane, oklava, rulo, düğme, boncuklar verilerek çocukların çalışmalarındaki çeşitliliği artırması ve yaratıcılıklarının desteklenmesi sağlanır. Bu çalışmalarda masaların, yoğurma maddelerinin yapışmayacağı cinsten ve kolayca temizlenmeye uygun olması önemlidir. Aksi durumlarda masanın üzerine bir naylon veya muşamba serilebilir.

Cevap: C

13. Çocuk resimleri incelendiğinde realist detaylara yer verildiği görülür. Görselde köpeğin koşuyor gibi, topun havada çizilmesi iki çocuğun top oynuyor gibi ve yürüyüş yolundaki kişinin bastonunu ileriye uzatması yürüyor gibi görünmesini sağlamıştır. Resimlerdeki bu tarz figürler, çocuk resmi özelliklerinden realizme yöneliktir.

Cevap: D

14. Öğretmenlerin çocuk resimlerini incelerken kişisel beğenilerini ortaya koyarak eserin aşırı değerle karışılması değer verici yaklaşımı ifade eder. Değer verici yaklaşım ile övgü yaklaşımı birbirine karıştırılabilmektedir. Övgü yaklaşımında çocuğa "güzel", "müthiş" gibi daha genel ve sınırlı ifadeler kullanılır. Övgü yaklaşımındaki cümleler sürekli tekrarlandıkça zamanla çocukta aynı hissi yaratmamaya başlar. Değer verici yaklaşımda ise eserin içeriğine daha fazla girmenin yanında sürece yönelik de yorumlar yapıldığından övgü yaklaşımına göre daha etkilidir. Değer verici yaklaşıma göre çocuklar sanat eserini yetişkin memnuniyetine göre değil kendilerinin keyif alacağı şekilde yapmalı ve öğretmenler çocukları bu doğrultuda yönlendirmelidirler.

Cevap: A

15. Baş, vücudun yönetim merkezi olmasından dolayı; çocukların yetenek, başarı, yeterlilik ve zeka gibi çağrışımlarında farklı vurgularda kullanılır. Çocuk resimlerinde baş bölgesinin olması gerekenden küçük çizilmesi; çocukların başarı, akıl veya yetenek açısından yetersiz hissettikleri hakkında öğretmenlere fikir sunabilir. Ancak resimlerdeki figürlerin kesin bilgi sunmadığı, şüphelenilen durumun farklı argümanlarla desteklenmesi gerektiği unutulmamalıdır.

Cevap: A

1. Çocuğun çevreyi tanımaya yönelik çabalar göstermesi çocukların çevreyi keşifler yoluyla öğrenmesi ve kavramsal bilgilerini genişletmesine yöneliktir. Bu durum sosyal-duygusal gelişimi değil daha çok bilişsel gelişimi destekler niteliktedir.

Cevap: E

2. Öncül, filogenetik ve ontogenetik becerileri ifade etmektedir. Filogenetik beceriler, çevresel etkenlere dirençlidirler ve olgunlaşma ile kendiliğinden ortaya çıkarlar. Filogenetik becerilerin görülme sırası önceden kestirilmektedir. Bırakma, atlama, tutma, uzanma, koşma ve yürüme filogenetik becerilere örnek olarak gösterilebilir. Ontogenetik beceriler ise çevresel faktörlerle öğrenme yoluyla ortaya çıkar. Kayma, yüzme, tenis oynama, bisiklete binme, hulahop çevirme ontogenetik becerilere örnek olarak verilebilir.

Cevap: C

3. Hareket eğitiminin bazı amaçları şu şekildedir (Karaça, 2020):

- Anaokulu ve kreş dönemi çocuklarına yeni bir etkinlik alanı açarak hem çocuğun çok yönlü gelişimine hem de çeşitli etkinlikleri deneyimlemesine katkı sağlar.
- Oyun ve sporu bir arada kullanarak eğlence odaklı bir eğitim ortamının oluşmasını sağlar.
- Düşme veya farklı nedenlerden kaynaklanan yaralanmaların farklı metotlarla önüne geçer ve yaralanmaları minimuma indirir (Güvenli düşme).
- Çocuğun yer aldığı çevre şartlarında yeteneklerini ve bedenini kullanım kapasitesini farkına varmasını sağlar.

Cevap: B

4. Esneklik, bir eklemin hareket serbestliğini ifade etmektedir. Diğer hareket kavramlarının aksine yaş ilerledikçe azaldığı görülür. 5-8 yaşları arasında esnekliğin sabit kaldığı ve 12-13 yaşlarında en üst düzeye ulaştığı söylenebilir. Ancak 12-13 yaşlarından sonra esneklikte tekrar azalma görülür. Esneklik cinsiyete göre değişkenlik gösterebilir. Genellikle kızlar özellikle ergenlik döneminde erkeklerle göre daha esnektir.

Cevap: D

5. Manipülatif beceriler, nesne kullanımı gerektiren hareketlerdir. Bırakma, yakalama, ayakla vurma, sopa ile vurma, tutma gibi hareketler manipülatif beceriler bünyesinde yer alır. Galop, lokomotor beceriler arasında yer almakta olup adımlama esnasında arka ayağın ön ayağın yanına sıçrayarak getirilmesi ve bu hareketin ritmik şekilde tekrarlanması manasına gelmektedir.

Cevap: A

6. Büyük kas (kaba motor) becerileri, kol ve bacak gibi büyük kas veya kas gruplarını geliştiren hareketlerdir. Öncülde yer alan atlama ipi, tahterevalli, denge tahtası ve bisiklet büyük kas becerilerini destekler. Artık malzemeler, yapboz ve ponponlar ise küçük kas becerilerini destekleyen materyallerdir.

Cevap: B

7. İlkel hareketler, yeni doğanın öncelikli istemli olarak gerçekleştirdiği hareketleri kapsamaktadır. İlkel hareketler döneminde yine merkezi sinir sisteminin gelişmesine de paralel olarak, önce baş ve omuz, ardından gövde ve sonra kol - bacaklar üzerinde kontrol sağlanır (Muratlı, 1997). Ayrıca bu dönemde emekleme, sürünme gibi hareketler de görülür. Kalıtımın yanında çevrenin de etkili olduğu bu dönemde lokomotor, dengeleme ve manipülatif hareketler görülmeye başlanır.

Cevap: E

8. Performans genel anlamda belirli bir amaca yönelik olarak yapılan planlar doğrultusunda ulaşılan noktayı, bir başka deyişle elde edilenleri kalite ve kantite yönleri ile belirleyen bir kavramdır (Songur, 1995). Bir hareketi başarmak ve zamanla olgunlaştırmak anlamına da gelir. Ayrıca performans, hareketin ölçülebilir halidir.

Cevap: B

9. Temel hareket kavramları; vücut farkındalığı, alan farkındalığı, efor (çaba) farkındalığı ve hareket ilişkilerinden meydana gelmektedir. Çocukların hareket etkinliklerinde vücutlarının farklı bölümlerini kullanmaları ve vücudun şekil ile pozisyon değiştirmesi vücut farkındalığıyla örtüşmektedir. Vücut farkındalığı, çocukların vücut bölümlerinin ve vücutlarının ayırımında olarak hareketleri gerçekleştirmesidir. Spor esnasında ayaklarının üstünde eğilip kalkmaları da alan farkındalığını ifade eder. Alan farkındalığı; farklı yönlere hareket gerçekleştirilirken daha güvenli hareket edebilmesi için alan, yön, seviye, yol, uzam ve ebatın farkında olunmasıdır. Vücudun aşağı ve yukarı hareketi alan farkındalığının alt başlıklarından yönler kapsamında yer alır.

Cevap: C

10. Dengeleme (lokomotor olmayan) beceriler, çok az mekânsal hareket ile bulunduğu yerde dengesini yer çekimine karşı koruma yeteneğidir. Bedenin dikey-yatay hareketleri, bükülme, esnetme, kıvrılma, eğilme gibi hareketler dengeleme becerileri arasında yer alır. Ayrıca dengeleme becerileri, lokomotor ve manipülatif hareketlere temel oluşturur.

Cevap: B

11. Motor gelişiminde etkili olan yetenekler fiziksel uygunluk ve motor uygunluk olarak ikiye ayrılmaktadır. Fiziksel uygunluk; kasların, kalbin, damarların ve akciğerin mümkün olan en yüksek seviyede çalışmasını ifade eder. Esneklik, kas kuvveti ve kas dayanıklılığı fiziksel gelişim unsurudur. Diğer fiziksel gelişim unsurları ise vücut kompozisyonu (yağlı ve yağsız vücut kilosu) ve kardiyovasküler dayanıklılıktır (kalp solunum dayanıklılığı).

Cevap: D

12. Çocuğun temel hareketler döneminde yer alan becerilerin olgunlaştırılması önemlidir. Çevrenin hareketlerin kazanılması sırasına herhangi bir etkisi yoktur. Hareketlerin kazanılma sırasına olgunlaşma etki eder. Çevre yalnızca hareketlerin ortaya çıkış hızı ve düzeyini belirler. Temel hareketler döneminde en çok kalıtsal faktörler etkili değildir, kalıtsal faktörlerin yanında çevresel ve bireysel faktörler de bu dönemde etkisini gösterir.

Cevap: E

13. Refleksler, ilkel refleksler ve duruşa ilişkin refleksler olmak üzere ikiye ayrılır. Duruşa ilişkin refleksler, istemli davranışlara benzeyen ancak istem dışı olan davranışlar olup istemli hareketlere geçişi kolaylaştırılan reflekslerdir.

Cevap: D

14. Lokomotor hareketler sabit olan merkezden başka bir merkeze gövdenin konumunun yer değiştirmesini içeren yürüme, koşma, atlama, yana kayma, sıçrama, gibi hareketleri içerir (Winnick 2005). 2013 Okul Öncesi Eğitim Programı incelendiğinde "Düz çizgide yürür." 36-48 ay; "Koşarken komutla yön değiştirir.", "Tek ayakla sekme hareketi yapar.", "Kayma adımı yaparak ilerler." 48-60 ay ve "Ritme uygun sekme hareketi yapar." 60-72 ayda görülmektedir.

Cevap: E

15. Hareket eden insan veya nesnenin tanınması ve yerinin algılanması görsel algı becerisini ifade eder. Görsel algı, iyi görmeyen yanında uyarıların beyin ile yorumlanmasını da içermektedir. Bundan dolayı öğretmenin planladığı etkinlik çocukların bilişsel gelişimlerine katkı sağlar (Özcan Karaduman, 2021).

Cevap: B

1. Çocukların düşüncelerini ifade etmesi, öğretmeni ve diğer arkadaşlarıyla etkileşime geçmesini sağlar yani sosyal-duygusal gelişimi destekler.

Cevap: C

2. Rondlar, çocuğun ritim duysundan faydalanma ve kaslarını geliştirmeye yönelik düzenlenen oyun türüdür. Eşgüdümlü hareket etmeyi gerektirir. Sınıf atmosferini sıkıcılıktan kurtarır.

Cevap: C

3. İlkel hareketler dönemi, yaşamın ilk iki yılını kapsayan ve isteğe bağlı hareket görüldüğü ortaya konduğu dönemdir. Olgunlaşma ve çevre bu dönemde ortaya çıkan hareketlere etki etmektedir. Bu dönemde gerçekleşen hareketler merkezi sinir sisteminin de gelişmesiyle beraber önce baş ve gövde ardından da kol ve bacak kontrolünü beraberinde getirmektedir (Bilir, 1979). Emekleme ve yürüme gibi hareketler bu dönemde karşımıza çıkmaktadır.

Cevap: C

4. Lokomotor beceriler, bireylerin vücutlarını bir yerden başka bir yere hareket ettirdiği becerileri kapsamaktadır. Manipülatif beceriler ise nesneyle etkileşim gerektiren hareketleri ifade etmektedir. Futbol oyununda çocuklar hem yer değiştirme hem de top kontrolü yapacaklarından dolayı hem lokomotor hem de manipülatif becerileri gelişir. Koşma ve yuvarlanma yalnızca lokomotor becerilere, takma-çıkarma ve raketle topa vurma ise yalnızca manipülatif becerilere yönelik gerçekleşen hareketlerdir.

Cevap: C

5. Temel hareketler dönemi, 2-7 yaş arasını kapsar ve hayatın ilk iki senesinde geliştirilmiş ve geliştirilecek olan hareketlerin devamıdır. Bu dönemde spor aktivitelerine temel oluşturan koşma, atlama, zıplama, fırlatma hareketlerinin yanında çocukların kendilerini keşfetme dönemi olarak da tanımlanır (Özer ve Özer, 2007). Çocukların kitap sayfalarını teker teker çevirmesi genellikle 2-3 yaşta görülür, temel hareket dönemine ait bir beceridir.

Cevap: D

6. Sportif çocuk oyunları; ısınmaya dayalı, beceriye dayalı, dayanıklılığa dayalı ve eğlenceli oyunlardan oluşur. Isınmaya dayalı oyunlar; programın başında etkinlik başlamadan önce vücudu ısıtırmak için yapılır. Isınmaya yönelik oyunlar 3-5 dakika ile sınırlandırılmalıdır.

Cevap: C

7. Seçeneklerde yer alan kardiyovasküler dayanıklılık, vücut kompozisyonu, kas dayanıklılığı ve esneklik fiziksel uygunluk yetenekleri arasında yer alırken koordinasyon motor uygunluk yetenekleri arasında yer alır.

Cevap: D

8. Çocukların oynadıkları oyunu oldukları yerde yapmaları nonlokomotor becerilerini destekler. Nonlokomotor (denge) beceriler, çok az mekânsal hareketle gerçekleştirilir. Oynadıkları oyunda dengeyi, hem sınırlı bir alan içerisinde hareketi devam ettiren hem de oldukları yerde pozisyonlarını korurken kullanırlar. Çocukların oyunlarında hulahoba yer vermesi nesne kullanımı gerektiren hareketlere yani manipülatif becerilere girer.

Cevap: C

9. Esneklik, vücudun farklı yönlere eğilmesi ve hareketini ifade eder. Kas ve kıkırdakların hareket özgürlüğü olarak da ifade edilebilir. Koordinasyon ise belli kas gruplarının sinir-kas işbirliği ve uyumuyla çalışmasıdır. Bunun yanında bir amaç dahilinde bir hareketin devamlılığı ve uyumluluğu olarak ta tanımlanabilir.

Cevap: D

10. Komutla öğretim yönteminde öğretmen, öğrencilere bilgiyi hazır bir şekilde aktarır. Tüm sınıfa veya oluşturduğu küçük gruplara yönergeler vererek beceri kazandırmayı hedefler. Ayrıca öğretmen sınıfta gezerek hata yapan öğrencilerin hatalarını düzeltir, hareketi kazanmalarına yönelik teşviklerde bulunur ve sorular sorar.

Cevap: B

11. Öncül incelendiğinde öğretmenin çocuklara yönergeler verdiği görülmektedir. Efor (çaba) farkındalığı; zaman, tempo, güç ve akıcılık alt başlıklarına ayrılmaktadır. Akıcılık, öğretmenlerin çocukları serbest veya zorunlu yani yönergelere bağlı şekilde hareket etmesini sağlamaktadır.

Cevap: C

12. Fizyolojik gelişim, canlıların doku ve organlarının gelişimi ve bu yapılan işlevlerini kapsamaktadır. Hareketsiz bir yaşam sonucunda ortaya çıkan kemik-kas rahatsızlıkları, obezite ve aşırı zayıflık gibi sorunların önüne temel hareket eğitimiyle geçmek mümkündür. Teknolojinin hızlı gelişimi ve yayılımının getirdiği en büyük sorunlardan biri teknoloji bağımlılığı olup bu sorundan en fazla etkilenenler de kuşkusuz çocuklardır. Çocukları teknolojinin getirdiği psikolojik ve fizyolojik problemlerden de kurtarmanın en önemli yollarından biri temel hareket eğitimidir.

Cevap: E

13. Etaptaki alanın genişlemesi ve daralması alan farkındalığı ile ilgilidir. Geniş-dar ifadeleri alan farkındalığının uzamsal boyutunu temsil etmektedir. Çocukların etabın sonunda çemberin içinden geçmesi ise hareket ilişkilerini ifade eder. İçinde, dışında, altında, üstünde gibi ifadeler hareket ilişkilerinin nesne veya bireyle yapılan hareketleri betimlemektedir.

Cevap: E

14. Umud'un kendisine gelen toplara göre zamanında pozisyon alabilmesi çeviklik becerisinin geliştiğini gösterir. Çeviklik, vücudun bir amaca dönük olarak ani ve doğru pozisyona bürünmesidir. Özellikle çocukluk dönemlerinde çeviklik becerisinde yıldan yıla artış gözlenir. Umud, topa gereğinden fazla güç uygulamış ve bu yüzden topu oldukça uzağa atmıştır. Güç, en kısa zamanda maksimum çaba göstermeyi ifade eder.

Cevap: A

15. Temel hareketler dönemi 2-7 yaş arasını kapsamaktadır. "Duran topa tekme atar." 2-3 yaş, "Parmak ucunda yürür." 3-4 yaş, "İki tekerlekli bisiklete biner." ve "İp atlar gibi sıçrar." ifadeleri 5-6 yaşta görülür. Soru cümlesinde yer alan ilk defa ifadesine dikkat edilmesiyle birlikte "Çömelerek yerden nesne alır." ilk defa 1-2 yaş aralığında ilkel hareketler döneminde karşımıza çıkar.

Cevap: E

1. Cevap, A'dır. İlkel hareketler döneminde kazanılan hareketler sonraki gelişim dönemlerine temel oluşturur. Merkezi sinir sisteminin gelişimine paralel olarak önce baş ve gövde sonrasında ise kol ve bacaklar üzerinde kontrol sağlanır. Yer çekiminin çocuk üzerindeki etkisi minimum seviyeye inmiştir. Bebeğin oturması, emeklemesi, ayakta durabilmesi gelişiminde olgunlaşmanın etkisini ortaya koymaktadır (Tüfekçioğlu, 2002).

Cevap: A

2. Gallahue'nin gelişim dönemleri; refleksif hareketler, ilkel hareketler, temel hareketler ve sportif hareketler şeklindedir. Temel hareketler dönemi 2-7 yaş arası kapsamakla beraber kendi içinde; başlangıç evresi, şekillenme evresi ve ustalaşma evresine ayrılmaktadır. Başlangıç evresinde çocuklar kendi bedenlerini ve hareketlerini tanımaya, anlamlandırmaya çalışmaktadırlar. Bu evrede çocukların bir beceriyi gerçekleştirme yolunda ilk denemelere başladığı görülür. Hareketi gerçekleştirirken vücutlarını fazla abartılı veya sınırlı kullanabilirler. Ayrıca bu dönemde ritim ve koordinasyonun yetersiz olduğu göze çarpar.

Cevap: C

3. Motor gelişiminde etkili olan yetenekler fiziksel uygunluk ve motor uygunluk olarak ikiye ayrılmaktadır. Fiziksel uygunluk; kasların, kalbin, damarların ve akciğerin mümkün olan en yüksek seviyede çalışmasını ifade eder. Esneklik, kas kuvveti ve kas dayanıklılığı fiziksel gelişim unsurudur. Diğer fiziksel gelişim unsurları ise vücut kompozisyonu (yağlı ve yağsız vücut kütlesi) ve kardiyovasküler dayanıklılıktır (kalp solunum dayanıklılığı).

Cevap: D

4. Kılavuzlama (kılavuzla yapma), bir becerinin taklit edilerek veya yardım alınarak yapılmasını ifade eder. Ali'nin bisikletine takılan denge tekerleri bisikleti sürmesine yardımcı olmuştur. Bu aşama aynı zamanda davranışın öğrenilmeye başlandığı aşamadır.

Cevap: B

5. Ustalaşma evresi, mekanik olarak aktif, koordineli ve kontrollü performans ile karakterize edilebilir. Bu evrede görsel izleme ve hareket eden nesnelere durdurma (yakalama, vurma, topa vurma vd.) gibi beceriler dikkat çekmektedir.

Cevap: B

6. Etkinlik sırasında uygulanacak hareketler ve öğretmenin sınıf yönetimi gibi unsurlar alan seçimini etkiler. Öğretmenler, iletişim kurmanın ve çocukları kontrolünün zorlaşacağı kadar geniş alanlar seçmemelidir. Alanın gereğinden fazla genişlemesi öğretmen ile çocuk arasındaki etkileşimi zedeler ve çocuğun etkinlikten sapmasına neden olabilir. Koşulların yetersiz olduğu okullarda çocuklar iki gruba bölünür. Bir grup bir etkinlik ile ilgilenirken diğer bir grup başka bir etkinliğe yönlendirilir. Bu koşulların olduğu durumlarda istasyon tekniği de kullanılabilir. Çocuklarla hareket etkinliği gerçekleştirilmeden önce çocukların sağlık durumları öğretmen tarafından bilinmelidir. Kronik kalp veya kronik astım gibi hastalığı olan çocuklar yüksek tempolu hareket etkinliklerine katılım sağlamaları için zorlanmamalı, çocuklara daha pasif roller verilerek sürece dahil edilmelidir (AUZEF**)

Cevap: E

7. 2013 Okul Öncesi Eğitim Programı incelendiğinde; "Topu iki eliyle havaya atar." 36-48 ay, "Nesneyi ipe dizer." 48-60 ay ve "Engelin üzerinden koşarak atlar." 60-72 ay döneminde görüldüğü ifade edilmektedir.

Cevap: D

8. Temel hareket kavramları; vücut farkındalığı, alan farkındalığı, çaba (efor) farkındalığı ve hareket ilişkilerinden oluşmaktadır. Ayla Öğretmen, çocuklara zigzaglı yolda çizginin üzerinden yürümeleri ve seksek çizgilerinin içinde kalmaları gerektiğini söylemiştir. "üzerinde" ve "içinde" gibi kelimeler alan farkındalığı akla getirmelidir. Çünkü alan farkındalığı, hareketin nerede ya da nereye doğru yapılacağını bilinmesidir.

Cevap: A

9. Alan farkındalığı; alan, yönler, yol, seviye, uzamsal ve ebat alt başlıklarına ayrılır. Hareket etkinliğinin uygulanacağı etabın veya alanın düz, eğimli, dairesel ve zigzaglı olması yol alt başlığı kapsamında yer almaktadır.

Cevap: C

10. Dayanıklılık, egzersizler esnasında yorgunluk oluşmamasını veya yorgunluğa rağmen harekete devam edebilmeyi ve yorgunluğa direnç gösterebilmeyi ifade eder. Öğretmenler veya yetişkinler çocukların dayanıklılığını desteklemek için kaslara daha az yük bindirip tekrar sayısını artıracakları etkinlikler planlamalıdır.

Cevap: E

11. Anne karındaki çocuğun yaptığı ilk hareket olan refleksif hareketler, bebeğin ilk motor tepkileri ve bilgi edinme kaynağıdır. Yeni doğanın hareketleri refleksler üzerinden şekillenir. Refleksler, orta beyin ve omurilik kontrolünde gerçekleşir. Beyin ve omurilik, beyin korteksinden daha önce gelişmekte ve daha ilkel hareket etmektedir (Yıldırım, 2016). Refleksler sistemi rahatsızlıklarının teşhisinde kullanılabilir. Refleksif hareketler dönemi; bilgi kodu evresi ve bilgi kodu çözme evresi olarak ikiye ayrılmaktadır.

Cevap: C

12. Hareket etkinlikleri dört aşamada gerçekleştirilmektedir. Bu aşamalar sırasıyla; ısınma, egzersiz, beceri geliştirme ve değerlendirme şeklindedir. Aşamaların ilk ikisi ısınmayı, üçüncüsü becerinin çocuğa kazandırılmasını, dördüncüsü ise hareket etkinliğinin değerlendirilmesini ve eğlenceli bir oyun ortamında sonlandırılmasını ifade etmektedir.

Cevap: B

13. Katılımla öğretim yöntemi, çocukların eğitim sürecinde aktif olması gerektiğini vurgular. Bu yöntem çocuklara özgürlük tanınması gerektiğini ve çocukların bireysel farklılıkları göz önünde bulundurularak her çocuk kendi yeteneğine göre hareketlere katılım sağlar. Aktif öğrenme modeli de öğrenci merkezli ve öğrencinin süreçte aktif rol alması gerektiğine dikkat çeker.

Cevap: D

14. Manipülatif beceriler, bireyin nesneyle ilişki içerisinde olmasını gerektirir. Öncülde görüldüğü üzere Doğukan'ın gerçekleştirdiği beceri tenis topunu kullanabilmeyi gerektirdiğinden manipülatif beceri olarak değerlendirilmelidir. Ontogenetik beceriler ise öğrenme ve çevreye bağımlı olarak gelişen hareketleri ifade eder. Tenis oynama, kayak yapma, futbol oynama gibi beceriler ontogenetik beceriler kapsamında yer almaktadır.

Cevap: A

15. Alan farkındalığı; vücudun farklı yönlere doğru hareket etmesi sağlanırken güvenlik açısından alan, yön, seviye, yol, uzamsal ve ebat özelliklerinin fark edilmesidir. Alan, hareket eğitiminde kişisel alan ve genel alan olarak ikiye ayrılmaktadır. Doğukan'ın tenis sahasındaki kendine ait bölge kişisel alanken tenis sahasının tümü genel alanı ifade eder.

Cevap: E

1. Oyuncak arabalarla yalnızca erkek çocukların oynaması, kız çocuklarının yalnızca bebeklerle oynaması gibi durumlar materyal geliştirme ilkelerinden kapsayıcı olma ile çelişir. Kapsayıcılık, materyalin dil, din, mezhep, ırk, renk ve cinsiyet ayrımı olmaksızın hazırlanması ve kullanılmasını ifade eder.

Cevap: B

2. Materyaller ilgili oldukları merkezlerde yer almalı, farklı merkezlere ait materyallerin bir arada bulunması karmaşıklığa yol açacaktır. Bu karmaşıklığın giderilmesi veya önüne geçilmesi için merkezlerde yer alan materyaller uygun şekilde sınıflandırılarak yerleştirilmelidir. Materyaller veya oyuncaklar çocuklar tarafından bilindik alanlarda bulunmalıdır. Bu durum; çocukların materyallere rahatça erişebilmesini ve işinin bitmesinin ardından tekrar yerine koymasını destekler. Çocukların materyallere kolayca ulaşım sağlayabilmesi için çocukların seviyesine uygun etiketler kullanılabilir.

Cevap: E

3. Öğretmenler, materyal seçiminde veya materyal tasarlarırken öğrencilerin yaş, zeka, hazırbulunuşluk vb. özelliklerini göz önünde bulundurmalıdırlar. Öncüde çocukların 4 yaşında olduğu belirtilmektedir ve basketbol topu bu yaş grubuna oldukça ağır gelebilir. Öğretmen, basketbol topu yerine daha hafif ağırlıkta olan plastik top veya daha minimal olan tenis topunu tercih edebilir.

Cevap: A

4. Büyük kas motor becerileri, aynı zamanda 'kaba motor beceriler' veya 'geniş kasların kullanılması' diye de anılmaktadır. Bisiklet, futbol topu ve hulahop erken çocukluk döneminde büyük kas gelişimini destekleyen materyallerdir.

Cevap: E

5. Hazırlanan materyal, okul öncesi eğitim programında yer alan kazanım ve göstergelere uygun olarak seçilmeli ve hazırlanmalıdır. Hedef davranışlardan bağımsız olan bir materyalin, eğitim sürecine etkili şekilde katkı sağlaması beklenemez. Hedefe uygunluk ilkesinin sağlanmasının ardından sırasıyla çocukların hazırbulunuşluk seviyeleri sonrasında ise bireysel farklılıklar dikkate alınmalıdır.

Cevap: E

6. Öncüde yer alan "Farklı sesleri birbirinden ayırt etme becerisi gelişir." ve "Hazırladığı materyali arkadaşlarına tanıtır." ifadesi materyallerin dil gelişimine yönelik faydaları arasında yer alır. "Oyuncağını paylaşarak arkadaşlarıyla iletişim kurar." ifadesinde öncelikli amaç çocuğun dil becerilerini geliştirmesi değil arkadaşlarıyla iletişim kurması olduğundan öncelikle sosyal gelişime katkı sağlar. "Kullandığı objeyi işi bittiğinde yerine koyar." öz bakım, "Nesnelerin birbirinden ayrılan özelliklerini fark eder." bilişsel gelişime fayda sağlar. "Özgün ürünler meydana getirir." ifadesi çocuğun yaratıcılık becerisini desteklemeye yönelik olup bilişsel becerilerinin gelişmesine odaklanır.

Cevap: A

7. Ahenk ve ritim ilkeleri birbiriyle yer değiştirmelidir. Ahenk, materyalde bir bütünü ortaya koyan her bir parçadır. Ritim ise, kompozisyonda gözün bir objeden diğer objeye rahatça geçebilmesidir.

Cevap: E

8. Oran-ölçek ilkesi, objelerin uzun-kısa ve büyük-küçük gibi özelliklerini kullanarak birbirlerine göre oranlanmasını ifade eder. Materyali oluşturan parçaların birbirleriyle ilişkili olmasını ifade eden bütünlük seçeneği çeldiricidir ancak öncüde yer alan "gezegenlerin birbirlerine göre ölçeklendirilmesi" ifadesi oran-ölçek ilkesini işaret etmektedir.

Cevap: C

9. Materyaller, öğretim ortamının daha elverişli hale gelmesini sağlar. Öğretmenin iş yükünü azaltması gibi bir fayda söz konusu değildir.

Cevap: A

10. Ozan Öğretmen, görselde bir santraç taşıyı farklı renk kullanarak o taşı vurgulamak istemiştir. Vurgu, materyal veya görselde belli bir yere dikkat çekmek için kullanılır. Materyalin can alıcı noktasıdır. Ok, renk, şekil ve doku vurgulama yaparken kullanılan öğelerden bazılarıdır. Renkler, bireylerin algılarında etki yaratırlar. Görsel veya materyalin renklendirilmesi doğal renklerle yapılırsa görüntünün gerçekliği artacaktır. Önemli noktalar ve dikkat çekilmek istenen bilgilere yönelik dikkatin artmasına da yardımcı olur. Benzerlik veya farklılıkların ortaya konmasını sağlar.

Cevap: D

11. Okul öncesinde hazırlanan iki boyutlu materyaller:

- Asetatlar
- Slaytlar
- Resimli kartlar
- Kavram kartları

Okul öncesinde hazırlanan üç boyutlu materyaller:

- Maskeler
- Yapbozlar
- Hikaye kitapları
- Kuklalar
- Dolgu oyuncaklar
- Müzik aletleri
- Bloklar

Cevap: D

12. Öğrendiklerimizin; %1'ini tatma, %2'sini dokunma, 4'ünü koklama, %10'unu duyma ve %83'ünü görme duyularıyla öğreniriz. Yani, öğrendiklerimizin büyük bir kısmını gözlerimiz yardımıyla öğreniriz.

Cevap: B

13. Vurgu, materyalde kullanılan görselin belli bir bölümüne dikkat çekilmek istediğinde kullanılır. Zıtlık ilkesi de yine materyali ilgi çekici hale getirerek çocukların dikkatinin dağılmasını engelleyen dikkat çekiciliğe dönük ilkelerden biridir. Ancak materyale hareketlilik ve dikkat çekicilik kazandıran denge türü simetrik denge değil asimetrik dengedir.

Cevap: B

14. Öğretim materyali, yalnızca öğretmenin rahat kullanacağı şekilde değil, çocukların da kullanabileceği düzeyde basit olmalıdır. Ayrıca, materyaller çocuklarla birlikte belirlenmeli ve materyal hazırlama sürecine çocuklar da dahil edilmelidir.

Cevap: C

15. Okul öncesi dönemde çocuklar soyut kavramları anlayamaz ve öğreneceği kavramları duyuları yoluyla zihinlerinde anlamlandırır. Okul öncesi dönemde en iyi öğretim somuttan soyuta, bilinenden bilinmeyene ve basitten karmaşığa doğru gidendir.

Cevap: B

1. Bütünlük, oluşturulan materyal veya görseldeki unsurların bir bütün halinde göze çarpması ve bu unsurların birbirleri arasındaki ilişkidir. Görsellerde yer alan her bir unsurun mesaj iletmeye işlevi olmalı ve yerleşimi de bu doğrultuda yapılmalıdır. Bu şekilde bütünü meydana getiren her bir unsurun birbirleriyle ilişki kurulması sağlanır. Herhangi bir mesaj iletmeye fonksiyonu olmayan öğeler materyalden çıkarılmalıdır. Çocuklar, bütünlük ilkesi sayesinde materyalleri daha kolay alırlar ve yorumlarlar.

Cevap: C

2. Oyun materyalinin kullanılması sonucunda hedef kitelerde kazanılması beklenen çıktılardır. Oyun materyalleri tasarlanışına göre birden fazla amaç içerebilir.

Cevap: C

3. Görsel tasarım ilkelerinden olan denge, formal (simetrik) ve informal (simetrik olmayan) denge olmak üzere ikiye ayrılır. Informal denge, her ne kadar ağırlık iki tarafta da eşit olarak görünse de kullanılan öğelerin birbirinden farklı olmasını ifade eder. Dengenin informal şekilde oluşturulması materyal veya görsel hareketlilik ve dikkat çekicilik kazandırır.

Cevap: C

4. "Okula yönelik olumlu tutum geliştirme" ve "materyal arkadaşlarıyla paylaşma ve grup bilinci edinme" materyallerin çocuklara sağladığı sosyal-duygusal faydalardandır. "Bedensel esneklik ve kondisyon sağlama" ve "İnce ve kalın motor becerilerini geliştirme" materyallerin motor becerilere faydaları arasında yer almaktadır. "İş biten materyalleri toplama ve yerine yerleştirme" ifadesi ise çocukların özbakım becerilerini desteklemeye yönelik olup öncülde yer alan diğer becerilerle gruplandırılmaz.

Cevap: A

5. Özel gereksinim, yalnızca tek tipte görülen bir gereksinim değildir. Bundan dolayı farklı engel türlerine yönelik içerisinde farklı özellikler barındıran uyarlamalar yapmak gerekir. Yapılan bu uyarlamalar engelin türüne yöneliktir. Öncülde bize aynı veya farklı engel türündeki çocukların kişisel ilgi ve ihtiyaçlarından bahsetseydi o zaman bireysel farklılıklar seçeneğine yönelmek gerekirdi. Engelin derecesi ise aynı engel türünün farklı yoğunluklarda görülmesi şeklinde karşımıza çıkar.

Cevap: C

6. Ergonomi; çevrenin şartlarına uygun olarak materyalin işlevsel ve insanın özelliklerine uygun olmasını ifade eder. Sınıf ortamında bulunan materyal, çağın gerisinde kalmış ve bundan dolayı işlevselliğini yitirmiştir.

Cevap: D

7. Bütünlük ilkesi, materyali oluşturan unsurların birbirleriyle ilişkili ve bir bütün olarak görünmesini sağlar. Materyalde kullanılan oklar sayesinde, unsurlar arasındaki ilişki ortaya koymuş ve materyali yorumlamayı kolaylaştırmıştır.

Cevap: C

8. Ahenk, materyalde bütünü oluşturan unsurlardan her biridir. Materyalde yer alan; güneş, deniz, bulut, yağmur damlaları, balıklar, bitkilerden her biri bütünlüğü sağlayan unsurlardır.

Cevap: A

9. Zıtlık, materyalin ilgi çekici hale gelmesini sağlar ve çocukların dikkatinin dağılmasını engeller. Materyalde yer alan balıklardan bazıları denizle aynı renk olduğu için zıtlık ilkesine aykırıdır. Bu balıklar, denizle aynı renk olduğundan fark edilmesi de güçtür. Çeldiricilerden olan vurgu ilkesi, materyalde belli bir noktaya dikkat çekilmek istediğinde kullanılır. Materyal çocuklara yağış olayını açıklamak amacıyla tasarlanmıştır. Balıklar yağış olayında herhangi bir rol almadığından balıkların vurgulanması işlevsel olmayacaktır.

Cevap: E

10. Öğretmenler, “her gün” çocuklar gelmeden önce ve sınıftan ayrıldıktan sonra sınıf düzenini, oyuncakları ve eğitsel materyalleri kontrol etmelidir. Masanın üzerinde kalan veya uygun olmayan merkezde yer alan materyalleri ilgili merkeze koymalıdır.

Cevap: C

11. TV yayınları ve video bantları, çocuklara hem görsel hem de işitsel yönden katkı sağlar. Küre modeli ve pa-zen tahta yalnızca görsel materyal uygulamalarında kullanılırken ses bantları ise yalnızca işitsel materyal uygulamalarında kullanılır.

Cevap: B

12. Ebru Hanım, İzel’in yaptığı materyali eline aldığı anda parçalandığı için okul öncesi dönemde tasarlanan materyallerin dayanıklı olması gerektiği için vize puanını düşük vermiştir. Okul öncesi dönem çocukları, taşıdıkları doğal merak duygusundan dolayı keşfetmeye oldukça isteklidirler. Ayrıca öğrenmelerin bir kısmını deneme yanılma ile edinirler. Bundan dolayı çocuk öğrenme etkinlikleri esnasında materyalleri yere atabilir, üstünde zıplayabilir ve materyale bilinçsizce zarar verebilirler. Buradan hareketle özellikle okul öncesi dönemde kullanılan materyallerin dayanıklı ve uzun ömürlü olması gerekir.

Cevap: D

13. “Okula yönelik olumlu tutum geliştirme” ve “materyali arkadaşlarıyla paylaşma ve grup bilinci edinme” materyallerin çocuklara sağladığı sosyal-duygusal faydalardır. “Bedensel esneklik ve kondisyon sağlama” ve “İnce ve kalın motor becerilerini geliştirme” materyallerin motor becerilere faydaları arasında yer almaktadır. “İş biten materyalleri toplama ve yerine yerleştirme” ifadesi ise çocukların özbakım becerilerini desteklemeye yönelik olup öncülde yer alan diğer becerilerle gruplandırılmaz.

Cevap: A

14. Ritim, gözün bir objeden diğerine rahatça kayabilmesidir. Bu durum şekil, çizgi, form, renk ve yapının kullanılmasıyla materyal veya görselin anlamlandırılmasına katkı sağlar. Ritim ilkesinde devamlılık ve aşamalılık önemlidir.

Cevap: C

15. “Tahta kullanım ihtiyacı azalır.” ifadesi materyal kullanımının sınırlılıkları arasında değil sağladığı faydalar arasında gösterilebilir. Ayrıca tahta, okul öncesi dönemde çok fazla kullanılmayan bir materyal olduğundan bu seçenek doğrudan elenmelidir.

Cevap: D

Güncelleme ihtimaline karşı önlem amaçlı eklenmiştir. Ayrıca bu QR kodu açarak sana özel hediyeye ulaşabilirsin.

ÖABT'nin
Rehberi

dizgi kitabevi